

นร่างกุโรวาท : การศึกษาในฐานะวรรณกรรมคำสอน

สารนิพนธ์
ของ
โสภา คชรรัตน์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
พฤษภาคม 2550

นร่างกูไรวาท : การศึกษาในฐานะวรรณกรรมคำสอน

บทคัดย่อ
ของ
โสภา คชรรัตน์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
พฤษภาคม 2550

โสภณ คชรัตน์. (2550). *นราวกุโรวาท : การศึกษาในฐานะวรรณกรรมคำสอน*. สารนิพนธ์ กศ.ม.

(ภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษา
สารนิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชวณพิศ อิจูรัตน์.

สารนิพนธ์ฉบับนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาระบบคำสอนและกลวิธีการนำเสนอสาระคำสอนใน
วรรณกรรมคำสอนเรื่องนราวกุโรวาทของประเสริฐอักษร (นามแฝง) ฉบับตีพิมพ์โดยมหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมมาธิราชตามโครงการเลือกสรรหนังสือที่มีคุณค่าในปี พ.ศ.2540 และเสนอผลการศึกษาค้นคว้า
แบบพรรณนาวิเคราะห์

ผลการศึกษาพบว่าสาระการสอนของวรรณกรรมคำสอนเรื่องนราวกุโรวาท มีการจัดสาระคำ
สอนไว้ตามลำดับอายุของเด็กตั้งแต่วัยทารกอายุ 1 ปีครึ่งจนถึง 14 ปี การจัดสาระคำสอนในกลุ่มเด็กอายุปี
ครึ่งถึง 7 ปี และเด็กอายุ 8 -10 ปี แบ่งได้อย่างเหมาะสมตามวุฒิภาวะของเด็ก เพราะเด็กวัยนี้ควรปลูกฝัง
เกี่ยวกับจริยธรรมเพื่อเป็นพื้นฐานทางจิตใจ ส่วนสาระคำสอนที่จัดไว้ให้กับเด็กวัย 11-14 ปีนั้น จัดได้อย่าง
เหมาะสมตามวุฒิภาวะที่เพิ่มขึ้น โดยเน้นการสอนด้านความรู้เป็นสำคัญ เช่น ความรู้ด้านการเมือง การ
ปกครอง การศึกษา ด้านเศรษฐกิจ และการดำรงชีพ

ด้านกลวิธีการนำเสนอสาระคำสอน นราวกุโรวาทมีกลวิธีการนำเสนอ 2 แบบ กล่าวคือกล
วิธีการใช้ภาษา มีการใช้คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศ การใช้คำภาษาปาก การใช้คำไม่สุภาพ และกล
วิธีการใช้สำนวน มีสำนวนที่ใช้เฉพาะสมัยพระองค์ผู้นิพนธ์ สำนวนที่มีความหมายตรงกับสำนวนทั่วไป
และสำนวนที่มีส่วนประกอบของคำที่เหมือนและต่างจากสำนวนที่ใช้ทั่วไป นอกจากนี้ยังใช้กลวิธีการสอน
แบบตรงไปตรงมาและวิธีการเปรียบเทียบแบบอุปมา อุปลักษณ์ และสัญลักษณ์เพื่อสร้างความไพเราะของ
บทประพันธ์ อีกทั้งสามารถสื่อความหมายของคำสอนนั้นได้อย่างกระจ่าง

นราวกุโรวาทจึงนับเป็นวรรณกรรมคำสอนที่สำคัญเรื่องหนึ่ง เนื้อหาส่วนใหญ่มีความเหมาะสม
กับเยาวชนทุกยุคทุกสมัยแม้ในปัจจุบัน เพราะประกอบไปด้วยคำสอนที่เป็นข้อคิดที่สามารถเสริมสร้าง
ปัญญาให้เด็กและเยาวชนประพฤติตนให้ถูกต้องตามครรลองคลองธรรมของสังคม สามารถนำคำสอนไป
ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และการแก้ปัญหาต่างๆได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งคำสอนในนราวกุโรวาท
สามารถนำมากระตุ้นเตือนให้ผู้ใหญ่ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการปลูกจิตสำนึกทางจริยธรรมให้กับ
เด็กและเยาวชน นอกเหนือไปจากการให้ความรู้ด้านวิชาชีพ ทั้งนี้เพื่อประเทศชาติจะได้ผลิตดีที่เป็นคนดี
มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคมต่อไป

Narangkurowat : A study of Didactic Literature

An Abstract

By

Sopa Kocharat

Presented in partial fulfillment of the requirement
for the Master of Education degree in Thai
at Srinakharinwirot University

April 2007

Sopa, Kocharat. (2007). *Narangkurowat: A Study of Didactic Literature*. Master's Project. M. Ed. (Thai). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Master's Project Advisor: Assistant Professor Chuanpit It-ratana.

This master's project aimed to study the didactic content and strategies in presenting the content in didactic literature entitled *Narangkurowat* of Prasert-agsorn (pseudonym), the edition published in the Project of Valuable Book Selection B.E. 2540 by Sukhothaimathirat University. The target work was analyzed and descriptively presented.

Findings of the study revealed that the didactic content in *Narangkurowat* was chronologically organized by the age group of children ranging from a year and a half to fourteen years of age. The classification of didactic content taught to children of age group ranging from a year and a half to seven years old or from eight to ten years old is properly grouped by maturity of the children. It is believed that moral and ethics should be taught to this group of children as spiritual foundation. Didactic content for children of age group between 11-14 is appropriately organized in accordance with age growth. The teaching focuses on imparting knowledge including the knowledge on politics, governance, education, economy and ways of living.

With regard to strategies in didactic presentation, *Narangkurowat* employs two strategies namely the strategy of language use which includes the use of foreign words as loan words, use words of oral expression, use impolite words, and the strategy of expression which includes the use of expressions specifically used in the period of the author, expressions used in the same meaning as other general expressions and the expressions with components of the same and different words used in general expressions. In addition, direct and straight forward strategy of teaching, and the method of comparison which uses similes, metaphors and symbolic representations are used to add melody to the written work, enabling readers to understand the didactic content clearly.

All in all, *Narangkurowat* is considered an important piece of work in didactic literature. Most contents are suitable for the youth of all ages and of all time even nowadays. It contains the teachings which can be conceptualized to build up intellect and guide young

children to behave and conform to social tradition. These young children will be able to apply the teaching to their daily lives and to solve various problems appropriately. The teachings can also warn adults to realize the importance of implanting ethical awareness to children and young children alike. It also provide them with career training. As a result, the nation will acquire good citizens with desirable characteristics and qualifications.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบได้
พิจารณาสารนิพนธ์เรื่องนรางกูโรวาท : การศึกษาในฐานะวรรณกรรมคำสอน ของ โสภา ศชรรัตน์ ฉบับนี้
แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
ภาษาไทย ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชวนพิศ อิจูรัตน์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมเกียรติ คู่ทวีกุล)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชวนพิศ อิจูรัตน์)

.....กรรมการสอบสารนิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุษณา กาญจนทัต)

.....กรรมการสอบสารนิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมเกียรติ คู่ทวีกุล)

อนุมัติให้สารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีคณะมนุษยศาสตร์
(รองศาสตราจารย์เฉลียวศรี พิบูลชล)

วันที่ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2550

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ชวณพิศ อธิฐรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่กระตุ้นความใฝ่รู้และให้แนวคิดอันเป็นประโยชน์ อีกทั้งช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เป็นอย่างดี ยิ่ง ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์สมเกียรติ คู่ทวีกุล ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และผู้ช่วยศาสตราจารย์อุษณา กาญจนทัต กรรมการสอบสารนิพนธ์ ที่อาจารย์ได้สละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำแนะนำและข้อวิจารณ์อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง จนทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสิ้นโดยสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์วิมลศิริ ร่วมสุข และอาจารย์สุภัค มหาวิทยาลัยบูรพา กรรมการสอบเค้าโครงสารนิพนธ์ ซึ่งได้สละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำแนะนำและข้อวิจารณ์อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่าน ที่ให้ความรู้แก่ผู้วิจัยในการศึกษาตามหลักสูตรวิชาภาษาไทย และกราบขอบพระคุณ พระอธิการแสง รัตนธมฺโม เจ้าอาวาสวัดหนองแกใน จังหวัดกาญจนบุรี และคุณแม่ทองพูน ศรัทธิน์ ที่ให้การอบรมสั่งสอน สนับสนุนทางการศึกษา คุณแม่สมศรี จิตรมันคง ที่คอยให้กำลังใจตลอดเวลา และพี่ๆ น้องๆ หลานๆ รวมทั้งคุณกัลป์ จิตรมันคง สามียที่อยู่เคียงข้างและเป็นกำลังใจตั้งแต่เริ่มศึกษาจนถึงทุกวันนี้ อีกทั้งเพื่อนๆทุกคนที่ร่วมศึกษาในสาขาภาษาไทย และพี่ๆน้องๆ ที่โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม ซึ่งล้วนเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้กำลังใจและช่วยเหลือตลอดระยะเวลาที่ศึกษาและทำงานวิจัยจนแล้วเสร็จ

โสภา ศรัทธิน์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	3
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	3
ข้อตกลงเบื้องต้น	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า.....	5
1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมคำสอน	5
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสังคมและการศึกษาสมัยรัชกาลที่5.....	12
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาเด็ก.....	16
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหนังสือสำหรับเด็ก.....	18
3 สาระคำสอนในวรรณกรรมคำสอนเรื่องนราวุธ.....	22
3.1 ที่มาของวรรณกรรมคำสอนเรื่องนราวุธ.....	23
3.2 วัตถุประสงค์ของการนิพนธ์วรรณกรรมคำสอนเรื่องนราวุธ	23
3.2.1 เพื่อเสนอแนะวิธีการสอนตามแบบญี่ปุ่น อังกฤษ และฝรั่งเศส.....	23
3.2.2 เพื่อบอกถึงความแตกต่างของวิธีการสอนตามแบบญี่ปุ่น.....	25
3.2.3 เพื่อแนะนำพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูเกี่ยวกับสาระคำสอนสำคัญ ที่เหมาะสมกับเด็กแต่ละวัย.....	25
3.3 รูปแบบการประพันธ์.....	26
3.4 การจัดลำดับเนื้อหา.....	26
3.4.1 ส่วนต้น	27

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3 (ต่อ)	3.4.1.1	วัตถุประสงค์และการเผยแพร่หนังสือรายนามโรเวาท..... 27
	3.4.1.2	หน้าสำคัญของเนื้อหา..... 27
	3.4.1.3	ส่วนคำนำ..... 27
	3.4.1.4	ส่วนที่เป็นข้อเสนอแนะสำหรับผู้ใหญ่ในการเลี้ยงเด็ก..... 28
	3.4.2	ส่วนเนื้อหาสาระ..... 30
	3.4.2.1	การแบ่งช่วงอายุของเด็กและหัวข้อการสอนที่สำคัญ..... 30
	3.4.2.2	สาระคำสอนที่สำคัญ..... 32
	3.4.2.2.1	วัยเด็กตอนต้นตั้งแต่อายุ 1ปีครึ่งถึง 7 ปี..... 32
	3.4.2.2.2	วัยเด็กตอนกลางตั้งแต่อายุ 8-10 ปี 34
	3.4.2.2.3	วัยเด็กตอนปลายตั้งแต่อายุ11-14ปี 43
	3.4.3	ส่วนท้ายเรื่อง..... 66
4	กลวิธีการนำเสนอสาระคำสอน	71
	4.1. กลวิธีการใช้ภาษา.....	71
	4.1.1 กลวิธีการใช้ถ้อยคำ.....	71
	4.1.1.1 การใช้คำซ้อน.....	71
	4.1.1.2 การใช้คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศ.....	79
	4.1.1.3 การใช้คำไม่สุภาพ.....	84
	4.1.1.4 การใช้คำภาษาปาก.....	87
	4.1.2 กลวิธีการใช้สำนวน	89
	4.1.2.1 สำนวนในนรุกรูเวาทที่ใช้เฉพาะสมัยพระองค์ผู้นิพนธ์..	90
	4.1.2.2 สำนวนในนรุกรูเวาทที่มีความหมายตรงกับสำนวนทั่วไป	91
	4.1.2.2.1 สำนวนในนรุกรูเวาทที่มีส่วนประกอบ ของคำต่างจากสำนวนที่ใช้ทั่วไป.....	91
	4.1.2.2.2 สำนวนในนรุกรูเวาทที่มีส่วนประกอบ ของคำเหมือนกับสำนวนที่ใช้ทั่วไป.....	99

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 (ต่อ) 4.2 กลวิธีในการสอน.....	106
4.2.1 การสอนแบบตรงไปตรงมา.....	107
4.2.1.1 สอนในสิ่งที่ควรกระทำ.....	107
4.2.1.2 สอนในสิ่งที่ไม่ควรกระทำ.....	112
4.2.2 สอนความรู้ในเรื่องต่างๆ	114
4.2.2.1 สอนความรู้เรื่องศาสนา.....	114
4.2.2.2 สอนความรู้เรื่องทรัพย์สินและการรักษาทรัพย์สิน.....	115
4.2.2.3 สอนความรู้เรื่องการปกครอง.....	115
4.2.2.4 สอนความรู้เรื่องยาเสพติด.....	116
4.2.2.5 สอนความรู้เรื่องการปกครองท้องถิ่น.....	117
4.2.2.6 สอนความรู้เรื่องการศาลยุติธรรม.....	118
4.2.2.7 สอนความรู้เรื่องก่อตั้งบริษัท องค์กร.....	118
4.2.2.8 สอนความรู้เรื่องการสภาพภูมิศาสตร์ของโลก.....	119
4.2.2.9 สอนความรู้เกี่ยวกับเรื่องของวัน และเวลา.....	120
4.2.3 การสอนแบบเปรียบเทียบ.....	121
4.2.3.1 เปรียบเทียบแบบอุปมา.....	121
4.2.3.2 เปรียบเทียบแบบอุปลักษณ.....	127
4.2.3.3 เปรียบเทียบแบบบุคคลาธิษฐาน.....	131
4.2.3.4 เปรียบเทียบโดยใช้สัญลักษณ์.....	132
5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	133
สรุปผลการศึกษา.....	133
อภิปรายผล.....	136
ข้อเสนอแนะ.....	137

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	138
ภาคผนวก.....	144
ภาคผนวก ก ประวัติผู้ทรงพระนิพนธ์.....	145
ภาคผนวก ข ตัวอย่างบางส่วนของนรางกูโรวาท	148
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์	195

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

วรรณกรรมคำสอน เป็นวรรณกรรมที่ให้คติสอนใจแก่ผู้อ่านในการดำรงชีวิตให้มีความสุข และเป็นที่พักใจของบุคคลต่างๆในสังคม สารคำสอนมักเกิดจากประสบการณ์ของผู้ใหญ่ สำหรับใช้สอนลูกหลานสืบต่อกัน เพื่อสร้างค่านิยมพื้นฐานให้ลูกหลานเกิดความรักในตนเอง รักผู้อื่น และรักศักดิ์ศรีของผู้อื่นด้วย (พิมพ์พรรณ ไพบูลย์หวังเจริญ. 2542:113) การปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่คนในสังคมเพื่อให้มีแนวทางการประพฤติดี ประพฤติชอบนั้น เป็นสิ่งสำคัญและฝังรากลึกอยู่ในโครงสร้างของสังคมไทยตลอดมา ดังปรากฏอยู่ในวรรณกรรมคำสอนเรื่องต่างๆ ตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ ตัวอย่างเช่น สุภาษิตพระร่วง เป็นวรรณกรรมคำสอนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการครองชีวิตในด้านต่างๆ ทั้งทางโลกและทางธรรม โคลงโลกนิติ มีเนื้อหาคำสอนที่ใช้เป็นแบบแผนทางโลกแก่บุคคลทุกระดับโดยเน้นให้รู้จักการวางตนหรือปฏิบัติตนได้เหมาะสม ให้มีความเข้าใจชีวิตและโลก และสามารถดำเนินชีวิตหรืออยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข โคลงพาลีสอนน้อง เน้นคำสอนในเชิงสั่งสอนข้าราชการให้ประพฤติปฏิบัติตนต่อพระมหากษัตริย์ สุภาษิตสอนหญิง ว่าด้วยหลักการประพฤติ และคำแนะนำสตรีโดยตรง สวัสดิรักษา สอนเรื่องของการปฏิบัติตนในสภาวะการณ์ต่างๆ เน้นการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขและเน้นศีลธรรม กฤษณาสมันต์ สอนบุรุษและสตรีในด้านการใช้ชีวิตคู่อย่างมีความสุข อิศรญาณภาษิต มีเนื้อหาคำสอนที่มุ่งสั่งสอนบุคคลในสถานภาพต่างๆ ลักษณะเนื้อหาคือการยกเอากิเลสของมนุษย์ในแบบต่างๆ มากล่าวและให้ข้อคิดเตือนใจไปในตัว อีกทั้งมีนิทานที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา คือนิทานชาดก เป็นนิทานที่ใช้สอนประชาชน โดยดัดแปลงการเล่าให้เข้ากับหลักพุทธศาสนา สอดแทรกความเชื่อเรื่องพระโพธิสัตว์ กุฏแห่งกรรม และแผ่คติคำสอน รวมทั้งวรรณกรรมสอนกุลบุตรและกุลธิดา อีกหลายเรื่อง เช่น สุภาษิตสอนเด็ก พิพากสอนบุตร และกุมารโอรพาท (จันทวรรณ อนันตประยูร. 2542 : 19-22)

นียะดา เหล่าสุนทร (2542 : 21) ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับวรรณกรรมคำสอน ไว้ที่น่าสนใจว่า

วรรณกรรมคำสอนของไทยนั้น นอกจากจะเต็มไปด้วยคำสอนที่มีประโยชน์ทรงคุณค่าแล้วยังมีเนื้อความที่สมบูรณ์ครอบคลุมถึงสถานภาพของทุกกลุ่ม คำสอนนั้นสอนทุกเพศทุกวัย ไม่ว่าจะเป็นเพศหญิงหรือเพศชาย เด็ก วัยรุ่น วัยกลางคนหรือคนชรา หรือแม้แต่ผู้ที่มิชอบพบปะและหน้าที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการปกครอง เช่น

ชาติต่อไป” แต่เป็นที่น่าเสียดายว่าวรรณกรรมที่มีคุณค่าเรื่องนี้ มีผู้รู้จักน้อยและเกือบสูญหายไปจากวงวรรณกรรม ตราบจนเมื่อพุทธศักราช 2540 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้คัดเลือกหนังสือ นรังกูโรวาทมาจัดพิมพ์เผยแพร่ขึ้นใหม่เพื่อช่วยฟื้นฟู และนำทรัพย์สินทางปัญญาที่มีคุณค่าออกสู่สังคมไทย

จากความสำเร็จของวรรณกรรมคำสอนที่มีคุณค่าต่อสังคมไทยในอดีต และความสำคัญของการสอน การอบรมเลี้ยงดูเด็กให้มีพัฒนาการที่ดี มีคุณธรรม และจริยธรรม ที่ส่งผลต่อเนื่องมาถึงสังคมปัจจุบัน ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวรรณกรรมคำสอนเรื่องนรังกูโรวาท ที่มีการพัฒนาวิธีการสอนต่างจากวรรณกรรมคำสอนในสมัยก่อน และเพื่อให้เห็นถึงสาระคำสอน วิธีการนำเสนอ สาระคำสอนที่ไม่ล้าสมัย ทั้งยังมีคุณค่า มีประโยชน์ สามารถนำไปปรับใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมจริยธรรมให้กับเยาวชนรุ่นปัจจุบัน อันจะส่งผลดีต่อการพัฒนาสังคมและการศึกษาของชาติต่อไป

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาสาระคำสอนและกลวิธีการนำเสนอสาระคำสอน ในวรรณกรรมคำสอนเรื่องนรังกูโรวาท

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ความโดดเด่นของสาระคำสอนวิธีการนำเสนอสาระคำสอน และแนวคิดที่แตกต่างของวรรณกรรมคำสอนเรื่องนรังกูโรวาท จะทำให้เข้าใจค่านิยมของสังคม แนวคิดใหม่ทางการศึกษา และวิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ผู้แต่งได้รับอิทธิพลจากอารยประเทศ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการปลูกฝังเยาวชนให้ประพฤติปฏิบัติตนได้ถูกต้องเหมาะสม และส่งผลดีต่อการพัฒนาการศึกษาของชาติต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาจากวรรณกรรมคำสอนเรื่องนรังกูโรวาท ของประเสริฐอักษร ฉบับตีพิมพ์โดยมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ตามโครงการเลือกสรรหนังสือที่มีคุณค่า ในปี พ.ศ. 2540

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การดำเนินการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยใช้วิธีศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาสาระคำสอนในวรรณกรรมคำสอนเรื่องนรังกูโรวาท

3. ศึกษากลวิธีการนำเสนอสาระคำสอนในวรรณกรรมคำสอนเรื่องนราทวารวดี
4. เสนอผลการศึกษาค้นคว้าแบบพรรณนาวิเคราะห์

ข้อตกลงเบื้องต้น

คำประพันธ์ในวรรณกรรมคำสอนเรื่องนราทวารวดีที่ยกมาเป็นตัวอย่างสำหรับอ้างอิงหรือวิเคราะห์ในงานวิจัยฉบับนี้ คงถ่ายทอดรูปแบบการพิมพ์ อักษรวิธีการเขียนคำและสำนวน การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และคำอธิบายศัพท์ ตามที่คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ ได้กรุณาทำคำอธิบายเพิ่มเติมจากต้นฉบับเดิมของประเสริฐอักษรที่ทรงนิพนธ์ไว้ ตลอดจนภาพวาดประกอบฝีมือของประยูร จรรย์วงษ์ที่มีความใกล้เคียงกับเนื้อเรื่องเพื่อเพิ่มความน่าสนใจให้หนังสือมากขึ้น โดยมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้เลือกสรรมาจัดพิมพ์ในโครงการเลือกสรรหนังสือ ปี พ.ศ. 2540

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาศาสนาคำสอนที่ปรากฏในวรรณกรรมคำสอนเรื่องนวางกุโรวาทครั้งนี้ ผู้วิจัยได้
จำแนกเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมคำสอน
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสังคมและการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 5
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาเด็ก
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหนังสือสำหรับเด็ก

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมคำสอน

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมคำสอน ผู้วิจัยสรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมคำสอน

ทรงศักดิ์ ปรางค์วัฒนากุล. (2519 :1) ให้ความหมายวรรณกรรมคำสอนว่า วรรณกรรมคำสอนได้แก่วรรณกรรมที่มีเนื้อหามุ่งสอนจริยธรรม คติธรรม และแนวทางในการประพฤติปฏิบัติของคนในสังคม มีบทบาทในการควบคุมสังคมให้ดำเนินไปตามแนวทางที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมแบบแผน จารีตของสังคมนั้น

สิทธา พิณีภูวดล. (2525 :165) กล่าวว่า วรรณคดีคำสอนหมายถึง วรรณคดีที่เขียนขึ้นโดยมีจุดประสงค์ที่จะสั่งสอนหลักการของศาสตร์ต่างๆ เป็นต้นว่า จริยศาสตร์ ปรัชญา หรือศิลปะ วรรณคดีประเภทนี้ ได้แก่ นิทานธรรมต่างๆซึ่งผู้แต่งได้รับความประทับใจจากเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน จากคำสั่งสอนศีลธรรมในศาสนาหรือจากความฉลาดหลักแหลมในการแก้ปัญหาของนักปราชญ์ ดังจะเห็นได้จาก นิทานชาดก นิทานธรรมบท สุภาสิตโลกนิติ สุภาสิตพระร่วง เป็นต้น วรรณกรรมคำสอนที่เป็นลายลักษณ์อักษรนั้นมีตั้งแต่สมัยสุโขทัยเรื่อยมาจนถึงรัตนโกสินทร์ วรรณกรรมคำสอนที่เกิดขึ้นในสมัยสุโขทัยแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ วรรณกรรมสวดตีฉวีกรรมเป็นลักษณะของการบันทึกเหตุการณ์ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความเจริญรุ่งเรืองของบ้านเมือง หรือเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับกฎหมาย โดยมักจะอยู่ในรูปของศิลาจารึกหลักต่างๆ แบบที่สองคือวรรณกรรมที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับศาสนา ปรัชญา ซึ่งมีแนวไปในทางอบรมสั่งสอน เพราะผู้แต่งเป็นผู้อยู่ในฐานะพ่อเมืองที่ปกครองประชาชนเหมือนพ่อปกครองลูก วรรณกรรมคำสอนก็จัดอยู่ในประเภทนี้ด้วย สำหรับสุภาสิตพระร่วงหรือบัญญัติพระร่วง จัดเป็นวรรณกรรมคำสอนเพียงเรื่องเดียวที่เชื่อว่าแต่งขึ้นในสมัยสุโขทัย ซึ่งมีข้อสันนิษฐานเกี่ยวกับผู้แต่งแตกต่างกันไป บ้างก็ว่าผู้แต่งคือพ่อขุนรามคำแหง บ้าง

ก็ว่าพระยาสิทธิ และบ้างก็ว่ามีผู้แต่งหลายคน ลักษณะคำประพันธ์เป็นร่าย ตอนต้นแต่งด้วยร่ายโบราณ ตอนท้ายเป็นร่ายสุภาพและจบลงด้วยโคลงสี่สุภาพ ตามประชุมจารึกวัดพระเชตุพนฯ จะมีโคลงกระทู้ลงท้ายในตอนจบด้วย เนื้อหาเป็นหลักคำสอนที่กว้างขวางครอบคลุมหลักประพฤติปฏิบัติในด้านต่างๆ เช่น การผูกไมตรี การวางตัว การรู้จักรักษาตัวรอดจากสิ่งยั่วยู่ต่างๆ หลักคำสอนเหล่านี้เกิดจากการรวบรวมคติในการดำรงชีวิตและเป็นการรวบรวมคำแนะนำในการศึกษาจิตใจ และพฤติกรรมของคน โดยใช้ถ้อยคำในการสอนที่แสดงถึงการห้ามกระทำและแนะนำให้กระทำโดยตรง กระทั่ง ตรงไปตรงมา สะดวกแก่การจดจำ คำสอนของสุภาสิตพระร่วงจึงเป็นเสมือนกรอบสำหรับการปฏิบัติตนของบุคคลทั้งในฐานะเป็นปัจเจกบุคคลและในฐานะเป็นคนในสังคม ซึ่งยังได้รับการหยิบยกมาใช้เป็นคติธรรมในการดำรงชีวิตสืบมาจนถึงปัจจุบัน

สมพันธ์ เลขาพันธ์. (2518 : 225) กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงนโยบายการพัฒนาบ้านเมืองจากอิทธิพลของอารยธรรมต่างประเทศประกอบกับความเจริญก้าวหน้าของระบอบการพิมพ์ ทำให้แวดวงวรรณกรรมหลังจากรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว มีการเปลี่ยนแปลงไปมากทั้งลักษณะและรูปแบบการประพันธ์ กล่าวคือการตีพิมพ์และการสื่อสารทางการพิมพ์ ทำให้วรรณกรรมแพร่หลายไปสู่ประชาชนทั่วไปมากขึ้น ลักษณะเนื้อหาวรรณกรรมก็มีความหลากหลาย อิทธิพลทางศาสนาปรากฏในวรรณกรรมน้อยลง การเผยแพร่แนวคิด แนวทางในการปรับปรุงสังคม เนื้อหาเกี่ยวกับสาขาวิชาต่างๆ ได้รับการถ่ายทอดออกมาเป็นวรรณกรรมมากขึ้น ประกอบกับระบบการศึกษาที่เปลี่ยนไป วงความรู้ที่ขยายเพิ่มขึ้นเพราะนโยบายเปิดประเทศรับวัฒนธรรมตะวันตก ทำให้มีวรรณกรรมแนวใหม่ เช่น สารคดี บทความ เริ่มเป็นที่นิยมอย่างกว้างขวาง ส่งผลให้วรรณกรรมคำสอนโดยตรงมีน้อยลง ส่วนใหญ่คำสอนมักแทรกไว้ในวรรณกรรมอื่นๆ ตามความเหมาะสมของเนื้อเรื่องและเหตุการณ์

ศรีสุดา จริยากุล. (2526 : 8-11) อธิบายถึงอิทธิพลและคุณค่าที่ได้จากการอ่านวรรณกรรมคำสอนมีดังนี้

1. อิทธิพลที่ได้รับจากวรรณกรรมคำสอน

1.1 อิทธิพลต่อความเชื่อทางไสยศาสตร์ โหราศาสตร์ โชคลางและของขลัง ปรากฏในวรรณกรรมคำสอนหลายเรื่อง เช่น สวัสดิรักษา

1.2 อิทธิพลต่อค่านิยมและความประพฤติ การปลุกฝังค่านิยมและความประพฤติในวรรณกรรมคำสอนมีอยู่หลายเรื่อง เช่น เพลงยาวถวายโอวาท สุภาสิตสอนหญิง กฤษณาสอนน้อง คำฉันท์ โคลงพาลีสอนน้อง โคลงทศรถสอนพระราม

1.3 อิทธิพลต่อความเป็นอยู่ มีหลายเรื่อง ซึ่งเป็นวรรณคดีที่เกี่ยวข้องด้วย ประเพณีศาสนา พิธีการ สุภาสิต และนิทานธรรม

2. คุณค่าที่ได้รับจากวรรณกรรมคำสอน

2.1 สารประโยชน์ที่ได้รับมีหลายประการ เช่น ข้อคิดเกี่ยวกับปรัชญาชีวิต คำเตือนใจ เป็นต้น

2.2 ความเพลิดเพลิน เป็นการแต่งเพื่อไม่ให้ผู้อ่านเบื่อหน่าย และได้ซึมซาบคำสอน โดยไม่รู้ตัว และได้รับประโยชน์ตามจุดมุ่งหมาย

พิมพ์พรรณ ไพบูลย์หวังเจริญ. (2542:113-114) สรุปลักษณะสำคัญของวรรณกรรมคำสอนไว้ 3 ประการ คือ

1. สอนเรื่องการครองตน หมายถึง สอนให้รู้จักดำเนินชีวิตในแนวทางที่ถูกที่ควร รู้จักวางตัวที่ดี มีกิริยามารยาทเรียบร้อย อ่อนน้อมถ่อมตน มีจิตใจงดงาม แจ่มใส ยึดมั่นในศีลธรรม ไม่ลุ่มหลงในอบายมุข และรู้จักเลือกคบเพื่อนที่ดี

2. สอนเรื่องการครองเรือน หมายถึง สอนให้รู้จักครองใจผู้อื่นทั้งที่เป็นบุคคลในครอบครัว เช่น พ่อแม่ พี่น้อง สามีภรรยา และผู้ได้บังคับบัญชา ให้รักใคร่เมตตา พร้อมอยู่รับใช้อย่างซื่อสัตย์ จงรักภักดี มีความสุข

3. สอนเรื่องการครองงาน หมายถึง สอนให้มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเองอย่างดี ขยันหมั่นเพียรทำงานโดยไม่บกพร่อง มีความรู้อย่างถูกต้องแท้จริง ไม่หยุดศึกษาหาความรู้ รู้จักคัดเลือกสิ่งดีงามเก็บไว้ใช้ประโยชน์ และไม่ละทิ้งหน้าที่การงานของตนให้ค้างพอกพูน เป็นต้น

สุภาพร คงศิริรัตน์. (2531: 60) กล่าวว่า วรรณกรรมคำสอนที่เกิดขึ้นในสมัยอยุธยาสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ ประเภทแรกเป็นวรรณกรรมคำสอนที่ดัดตนมาจากวรรณกรรมเรื่องอื่น โดยเลือกเฉพาะตอนที่มีคำสั่งสอนนำมาเรียบเรียงใหม่ และประเภทที่สอง เป็นวรรณกรรมคำสอนที่เขียนขึ้นเพื่ออบรมสั่งสอนโดยตรง เนื้อหาคำสอนแบ่งได้เป็น

1. คำสอนราชธรรมสำหรับพระมหากษัตริย์
2. คำสอนหลักความประพฤติของข้าราชการที่พึงประพฤติปฏิบัติต่อพระมหากษัตริย์
3. คำสอนเรื่องทั่วไปในลักษณะสุภาพศีล

วรรณกรรมคำสอนที่มีหลักฐานเชื่อได้ว่าแต่งขึ้นในสมัยอยุธยามี 6 เรื่อง คือ โคลงพาลีสอนน้อง โคลงทศรถสอนพระราม โคลงราชสวัสดิ์ โคลงโลกนิติ ประดิษฐ์พระร่วง และกฤษณาสอนน้องคำฉันท์

กุสุมา รัชชมนี. (2530 : 11) กล่าวถึงวรรณกรรมคำสอนในสมัยอยุธยา 4 เรื่องสำคัญคือ

1. โคลงทศรถสอนพระราม เป็นวรรณกรรมคำสอนที่มีลักษณะคำประพันธ์เป็นโคลงสี่สุภาพ โดยนำเสนอเหตุการณ์ในเรื่องรามเกียรติ์ เฉพาะตอนท้าวทศรถสอนพระราม เนื้อหาว่าด้วยการ

สั่งสอนพระโอรสเกี่ยวกับสิ่งที่พระมหากษัตริย์พึงปฏิบัติ เป็นพระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระนารายณ์มหาราช

2. โคลงโลกนิติ เป็นวรรณกรรมคำสอนประเภทโคลงอีกเรื่องหนึ่งบ้างก็เรียก ประชุมโคลงโลกนิติหรือ สุภาษิตนิติคำโคลง ลักษณะเนื้อหาเป็นคำสอนที่สามารถใช้เป็นแบบแผนทางโลกสอนแก่บุคคลทุกระดับในสังคม

3. ประดิษฐ์พระร่วง เป็นวรรณกรรมคำสอนประเภทร้อยเนื้อหาด้ายคล้องกับสุภาษิตพระร่วง

4. กฤษณาสอนน้องคำฉันท์ เป็นวรรณกรรมคำสอนที่มีลักษณะคำประพันธ์ประเภทฉันท์ มีกาพย์แทรกอยู่ สันนิษฐานว่า แต่งขึ้นในสมัยพระเจ้าบรมโกศ เนื้อหาเป็นคำสอนสตรีที่เน้นการปฏิบัติตนต่อสามี

วัชรภรณ์ กิตตยานุกิตติ. (2547: 20) กล่าวว่า วรรณกรรมคำสอนในสมัยอยุธยาส่วนใหญ่ ล้วนได้รับอิทธิพลจากวรรณคดีอินเดียแทบทั้งสิ้น ซึ่งน่าจะเป็นผลมาจากการเผยแพร่ศาสนาและการติดต่อสัมพันธ์ค้าขายกับต่างประเทศที่มีความเจริญรุ่งเรืองอย่างมาก ลักษณะสำคัญของเนื้อหาคำสอน ที่เห็นได้เด่นชัดในวรรณกรรมคำสอนยุคนี้จึงเป็นไปเพื่อชนชั้นปกครองหรือมูลนาย และปรากฏวรรณกรรมที่มีเนื้อหาคำสอนบุคคลทั่วไปอยู่บ้างก็เพียงเล็กน้อย ซึ่งน่าจะเป็นสาเหตุเพราะระบอบการปกครองของไทยที่เปลี่ยนแปลงไป กษัตริย์เปลี่ยนสภาพจาก “พ่อ” เป็น “สมมติเทพ” หรือเจ้าชีวิตของประชาชน วรรณกรรมคำสอนจึงนำมาใช้เป็นเครื่องมือรองรับระบอบวิธีการปกครองนี้ โดยทำหน้าที่เป็นตัวบอกเล่า และกำหนดกรอบการปฏิบัติของชนชั้นการปกครองอย่างไม่เป็นทางการ

สิทธิ พิณภูวดล และนิตยา กาญจนวรรณ. (2515 : 157) กล่าวถึงวรรณกรรมคำสอนในสมัยธนบุรีว่า แม้ช่วงสมัยธนบุรีจะมีระยะเวลาเพียงสั้นๆ อีกทั้งบ้านเมืองยังอยู่ในภาวะสงคราม แต่สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีก็ได้ทรงละเลยแหวดวงวรรณกรรม ทรงมีการฟื้นฟูและส่งเสริม ด้วยทรงตระหนักดีว่า วรรณกรรมเป็นเครื่องมือหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริม และสร้างขวัญกำลังใจให้กับคนในชาติ ในสมัยนี้จึงมีงานวรรณกรรมอยู่หลายเรื่องเกิดขึ้น รวมทั้งวรรณกรรมคำสอนมีปรากฏอยู่ถึง 2 เรื่อง คือ กฤษณาสอนน้องคำฉันท์ที่ประพันธ์โดยพระยาราชสุภาวดีร่วมกับพระภิกษุอินแห่งเมืองนครศรีธรรมราช และเพลงยาวนายมหานุภาพ แม้วรรณกรรมเรื่องนี้จะมีลักษณะคำประพันธ์เป็นเพลงยาวเชิงสังวาส แต่เนื้อหากล้าแฝงไว้ด้วยสำนวนการสั่งสอนสตรีโดยตรง

เสนีย์ วิลาวรรณ. (2511:119) กล่าวถึงวรรณกรรมคำสอนสมัยรัตนโกสินทร์ว่า ในสมัยรัตนโกสินทร์เริ่มตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช บ้านเมืองยังตกอยู่ในภาวะสงคราม และต้องเร่งพัฒนาความเจริญในทุกๆด้านเพื่อสร้างความเป็นปึกแผ่น ลักษณะวรรณกรรมจึงเน้นไปในทางปลุกใจประชาชนและข้าราชการให้ฮึกเหิม ตั้งอยู่ในศีลธรรมอันดีงาม

เนื้อหาจึงมักเกี่ยวกับการยกทัพจับศึก ศาสนา และระเบียบของสังคม วรรณกรรมคำสอนที่ปรากฏในรัชสมัยนี้คือ โคลงธรรมสุภาสิต แต่งโดยอาลักษณ์ชื่อ บุญจัน ประพันธ์เป็นโคลงสี่สุภาพ เนื้อหาคำสอนใช้เป็นแนวทางดำเนินชีวิตตามหลักพุทธศาสนา ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย บ้านเมืองมีความเป็นปึกแผ่นมั่นคงมากขึ้น ศักดิ์สงครามเบาบางลง มีการติดต่อค้าขายกับประเทศในแถบเอเชีย เช่น จีน เป็นต้น ประกอบกับพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ทรงเป็นศิลปินเอกทางกวีนิพนธ์ ทำให้งานวรรณกรรมในยุคนี้รุ่งเรืองมาก วรรณกรรมคำสอนที่ปรากฏในสมัยนี้คือ สวัสดิรักษาคำกลอน ซึ่งเป็นวรรณกรรมคำสอนชายเรื่องแรก สันนิษฐานว่า สุนทรภู่เป็นผู้แต่งขึ้นเพื่อถวายเจ้าฟ้าอาภรณ์ เป็นข้อแนะนำกิจวัตรอันพึงปฏิบัติสำหรับผู้หวังความเป็นมงคล ส่วนในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว มีวรรณกรรมคำสอนเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก เนื่องจากเป็นพระราชนิยมของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ต้องการชี้แจงแนวทางแห่งการประพฤติปฏิบัติตน ปลูกฝังค่านิยมพื้นฐานและสร้างคุณภาพของคนในสังคม อีกทั้ง งานด้านวรรณคดีเริ่มกระจายจากราชสำนักสู่ประชาชนวรรณกรรมคำสอนจึงมักปรากฏมากมายหลายรูปแบบการประพันธ์ เช่น โคลง กลอน ฉันท์ และร่าย เป็นต้น

สุภาพร คงศิริรัตน์. (2531 : 60) กล่าวถึงวรรณกรรมคำสอน เรื่องสุภาสิตสอนหญิงว่า สุภาสิตสอนหญิงเป็นคำประพันธ์ประเภทกลอนเพลงยาว สันนิษฐานว่าสุนทรภู่เป็นผู้ประพันธ์ แต่งเพื่อสอนใจสตรีทั่วไป เป็นข้อตักเตือนถึงการประพฤติปฏิบัติของกุลสตรี ส่วนกฤษณาสอนน้องคำฉันท์ พระนิพนธ์สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส จารึกไว้ที่ศิลาประดับในวัดพระเชตุพนฯ เพื่อให้เป็นความรู้แก่ประชาชน เนื้อหาเน้นมีการแก้ไขชำระสำนวนภาษา และการใช้คำใหม่ให้ดียิ่งกว่าเก่า

รินฤทัย สัจจพันธ์. (2542 : 99) กล่าวถึงวรรณกรรมคำสอนเรื่องฉันท์พาลีสอนน้อง ว่าฉันท์พาลีสอนน้อง มีเนื้อเรื่องใกล้เคียงกับโคลงพาลีสอนน้องที่แต่งในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช คืออบรมเรื่องการรับราชการ โดยเฉพาะข้าราชการผู้รับใช้ใกล้ชิดเบื้องพระยุคลบาท แต่งเป็นอินทวิเชียรฉันท์ 34 บท จบด้วยโคลงสี่สุภาพกระทู้

วัชรภรณ์ กิตตยานุกิตติ. (2547 : 26) กล่าวว่า ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์ทรงพระราชนิพนธ์โคลงสุภาสิตมีเนื้อหาใช้สั่งสอนบุคคลโดยทั่วไป และพระบรมราโชวาทสำหรับพระราชโอรส ที่แม้ไม่ใช่วรรณกรรมคำสอนโดยตรง แต่มีเนื้อหามุ่งสั่งสอนอบรมบุตรให้ประพฤติปฏิบัติตนให้ดี ตั้งใจศึกษา และรู้จักใช้จ่าย ซึ่งถือว่าเป็นวรรณกรรมคำสอนเชิงเทศนาโวหารดีเยี่ยม

นภาลักษณ์ สุวรรณธาดา และสายใจ อินทร์ทรัพย์. (2535 : 35) กล่าวว่า ในรัชสมัยของสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นยุคที่วรรณกรรมคำสอนกลับมาเฟื่องฟูอีกครั้ง โดยเฉพาะ

วรรณกรรมประเภทร้อยกรอง เช่น โคลงกาชิตนักรบโบราณ โคลงสุภาชิตพระร่วง โคลงสุภาชิตสมสมัย และโคลงนิติจำแลง ซึ่งแต่งเลียนแบบของเดิมแต่เพิ่มเติมการเสียดสีบุคคลและสภาพสังคมในสมัยนั้น หลังจากรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวแล้ว ประเทศไทยเกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การเมืองและการปกครอง ส่งผลให้วรรณกรรมมีความหลากหลายทั้งด้านรูปแบบและเนื้อหา วรรณกรรมที่เป็นร้อยแก้วมีมากขึ้น ประชาชนมีการศึกษาและเทคโนโลยีเจริญก้าวหน้ามากขึ้น แนวทางการสั่งสอนคนในสังคมก็ปรับเปลี่ยนไปด้วย วรรณกรรมที่มีลักษณะเป็นคำสอนโดยตรงจึงลดบทบาทลงไปเป็นเพียงเนื้อหาส่วนหนึ่งที่สอดแทรกไว้ในวรรณกรรมประเภทอื่นๆ

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมคำสอน

เฉลิม มากนวล. (2517) ศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์และเปรียบเทียบชาดกกับนิทานอีสป” สรุปว่า นิทานชาดกยึดหลักการทำความดี ละเว้นความชั่ว ทำให้บริสุทธิ์ ส่วนนิทานอีสป มีแนวคิดที่แสดงวิสัยพาล แสดงการกระทำที่ผิดวิสัย แสดงความกตัญญูตเวทีย แสดงความซื่อสัตย์กับบอัสตย์ แสดงความสามัคคีกับการแตกความสามัคคี และแสดงความขยันกับความเกียจคร้าน

พัชรี อัยราชวงศ์. (2521) ศึกษาเรื่อง “จริยศึกษาของสตรีในสุภาชิตสอนหญิงคำกลอน” โดยศึกษาในเชิงวิเคราะห์คำสอนที่ปรากฏในเรื่อง พบว่า บทบาทและฐานะทางสังคมของสตรียังอยู่ในวงแคบกว่าบุรุษ กล่าวคือ สตรีได้รับการอบรมสั่งสอนให้มีหน้าที่จัดการเกี่ยวกับการบ้านการเรือน ส่วนบุรุษเป็นฝ่ายออกไปทำหน้าที่ในสังคมนอกบ้าน คือเป็นฝ่ายหาเลี้ยงครอบครัว และต้องรับใช้ประเทศชาติด้วยการรับราชการทหารตามกฎหมายเกณฑ์ในสมัยนั้น จากการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบดังกล่าว บุรุษจึงเป็นฝ่ายที่สตรีมอบความเป็นใหญ่ให้เพราะบุรุษต้องเป็นฝ่ายมีหน้าที่ มีความรับผิดชอบต่างๆมากกว่าสตรี

ศิริมา เจนจิตมัน. (2529) ศึกษาเรื่อง “ การศึกษาเชิงวิเคราะห์วรรณกรรมคำสอนประเภทกลอนเพลงยาวในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว” การศึกษามุ่งวิเคราะห์ลักษณะการแต่ง เนื้อหาตลอดจนความเชื่อและค่านิยมที่ปรากฏอยู่ในวรรณกรรมคำสอน ผลการศึกษาพบว่า วรรณกรรมคำสอนในสมัยรัชกาลที่ 3 แต่งด้วยกลอนเพลงยาวมากที่สุด และเป็นกลอนเพลงยาวที่แต่งตรงตามแบบแผน มีกลวิธีการประพันธ์ที่ช่วยให้วรรณกรรมนั้นน่าอ่านและเข้าใจง่ายขึ้น ทั้งยังน่าเชื่อถือและควรค่าแก่การปฏิบัติตาม ส่วนเนื้อหายังสะท้อนให้เห็นถึงคุณค่าทางศีลธรรม จริยธรรม และสังคม นอกจากนี้ ยังสะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อ และค่านิยมของคนในสมัยนั้น เช่น ความเชื่อเรื่อง บุญ-บาป เรื่องกรรม เป็นต้น กล่าวได้ว่า วรรณกรรมคำสอนประเภทกลอนเพลงยาวในรัชกาลที่ 3 นี้ มีทั้งคุณค่าในด้านลักษณะการแต่ง และเนื้อหาสมควรได้รับการเผยแพร่ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

รำพึง ศิลางแรง. (2530) ศึกษาเรื่อง “ การศึกษาวรรณคดีคำสอนประเภทร้อยกรองช่วงก่อนได้รับอิทธิพลจากวรรณกรรมตะวันตกในเชิงจริยธรรม ” โดยศึกษาจากวรรณคดี 10 เรื่อง ปรากฏผล

ว่า กวีใช้วิธีการสอนโดยผ่านตัวละครที่มีฐานะเป็นที่ยอมรับของสังคม คือ โคลงทศรถสอนพระราม โคลงพาลีสอนน้อง โคลงราชสวัสดิ์ กฤษณาสอนน้องคำฉันท์ และใช้วิธีการสอนโดยตรงไม่ผ่านตัวละครคือ สุภาสิตพระร่วง สุภาสิตสอนหญิง เพลงยาวถวายโอวาท สวัสดิรักษา โคลงโลกนิติ และอิติปิฎกปาฐิต วรรณคดีคำสอนทั้ง 10 เรื่อง ให้คุณค่าในเชิงจริยธรรมที่สอดคล้องกับหลักจริยศาสตร์ในพุทธศาสนา

เดชา ชากักดี. (2542) ศึกษาเรื่อง “ วิเคราะห์หลักจริยธรรมในวรรณคดีสุภาสิตพระร่วง” โดยวิเคราะห์เนื้อหาอันเป็นหลักคำสอนจริยธรรมเปรียบเทียบกับหลักธรรมของพระพุทธศาสนา ผลการศึกษาพบว่า สุภาสิตพระร่วงได้สอนหลักจริยธรรมเพื่อการปฏิบัติให้ถูกต้องของฆราวาสผู้ครองเรือนในด้านต่างๆ เช่น การประกอบอาชีพ ความรับผิดชอบ และการพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นในบริบทต่างๆ ของการดำเนินชีวิตในสังคม ตลอดจนการปฏิบัติต่อคนอื่นๆ สุภาสิตพระร่วงมีหลักคำสอนที่กล่าวได้ว่าเป็นการนำหลักของพระพุทธศาสนามาผสมผสานกับคตินิยม ความเชื่อ และวิถีชีวิตของคนในสังคม หลักคำสอนในสุภาสิตพระร่วง นำมาใช้สอนให้คนไทยมีจริยธรรมในการดำเนินชีวิต มีความภาคภูมิใจในวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของตน

สายวรรณ น้อยนิมิตร. (2542) ศึกษาเรื่อง “ อรรถกถาชาดก : การศึกษาในฐานะวรรณคดีคำสอนของไทย และความสัมพันธ์กับวรรณคดีคำสอนเรื่องอื่น” ผลการศึกษาพบว่า อรรถกถาชาดกมีสาระที่ไม่ได้มุ่งเป็นคำสอนแก่บรรพชิต แต่มุ่งสอนคนทั่วไปทุกระดับตั้งแต่ชนชั้นปกครองจนถึงทาส และมีเนื้อหาครอบคลุมถึงการปฏิบัติตนและปฏิบัติต่อผู้อื่น ซึ่งคำสอนที่เป็นหลักในการดำเนินชีวิตและคำสอนปลีกย่อย คำสอนที่เป็นหลักสำคัญได้แก่ หลักในการดำเนินชีวิต การปฏิบัติตนต่อผู้อื่น การครองเรือน การปกครอง และการรับราชการ สาระคำสอนเหล่านี้ตรงกับสาระในวรรณคดีคำสอนของไทย อรรถกถาชาดก ยังมีลักษณะเด่นในการสร้างเรื่องเพื่อสอน โดยเฉพาะการแสดงหลักธรรม ที่เป็นเรื่องเปรียบเทียบหรือเป็นอุทาหรณ์ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเป็นสาธกในวรรณคดีคำสอนเรื่องอื่น อรรถกถาชาดกจึงมีความสำคัญต่อวรรณคดีคำสอนของไทย และจัดเป็นวรรณคดีคำสอนของไทยเรื่องหนึ่ง

วัชรภรณ์ กิตตยานุกิตติ. (2547) ศึกษาเรื่อง “การศึกษาเชิงวิเคราะห์วรรณกรรมคำสอนเรื่องวรรณโศทรฉบับจังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลการศึกษาพบว่า วรรณกรรมเรื่องวรรณโศทร เป็นวรรณกรรมคำสอนที่ผู้แต่งรวบรวมคำสอนสำคัญในพุทธศาสนาได้แก่ ศีล 5 กุศลกรรมบถ 10 มรรค 8 ขันธุ์ 5 และไตรลักษณ์ มาเป็นประเด็นหลักในการนำเรื่อง โดยมีจุดมุ่งหมายในการแต่งที่มุ่งเน้นการสั่งสอนธรรมแก่ผู้อ่านผู้ฟัง และถวายเป็นกุศลแด่พระศาสนารวมถึงผู้แต่งในภพหน้า วรรณกรรมเรื่องนี้ใช้คำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28 เป็นบทไหว้ครู นอกนั้นเป็นคำประพันธ์ประเภทร้อยแก้วตลอดทั้งเรื่อง มีการใช้โวหาร การยกนิทานอุทาหรณ์ การอ้างถึงสิ่งที่ชาวบ้านเชื่อถือ และการแสดง

ผลตอบแทนการกระทำประกอบคำสอนที่ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพและรู้สึกคล้อยตามได้เป็นอย่างดี ในเชิงสังคมได้สะท้อนให้เห็นวิถีชีวิต ประเพณี ความเชื่อในหลักคำสอนของพุทธศาสนาที่มีอิทธิพลต่อจิตใจชาวใต้ทุกเรื่อง ทั้งหลักในการดำเนินชีวิต ตลอดถึงจารีตประเพณี ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงให้เห็นชัดเจนว่าชาวใต้ศรัทธาและยึดมั่นในพุทธศาสนาอย่างแท้จริง

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสังคมและการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 5

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสังคมและการศึกษาในมัธยมศึกษาปีที่ 5

กฤษณา วงษาสันต์ และคณะ.(2542:9-10) เสนอทัศนะเกี่ยวกับสภาพสังคมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ว่า สังคมไทยได้รับการปฏิรูปเรื่อยมา นับตั้งแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว จนถึง การเปลี่ยนแปลง การปกครองใน พ.ศ. 2475 ทั้งนี้ เกิดจากปัจจัยภายนอก คือ อิทธิพลจากตะวันตก และปัจจัยภายใน ประเทศเป็นสำคัญ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. ในสมัยรัชกาลที่ 3 มีการเผยแพร่คริสต์ศาสนานิกายโปรเตสแตนต์ในเมืองไทย โดยมีมิชชันนารีอเมริกันได้เริ่มขึ้นอย่างจริงจัง วิทยาการที่ไทยได้รับ เช่น การศึกษาแบบใหม่ การพิมพ์ และกิจการหนังสือพิมพ์ การแพทย์ และการสาธารณสุข การศึกษาภาษาอังกฤษ มีผู้นำแพทย์ชาวตะวันตกชื่อ นายแพทย์แดน บิช บรัดเลย์ เป็นแพทย์ผู้เริ่มการปลูกฝีป้องกันไข้ทรพิษ วิชาตัด การตั้งโรงพิมพ์ และออกหนังสือบางกอกกรีคอร์ดอร์ เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ให้เกิดขึ้นในประเทศเป็นคนแรกทั้งสิ้น

2. ในสมัยรัชกาลที่ 4 เกิดมีการเปลี่ยนแปลงโฉมหน้าสยามให้ทัดเทียมกับตะวันตก โดยเฉพาะความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ ซึ่งถือว่าสำคัญที่สุดในการเข้าใจความคิดของชาวตะวันตก รัชกาลที่ 4 ทรงศึกษาภาษาละตินและภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติ จนมีความรู้ด้านภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี นอกจากนั้นยังทรงสนับสนุนให้บุตรธิดาของขุนนางชั้นสูงเข้าเรียนในโรงเรียนของมิชชันนารีอเมริกัน และมีการเปลี่ยนแปลงขนบธรรมเนียมเก่าหลายประการ เช่น ประกาศให้ข้าราชการสวมเสื้อเข้าเฝ้า ยกเลิกประเพณีห้ามราษฎรเข้าเฝ้าเวลาเสด็จพระราชดำเนิน ทรงให้เสรีภาพในการนับถือศาสนาและการประกอบอาชีพ พระมหากษัตริย์และประชาชนมีโอกาสใกล้ชิดกันมากขึ้น จนถึงได้ว่าพระองค์เป็นกษัตริย์สมัยใหม่ในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์

3. ในสมัยรัชกาลที่ 5 เป็นช่วงที่มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมไทยอย่างมหาศาล ด้วยปัจจัยภายนอกเป็นแรงผลักดันให้ต้องมีการปรับประเทศมิให้ชาวต่างประเทศเป็นข้ออ้างว่าป่าเถื่อนล้าสมัยถือเป็นสาเหตุความขัดแย้งยึดบ้านเมืองได้ ด้วยเหตุนี้จึงมีการเปลี่ยนแปลงประเพณีบางอย่างให้เหมาะสม เช่น ทรงยกเลิกประเพณีที่ล้าสมัยไม่เป็นธรรมเนียมแก่ราษฎร ทรงรับประเพณีตะวันตกที่เสริมสร้างบ้านเมืองให้เจริญก้าวหน้า และขณะเดียวกันทรงฟื้นฟูประเพณีเดิมที่มีคุณค่า

ควรรักษาไว้เป็นประเพณีประจำชาติ ต่อไป ด้านการแต่งกายโปรดฯให้ผู้ชายในราชสำนักเลิกไว้ผมทรงมหาดไทย เปลี่ยนเป็นไว้ผมตัดยาวทั้งศีรษะอย่างฝรั่ง ส่วนผู้หญิงให้เลิกไว้ผมปัก เป็นผมตัดยาวทรงกระตุ่ม โปรดฯ ให้ช่างตัดแปลงจากเสื้อนอกของฝรั่ง เรียกว่า"เสื้อราชประแตน" และสวมหมวก สวมถุงเท้า รองเท้าอย่างยุโรป โปรดฯให้เลิกประเพณีหมอบคลานเข้าเฝ้า ยกเลิกจารีตนครบาล การเปลี่ยนแปลงที่ยิ่งใหญ่อีกประการหนึ่งคือการพัฒนาการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ด้วยการประกาศเลิกทาสและเลิกระบบไพร่ และประกาศพระราชบัญญัติเกณฑ์ทหารเข้าฝึกหัดเพื่อป้องกันประเทศ ตามหลักการเกณฑ์ทหารแทนการใช้แรงงานระบบไพร่แบบเดิม นับเป็นการดำเนินการแก้ปัญหาเรื่องสำคัญพร้อมกันไปอย่างได้ผล

4. ในสมัยรัชกาลที่ 6 เป็นสมัยที่สยามประเทศเข้าร่วมรบในสงครามโลกครั้งที่ 1 ก่อนหน้าสงครามโลกจะเกิดขึ้น พระองค์ทรงตระหนักถึงวิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรป และทรงต้องการให้ชาวไทยมีความรักชาติ มีความสามัคคีเพื่อเป็นพลังป้องกันประเทศชาติและมีการประกาศพระราชบัญญัติประถมศึกษาฉบับแรก

อรุณ เวชสุวรรณ. (2525 : 13) กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงทางสังคมในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่สำคัญยิ่งคือ มีการยกเลิกทาสระบบไพร่ การยกเลิกประเพณีหมอบคลานเข้าเฝ้า มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านวัฒนธรรมการแต่งกาย มีการสวมถุงน่องรองเท้า มีเสื้อราชประแตนผ้าม่วงเป็นชุดประจำชาติ มีการเสด็จเยี่ยมราษฎรอย่างไม่ถือพระองค์ ซึ่งเรียกว่าเสด็จประพาสต้น ทำให้พระองค์เป็นที่รักใคร่ของประชาชนเป็นอันมาก

วิไล ตั้งจิตสมคิด. (2539 : 69 -70) ได้สรุปลักษณะสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาสมัยรัชกาลที่ 5 ว่าการปฏิรูปการศึกษาในสมัยรัชกาลที่ 5 เป็นจุดที่สำคัญสูงสุดต่อประวัติการศึกษาไทย เพราะเป็นการเปลี่ยนโฉมหน้าของการศึกษาของประเทศจากระบบหนึ่งไปสู่ระบบหนึ่ง จากการจัดการศึกษาแบบไม่เป็นพิธีการไปสู่ระบบการศึกษาแบบพิธีการ จนอาจกล่าวได้ว่าการศึกษาของประเทศไทยที่เจริญรุ่งเรืองในปัจจุบันนี้เป็นผลมาจากการปฏิรูปการศึกษาในสมัยรัชกาลที่ 5 ซึ่งมีลักษณะที่สำคัญ ดังนี้

1. เป็นการวางพื้นฐานของการจัดการศึกษาในโรงเรียนที่ครบถ้วนทุกประการ เริ่มตั้งแต่การตั้งโรงเรียน การสร้างแบบเรียน การกำหนดการสอนได้ การตั้งสถาบันการศึกษาเพื่อผลิตครู การตรวจ และการนิเทศโรงเรียน สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่มีผลทำให้ระบบโรงเรียนพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว

2. การปฏิรูปการศึกษาในสมัยรัชกาลที่ 5 ความคิดริเริ่มมาจากพระองค์ อันเนื่องมาจากแรงกดดันจากภายนอกประเทศ ซึ่งถ้าหากประเทศไทยไม่มีการปฏิรูปอาจต้องตกไปเป็นอาณานิคมของตะวันตกอย่างแน่นอน ความต้องการทางการศึกษา จึงมิได้เกิดมาจากประชาชน หรือเกิดจากการเปลี่ยนแปลงภายในสังคมไทยแต่ประการใด

3. การปฏิรูปการศึกษาในสมัยรัชกาลที่ 5 เป็นการริเริ่มแนวความคิดใหม่ในวงการศึกษาไทยหลายประการ เช่น การตั้งโรงเรียนสำหรับสตรี เพื่อให้เด็กหญิงได้มีโอกาสได้รับการศึกษาเล่าเรียน การตรวจและการนิเทศโรงเรียนเพื่อปรับปรุงการศึกษา การสร้างโครงการการศึกษาแห่งชาติฉบับแรก เพื่อใช้เป็นแนวในการกำหนดนโยบายการศึกษาของประเทศและใช้มาจนถึงปัจจุบัน

4. การเริ่มต้นความคิดว่าการศึกษาเพื่อรับราชการ ทั้งนี้เนื่องจากการขาดแคลนผู้มีความรู้ความสามารถในการรับราชการ รัฐในสมัยปฏิรูปจึงต้องการข้าราชการมาก ผู้ได้รับการศึกษาจะมีโอกาสทำราชการทุกคน จนทำให้ประชาชนเกิดค่านิยมว่าเรียนแล้วต้องรับราชการ ประกอบกับคนไทยมีค่านิยมว่าอาชีพรับราชการเป็นอาชีพที่มีเกียรติ ความรู้ทางวิชาชีพจึงละเลยไม่ได้รับความสนใจเท่าที่ควร แม้ว่าจะระยะหลังๆ พระองค์ทรงมีนโยบายสนับสนุนด้านอาชีวศึกษา ส่งเสริมให้ผู้จบการศึกษาประกอบอาชีพอิสระก็ตาม รัฐก็อาจเปลี่ยนความคิดที่ว่าการศึกษาดีกว่าประกอบอาชีพอิสระ ความคิดและความเชื่อดังกล่าวก็ยังเป็นอยู่ในปัจจุบัน

สรุปได้ว่าการปฏิรูปทางการศึกษาในรัชกาลที่ 5 เป็นการวางรากฐานที่ดีของการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียนอย่างมากมายมหาศาล ความเจริญของประเทศไทยปัจจุบันหลายประการที่เป็นอยู่ เช่น ความก้าวหน้าทางการศึกษา ความก้าวหน้าทางการแพทย์ การคมนาคมขนส่ง การสื่อสารและเทคโนโลยีแผนใหม่ ล้วนแล้วแต่เป็นผลมาจากการปฏิรูปการศึกษาในสมัยรัชกาลที่ 5 ทั้งสิ้น วุฒิชัย มูลศิลป์. (2541 : 144-164) กล่าวถึง “หลักสูตรมูลศึกษา” ใช้ในสมัยรัชกาลที่ 5 โดยมีจุดประสงค์ให้มีความรู้พื้นฐานของการเป็นพลเมืองดี และมีความรู้ในการประกอบอาชีพตามความถนัด แบ่งออกเป็น 5 หมวดวิชา คือ

1. วิชาหนังสือ มี อ่าน เขียน แต่ง เพื่อให้อ่านออกเขียนได้
2. วิชาเลข เพื่อให้คิดโจทย์ตลาดได้ และทำบัญชีของตนเองได้
3. วิชาสำหรับรักษาตัว (กายบริหาร) ได้แก่การฝึกหัดกิริยาวาจาที่จะประพัตต่อผู้อื่น ออกกำลังกายให้ร่างกายแข็งแรง ป้องกันอันตราย รู้ธรรมเนียม ความดี ความชั่ว เพื่อให้ประพัตปฏิบัติตนในทางที่ชอบ
4. วิชาเลี้ยงชีพ ได้แก่การรู้จักประกอบอาหาร เย็บเสื้อผ้า ปลูกบ้านของตนเอง และรู้จักภูมิประเทศบ้านเมืองที่ตนอยู่
5. วิชาหาทรัพย์ ได้แก่รู้วิธีการเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ และค้าขาย

ยงยุทธ อินทจักร. (2546 : 28-31) ได้เปรียบเทียบจุดเริ่มต้นของการศึกษาของไทยและญี่ปุ่น ว่า ก่อนที่ญี่ปุ่นเริ่มนำระบบการศึกษาสมัยใหม่มาใช้ การศึกษาจะจัดสำหรับกุลบุตรธิดาของชนชั้นปกครองที่เรียกว่า ซามูไร โดยการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับศิลปะป้องกันตัว การต่อสู้ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งขนบประเพณีต่างๆ ส่วนลูกหลานชาวไร่ ชาวนา พ่อค้า หรือคนงานในโรงงาน จะมี

โรงเรียนวัดที่เรียกว่า เทระโกยะ สอนเลขคณิต การอ่านและการเขียน ซึ่งการจัดการศึกษาเช่นนี้คล้ายคลึงกับการจัดการศึกษาของไทย กล่าวคือนับตั้งแต่สมัยสุโขทัยเป็นราชธานีเรื่อยมาถึงสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น การศึกษาจะจัดสำหรับราชบุตร ราชธิดา เชื้อพระวงศ์ รวมทั้งขุนนางในราชสำนักประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งชายไทยจะได้รับการศึกษาจากการบวชเรียนและศึกษาที่วัด จนกระทั่งทั้งไทยและญี่ปุ่นเริ่มต้นตัวทางการศึกษา นำระบบการศึกษาตามแนวตะวันตกมาใช้กล่าวคือ ในปีพ.ศ. 2396 ญี่ปุ่นถูกกองทัพเรืออเมริกาบุก ญี่ปุ่นพบว่าตนเองยังล้าหลังอเมริกาอยู่มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในขณะที่ญี่ปุ่นใช้ดาบสู้รบกับอเมริกา ซึ่งมีปืนกลใช้แล้ว และในปี พ.ศ. 2408 เกิดการปฏิวัติเมจิ ภายใต้การปกครองของจักรพรรดิ ญี่ปุ่นเริ่มนำความคิดวิไลซ์ ของประเทศตะวันตกมาเพื่อพัฒนาอย่างเร่งด่วน รัฐบาลญี่ปุ่นสมัยนั้น ตั้งใจและมุ่งมั่นที่จะพัฒนาประเทศให้เจริญทัดเทียมตะวันตก โดยจัดส่งคนไปศึกษาต่างประเทศต่างๆทางยุโรปเป็นจำนวนมากเพื่อนำความรู้กลับมาพัฒนาประเทศของตน

ส่วนการศึกษาศูนย์ใหม่ของไทย เริ่มต้นในสมัยรัชกาลที่ 4 (พ.ศ. 2394-2408) ซึ่งเป็นช่วงเวลาใกล้เคียงกับการเริ่มระบบการศึกษาศูนย์ใหม่ของญี่ปุ่น ระบบการศึกษาของไทยมีมาตรฐานมั่นคงมากยิ่งขึ้นในสมัยของสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 จุดมุ่งหมายของการศึกษาศูนย์นั้นคือต้องการป้องกันประเทศให้พ้นจากการคุกคามของนักล่าอาณานิคมชาติตะวันตก ต่อมามุ่งผลิตคนเพื่อรับราชการ มีการส่งคนไปศึกษาต่างประเทศเช่นเดียวกับญี่ปุ่น

สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2548 : 79 – 80) กล่าวถึงการจัดการศึกษาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ว่า จุดประสงค์ของการจัดการศึกษามี 4 ประการสำคัญ คือ การจัดการศึกษาเพื่อรวมชาติ การจัดการศึกษาเพื่อผลิตคนเข้ารับราชการ การจัดการศึกษาเพื่อคุณประโยชน์ทั่วไป และการจัดการศึกษาเพื่อเป็นการส่งเสริมพระพุทธศาสนา จุดมุ่งหมายดังกล่าวได้กำหนดทุกสิ่งทุกอย่างทั้งวิถีทางที่ทุกคนจะต้องพบ ปฏิบัติ และสนองตอบความต้องการของประเทศชาติในขณะนั้นไว้ทั้งหมด จุดมุ่งหมายนี้หากพิจารณาเปรียบเทียบกับพระบรมราชวินิจฉัยเรื่องการศึกษาของญี่ปุ่น ซึ่งประกาศเมื่อ พ.ศ. 2433 จะเห็นว่ามีลักษณะคล้ายคลึงกันมาก แต่ดัดแปลงให้เข้ากับสภาพของสังคมไทย เพราะไทยเคยแต่งตั้งข้าหลวงตรวจการ ไปศึกษาแบบแผนการจัดการศึกษาของญี่ปุ่นมาแล้วครั้งหนึ่ง เมื่อ พ.ศ. 2445

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสังคมและการศึกษาในสมัยรัชกาลที่ 5

สุนันท์ อัญชลีบุญกุล (2520) ศึกษาเรื่อง “การศึกษาภาษาไทยสมัยรัชกาลที่ 5 : แบบเรียนหลวง” มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาแบบเรียนหลวง ในฐานะที่เป็นหนังสือแบบเรียนเล่มแรกของการศึกษาภาษาไทยโดยพระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร) เรียบเรียงหนังสือแบบเรียนหลวง 6 เล่ม คือ มุลบทบรพกิจ วาหนิต์นิกร อักษรปิโยค สังโยคพิธาน ไวพจน์พิจารณ์ และพิศาลการ์นต์ จากการศึกษาพบว่า แบบเรียนหลวง

ทั้ง 6 เล่มนี้ มุ่งเน้นให้ความรู้ภาษาไทยด้านอักขรวิธีไทย คือต้องการให้ผู้เริ่มเรียนอ่าน อ่านคล่องเขียนคล่อง โดยพระยาศรีสุนทรโวหารใช้กลวิธีการซ้ำคำ และรวบรวมคลังคำไวพจน์และคลังคำตัวสะกดการันต์ไว้ในหนังสือ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนต่อในระดับสูงต่อไปหรือนำไปปฏิบัติงานในยุคนั้นได้

เขมฤทัย บุญวรรณ. (2546) ศึกษาเรื่อง "การวิเคราะห์การใช้ภาษาและกลวิธีการเขียนในหนังสือราชกิจจานุเบกษา สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว" โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์การใช้ภาษาและกลวิธีการเขียนกฎหมาย และข่าวในหนังสือราชกิจจานุเบกษา สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จำนวน 1,288 ฉบับ ผลการศึกษาพบว่า การใช้ภาษาหนังสือราชกิจจานุเบกษามีการใช้คำทั้งคำเดี่ยว คำประสม คำซ้อน คำซ้ำ และคำภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะคำภาษาอังกฤษ พบว่ามีการใช้คำทับศัพท์จำนวนมาก ทางด้านการใช้ประโยคพบว่าส่วนใหญ่ใช้ประโยคความซ้อนและประโยคความรวม ด้านกลวิธีการเขียนกฎหมายและข่าว พบว่า กลวิธีการเขียนกฎหมายมีการบอกชื่อของกฎหมาย เหตุหรือที่มาของกฎหมาย ส่วนกลวิธีการเขียนข่าว ขึ้นต้นโดยสรุปเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วจึงให้รายละเอียดของข่าวตามลำดับเวลา ทั้งกลวิธีการเขียนกฎหมายและข่าวนี้นี้ มีรูปแบบมาตรฐานที่ชัดเจน

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาเด็ก

3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาเด็ก

ศิริ ฮามสุโพธิ์. (2539.164-165) อธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการในวัยเด็ก โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะวัยเด็กตอนต้น ระยะวัยเด็กตอนกลาง และระยะวัยเด็กตอนปลายหรือวัยก่อนวัยรุ่น มีรายละเอียด ดังนี้

1. วัยเด็กตอนต้น เริ่มจากอายุ 1 ปีครึ่ง ถึง 7 ปี ระยะนี้เป็นระยะที่กำลังเจริญเติบโต สามารถช่วยเหลือตัวเองได้มากขึ้นทีละน้อย พัฒนาการส่วนใหญ่เป็นเรื่องการปรับตัวและเป็นระยะที่เด็กรู้จักฝึกใช้อวัยวะส่วนต่างๆ ได้ดีขึ้นและเป็นระยะที่เด็กมีพัฒนาการทางด้านความคิดมากขึ้น เช่น สามารถเข้าใจฐานะของตนในครอบครัว หรือในหมู่เพื่อนได้บ้างพอสมควร เริ่มเข้าใจความแตกต่างระหว่างเพศชายเพศหญิงได้บ้าง จะเป็นคนช่างซักช่างถามและมีความกระตือรือร้นที่จะอยากรู้อยากเห็นมากขึ้น ส่วนพัฒนาการทางอารมณ์และสังคม จะมีอารมณ์เปลี่ยนแปลงอยู่บ่อยๆ เช่น อารมณ์อิจฉาริษยา โมโหร้าย หรือไม่มีเหตุผล อารมณ์ที่เกิดบ่อยๆ ได้แก่ ความกลัว ความโกรธ ความรัก ความอยากรู้อยากเห็น และความสุขสดชื่นแจ่มใส ส่วนทางด้านสังคมเด็กจะรู้จักทำตัวให้เป็นที่รักของครอบครัวและเพื่อนๆ เด็กจะปรับตัวเข้ากับคนอื่นได้ดีขึ้น

2. วัยเด็กตอนกลาง เริ่มจากอายุ 8-10 ปี เป็นระยะที่มีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์สังคม และสติปัญญาชัดเจนและมีความสัมพันธ์กันมากขึ้น เช่น ร่างกายเจริญเติบโตมากขึ้น กล้ามเนื้อและอวัยวะต่างๆ ของร่างกายแข็งแรงมากขึ้นแม้จะยังไม่แข็งแรงสมบูรณ์เต็มที่ก็ตาม รู้จักควบคุมพฤติกรรม

ในขณะที่เกิดอารมณ์ได้บ้าง และพอจะปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนได้บ้างโอกาส เป็นระยะที่กำลังช่วงคิดช่วงจำใน สิ่งที่ไม่เป็นนามธรรมจนเกินไปนัก

3. วัยเด็กตอนปลายหรือวัยก่อนวัยรุ่น อายุระหว่าง 11-14 ปี เป็นวัยที่กำลังอยู่ในระหว่างการ เปลี่ยนแปลงของร่างกายและจิตใจ ทำให้เด็กวัยนี้ต้องประสบปัญหาด้านต่างๆมากมาย ทางด้านร่างกาย เด็กจะเริ่มแตกเนื้อหนุ่มสาว ร่างกายเติบโตอย่างรวดเร็วทั้งส่วนสูงและน้ำหนัก อวัยวะต่างๆเจริญเติบโตเต็มที่ ลักษณะทางเพศจะเริ่มปรากฏขึ้นเรื่อยๆ เช่น เด็กเริ่มมีเสียงแตก เริ่มมีหนวดเครา มีขนที่รักแร้ และบริเวณ อวัยวะสืบพันธุ์ เด็กชายจะเข้าสู่วุฒิภาวะทางเพศ เมื่ออายุ 12-16 ปี เด็กหญิงจะเจริญเติบโตมากกว่าเด็กชาย คือ รูปร่างได้สัดส่วน ทรวงอกเริ่มเติบโตและเปลี่ยนแปลง เด็กหญิงจะแสดงว่ามีวุฒิภาวะทางเพศเต็มที่เมื่อมี ประจำเดือนหรือระดู ซึ่งจะเริ่มเมื่ออายุ 13 ปี ส่วนทางด้านอารมณ์และสังคม รู้จักปรับปรุงอารมณ์และ ควบคุมอารมณ์ได้มากขึ้น เด็กวัยนี้ต้องการความรักความอบอุ่น การได้รับคำชมเชย ตลอดจนความต้องการ ความเป็นอิสระเหมือนผู้ใหญ่ ทางสังคมเด็กจะเริ่มแยกเพศชายหญิง ความสนใจแตกต่างกันออกไป เริ่ม สนใจเพศตรงข้าม มีการรักเพื่อนรักหมู่คณะ และการเป็นที่ยอมรับของสังคม รู้จักรับผิดชอบ สามารถควบคุม ตนเองและความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น

เพียเจอร์ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2520 : อ้างอิงจากเพียเจอร์ 1960) ได้ศึกษาพัฒนาการทาง สติปัญญาของเด็กซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 4 ชั้นคือ

1. ชั้นประสาทสัมผัสและเคลื่อนไหว (เกิด- 2ปี) เด็กมีพฤติกรรมทางประสาทสัมผัส อย่างง่ายๆ เช่น ดุนนม ร้องไห้ ก่อให้เกิดพัฒนาการทางความคิดเริ่มมีโครงสร้างทางความคิดในสิ่งที่ เขาพบเห็น แต่เป็นความคิดที่ไม่ใช่เหตุผล

2. ชั้นความคิดก่อนปฏิบัติการ (2-7 ปี) เป็นลำดับขั้นที่คุณภาพความคิดเกิดขึ้นใน สมองมากขึ้น เด็กจะเริ่มใช้ภาพแทนวัตถุ และเหตุการณ์เลียนแบบคนอื่นได้ตอนปลายของขั้นนี้ เมื่อ เด็กใช้ภาษาติดต่อกัน และมีสังคมกว้างขวางขึ้นจึงเริ่มพัฒนาความคิดหาเหตุผลแบบตรรกศาสตร์บ้าง แต่ความคิดส่วนใหญ่อยู่ภายใต้อิทธิพลของการรับรู้

3. ชั้นปฏิบัติการด้วยรูปธรรม (7-11 ปี) เด็กมีความคิดเชิงตรรกศาสตร์สามารถทำให้ แก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับวัตถุ เหตุการณ์ที่มองเห็นหรือจับต้องได้ การค้นหาความจริงที่เกี่ยวกับวัตถุ และสิ่งแวดล้อมจะมีแบบแผนและไม่ติดกับการรับรู้ เช่นขั้นก่อน แต่ยังไม่สามารถแก้ปัญหาที่มีการ สมมติขึ้น ปัญหาที่เกี่ยวกับถ้อยคำสั้นๆปัญหาที่มีความซับซ้อนมาก

4. ชั้นปฏิบัติการด้วยนามธรรม(11-15 ปี)พัฒนาการทางความคิดของเด็กถึงขั้นสุดยอด เด็กสามารถค้นหาเหตุผลนอกเหนือจากข้อมูลที่มีอยู่

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหนังสือสำหรับเด็ก

4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหนังสือสำหรับเด็ก

ปราณี เชียงทอง. (2525 :140 -141) ได้กล่าวถึง การเขียนกวีนิพนธ์สำหรับเด็กมีแนวทาง 4 ประการ ดังนี้ ด้านเนื้อเรื่อง จะต้องเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับชีวิตของเด็ก สิ่งแวดล้อมที่มีอยู่รอบตัวเด็ก เรื่องสัตว์ เรื่องตลกขบขัน และเรื่องการผจญภัย ด้านตัวละคร ตัวละครจะต้องมีความสมเหตุสมผล ด้านการใช้ภาษา ต้องใช้คำง่าย มีความหมายเด่น และการสอดแทรกข้อคิด คติธรรมและอารมณ์ขัน เป็นการฝากข้อคิดที่มีคุณค่าทางใจแก่เด็ก

ณรงค์ ทองปาน. (2526 :61-63) สรุปลักษณะที่ดีของหนังสือสำหรับเด็ก ไว้ดังนี้

1. เนื้อเรื่อง ต้องตรงกับความสนใจและเหมาะสมกับวัยของเด็ก มีสาระ สนุกสนาน ตื่นเต้น น่าสนใจ ให้ความรู้ ความเพลิดเพลิน ส่งเสริมจินตนาการ สอดแทรกคุณธรรม คำคล้องจองไม่ซ้ำซ้อน มีแนวคิดหรือแก่นของเรื่องที่เด่นชัด เด็กสามารถเข้าใจง่าย

2. วิธีการเขียน อาจจะใช้แบบเล่าเรื่อง หรือให้ตัวละครสนทนากัน แต่ต้องเป็นบทสนทนาสั้นๆ อาจมีการพรรณนาสลับบ้าง แต่ดำเนินเรื่องกระชับ ไม่เยิ่นเย้อ

3. สำนวนภาษา เป็นภาษาๆตรงไปตรงมา เด็กสามารถทำความเข้าใจได้ ระดับภาษาเหมาะสมกับวัยและชั้นเรียนของเด็ก และเรียบเรียงได้เหมาะสม การสะกดการันต์ถูกต้องตามหลักภาษา

4. ภาพประกอบ นับเป็นหัวใจสำคัญของหนังสือสำหรับเด็ก เพราะภาพจะช่วยเล่าอธิบายเรื่องราวต่างๆ ภายในเล่มให้เด็กเข้าใจได้ง่ายขึ้น ดังนั้นภาพประกอบที่ดีจึงต้องเป็นภาพที่มีความรู้สึก มีชีวิต มีความเคลื่อนไหวสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง และอธิบายเรื่องได้ สีของภาพควรเน้นความสดใสสวยงาม เพื่อช่วยเร้าความสนใจของเด็ก

5. รูปเล่ม มีรูปลักษณะภายนอกที่น่าจูงใจ ขนาดรูปเล่มกะทัดรัดเหมาะมือเด็ก กระดาษมีคุณภาพดี ใช้ตัวหนังสือขนาดใหญ่เหมาะกับวัยของเด็ก การพิมพ์ชัดเจน ข้อความแต่ละบรรทัดไม่ยาวเกินไป การเย็บเล่มต้องแข็งแรง และควรเป็นปกแข็งเพื่อจะได้ทนทานต่อการหยิบถือของเด็ก

จินตนา ไบกาชูยี (2540 : 6-9) กล่าวว่า หนังสือเด็กจัดทำขึ้นโดยมุ่งหวังให้เด็กอ่านด้วยตนเอง ในขณะที่อ่านเด็กก็จะได้รับประโยชน์และคุณค่าควบคู่ไปด้วย ดังต่อไปนี้

1. ช่วย让孩子ได้รับความบันเทิง สนุกสนานเพลิดเพลิน สนองความต้องการของวัยเด็ก
2. ช่วยสร้างความคิดคำนึง และความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก
3. ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ด้านภาษาให้เจริญงอกงาม เด็กยิ่งอ่านมากยิ่งมีความแตกฉานในด้านภาษา โดยเฉพาะในเรื่องคำ ประโยค และข้อความเป็นอย่างมาก

4. ช่วยปลูกฝังคุณธรรม เจตคติ และแบบอย่าง อันน่าพึงปรารถนาให้บังเกิดแก่เด็ก คุณธรรมที่แทรกแอบแฝงอยู่ในเนื้อหา เรื่องราวที่สนุกสนาน มีส่วนปลูกฝังสร้างเสริมนิสัยที่ดีให้บังเกิดแก่เด็กที่อ่าน

5. ช่วยให้เด็กรู้จักเลือกอ่านหนังสือ อ่านหนังสือเป็น อ่านหนังสือเก่ง และเกิดนิสัยรักการอ่าน รวมทั้งดำรงนิสัยรักการอ่านให้อยู่ตลอดชีวิต ซึ่งจะอำนวยประโยชน์ต่อเด็กมากในแง่ที่รู้จักใช้การอ่านเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้

6. ช่วยทดแทนความรู้สึกของเด็กที่ขาดหายไป เช่น ขาดความรัก ความว่าหวั่น มีปมด้อย หนังสือที่มีเนื้อหาเหล่านี้ จะช่วยปลอบประโลมจิตใจของเด็กและเป็นเพื่อนกับเด็กได้

7. ช่วยให้เด็กอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาสาระเหมาะสมกับวัย เป็นการป้องกันไม่让孩子หันไปอ่าน และสนใจเรื่องของผู้ใหญ่เร็วกว่าวัย อันจะเป็นสิ่งชักนำให้เด็กประพฤตินในสิ่งที่ไม่สมควร

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหนังสือสำหรับเด็ก

สุนทรี่ มีพร้อม. (2522) ศึกษาเรื่อง “ วิเคราะห์หนังสือสำหรับเด็กฉบับคณะกรรมการประกวด ในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ” หนังสือที่นำมาใช้เป็นข้อมูลจำนวน 17 เล่ม โดยแบ่งหัวข้อในการศึกษาออกเป็น 2 ประเภท คือบันเทิงคดีและสารคดี หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้มาจากการประมวลข้อคิด และข้อสรุปจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ผลการวิจัยพบว่า หนังสือสำหรับเด็กทั้ง 4 เล่ม เป็นเรื่องที่ทำให้ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม และโบราณคดีเป็นส่วนใหญ่ การเสนอเรื่องเป็นไปตามขั้นตอนที่เด็กควรจะรู้ ภาพประกอบมีคำอธิบายชัดเจน ส่วนหนังสือสำหรับเด็กประเภทบันเทิงคดี ทั้ง 14 เล่ม ให้ความบันเทิงแก่เด็ก และกระตุ้นให้เด็ก เกิดความรู้สึกนึกคิดในด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของสังคมไทยในเรื่องการเชื่อฟังคำสั่งสอน ความกตัญญูรู้คุณต่อพ่อแม่และครูอาจารย์ ความสามัคคี ความซื่อสัตย์ ความกล้าหาญ ความอดทน ความเมตตากรุณา ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

วิจิตรา สุภากร. (2523) ศึกษาเรื่อง “วิเคราะห์หนังสืออ่านสำหรับเด็กในด้านคุณธรรมที่เป็นภาษาไทย” โดยแบ่งหนังสือออกเป็น 3 ประเภท คือ นิทานชาวบ้าน วรรณกรรมปัจจุบัน และวรรณกรรมร้อยกรอง ผลการวิจัยพบว่า หนังสือทั้ง 3 ประเภทมีคุณธรรมด้านมารยาทและนิสัยส่วนบุคคล ความเมตตากรุณา และหลักธรรมในการอยู่ร่วมกันมากที่สุด คุณธรรมที่ปรากฏน้อยที่สุดในหนังสือทั้ง 3 ประเภท คือ คุณธรรมด้านความละเอียดและความเกรงกลัวต่อการทำชั่ว ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ นอกจากนี้คุณธรรมแต่ละประเภท ที่ปรากฏอยู่ในหนังสือ ย่อมขึ้นอยู่กับประเภทของหนังสือด้วย

กฤษณา ผลชีวิน. (2524) ศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือสำหรับเด็กอายุตั้งแต่ 6-12ปี” ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษามีจำนวน 174เล่ม และการศึกษาวิจัย โดยการสร้างเกณฑ์

ประเมินคุณภาพ และวิเคราะห์เนื้อหาของข้อมูล โดยการเปรียบเทียบคะแนนคุณภาพ และความถี่ของเนื้อหา กับเกณฑ์ที่ได้กำหนดขึ้น ผลการวิจัยพบว่า หนังสือส่วนใหญ่มีคุณภาพด้านภาพประกอบ การใช้ภาษา และเนื้อหาอยู่ในระดับดี ด้านลักษณะรูปลักษณ์อยู่ในระดับใช้ได้ เนื้อหาส่วนใหญ่ช่วยเสริมสร้างพัฒนาการ ด้านสังคมและจิตใจเกี่ยวกับความรักในครอบครัว ความกล้าหาญ ความอดทน และช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางสติปัญญา ในด้านความมีเชาวน์ปัญญา และจินตนาการ หนังสือจำนวนน้อยมีเนื้อหาเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต การเคารพในสิทธิของผู้อื่น ความประหยัด ความมีระเบียบวินัย การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและความรู้ทางศิลปะ

อรสา หรดี. (2542) ได้ศึกษาเรื่อง “วิเคราะห์วรรณกรรมร้อยกรองจากแบบเรียนภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย” โดยได้วิเคราะห์รูปแบบ เนื้อหา และความมีคุณค่าของงานประพันธ์จากวรรณกรรมร้อยกรองในแบบเรียนภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ชุดวรรณสารวิจักษณ์ วรรณลักษณะ วิจารณ์ จำนวน 34 เรื่อง ผลการวิจัยพบว่า บทร้อยกรองทั้ง 34 เรื่อง มีความหลากหลายในด้านรูปแบบการประพันธ์ คือ แต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทโคลง 8 เรื่อง ฉันท์ 7 เรื่อง กาพย์ 8 เรื่อง กลอน 9 เรื่อง ร่าย 1 เรื่อง และลิลิต 1 เรื่อง ส่วนเนื้อหา ให้ข้อคิด คติธรรม ความรัก การคร่ำครวญ สรรเสริญ สดุดี และเทิดพระเกียรติ ซึ่งคุณค่าของการประพันธ์พบว่าบทร้อยกรองให้คุณค่าทั้งทางด้านอารมณ์ สังคม คติธรรมและการดำเนินชีวิต

ชูศักดิ์ ศุภรัตน์ (2533) ได้ศึกษาในเรื่อง “การวิเคราะห์บทร้อยกรองเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนจากวารสารในช่วงปี พ.ศ. 2528-2530” โดยวิเคราะห์เป็น 3 ประเด็น คือ แนวคิดในการพัฒนาเด็ก กลวิธีในการเสนอแนวคิด และในแง่วรรณศิลป์ ผลการวิจัยพบว่า แนวคิดในการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่สำคัญ เรียงตามลำดับดังนี้ การให้ความรักความอบอุ่น การให้ความสำคัญ การเสนอปัญหาของความอดอยาก ยากจน เพื่อกระตุ้นให้เกิดการแก้ปัญหาการจัดการศึกษา การเสนอปัญหาการว่างงาน เพื่อกระตุ้นให้เกิดการแก้ไข ความต้องการร่วมมือร่วมใจ จากบุคลากรทุกฝ่าย ในด้านกลวิธีในการนำเสนอแนวคิดนั้นพบว่าส่วนมากเป็นการนำเสนอแนวคิดแบบตรงไปตรงมา รองลงมาเป็นการนำเสนอแบบเปรียบเทียบ ส่วนการนำเสนอแนวคิดแบบการสร้างสถานการณ์มีน้อย ในแง่วรรณศิลป์พบว่า มีการสรรคำใช้ที่ดี พอสมควรมีความเหมาะสมกับเนื้อหาและให้ความรู้สึกรื่นรมย์ ส่วนมากใช้คำที่มีความหมาย และ ต้องการเสนอแนวคิดมากกว่าความไพเราะ

บุศยมาศ บุญจิตติ. (2549) ศึกษาเรื่อง “คำประพันธ์สำหรับเด็กก่อนวัยรุ่นรางวัลคณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ : ลักษณะทางจริยธรรม กลวิธีนำเสนอ การประเมินค่า” ที่ศึกษาจำนวน 28 เรื่อง ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะทางจริยธรรมในหนังสือคำประพันธ์สำหรับเด็กก่อนวัยรุ่นสอดคล้องกับลักษณะทางจริยธรรมทั้ง 14 ประการ ลักษณะจริยธรรมที่พบมากที่สุด คือ ความกตัญญูต่อบุคคล ลักษณะจริยธรรมอื่นๆ ได้แก่ ความเมตตา กรุณา ความมีเหตุผล ความอดทน ความไม่โลภ ความเป็นผู้มีวัฒนธรรมและปฏิบัติตามขนบประเพณี เป็นต้น ส่วนกลวิธีในการนำเสนอ ผู้แต่งใช้กลวิธีทั้งด้านเนื้อหาและรูปแบบโดยผู้แต่ง

ใช้เนื้อหาเกี่ยวกับการสอนเด็กให้ปฏิบัติตนให้ถูกต้อง ให้มีความรักธรรมชาติ กลวิธีด้านรูปแบบ ผู้แต่ง นำเสนอด้วยนิทาน สำนวน สุภาพสัท บทกล่อมเด็กและนิราศ เป็นต้น

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าข้างต้น ผู้วิจัยจะได้นำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาเกี่ยวกับสาระคำสอน และกลวิธีการนำเสนอสาระคำสอนในวรรณกรรมคำสอนเรื่องนราภิวัตน์ของประเสริฐอักษร อีกทั้งผู้วิจัยใช้เป็นแนวคิดในการศึกษาค้นคว้าเพื่อให้ตรงตามจุดประสงค์ของการวิจัยต่อไป

บทที่ 3

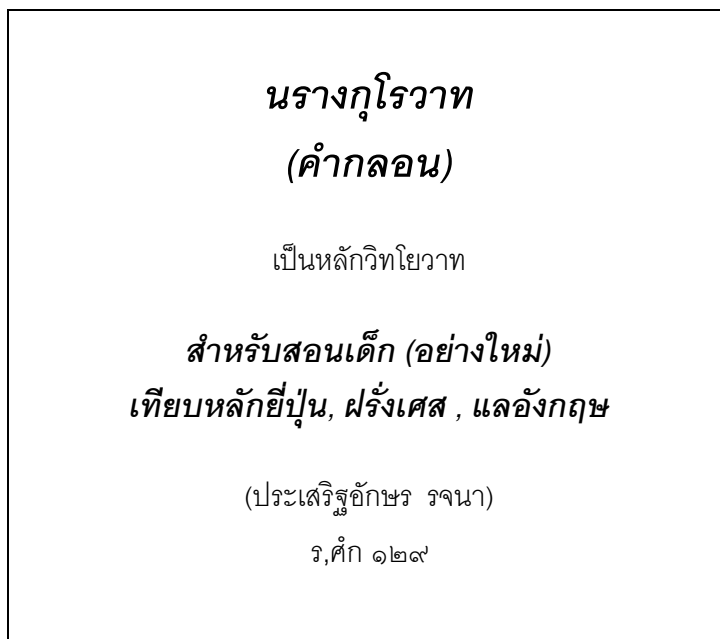
สาระคำสอนในวรรณกรรมคำสอนเรื่องนราสิกขเวท

การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญสำหรับมนุษย์ เพราะการศึกษาคือการเรียนรู้ซึ่งอำนวยความสะดวก
แก่การดำรงชีวิตให้ก้าวหน้าไปในวิถีทางที่ดีกว่า และสร้างสรรค์คนให้มีบทบาทสำคัญในการรักษา
และพัฒนาประเทศ สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2548 : 7-14) ได้กล่าวถึง
ความก้าวหน้าทางการศึกษาศึกษาของไทยว่า ในอดีต การศึกษาในระบบโรงเรียนอย่างที่
เป็นอยู่ในปัจจุบัน ยังไม่แพร่หลายหรือเป็นที่รู้จักดีในหมู่ประชาชน แต่เดิมเยาวชนชายจะ
ได้รับการศึกษาจากวัด และครูผู้ชำนาญการอาชีพศิลปะโดยตรง เยาวชนหญิงได้รับการศึกษา
เพื่อการครองเรือนจากในรั้วในวัง หรือบ้านขุนนาง การศึกษาด้านหนังสือ คือการอ่านการเขียน การอบรมตามระบบโรงเรียน
เริ่มขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์ได้เสด็จพระราชดำเนินไปเยือน
ประเทศทางยุโรปและเอเชียหลายประเทศ ได้ทรงนำแบบอย่างการศึกษาระบบโรงเรียนเข้ามาเริ่มใช้ใน
ประเทศไทย ซึ่งในระหว่างนั้นก็ยังมีเจ้านาย พระราชวงศ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ สนพระทัย และสนใจใน
การศึกษาได้นำแนวทางการเรียนการสอนที่นับว่าก้าวหน้าทันสมัยมากในสมัยนั้นมาเรียบเรียงเป็น
หนังสือออกเผยแพร่ ซึ่งก่อนหน้านั้นวิชาความรู้ต่างๆล้วนแต่เป็นบทร้อยกรอง เป็นต้นว่า ตำรายา
ความรู้ด้านพืชพรรณไม้และสัตว์ รวมถึงวรรณกรรมประเภทคำสอน เช่น กฤษณาสอนน้อง
สุภาสิตสอนหญิง เป็นต้น

ในสมัยรัชกาลที่ 5 มีวรรณกรรมคำสอนเรื่องหนึ่งชื่อนราสิกขเวท เป็นพระนิพนธ์ของพระ
เจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ โดยพระองค์ใช้พระนามแฝงว่า “ประเสริฐอักษร” ซึ่งปี
พุทธศักราช 2540 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้คัดเลือกหนังสือเรื่องนี้เข้าโครงการจัดพิมพ์
หนังสือเก่าที่มีคุณค่า เพื่อฟื้นฟูทรัพยากรปัญญาที่ควรสืบทอดทั้งอายุของหนังสือและเนื้อหาสาระ
ให้อยู่ยั่งยืนเป็นที่รู้จักแพร่หลาย และนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์แก่ประชาชนโดยเฉพาะเยาวชนของ
ไทยโดย เขียม ฉายางาม (2540 : คำนำ) กล่าวไว้ในคำนำของหนังสือนราสิกขเวทว่า “ในการ
จัดพิมพ์หนังสือนราสิกขเวทนี้ ได้มีการถ่ายทอดต้นแบบจากต้นฉบับเดิมทุกประการ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้อ่าน
ได้เห็นถึงรูปแบบตัวอักษรและสำนวนภาษาในยุคหนึ่งที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม คำบางคำอาจยากต่อ
การเข้าใจในปัจจุบันมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชจึงจัดทำคำอธิบายเพิ่มเติมจากต้นฉบับ อันจะทำให้
ผู้อ่านได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่”

3.1 ที่มาของวรรณกรรมคำสอนเรื่องนราวกุโรวาท

นราวกุโรวาท เป็นคำสอน ะหว่างคำว่า นร+อังกร+โววาท มีความหมายถึง “โววาทสำหรับผู้มีเชื้อสาย” โดยประเสริฐอักษร ทรงแถลงไว้บนปกในของหนังสือ ว่า

3.2 วัตถุประสงค์ของการนิพนธ์วรรณกรรมคำสอนเรื่องนราวกุโรวาท

วัตถุประสงค์สำคัญของการนิพนธ์วรรณกรรมคำสอนเรื่องนราวกุโรวาท มี 3 ประการ ดังนี้

3.2.1 เพื่อเสนอแนะวิธีการสอนตามแบบญี่ปุ่น อังกฤษ และฝรั่งเศส

เนื่องจากประเทศญี่ปุ่น ฝรั่งเศส และอังกฤษ เข้ามามีอิทธิพลต่อการศึกษาของไทย ตั้งแต่ก่อนสมัยรัชกาลที่ 5 ประเสริฐอักษรจึงทรงนิพนธ์เรื่องนราวกุโรวาท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอแนวคิดที่ว่า ประเทศญี่ปุ่นและประเทศทางตะวันตก มีวิธีการสอนเด็กที่ก้าวหน้าแตกต่างไปจากการสอนตามแบบดั้งเดิมของไทย พระองค์จึงทรงนำแนวคิดนี้มานำเสนอในลักษณะของการสอนบุคคลที่มีหน้าที่สอนเด็ก ไม่ว่าจะเป็นพ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือครู ก็ตาม ดังนี้

๑ ความคิดสร้างตำรา นราวกุโรวาท หวังช่วยชาติ, วาดวิเคราะห์, เกาะสมอง
สำหรับพ่อสอนทารก, ในปกครอง ให้มีช่อง, ได้ดี, ได้ปรึกษา ฯ

อีกทั้งในช่วงเวลานั้น มีโรงเรียนเอกชนของอังกฤษชื่อ ไพรเวตคอลลีเจียมส์ กำลังริเริ่มและขยายแนวทางใหม่ในด้านการศึกษาควคูไปกับการสอนด้านจริยธรรม ดังนี้

๑ **กำลังนี้,ที่อังกฤษ,เกิดปฤษฎณา** **ขยายพิชา,จารียศาสตร์,ประกาศสอน**
บ้านไพรเวต,คอลลีเจียมส์,ประมลพร **ผดุงนิกร,ลอนดอนดรณ,คูนจริยา ฯ**

(นราภุโรวาท. 2540 : 178)

ซึ่งแต่เดิมโรงเรียนของอังกฤษมุ่งสอนวิชาการควบคู่กับการสอนศาสนา แต่เมื่อพบว่าญี่ปุ่นมีการปลูกฝังสั่งสอนจริยธรรมแก่ประชาชนในชาติตั้งแต่เยาว์วัยมาช้านาน และเนื่องด้วยชาวญี่ปุ่นเป็นชนชาติที่มีความรักชาติสูงมาก ยอมเสียสละอุทิศชีวิตของตนเพื่อชาติบ้านเมือง นับเป็นเกียรติแก่วงศ์ตระกูล และยังเป็นชนชาติที่มีระเบียบวินัยเคร่งครัด คุณธรรมที่ได้รับการปลูกฝังจึงหยั่งรากลึกอยู่ในจิตใจของชาวญี่ปุ่นต่อเนื่องมาทุกยุคทุกสมัย ส่งผลทำให้การพัฒนาประเทศประสบความสำเร็จตลอดมา ดังนี้

๑ **เดิมโรงเรียน,บริเตนตั้ง,ครูอังกฤษ** **สอนแต่คฤส,ะโตวาท,ศาสนา** **เป็น**
นิทาน,โบราณร่ำ,ปะรำปะรา **ยิ่งกว่าสา,ระธรรมยี่ด,ประพฤติตน** **ในยะแปน,**
แคว้นยี่ปุ่น,คูนมาก่อน **เขาสั่งสอน,จริยวิชา,สถาผล** **ปรากฏคุณ,हनุนจุง,**
ชักผู้ชน **เหิมกระมล,รักชาติ,สมารถพา ฯ**

(นราภุโรวาท. 2540 : 178-179)

ด้วยเหตุนี้ นักการศึกษาชาวอังกฤษจึงรับเอาแนวคิดด้านการศึกษาของญี่ปุ่นมาใช้ และได้รับความนิยมน้อย่างแพร่หลายรวมถึงฝรั่งเศสก็เห็นดี และนำแนวทางนี้ไปใช้เช่นกัน ดังนี้

... **ฝรั่งเศส,สังเกตเห็น,เอาเช่นก่อน** **กำลังสอน,แซกโหวาท,ศาสนาสมิสร,**
นครอังกฤษ,แจ้งกิจจา **จึงปลูกษา,รจนา,ศาสตราคม** **สำหรับฝึก,ศึกษา,ครูอาจารย์**
โดยวิธีการ,วิธีสอน,ผ่อนผสม **แบบบัญญัติ,จัดกระจ่าง,ทางปรารมภ์** **ย่นิยม,**
เยวะอังกฤษ,ประดิษฐ์นำ ฯ

(นราภุโรวาท. 2540 : 178-179)

3.2.2 เพื่อบอกถึงความแตกต่างของวิธีการสอนตามแบบญี่ปุ่น

ประเสริฐอักษรทรงแนะนำข้อแตกต่างของวิธีการสอนแบบญี่ปุ่นกับวิธีการสอนแบบไทย ในสมัยนั้น ว่าวิธีการสอนเด็กแบบญี่ปุ่นจะไม่สอนแบบตรงๆ แต่จะสอนให้เด็กยอมรับแล้วนำไปปฏิบัติ วิธีการคือ ปลุกฝังโดยการให้เด็กได้รู้จักนำไปคิดไตร่ตรองก่อนแล้วนำความคิดเห็นมาได้แย้ง หรือวิจารณ์ได้ เป็นการสอนให้เด็กรู้จักคิดถึงเหตุและผลชัดเจนก่อนปฏิบัติ ไม่บังคับกดขี่ให้เด็กรับรู้และปฏิบัติโดยเด็กไม่เห็นชอบด้วย เช่น สอนให้มีความรู้ทางเทคโนโลยีที่เกิดจากความสามารภของมนุษย์ ในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้เด็กเกิดความเพลิดเพลินและมีความรู้ ดังนี้

...เช่นจะด,ปดตกลาม,ห้ามให้หาย	ออกอุบาย,เบี่ยงล่อ,ถึงข้อขำ	ไม่สอนตรง,
วงหว่าน,โวหารทำ	เทียบเคียงเคลื่อน,เอื้อนอำ,แนะทำนอง	ถาซึกใช้,ไล่เสียง,
เลียบเคียงถึง	ให้เด็กทิ้ง,ออกเสียง,โต้เถียงคล่อง	ออกความเห็น,เล่น
สำนวน, ขวนตริตรง	โดยซ้ำของ,ประลองชล่า,ปัญญาเคย	แจกชวนใช้,
ปะไซโค, โลกศาสตร์	เสนออำนาจ,มนุษย์ะวิญญา,วิชาเฉลย	กล่อมให้เด็ก,
เพลิดเพลิน,ไม่เกินเลย	เล่าโลมเปรย,เปรียบพา,ให้รำเรง ฯ	

(นราภุโรวาท. 2540 : 179)

ส่วนวิธีการสอนแบบไทย เด็กต้องปฏิบัติตามคำสั่งสอนของพ่อแม่ ต้องทำตามผู้ใหญ่หรือผู้ใหญ่มักสอนให้เด็กอยู่ในโอวาท โดยใช้วิธีขู่ให้เด็กกลัว พุดปดขู่เด็ก เช่น ถ้าไม่หยุดร้องให้ตุ๊กแกจะมากินตับ การที่ผู้ใหญ่พุดปดกับเด็กอาจทำให้เด็กคิดว่าการพุดปดเป็นสิ่งที่ผู้ใหญ่จึงกระทำวิธีเช่นนี้ได้ ดังนี้

๑ สำหรับท่าน,ปถัมภก,เด็กปกครอง	ได้โปรดลอง,ตรองกลอน,สั่งสอนดู	ไทย
เลี้ยงปลุก,ลูกสยาม,ตามใจแม่	ขู่ตคอก,หลอกตุ๊กแก,แลตุ้ตตุ้	ถึงขามเข็ด,
เท็จที่หลอก,ออกเป็นครู	หัดเด็กรู้,พุดเท็จ,ไม่เข็ดใคร	เด็กเกิดมา,ธรรมดา,ดั่ง
ผ้าขาว	ใครซักขาว,ศรีแสง,เขี้ยวแดงใจน	ศรีก็เป็น,เช่นนั้น,จะขันไย
ก็ไถ่เค้า,เมื่อเยาว์มา ฯ		ถึงผู้ใหญ่,

(นราภุโรวาท.2540 : 179-180)

3.2.3 เพื่อแนะนำพ่อแม่ผู้ปกครอง และครูเกี่ยวกับสาระคำสอนสำคัญที่เหมาะสมกับเด็กแต่ละวัย

ประเสริฐอักษร ทรงบอกจุดประสงค์ของนราภุโรวาทว่า ไม่ได้แต่งเพื่อให้เด็กอ่านโดยตรง เพราะเด็กยังอายุน้อยเกินไป และยังไม่เข้าใจสาระในการสอน บุคคลที่มุ่งหมายให้อ่าน

นราภุโรวาทก็คือ คอ อาการย โฟอ แมอ ผูอปกครอง เพวาะเมืออาานแลวจะไดอพบซ้อคิด แลแนวทาทการ สอนเด็กในวัยตางๆ ดั่งนี้

๑ สำหรับท่าน,ปถัมภก,เด็กปกครอง ไดอไปรดลอง,ตรองกลอน,สั่งสอนดู ไทย
 เลียงปลุก,ลูกสยาม,ตามใจแม่ ชูตคอก,หลอกตุ๊กแก,แลตุตตุ ถึงขามเข็ด,
 เท็จที่หลอก,ออกเป็นครู หัดเด็กรู้,พูดเท็จ,ไม่เข็ดใคร เด็กเกิดมา,ธรรมดา,
 ดังผ้าขาว ใครซักขาว,ศรีแสง,เขี้ยวแดงไฉน ศรีก็เป็น,เซ่นนั้น,จะขันไย
 ถึงผู้ใหญ่,ก็ไถ่ค่า,เมือเยาว์มา ฯ

(นราภุโรวาท.2540 : 179-180)

3.3 รูปแบบการประพันธ์

นราภุโรวาทตั้งด้วยคำประพันธ์ร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ มีการวางรูปแบบกลอน ตามแบบแผนโบราณ คือ จัดเรียงคำเป็นวรรคๆ มีการเว้นระยะระหว่างวรรค ในวรรคประกอบด้วย คำประมาณ 8-9 คำตามแบบแผนของกลอนสุภาพ ในบทหนึ่งของคำประพันธ์ ไม่ได้จัดเรียงเป็นบาท แต่เรียงเป็นวรรคๆต่อเนื่องกันไป ในแต่ละวรรคมีการแบ่งจังหวะคำเป็น 3,2,3 หรือ 3,3,3 อนึ่ง มีการใช้เครื่องหมายวรรคตอนแบบไทยและเครื่องหมายวรรคตอนแบบตะวันตกกำกับ กล่าวคือ จะใช้ เครื่องหมายจุลภาค (,) คั่นเพื่อแบ่งจังหวะคำภายในวรรค ส่วนเครื่องหมายพองมัน (๑) จะใช้เพื่อ เริ่มบทประพันธ์ในแต่ละย่อหน้า และมีเครื่องหมายคั่นคู่ (๗) เพื่อแสดงว่าจบความในแต่ละย่อหน้า ดั่งนี้

๑ ทารกประจวบ,ขวบครึ่ง,จึงพอสอน เปรียบเหมือนป้อน,เข้ากล้วย,ช่วยถนอม
 ทำของเล่น,เป็นท่อนๆ,อักษรพร้อม ทาสีสัน,หวานล่อม,ซ้อมให้จำ จงหาเหตุ,ให้สังเกต,
 ประเภทของ เรียกไรต้อง,มิให้ยาก,ถลากถล่ำ ล้อให้ชี้,สีแสง,ว่าแดงดำ
 เล่นลูกประคำ,คล้าลูกปัด,หัดประเมิน ฯ

(นราภุโรวาท. 2540 : 25)

3.4 การจัดลำดับเนื้อหา

วรรณกรรมคำสอนเรื่องนราภุโรวาท ได้จัดแบ่งเนื้อหาสำคัญๆในเล่ม ออกเป็น 3 ส่วน ดั่งนี้

3.4.1 ส่วนต้น

นราวกุโรวาท ลำดับเนื้อหาสำคัญที่ต้องการนำเสนอในส่วนต้นคือ วัตถุประสงค์และการเผยแพร่หนังสือนราวกุโรวาท หน้าสำคัญของเนื้อหา ส่วนคำนำ และส่วนที่เป็นข้อแนะนำสำหรับผู้ใหญ่จะเลี้ยงเด็ก ดังมีรายละเอียด ดังนี้

3.4.1.1 วัตถุประสงค์และการเผยแพร่ของหนังสือนราวกุโรวาท

ในตอนต้นเรื่องของนราวกุโรวาทกล่าวว่า “แจ้งความจำน่ายหนังสือนราวกุโรวาท” โดยบอกวัตถุประสงค์ว่า นราวกุโรวาทฉบับนี้ จัดพิมพ์เพื่อให้ชาวสยามใช้เป็นประโยชน์ในการนำไปสอนเด็กที่จะสร้างความเจริญให้กับประเทศ โดยจะพิมพ์เพื่อแจกตามโรงเรียน วัด และห้องสมุด ส่วนผู้ปกครองที่ต้องการหาอ่าน หรือต้องการซื้ออ่านก็มีจำหน่าย และจัดส่งให้ ในราคาเล่มละ 2 บาท และขนาดของหนังสือที่พิมพ์ขึ้นมีขนาด 8 หน้ายก 18 ยก ดังนี้

● นราวกุโรวาทนี้ มีประสงค์	นิพนธ์ลง, อุโฆษ, ประโยชน์สยาม
สำหรับสอน, ป้อนวิชา, ปัญญาแกม	เพื่อส่อความ, สวัสดิ, ชิวไลค์
หมายมโนช, ประโยชน์ตน	จะชวนชวาย,
กระจายไป	เพื่อเพิ่มผล, โภคา, กิหาไม่
สำหรับไทย, ไพรผู้ดู, มิได้ดู	อยากเมื่อแม่, แพร่หลาย,
สกิดดำ, ริห์ผู้ใหญ่, ได้ยามคู่ร	ผู้เลี้ยงเด็ก, สอนเด็ก, เล็ก ๆ จำ
คนไม่รู้, ก็จะได้, ไซความรู้	คนรู้ผู้, ฉลาดรอบ, คงชอบใจ
ตำรานราวกุโรวาท, ขนาดเล่ม	แปดหน้าเต็ม, ยกชุด, สมุดรุ่น
พระราชพง,	
ชาวดาร, สอ่านสมุล	๑๘ ยก, ตกทุน, กิพอแรง
ทุพลพลัง, หวังชวาย, อายุคืบเพื่อ	
ได้สืบ, ฉบับดี, ทวีแสง	ให้ทั่วถึง, จึงจัด, ทมิต์ทแมง
	เยี่ยงมดแดง, เตื่อเอื้อ, หวังเกื้อไทย ฯ

(นราวกุโรวาท. 2540 : 2-5)

3.4.1.2 หน้าสำคัญของเนื้อหา

การแบ่งหัวข้อจะแบ่งตามลำดับความสำคัญของเนื้อหาโดยใช้ข้อความแทน "สารบัญ" ว่า **"บอกหน้าหัวข้อนราวกุโรวาท"** โดยวางไว้มุมซ้ายของหน้ากระดาษ (ดูที่ภาคผนวก ข)

3.4.1.3 ส่วนคำนำ

ในส่วนของคำนำ นราวกุโรวาทใช้คำว่า "คำปรารภ" โดยผู้นิพนธ์ได้กล่าวเชิญชวนให้ผู้ใหญ่ ส่งสอนอบรมให้เด็กเป็นคนดี โดยเปรียบเทียบว่า การสอนให้คนเป็นคนดีมีค่ากว่า การให้เงินทอง เพราะจะทำให้เด็กประพฤติปฏิบัติตนถูกต้อง นำตนไปสู่ความสำเร็จได้ และเงินทองก็จะมีมาสู่ชีวิต ถ้าให้เงินทองแต่ปราศจากความรู้ก็จะเอาตัวไม่รอด และเงินทองมีแต่จะหมดไป ดังนี้

● ทวยเมธิ, ปรีชา, ที่หาชอบ อารีอารอบ, สอสม, นิยมไสมย ตั้งหลักธ,

อนุศาสน์,โอวาทไว้ สำหรับให้,อุทาหรณ์,สอนกุมาร จัดเป็นชั้น,บันวิชา,
ตามอายุ แต่พอจุ,ใจจำเพาะ,เหมาะสมมาน ดีแก่เด็ก,ชายหญิง,กว่าศฤงฆาร
ควรที่มาร,ดาบิตร,จะสอน ตาม แม่นเด็กดี,ฝึกดี,มีวิชา คงสมหน้า,สามารถ,
ชาติสยาม มีสินทรัพย์, ประดับยศ,ปรากฏนาม ไม่เสื่อมทรม,ศักดิ์สูญ,สกุลชาย ฯ
(นราจกุโรวาท. 2540 :12)

3.4.1.4 ส่วนที่เป็นข้อแนะนำสำหรับผู้ใหญ่ในการเลี้ยงเด็ก

นราจกุโรวาท จัดเนื้อหาไว้เพื่อแนะนำผู้ใหญ่มาก่อนที่จะสอนเด็ก โดยแนะนำ
ให้ปฏิบัติ ดังนี้

3.4.1.4.1 ผู้ใหญ่ไม่ควรดูด่า ใช้คำพูดหยาบคาย หรือพูดทวง
บุญคุณกับเด็ก และอย่าทะเลาะกันให้เด็กเห็น ดังนี้

● ห้ามดูด่า,มุสาสัมพันธ์,พูดหยาบคาย กล่าวคำร้าย,สบถคำเล็ก,เบิกกะเซอ
ทั้งทะเลาะ,เบาะแว้ง,ถาแซงซัก ชกต่อยผลัก,โกรธซึ่ง,หยิกทิ้งเยอ ทำกิริยา,
ท่าทาง,อย่างเอื้อเรื้อ ให้เด็กเจอ,จำเอา, เห็นเข้าที่ ฯ

(นราจกุโรวาท. 2540 :17)

3.4.1.4.2 เมื่อผู้ใหญ่เห็นเด็กทำผิดไม่ควรลงโทษเด็กด้วยความโกรธ แต่
ควรลงโทษเด็กด้วยความเมตตา ดังนี้

● เด็กทำผิด,คิดประสงคฺ,จะลงโทษ อย่าทำโกรธ,ยี้มย่อง,จึงต้องที่ ให้รู้ศึก,
โทษา,โดยปรานี ไซ้จะมี,พยาบาท,อาฆาฏแค้น ฯ

(นราจกุโรวาท. 2540 :17)

3.4.1.4.3 ผู้ใหญ่ควรสอนไม่让孩子ดูถูกดูหมิ่นบ่าวไพร่ และไม่ลบหลู่
ผู้ใหญ่ ดังนี้

● อย่าให้เด็ก,เล็กรับ,บังคับใช้ ถือบ่าวไพร่,เป็นทาส,ชั่วชาติแสน คบ
ผู้ใหญ่,มิให้หลู่,และดูแคลน ให้ถือมั่น,ป่าน้ำ,น้ำปราณี ฯ

(นราจกุโรวาท. 2540 :17-18)

3.4.1.4.4 ผู้ใหญ่ควรดูแลไม่ให้เด็กใช้จ่ายเงินสุรุ่ยสุร่าย และรู้จักเห็นคุณค่าของเงิน ดังนี้

● ออปปล่อยให้, ใช้เงิน, เล่นเล่นง่าย ๆ ง่ายๆ จ่าย, ซื้อหา, ประสาประสี ให้รู้จัก
เงินทอง, เป็นของดี เห็นใช้ที่, ตัวยังเยาว์, เขาเป็นภาว ฯ

(นราญกูโรวาท. 2540 :18)

3.4.1.4.5 บุคคลผู้เป็นสามีภรรยาไม่ควรทำกริยายั่วยวนให้เด็กเห็นและไม่ให้เด็กรับผิดชอบงานที่ไม่เหมาะกับวัยของเด็ก ดังนี้

● การเมี้ยผัว, ยั่วยวน, มิควรเล่น ให้เด็กเห็น, เช่นประกาศ, อุจาดจ้าน กิจ
ผู้ใหญ่, เด็กออ่าให้, เป็นงการ ประจารด้าน, ด่วนนิยม, ไม่สมควร ฯ

(นราญกูโรวาท. 2540 :18)

3.4.1.4.6 ผู้ใหญ่ไม่ควรให้เด็กทำตัวเสมอผู้ใหญ่ สอนไม่ให้พูดสอดพูดแทรก ยุแหยงหรือเล่นสำนวนกับผู้ใหญ่ ดังนี้

● ผู้ใหญ่พูด, กับผู้ใหญ่, มิให้สอด ฤด้อมดอด, ดูแล, แสร้เกินส่วน ห้ามยุยอน,
บอนทเล่น, เล่นสำนวน ต่อผู้ใหญ่, ไร้ขบวน, เทียมบ่ากัน ฯ

(นราญกูโรวาท. 2540 :18)

3.4.1.4.7 ผู้ใหญ่ไม่ควรประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีให้เด็กเห็น เช่น กินเหล้า สูบบุหรี่ หรือเล่นการพนัน หรือถ้าเด็กทำตาม ก็อย่าเห็นเป็นน่ารัก น่าเอ็นดู ดังนี้

● การสิ่งใด, ผู้ใหญ่เล่น, เห็นเด็กอยาก เช่นกินหมาก, สูบบุหรี่, ฑีชบขัน ฤด้อม
เหล้า, เมฆาซาน, การพนัน ออย่าหวลหัน, เห็นเป็น, น่าเอ็นดู ฯ

(นราญกูโรวาท. 2540 :18)

3.4.1.4.8 ผู้ใหญ่ไม่ควรเป็นตัวอย่างหรือสอนให้เด็กนอนดึก และต้องสอนให้เด็กตื่นนอนแต่เช้าทำเช่นนี้ให้ติดเป็นนิสัย ดังนี้

๑ เดิมไทยเจ๊ก,ปล่อยเด็กเล่น,เป็นผู้ใหญ่ ไส้ลมใหม่,ให้รู้ศึก,นี้กอดดู อย่างชวน
เด็ก,นอนดึก,ฝึกเป็นครู ชวนตื่นตรู่ดูจะชอบ,รอบรอบเอ๋ย ฯ

(นรังกุโรวาท. 2540 :18)

3.4.2 ส่วนเนื้อหาสาระ

นรังกุโรวาท จัดเนื้อหาส่วนที่เป็นการสอนไว้ตามลำดับอายุของเด็ก โดยเริ่มตั้งแต่ทารกวัยปีครึ่งจนถึงวัยรุ่นอายุ 14 ปี เนื้อหาคำสอนสำหรับเด็กแต่ละวัย จะจัดแบ่งเป็นหัวข้อสำคัญในการปลูกฝังพฤติกรรมที่ควรประพฤติปฏิบัติ ความรู้ ความคิดที่เหมาะสมกับสติปัญญาของเด็กในวัยต่างๆที่สมควรได้รับ การเรียงลำดับความยากง่ายของหัวข้อการสอนเหมาะสมกับวัยของเด็กทั้งสิ้น โดยผู้วิจัยได้จำแนกส่วนเนื้อหา ออกเป็น 2 ประเด็นใหญ่ คือ

3.4.2.1 การแบ่งช่วงอายุของเด็กและหัวข้อการสอนที่สำคัญ นรังกุโรวาทจัดแบ่งช่วงอายุและหัวข้อสำคัญที่ต้องการสอนทั้งหมด 7 ช่วงอายุ แต่ละช่วงอายุได้กำหนดหัวข้อสำคัญเป็นภาค ดังนี้

3.4.2.1.1 เด็กวัยปีครึ่งถึง 7 ปี จะมีหัวข้อง่ายๆ แบ่งเป็น 7 ภาค ดังนี้

ภาคที่1 ความสะอาด ภาคที่2 ความเรียบร้อย ภาคที่3 เรื่องกิริยา ภาคที่4 ความโอบอ้อมอารี ภาคที่5 ความยุติธรรม ภาคที่6 ความสัตย์ และภาคที่7 ความกล้า

3.4.2.1.2 เด็กวัย 7-8 ปี นรังกุโรวาท จัดหัวข้อการสอน เป็น 7 ภาค ดังนี้

ภาคที่1 ความสะอาด ภาคที่2 เรื่องกิริยา ภาคที่3 เรื่องความโอบอ้อมอารี ภาคที่4 ความกตัญญู ภาคที่5 ความยุติธรรม ภาคที่6 ความสัตย์ และภาคที่7 ความกล้า

3.4.2.1.3 เด็กวัย 8-9 ปี นรังกุโรวาท จัดหัวข้อการสอนเป็น 8 ภาค ดังนี้

ภาคที่1 ความสะอาด ภาคที่2 กิริยา ภาคที่3 ความซื่อตรง ภาคที่4 ความยุติธรรม ภาคที่5 ความสัตย์ ภาคที่6 ความกล้า ภาคที่7 บังคับใจตัว และภาคที่ 8 งาน

3.4.2.1.4 เด็กวัย 9-10 ปี นรังกุโรวาท จัดหัวข้อการสอน เป็น 7 ภาค ดังนี้

ภาคที่1 กิริยา ภาคที่2 ปราณิมมนุษย์ชาติ ภาคที่3 รู้จักฟังบัญชา ภาคที่4 ความยุติธรรม ภาคที่5 ความสัตย์ ภาคที่6 จังหวะจะโคน และภาคที่7 ความพยายาม

3.4.2.1.5 **เด็กวัย 10-11 ปี** นรางกุโรวาท จัดหัวข้อการสอน เป็น 8 ภาค ดังนี้

ภาคที่1 กิริยา **ภาคที่2** รักมนุษยชาติ **ภาคที่3** เกียรติยศ **ภาคที่4** ความยุติธรรม **ภาคที่5** ความสัตย์ **ภาคที่6** ความคิดเผื่อ **ภาคที่7** ความกล้า และ**ภาคที่8** งาน

3.4.2.1.6 **เด็กวัย 11-12 ปี** นรางกุโรวาท จัดหัวข้อการสอน เป็น 8 ภาค ดังนี้

ภาคที่1 ความเคยตัว **ภาคที่2** กิริยา **ภาคที่3** ความรักชาติ **ภาคที่4** ความยุติธรรม **ภาคที่5** ความสัตย์ **ภาคที่6** ความศรัทธา **ภาคที่7** งาน และ**ภาคที่ 8** ความเขม็ดเขม

3.4.2.1.7 **เด็กวัย 12-13 ปี** นรางกุโรวาท จัดหัวข้อการสอน เป็น 9 ภาค ดังนี้

ภาคที่1 กิริยา **ภาคที่2** ความกล้า **ภาคที่3** ความรักชาติ **ภาคที่4** สงครามแลไมตรี **ภาคที่5** ความยุติธรรม **ภาคที่ 6** การเป็นเจ้าของ **ภาคที่ 7** การเขม็ดเขม **ภาคที่ 8** ความสัตย์ และ**ภาคที่ 9** ความรู้สึกคุณโทษ

3.4.2.1.8 **เด็กวัย 12-14 ปี** นรางกุโรวาท จัดหัวข้อการสอน เป็น 10 ภาค ดังนี้

ภาคที่1 ความสัตย์ **ภาคที่2** สงครามแลไมตรี **ภาคที่3** ความยุติธรรม **ภาคที่4** การเป็นเจ้าของ **ภาคที่5** การบั่นแรงแรง **ภาคที่6** การเขม็ดเขม **ภาคที่7** กำลังใจ **ภาคที่8** วางตนให้ควร **ภาคที่ 9** ไอดิลส์ และ**ภาคที่ 10** เราอยู่ไหน

การแบ่งช่วงอายุและหัวข้อสำคัญของการสอน จะเห็นได้ว่า นรางกุโรวาท มีการปรับเปลี่ยน และเพิ่มเติมหัวข้อการสอน ให้กับเด็กตั้งแต่ทารกวัยปีครึ่งจนถึงวัยรุ่นอายุ 14 ปี เนื้อหาคำสอนสำหรับเด็กแต่ละวัย จะจัดแบ่งเป็นหัวข้อสำคัญในการปลูกฝังพฤติกรรมที่ควรประพฤติปฏิบัติ ความรู้ ความคิดที่เหมาะสมกับสติปัญญาของเด็กในวัยต่างๆที่สมควรได้รับ การเรียงลำดับความยากง่ายของหัวข้อการสอนเหมาะสมกับวัยของเด็กทั้งสิ้น ซึ่งในที่นี้จะเห็นได้ว่า หัวข้อเรื่องความสัตย์ และความยุติธรรม นรางกุโรวาทจะให้ความสำคัญมากที่สุด และใช้ปลูกฝังให้กับเด็กทุกวัย

3.4.2.2 สารระคำสอนที่สำคัญ

สารระคำสอนที่ปรากฏในนราวกุโรวาท มีลักษณะเนื้อหาคำสอนปรากฏ โดยตรงทั้งที่เป็นข้อควรปฏิบัติและข้อห้ามไม่ให้ปฏิบัติ เหมาะสมกับความพร้อมและสติปัญญาของเด็ก และเพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดของนักการศึกษาและนักจิตวิทยาเด็กในปัจจุบัน อาทิ ศิริ ฮามสุโพธิ์.(2539: 164-165) ที่ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็กวัยต่างๆ โดยแบ่งกลุ่มเด็กเป็น 3 กลุ่ม คือ วัยเด็กตอนต้น ตั้งแต่อายุ 1ปีครึ่ง ถึง 7 ปี วัยเด็กตอนกลางตั้งแต่อายุ 8 ถึง10 ปี และวัยเด็กตอนปลายตั้งแต่อายุ 11ถึง14 ปี และสุชา จันท์นอม (2540 : 115-134) ได้ศึกษาพัฒนาการการเรียนรู้เด็กแต่ละวัย โดยแบ่งศึกษาเด็กเป็น 3 ระยะ คือ วัยเด็กตอนต้นหรือวัยเด็กก่อนเข้าโรงเรียน อายุ 2 ถึง 6 ปี วัยเด็กตอนกลางตั้งแต่อายุ 7 ถึง10 ปี และวัยเด็กตอนปลายตั้งแต่อายุ 11 ถึง 13 ปี ซึ่งเป็นการแบ่งช่วงอายุที่ใกล้เคียงกัน

ดังนั้นในการศึกษาวรรณกรรมคำสอนเรื่องนราวกุโรวาท เพื่อให้เห็นสารระคำสอนที่ปรากฏในนราวกุโรวาทและพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็กวัยต่างๆที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงจัดแบ่งช่วงอายุของเด็กเป็น 3 ช่วงอายุ คือวัยเด็กตอนต้น ตั้งแต่อายุ 1ปีครึ่ง ถึง 7 ปี วัยเด็กตอนกลางตั้งแต่อายุ 8 ถึง10 ปี และวัยเด็กตอนปลายตั้งแต่อายุ 11ถึง14 ปี โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.4.2.2.1 วัยเด็กตอนต้น ตั้งแต่อายุ 1ปีครึ่ง ถึง 7 ปี

วัยเด็กตอนต้น เป็นระยะที่กำลังเจริญเติบโต สามารถช่วยตัวเองได้มากขึ้น ที่ละน้อย พัฒนาการส่วนใหญ่เป็นเรื่องการปรับตัวและเป็นระยะที่เด็กรู้จักฝึกใช้วัยส่วนต่างๆ ได้ดีขึ้นและมีพัฒนาการทางด้านความคิดมากขึ้น จะเป็นคนช่างซักช่างถามและมีความกระตือรือร้นที่จะอยากรู้อยากเห็นมากขึ้น จะมีอารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย และความสุขสดชื่นแจ่มใส รู้จักทำตัวให้เป็นที่รักจากคนรอบข้าง และสามารถปรับตัวเข้ากับคนอื่นได้ดี (ศิริ ฮามสุโพธิ์.2539 :164)

สารระคำสอนสำหรับเด็กวัย1ปีครึ่งถึง 7 ปี นราวกุโรวาทมีความเห็นว่าเป็นระยะที่เด็กรู้จักฝึกใช้วัยส่วนต่างๆ ได้ดี ชอบเล่นสนุก และสนใจเรื่องการกินและนอนเป็นหลักจึงจัดสารระคำสอนที่ควรปลูกฝังตามลำดับ ดังนี้

3.4.2.2.1.1 การสอนเด็กวัย 1 ปีครึ่ง นราวกุโรวาทแนะนำ

ว่าเด็กวัยนี้ เริ่มเข้าใจในสิ่งที่พ่อแม่สอน จึงควรสอนให้เด็กรู้จักเล่นสิ่งของตามวัยของเด็กเช่นท่าของเล่นเป็นท่อนๆ ฝึกให้อ่านตัวอักษรที่มีสีสันสวยงาม ฝึกให้รู้จักสังเกต ฝึกความจำ ให้รู้จักสี ดังนี้

● ทารกประจบ, ขอบครึ่ง, จึงพอสอน
ท่าของเล่น, เป็นท่อนๆ, อักษรพร้อม

เปรียบเหมือนป้อน, เข้ากล้วย, ช่วยถนอม
ทาสีสัน, หวานล่อม, ซ้อมให้จำ ฯ

(นราวกุโรวาท. 2540 : 25)

3.4.2.2.1.5 การสอนเด็กวัย 5 ปี ฝึกให้อ่านหนังสือให้คล่อง

ให้รู้จักจัดห้องให้เป็นระเบียบ มีศิลปะในการตกแต่งห้อง ควรมีโต๊ะเขียนหนังสือให้ใช้ มีกระดาษ ดินสอ สี หนังสือนิทานไว้ฝึกเขียน เขียน อ่าน ให้เด็กสนุกกับการเรียน การเขียนภาพหรือลอกลายได้ ดังนี้

● **ถึงห้าขวบ,รวบรัด,หัดให้คล่อง** **พอจัดห้อง,จัดให้,คล้ายเสมียน** **แขวน**
 รูปหุ้,นำดู,ดูความเพียร ตั้งโต๊ะเขียน,หนังสือไว้,ให้นิยม ทั้งกระดาษ,ดินสอสี,มี
 ต่างๆ จะได้ร่าง,จะได้เขียน,เรียนขรม ผู้สมุด,ชุดนิทาน,อ่านตบม
 รูปภาพสม,ฝีมือเด็ก,เล็กลอกลาย ฯ

(นราวุโรวาท. 2540 : 26)

3.4.2.2.1.6 การสอนเด็ก 6 ถึง 7 ปี เด็กวัยนี้ถึงเกณฑ์เข้า

โรงเรียน ควรฝึกให้เป็นคนรักในการเรียนหนังสือ ควรฝึกให้รู้จักประหยัด เกรงกล่วสิ่งที่เป็นโทษ ดังนี้

● **หกเจ็ดขวบ,จบไสมย,ไปโรงเรียน** **ต้องฝึกเพียร,ประหยัด,ตัวกล่วโทษา**
เข้าหลักสอน,ตอนคำ,ตามตำรา **ทารกอา,ยุควร,เหมือนพรวนดิน ฯ**

(นราวุโรวาท. 2540 : 27)

จากสาระการสอนเด็กวัย 1ปีครึ่งถึง 7 ปี ของนราวุโรวาท ข้างต้น เป็นการสอนเพื่อเตรียมความพร้อมของเด็กก่อนเข้าโรงเรียน ถ้าเทียบกับปัจจุบัน คือการสอนเด็กอนุบาล เพราะพ่อแม่และครู จะเน้นหนักไปในการเล่นเกมเพื่อพัฒนาการใช้อวัยวะต่างๆของร่างกาย ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของ ประสาร ทิพย์ธารา (2521:55-57) นักจิตวิทยาในสมัยปัจจุบันว่า “เด็กวัย1ปีครึ่งถึง 7 ปี เป็นวัยที่ผู้ใหญ่ต้องดูแลอย่างใกล้ชิด ทั้งด้านอาหารการกิน การขับถ่าย จนถึงการนอน เด็กวัยนี้จะสามารถช่วยเหลือตัวเองได้ในระดับหนึ่ง เช่น หวีผม อาบน้ำและแต่งตัวได้เพราะเด็กมีความว่องไวในการใช้ร่างกาย เด็กวัยนี้เป็นวัยก่อนเข้าเรียน ความสามารถทางด้านภาษามีการพัฒนาทางภาษายังไม่ด้นัก มีนิสัยชอบเลียนแบบ รู้จักรับผิดชอบบ้าง เป็นวัยซุกซน ชอบเรียนรู้ในสิ่งต่างๆรอบตัว และเป็นคนช่างสงสัย ช่างซักช่างถาม เป็นต้น”

3.4.2.2.2 วัยเด็กตอนกลางตั้งแต่อายุ 8-10 ปี

วัยเด็กตอนกลาง เริ่มจากอายุ 8 - 10 ปี เป็นระยะที่มีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาชัดเจนและมีความสัมพันธ์กันมากขึ้น เช่น ร่างกายเติบโตขึ้น กล้ามเนื้อและอวัยวะต่างๆของร่างกายแข็งแรงขึ้น แม้จะยังไม่แข็งแรงสมบูรณ์เต็มที่ก็ตาม อีกทั้งรู้จัก

ควบคุมพฤติกรรมในขณะอารมณ์ไม่ปกติได้ และสามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนได้บางโอกาส เป็นระยะที่กำลังช่วงคิดซ้ำจำโน้มนำที่ไม่เป็นนามธรรมจนเกินไปนัก (ศิริ ฮามสุโพธิ์.2539.164-165)

สาระคำสอนสำหรับเด็กวัย 8-10 ปี นราภุโรจราชมีความเห็นว่า เด็กวัยนี้เป็นวัยช่วงคิดซ้ำจำพ่อแม่ และครูควรเป็นต้นแบบที่ดีในการสอนหรือให้ประพฤติปฏิบัติตาม โดยแนะนำโอวาทสำคัญๆที่ต้องสอนให้สูงขึ้นกว่าเด็กวัย 1 ปีครึ่งถึง 7 ปี มีการจัดแบ่งสาระการสอนของเด็กวัยนี้เป็น 3 ระดับอายุ คือ การสอนเด็กอายุ 8 ปี การสอนเด็ก 9 ปี และ การสอนเด็ก 10 ปี ดังมีรายละเอียด ดังนี้

3.4.2.2.1 การสอนเด็กอายุ 8 ปี มีสาระคำสอนที่ควรปลูกฝัง แก่เด็กวัยนี้ คือ การรักษาความสะอาด การรักษาภิริยามารยาท ความโอบอ้อมอารี ความกตัญญู ความยุติธรรม ความสัตย์ และความกล้า

3.4.2.2.1.1 สอนเรื่องการรักษาความสะอาด นราภุโรจราชสอนให้รู้จักรักษาความสะอาดของร่างกายตั้งแต่ตื่นนอน ให้รู้จักล้างหน้า สีฟัน บ้วนปาก หวีผม และมือเท้าไม่ให้สกปรกอมแมม สวมใส่เสื้อผ้า ถูงเท้ารองเท้า หมวก และใช้ผ้าเช็ดหน้าที่สะอาด ดังนี้

● **สงวนตน,พ้นชั่ว,กลัวลามก** **สกปรก,น่าเกลียด,รังเกียจหยาม** **เมื่อตื่น นอน,**
ตอนเช้า,อย่าเบาความ **จงรักงาม,รักสะอาด,ฉลาดระวัง** **ล้างหูตา,นาสิกคิ้ว,นิ้ว**
หน้าผาก **สีฟันด่วน,บ้วนปาก,ให้เปล่งปลั่ง** **หวีผมเผ้า,เกล้าเกศา,อย่า**
อับปล้ง **ให้เกรอะกรัง,ท้าวมือ,ถูเล็บตัว** **มั่นเปื้อนเปราะ,เลอะเหงื่อ,เมื่อ**
ไทม้ง **จงระวัง,ดั่งกล่าว,ท้าวจนหัว** **สะอาดเยี่ยม,เรียบร้อย,ไม่อมมัว**
เพราะเกลียดชั่ว,กลัวฉิน,ชังนินทา **นอกจากตัวยังต้องกลัว,ใส่โครกป้าย** **เครื่อง**
แต่งกาย,ต้องเอื้อ,จนเสื้อผ้า **ถูรองเท้า,ขาวดำ,ด่วนนำพา** **หมวกเช็ดหน้า,**
อย่าให้เปื้อน,รู้เอือนอายุฯ

(นราภุโรจราช. 2540 : 35-36)

จากตัวอย่าง นราภุโรจราชสอนให้รู้จักรักษาความสะอาดร่างกายตั้งแต่ตื่นจรดเท้าเพื่อไม่ให้เป็นที่รังเกียจของคนรอบข้าง รวมทั้งกล่าวถึงการแต่งกาย สวมหมวก ถูงเท้า รองเท้า และใช้ผ้าเช็ดหน้า ทำให้เห็นภาพการแต่งกายของเด็กไทยที่เปลี่ยนไปจากสมัยต้นรัตนโกสินทร์ บัญชา แก้ว เกตุทอง (2522 : 84) กล่าวว่า “การเปลี่ยนแปลงประเพณีการแต่งกายของไทยซึ่งจากเดิมไม่สวมรองเท้า โดยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงโปรดเกล้าฯให้ข้าราชการสวมเสื้อแบบตะวันตก มีผ้าผูกคอ สวมถุงเท้า รองเท้า ส่วนผู้หญิงให้สวมเสื้อแขนกระบอก ชายเสื้อแค้บั้นเอว

ต่อมาทรงพิจารณาว่า เมืองไทยอากาศร้อน จึงให้ช่างออกแบบเสื้อสำหรับข้าราชการชั้นใหม่ มีดุมกักด 5 เม็ด เรียกว่าเสื้อราชแพทเทอร์น หรือ เสื้อราชปะแตน (Raj pattern) ”

3.4.2.2.1.2 **สอนเรื่องกิจกรรมารยาท** การเป็น คนมีกิจกรรมารยาทที่ดีเป็นคุณสมบัติอันดีงามที่มีอยู่ในแต่ละบุคคล ซึ่งสามารถแสดงออกมาได้ทั้ง อารมณ์ ความรู้สึก เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากสามัญสำนึกในร่างกายที่ได้รับการอบรม ปลูกฝังให้ซึม ซาบอยู่ในตัว นรังกูโรวาทจึงปลูกฝังเรื่องกิจกรรมารยาทแก่เด็กตั้งแต่อายุ 8 ปี โดยเน้นการปลูกฝัง 3 ด้าน คือ ด้านการกิน อย่างกินนุ่มนวม ด้านการพูด จงใช้คำพูดให้อ่อนหวานน่าฟัง มีสัมมาคารวะ และ ใ้รู้จักคอย อย่างสงบเสงี่ยม ดังนี้

๑ **อย่ากินดื่ม, ลืมกุ่ม, ทำมุ่มมาม** **ฤตะกลาม, ปามควัว, สวหาย** **ปากอย่า**
เปรอะ, เลอะแพะ, เคี้ยวแหะคาย **สำรวมกาย, อย่างผู้ดี, อารีรวัง** **เพลาชัก, บัณหา,**
เพลาดอบ **จงชื่นชอบ, อย่าบึ้ง, ทลิ่งทลั้ง** **พูดอ่อนหวาน, หว่านว่า, ให้นำฟัง**
ขึ้นตึงตัง, ฤเฮีย เฮีย, เอี้ยข้างทราม **จงรักษา, ท่าทาง, อย่างเสงี่ยม** **สงวนเจียม,**
ดีกว่าเจ้อ, ทำเห่อห้าม **อย่าริเสือก, เถลือกถลน, รนหาความ** **รู้จักห้าม, ใจพัก, รู้จักคอย ฯ**
 (นรังกูโรวาท. 2540 : 36)

3.4.2.2.1.3 **สอนเรื่องความโอบอ้อมอารี** นรังกูโรวาทปลูกฝังให้เด็กวัยนี้ มีความโอบอ้อมอารีแก่มิตรสหาย มีความเมตตาสัตว์เลี้ยงและสัตว์ต่างๆ รู้จักสมัครสมานสามัคคีเวลาเล่นหรือทำกิจกรรมใดๆ อย่าก้าเกินหรือหวงของ ดังนี้

๑ **อารีรัก, สม่คสมาน, แม้การละเล่น** **อย่าเขี้ยวเข็ญ, มิตรลเมียด, กระเบียด**
กระเขียร **โอบอ้อมเอา, ใจสงวน, ชวนพากเพียร** **อย่าพาเหียร, หึงหวง, ล่วงปีทา ฯ**
 (นรังกูโรวาท. 2540 : 37)

3.4.2.2.1.4 **สอนเรื่องความกตัญญู** นรังกูโรวาทปลูกฝังให้เด็กวัยนี้มีความกตัญญูต่อบิดามารดา อาจารย์ พระมหากษัตริย์ ด้วยความตั้งใจจริง ไม่ตั้งต้อ คำสั่งสอนและนำไปปฏิบัติอย่างตั้งใจ ดังนี้

๑ **คิตบุญคุณ, กรุณา, ครูอาจารย์** **บิดามาร, ดาถัด, กระษัตริย์สยาม**
จงจิตรมัน, กตัญญู, อย่าวู่วาม **ข้อใดห้าม, จงประหยัด, อยาขัดคำ ฯ**
 (นรังกูโรวาท. 2540 : 38)

3.4.2.2.1.5 สอนเรื่องความยุติธรรม นราภุโรวาท

ปลุกฝังให้เด็กวัยนี้ ไม่ละโมภโลกมาก ไม่น้อยใจหรือริษยาที่คนอื่นได้รับของ หรือมีความโชคดี และรู้จักยินดีกับผู้ที่โชคดีนั้น ด้วยความยินดีและจริงใจ ดังนี้

๑ **อย่าลโมภ,โลภมาก,อยากมักได้** **ยิ่งยามให้,ของแจก,อย่าแหวกข้าว**
 น้อยใจคิด,ริษยา,โกรธแค้น เข่งยั่ว,ให้เขาหยัน,เท่านั้นเอง **ใครโชคเหมาะ,เคราะห์**
ดี,มีประโยชน์ **ช่วยปราโมทย์,ปลื้มเคราะห์,ที่เหมาะสม** **ตัวควรได้,ได้คล้องคล้อง,**
 ไม่ต้องเกรง ทำใจเฉง,เสือกแสร์,เสียแก่ตัว ฯ

(นราภุโรวาท. 2540 : 39)

3.4.2.2.1.6 สอนเรื่องความซื่อสัตย์ นราภุโรวาท

ปลุกฝังให้เด็กวัยนี้มีวาจาสัตย์ไม่พูดเกินจริง หรือพูดลับปลับ ไม่ก้าวร้าวโอหัง ดังนี้

๑ **พูดโอ,รให้คำ,แม่นยำถ้อย** **อย่าต่อสร้อย,เสริมจริง,เป็นสิ่งชั่ว** **เหมือน**
 ตัวฆ่า,วาจาสัตย์,รมัดกลัว จะกลายชั่ว,ล้มพับ,ลับปลับปลั่ง **ไว้สง่า,ท่าทาง,**
อย่างเรียบๆ **อย่าเห่อเจียบ,ฉุนใจ,คลังโอหัง** **คุ่มพะยุม,กุ่มนัก,คนมักซัง**
 ขำคมตั้ง,แต่มีคุณ,ดูพองาม ฯ

(นราภุโรวาท. 2540 : 39-40)

3.4.2.2.1.7 สอนเรื่องความกล้า นราภุโรวาทให้

สอนเด็กวัยนี้ ให้มีจิตใจเข้มแข็งต่อเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นเช่น กล้าเผชิญหน้ากับสัตว์ที่มักกลัวกัน เช่น สุนัข แมว ต๊กแก หรือแมงมุม ความกล้าที่ฝึกเป็นนิสัยจะทำให้มีสติเวลาเกิดเพลิงไหม้หรือขโมยขึ้นบ้าน ดังนี้

๑ **เด็กทุกคน,ผจญหน้า,ต่อหมาแฮ** **ตุ้ตตุ้ต๊กแก,แลแมงมุม,ตีนยุ่มย่ำม**
 ตัวงมพรวด,แมวหง่าวงู,ชูคุกคาม เด็กมักขาม,ขยาดตื่น,จงฝืนใจ **ทำกล้าหาญ,**
ต้านต่อ,อย่าท้อโทษ **ควรโดดโดด,ดูดู,สู้สู้ไหว** **เยี่ยงเหล็กเพชร,เด็ดอุดม,**
 สมเป็น ไท ยามเพลิงไหม้,คโมยขึ้น,บีกบีนเอย ฯ

(นราภุโรวาท. 2540 : 40-41)

3.4.2.2.2.2 การสอนเด็กอายุ 9 ปี เด็กวัยนี้เป็นวัยที่ชอบเล่นมากกว่าเรียน นราภุโรวาทจึงมีคำสอนที่ควรปลูกฝังแก่เด็กวัยนี้ คือ เรื่องความสะอาด การรักษา กิริยามารยาท ความซื่อตรง ความยุติธรรม การรักษาความสัตย์ ความกล้า และเพิ่มหัวข้อการบังคับใจตนเอง ดังนี้

3.4.2.2.2.1 สอนเรื่องการรักษาความสะอาด

นราภุโรวาทสอนเรื่องความสะอาดเพิ่มขึ้นกว่าเมื่อเด็กอายุ 8 ปี คือ ให้รู้จักรักษาความสะอาดในบ้าน เช่นการปิดกวาดเช็ดถูและจัดวางสิ่งของให้เป็นระเบียบ ส่วนในโรงเรียนและในที่สาธารณะ ก็ไม่ทำลายหรือทิ้งขว้างสิ่งต่างๆ ทั้งรู้จักรักษาใจให้สะอาดด้วย ดังนี้

◎ จงรักงาม,ความสะอาด,สมวาสนา	อยู่เคหา,อย่าพัวัก,เหมาะหมักหมม	ช่วย
กวาดปัด,จัดให้,ไกลไสมม	อย่าเที่ยวถ่ม,อย่าเที่ยวทิ้ง,เที่ยววิ่งโยน	
ในโรงสอน,ตอนสนาม,ตามสนน	สงวนตน,สงวนสะอาด,อย่าฟาดไข่น	ยาม
เล่นๆ,อย่าเล่นตั้น,แผ่นกระโจน	ผกโผนโดน,หกกลิ้ง,ถูทิ้งเดน	ปอกผลมะไม้,
เปลือกออย่าได้,เที่ยวโยนกลาด	เศษกระดาษ,ทิ้งตะกร้า, อย่าพาแฟน	
อย่าหักกิ่ง,ไม้โยน,เหนียวโอนเอน	จำจนเจน,ใจสะอาด,ฉลาดรเวง ฯ	

(นราภุโรวาท. 2540 :45-46)

3.4.2.2.2.2 สอนเรื่องการรักษา กิริยามารยาท

เป็นคนมี กิริยามารยาทที่ดีเป็นคุณสมบัติอันดีงามที่มีอยู่ในแต่ละบุคคล นราภุโรวาทจึงปลูกฝังเรื่อง กิริยามารยาทสำหรับเด็กวัยนี้ ให้เน้นที่การพูด การวางตัว เช่น สอนให้พูดจาอ่อนน้อม ชัดเจน มีสัมมาคารวะ ไม่เอะอะโวยวาย ไม่ดัดแปลงเสียงพูด หรือคำพูดให้แปลกออกไป และให้ระมัดระวัง กิริยาเมื่อเดินตามถนน ดังนี้

◎ ยามพูดจา,จงสัมมา,คารวะ	อย่าอูอะ,มะเทิ่ง,เหลิงแสลง	พูด
คำ ไหน,ให้ชัด,อย่าดัดแปลง	เห็นแก่แผลง,พลิกสำเนียง,เสียงวอวา	วางกิริยา,
ให้นำ,สรรเสริญ	เมื่อยามเดิน,ตามถนน,อย่าร่นรำ	อย่าซล่ำ,รักษายศ,หลีก
รถม้า	ไว้สง่า,พอดวร,สงวนนาม ฯ	

(นราภุโรวาท. 2540 :46)

3.4.2.2.2.3 สอนเรื่องความซื่อตรง

นราภุโรวาทสอนให้เด็กวัยนี้ รู้จักรักษาข้าวของเครื่องใช้ของตน และของส่วนรวม สอนไม่ให้เป็นคนคดโกง เช่น

การไม่ลอกเลข หรือลอกคำตอบของคนอื่น ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ในสมัยนั้นเด็กวัยนี้ จะเรียนวิชาคณิตศาสตร์ และการเขียนตามคำบอก คือการฝึกหัดให้เด็กฝึกเขียนคำ และฝึกการคำนวณตัวเลขแล้ว ดังนี้

๑ **เพลารเรียน,เขียนคำบอก,ถาออกงาน** **อย่าคิดอ่าน,อุบายบิด,คิดอดสู**
เลขคำบอก,อย่าลอก,อย่าลักดู **แม่นใครรู้,เขาก็ลือ,เสียชื่อโกง ฯ**
 (นราภุโรวาท .2540 :47)

3.4.2.2.2.4 **สอนเรื่องความยุติธรรม** นราภุโรวาทจะสอนให้รักษาความยุติธรรมต่อสังคมมากขึ้นคือทำตนให้ถูกต้องต่อบุคคลประเภทต่างๆ เช่น สอนให้ดีต่อเพื่อน ทั้งเพื่อนที่บ้าน และเพื่อนที่โรงเรียน อีกทั้งสอนไม่ให้ล้อเลียนคนเคราะห์ร้าย คนตาบอด คนชรา ติดอ่าง หรือคนสติไม่ดี ดังนี้

๑ **จงรักษา,ยุติธรรม,ประจำจิตร์** **คำนิ่งคิด,อย่าเียง,อย่าเฉงใจ**
เพื่อนเล่นเพื่อนบ้าน,สมานสมัค,มิตรชกโยง **ทั้งเพื่อนโรง,เรียนรัก,ให้รักพร้อม ๑**
 ๑ **คนเคราะห์ร้าย,ควรมาย,อำนวยพร** **เช่นคนอ่อน,แอท้อ,บอด,บออ้าง** **ถาพิการ,**
แก่งำ,อย่าอำพราง **ล้อเล่นอย่าง,เพื่อนเล่น,ไม่เห็นดี ฯ**
 (นราภุโรวาท. 2540 : 48)

3.4.2.2.2.5 **สอนเรื่องการรักษาความสัตย์** นราภุโรวาทจะสอนเด็กวัยนี้ให้รักษาความสัตย์โดยเน้นไปที่การรักษาความลับในฐานะที่ได้รับควมไว้วางใจ ดังนี้

๑ **สงวนสัตย์,นัดใคร,จงให้มั่น** **รักษาสัญญา,ญานสนิท,อย่าบิดหนี** **รู้จักปิด,**
มิตความ,ปรมวะจี **ความลับที่,คนเขาเอื้อ,เพราะเชื่อตัว ฯ**
 (นราภุโรวาท. 2540 :48)

3.4.2.2.2.6 **สอนเรื่องความกล้า** นราภุโรวาทเน้นการสอนเรื่องความกล้าให้เด็กวัยนี้ โดยการรู้จักเลือกเอาอย่างที่ดี กล้าสารภาพเมื่อทำความผิด กล้าบอกเหตุร้ายแก่ผู้อื่น และกล้าต่อธรรมชาติยามฟ้าแลบฟ้าร้อง ดังนี้

● กล้าเอาอย่าง, ตัวอย่าง, ทางที่ดี **อย่าเอาอย่าง, ทางที่, มีพิศสง**
 อย่าครั้นคร้าม, มิใยหยาม, ยามทง ทำดีองค์, อาจฉนี้, ยอดดีนัก ล่วงโทษ, รวง,
สา, ระภาพผิด **ถึงจะติด, ชังควร, สงวนศักดิ์** **เกิดเหตุร้าย, สหายก่อ,**
ทลักษณ์ **บอกผู้หลัก, ผู้ใหญ่พลัน, อย่าครั้นใคร** ยามอาภัพ, อับจน, เชื้อ
 คนเกิด ไหนประเสริฐ, ทำนั้น, อย่าหวั่นไหว เมื่อเคราะห์ร้าย, ตายไหน, ก็ตายไป
 อย่าเหลวไหล, เวียนวก, ไม่ตกลง ยามพายุ, บุกแคม, ไร่แต่มีตัว **อย่าตื่นกลัว, โผย**
ไผ, เพื่อไหลหลง ถึงฟ้าแลบ, ฟ้าร้อง, ต้องอาจองค์ ทำทง, เป็นไฟ, ก็ไม่คร้าม ฯ

(นราวุโรวาท. 2540 : 49)

3.4.2.2.2.7 สอนเรื่องการรู้จักบังคับใจตนเอง

นราวุโรวาทสอน ให้รู้จักเลือกรับประทานอาหารที่สะอาด หลีกเลี้ยงของแสดงหรือของค้างคิน ไม่ให้เล่นการละเล่นที่เป็นโทษ ไม่เป็นคนดี้อ มุทะลุ แสดงสีหน้าไม่ดี หรือเป็นคนพาลเกร ไม่พูดจาถูกเย้ยหยัน ดูหมิ่นผู้อื่น และไม่ให้มีจิตคิดร้าย อาฆาตพยาบาท ดังนี้

● หัดบังคับ, ใจคน, จนสิทธิขาด **รู้จักประมาณ, อาหารสะอาด, โอวาทห้าม**
 ของแสดง, แแย้งอย่างไร, ก็ไม่ตาม ของค้างข้าม, คินขนม, หมักหมมเมิด ฯ
● อยากจะเล่น, แต่ว่าเห็น, เล่นเป็นโทษ **เสียประโยชน์, เสียเพลลา, พา**
ตะเพิน ฤาขัดต่อ, ข้อบังคับ, ถึงจับเพลลิน รู้จักเดิน, จิตรรับ, บังคับด ฯ
● บังคับใจ, ให้กลับ, บังคับกาย **ไม่เวยวาย, ต้อถ้อ, ทรหด** ไม่ซ้ออัน,
 เสออะน้ำคา, บ้าพยศ ถอยกระถด, มุทะลุ, เลิกดูคิน **ไม่หน้านิ้ว, คิวขอ, อดอด**
บ่น **ซู้คำรน, โมโหร้าย, โกรธหมายมัน** พาลทะเลาะ, เกกมะเทรก, ไหยกเหยกครัน
 บังคับกลัน, ใจสู้, ให้อยู่มือ ฯ
● ยามพูดจา, อย่าให้ผิด, ธุรสวาท **ใครฟังบาด, หุสดับ, สิ้นนับถือ**
 ฤาดูถูก, ลูกคน, จนเขาลือ ฤาดันด้อ, ชิงกล่าว, ช่าวละละ ฯ

(นราวุโรวาท. 2540 : 50-51)

3.4.2.2.3 การสอนเด็กอายุ 10 ปี เด็กวัยนี้เป็นวัยที่มี

เหตุผลในการรับความรู้ มีจินตนาการ มีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น นราวุโรวาทจึงมีคำสอนที่ควรปลูกฝังที่สำคัญ แก่เด็กวัยนี้ คือ เรื่องกิริยามารยาท ความยุติธรรม ความสัตย์ และเพิ่มหัวข้อ ความเมตตาปราณีต่อผู้อื่น การรู้จักฟังคำสั่ง และความพยายาม ดังนี้

3.4.2.2.3.1 สอนเรื่องกิริยามารยาท นราสิกุโรวาท

เน้นการสอนกิริยามารยาทด้านการใช้คำพูด มีวาจาสุภาพ มีความเชื่อมั่นในตนเองเมื่ออยู่ในที่ประชุม รู้จักสมบัติผู้ดี ไม่เห็นแก่ตัวและมีความนอบน้อมต่อผู้ใหญ่ ดังนี้

- เด็กรุ่นนี้,ให้ต้องดี,กิริยา ใช้วาจา,ล้วนสุภาพ,อย่าหยาบหยาม
พูดแล้วจ้อง,มองตา,อย่าอุทาม ฟังท่านห้าม,ถามท่านต้อง,จ้องเอาใจ ฯ
- รู้จักจรี,ยวัตร์,สมบัติผู้ดี ควรเข้าที่,ประชุมชน,เป็นคนดี
ทำเบ้าปาก,กระดากกระเดื่อง,บดเอื้องใย ถ้าตัวไม่,ผิดร้าย,อย่าอายคน ฯ
- จงนอบน้อม,ยอมรยอ,ต่อผู้ใหญ่ อย่าปล่อยใจ,ให้กำเริบ,เสิบสาน
แสดงเคารพ,ประจบจ้อง,ท่านต้องการ สิ่งใดททาน,หยิบให้,รับใช้เชิญ ฯ

(นราสิกุโรวาท. 2540 : 55-56)

3.4.2.2.3.2 สอนเรื่องความเมตตาปรานีต่อผู้อื่น

นราสิกุโรวาทสอนให้เด็กวัยนี้ ให้รู้จักมีความเมตตาและความปรารถนาดีให้ผู้อื่นเป็นสุข และต้องการให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ รวมถึงให้มีความเมตตาปรานีต่อสัตว์ ดังนี้

- ชอบเมตตา,คณาสัตว์,เดรัจฉาน ไม่ชอบช้อ,ทรมาน,ด้านขึ้นข่ม สัตว์ตก
ยาก,ลำบากลำบาก,ทนมท พอช่วยได้,ใฝ่อารมณ์,อย่าละเลย ฯ

(นราสิกุโรวาท. 2540 : 57)

3.4.2.2.3.3 สอนเรื่องการรู้จักฟังคำสั่ง นราสิกุโร

วาทสอนให้เด็กรู้จักฟังคำสั่งจากบุคคลที่เกี่ยวข้องไปปฏิบัติให้ถูกต้องและเกิดประโยชน์ต่อตนเอง โดยเริ่มจากการให้เชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ ฟังคำสั่งของครู หรือเจ้านาย ที่ให้ทำตามแบบแผน และที่กฎหมายได้บังคับไว้ ดังนี้

- แม้นบิดา,มารดร,สอนบังคับ เคารพรับ,จับทำ,ก่อนเข้าเอ่ย โดย
ทันที,เต็มใจ,ไม่เฉยเมย อย่าอ้อมแอ้ม,ขยันทอบ,อย่างชอบใจ ฯ
- แม้นครูบา,อาจารย์,ท่านทั้งหลาย อันมีคุณ,มูลนาย,กฎหมายให้ ข้อ
บังคับ,สำหรับนำ,ให้ทำใด รวงรไว,ตามแผน,โดยแม่นยำ ฯ

(นราสิกุโรวาท. 2540 : 57-58)

3.4.2.2.3.4 สอนเรื่องความยุติธรรม นราญุโร

วาทเน้นความยุติธรรมในเรื่อง การพูด การคิด ให้เป็นไปด้วยใจที่สุจริต รู้จักกลั่นโทษะ ให้รู้จักการยกโทษให้คนอื่น และให้รู้จักเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ดังนี้

◎ จะคิดใด,ทำใด,พูดใดบ้าง	หันหาทาง,สุจริต,ไม่ขวิดขว่า	ตรง
รอบคอบ,ชอบชุด,ยุติธรรม	อย่าด้านสำ,แดงนุ่ง,พุงพลาม พลาม ฯ	
◎ กลั่นโมโห,โทษะ,ถึงจะโกรธ	ไหนเห็นโทษ,สกตจิตร,คิดหักห้าม	
แผลงนอกเส้น,เห็นอย่างไร,ใจอย่าตาม	สงวนงาม,สงบใจ,สมไทยแท้ ฯ	
◎ รู้จักยก,โทษไทย,ให้แก่เขา	โดยหวลยก,อกเรา,เข้ามาแก้	เราขึ้น
เพื่อ,แผลพหลัง,ตั้งตอแย	เหมือนเราเหย่,แสร่เสียน,เวียนเวรกรรม ฯ	

(นราญุโรวาท. 2540 : 58)

3.4.2.2.3.5 สอนเรื่องความซื่อสัตย์ นราญุโรวาท

สอนให้มีความบริสุทธิ์ใจ ไม่ให้เป็นคนเจ้าเล่ห์เจ้ากล หรือหลอกลวงด้วยท่าทาง และอย่าบอกความลับหรือความคับข้องใจของตน แก่คนที่ไม่น่าไว้ใจ ดังนี้

◎ ความสัตย์จริง,ต้องเป็นสิ่ง,บริสุทธิ์	ไม่พิรุณ,รคนคต,ปิดปดข่า	แท้
สัตย์จริง,ยิงออกไป,จากใจดำ	จึงสมคำ,สัตย์พิสุทธิ,มงกุฏคน ฯ	
◎ บอกความลับ,คับใจ,ต่อใครนั้น	สุดสำคัญ,คนเนดู,ให้รู้จัก	ไว้ใจได้,
จึงค่อยไข,หัวใจทะลัก	ใจง่ายมัก,ดักเดี่ย,เสียใจเอง ฯ	

(นราญุโรวาท. 2540 : 59)

3.4.2.2.3.6 สอนเรื่องความพยายาม หัวข้อนี้เป็น

หัวข้อสุดท้ายของการสอนเด็กวัยนี้ นราญุโรวาทสอนให้เด็กฝึกตัวเองให้มีความพยายามในการกระทำทุกสิ่งให้สำเร็จลงได้ด้วยตัวเอง ถ้าแพ้ก้อย่าท้อแท้ รู้จักแก้ตัวใหม่ ให้มีความอดุสาหะพยายาม ทำตัวให้ดีขึ้นเสมอ ดังนี้

◎ จงอุตสาห,พยายาม,อย่าขามขี	ให้ตัวดี,ขึ้นเสมอ,จนเลอเขา	ฝน
ทั้งเป็น,เข้มสู,อย่าดูเบา	เขากินเข้า,เราก็กิน,ใยหมื่นตน	เขามีดิน,มีมือ,ฤามีหัว
มิใช่ตัว,เราเป็นปลา,อย่าย่อหย่น	แม้นโอกาส,วาคนา,ไม่มาดล	ซึ่งสิ้นชนม์,เสียก็ซัง,
แม้นยังเป็น ฯ		

๑ ความดีลเมียด,คือเกียรติ,ดิคุณโต่ง **เป็นนายโรง,รบือประโยชน์,**
ปราโมทย์วัลย์ **กอบกฤตดิคุณ,หนูนมมนุษย์,โดยยุติธรรม** **นับเป็นขวัญ,เมือง**
สยาม,ยอดความดี ฯ

(นราภุโรบาท. 2540 : 61)

จากสาระคำสอนของนราภุโรบาทเพื่อสอนเด็กวัย 8-10 ปี แสดงให้เห็นว่าเด็กในวัยนี้ มีพัฒนาการการเรียนรู้ที่พัฒนามากขึ้น นราภุโรบาทจึงเพิ่มเติมสาระคำสอนในแต่ละหัวข้อให้มีความเหมาะสมขึ้นตามการเจริญเติบโตทั้งทางร่างกายและวุฒิภาวะของเด็ก อีกทั้ง มีการเพิ่มหัวข้อสาระการสอนให้มากกว่าเด็กวัย 1ปีครึ่งถึง7 ปี มากขึ้นถึง 6 ประการ คือ ความซื่อสัตย์ การบังคับใจตัวเอง ความสนใจในงาน การปรานีต่อมนุษยชาติ การรู้จักฟังคำสั่ง และความพยายาม ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของสุโท เจริญสุข (2515 : 231-232) เกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กวัย 8-10 ปี ว่าเด็กวัยนี้จะมี ความสนใจในสิ่งแวดล้อม สามารถปรับตัวเข้ากับครอบครัวและคนภายในสังคมได้ดี เด็กจะเริ่มเข้าโรงเรียน มีความต้องการเพื่อน ต้องการความรัก ความปลอดภัย และเอาใจใส่จากคนรอบข้างเด็กจะมีกิจกรรมในกลุ่มเพื่อน ชอบการแข่งขัน มีความจำดี มีสมาธิในการเรียน รู้เรื่องศีลธรรมจรรยามากขึ้น และเริ่มเรียนรู้สิ่งใหม่ๆจากการอ่านหนังสือ การชมภาพยนตร์ เพื่อสร้างเสริมให้เกิดจินตนาการเชิงสร้างสรรค์ เด็กวัยนี้ผู้ใหญ่ควรเน้นการปลูกฝังเรื่อง จริยธรรม การให้ความร่วมมือ ให้รู้จักรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ มีความกล้า มีความซาบซึ้งในความงามของศิลปะและมีความยุติธรรม เป็นต้น

3.4.2.2.3 วัยเด็กตอนปลาย ตั้งแต่อายุ 11-14 ปี

วัยเด็กตอนปลายหรือวัยก่อนวัยรุ่น เป็นวัยที่อยู่ในระหว่างการเปลี่ยนแปลงของร่างกายและจิตใจ ทางด้านร่างกายเด็กจะเริ่มแตกเนื้อหนุ่มสาว รู้จักปรับปรุงอารมณ์และควบคุมอารมณ์ได้มากขึ้น เด็กวัยนี้ต้องการความรักความอบอุ่น การได้รับคำชมเชย ตลอดจนความต้องการความเป็นอิสระเหมือนผู้ใหญ่ ทางสังคมเด็กจะเริ่มแยกเพศชายหญิง ความสนใจแตกต่างกันออกไป เริ่มสนใจเพศตรงข้าม มีการรักเพื่อนรักหมู่คณะ และการเป็นที่ยอมรับของสังคม (ศิริ ฮามสุโพธิ์.2539 :165)

สาระคำสอนสำหรับเด็กวัย 11-14 ปี นราภุโรบาทมีความเห็นว่า เด็กวัยนี้มีวุฒิภาวะที่พร้อมจะรับแนวคิด แนวการสอนแบบสากลเข้ามาเป็นแนวทาง สาระคำสอนจึงขยายไปสู่สิ่งที่กว้างขึ้น นอกจากนี้ นราภุโรบาทยังเสริมความรู้ต่างๆที่เกิดในสังคมสมัยรัชกาลที่ 5 อีกด้วย โดยสามารถจัดแบ่งตามช่วงอายุได้ดังนี้ การสอนเด็กอายุ 11 ปี การสอนเด็กอายุ 12 ปี การสอนเด็กอายุ 13 ปี และ การสอนเด็กอายุ 14 ปีโดยเน้นเฉพาะรายละเอียดของสาระคำสอนในส่วนที่เพิ่มเติมจากการสอนเด็กวัย 8-10 ปี ดังนี้

3.4.2.2.3.1 การสอนเด็กวัย 11 ปี เด็กวัยนี้ มีพฤติกรรมเด่นๆคือ เป็นวัยที่ต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน มีอารมณ์รุนแรง ผู้เป็นพ่อแม่ต้องใช้ความเข้มแข็ง และอดทนในการแนะนำสั่งสอน โดยนราวุธกุโรวาทแนะนำหัวข้อที่ควรปลูกฝังคือ ให้มีความรักเพื่อนมนุษย์ มีความรักเกียรติยศ และ รักการทำงาน มีรายละเอียด ดังนี้

3.4.2.2.3.1.1 สอนให้มีความรักเพื่อนมนุษย์ นราวุธกุโรวาทสอนให้เด็กวัยนี้รู้จักมีความสมัครสมานสามัคคี ปราศจากความริษยาอาฆาต ดังนี้

◎ เกิดเป็นคน, พันเป็นสัตว์, ควรหัดตน ให้เป็นคน, สมเป็นไทย, ไว้ราศรี
เป็นมนุษย์, นั้น มงกุฏ, มนุษย์มี คือกรุณา, สามัคคี, ปราณี่มนุษย์ อยู่ลำพัง, ตั้งตน,
พันพิไสย ควรรักใคร่, เพื่อนร่วม, สรววมงกุฏ เลิกริศยา, พยาบาท, อาฆาตกุศ
บรรดาอูด, ชักตัว, ให้ชั่วทราวม ฯ

(นราวุธกุโรวาท. 2540 : 66)

นอกจากนั้นนราวุธกุโรวาทยังสอนให้สอนมีความรักในชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ดังนี้

◎ วโรวาท, ให้รักชาติ, ศาสนา พระมหา, กษัตริย์เรา, ชาวสยาม
แต่นักปราช, ฉลาดโลก, ยังโยกความ ให้อุตสาห, พยายาม, ตามเมตตา ฯ

(นราวุธกุโรวาท. 2540 : 67)

พระมหากษัตริย์ (รัชกาลที่5) ทรงบำรุงประเทศชาติด้วยสาธารณูปโภคและสาธารณสุข เพื่อให้ประชาชนของพระองค์มีสุขภาพอนามัยที่ดี ทรงจัดตั้งโรงพยาบาลประสาท สภากาชาด หน่วยงานดับเพลิง และโรงพยาบาล เป็นต้น ดังนี้

◎ ทั้งนักปราช, ทุกๆชาติ, ฉลาดเดิน ก็สรรเสริญ, รักมนุษย์, ว่าสุดสม ควรที่ไทย,
ไพร่ผู้ดี, จะนิยม ที่สุดบรม, ะกษัตริย์, รัฐบาล ยังแม่เฝ้า, เกื้อนุกูล, ประยูร
มนุษย์ ทั้งบุรุษ, นารี, ปราณี่สมาน ตั้งโรงเรียน, โรงบ้ำ, เป็นสาธารณ
ทานะสถาน, อุณาโลม, กระจใจไฟ กองดับเพลิง, เชิงช่วย, ป่วยพิการ ก็มีโรง,
พยาบาล, ประทานให้ ทุพละภาค, ยากจน, คนเข็ญใจ ก็พอได้, พึ่งเพียง, เลี้ยงชีวิต
ถ้าการรัก, ชักมนุษย์, อูดต่ำช้า ไฉนจะพา, กันคดล้ง, ไม่ยั้งผิด รักทุกชาติ, ศาสนา, นานาทิศ
ก็เพราะคิด, ควรรัก, จึงชักนำ ฯ

(นราวุธกุโรวาท. 2540 : 67)

3.4.2.2.3.1.2 สอนให้เห็นความสำคัญของ

เกียรติยศ นราภุโรวาทให้ความสำคัญของเกียรติยศว่า การวางตัวให้ดูน่าเกรงขาม รักเกียรติของตน จะเป็นที่เคารพยำเกรงกับบุคคลที่พบเห็น ดังนี้

◎ ตั้งใจจริง, ทิ้งเสียด, รักเกียรติยศ ให้ปรากฏ, เกียรตินิยม, คุณคมขำ
จนท่านไว้, ใจเกรง, แลเียงยำ ถือสัตย์ธรรม, เทียงตรง, ไม่หลงเลว ฯ

◎ ตั้งใจจริง, ทิ้งเสียด, รักเกียรติยศ ให้ปรากฏ, แก่ตน, ใช้คนเหลว
วางตัวให้, สมตัว, เป็นหัวเอว อย่าหละหละ, เหลวเป้ว, เป็นเปลวเพลิง ฯ

(นราภุโรวาท. 2540 : 68)

รวมทั้ง สอนให้มีความเป็นธรรม ไม่หลงในยศฐาบรรดาศักดิ์ หรือหลงในทรัพย์สมบัติ ดังนี้

◎ อย่าหยิ่งเย่อ, เพื่อผู้, คู่ขนด ทำบายศ, บ้าสมบัติ, ชัดเหลือง
บ้ารู้หลัก, นักปราช, ฐุดกระเจิง จะเสียเชิง, เสียเช่น, เป็นบ้าบอ ฯ

(นราภุโรวาท. 2540 : 68)

3.4.2.2.3.1.3 สอนให้รักการทำงาน การสอนเด็กใน

หัวข้อนี้ เพราะเด็กเริ่มมีความสนใจในเรื่องรอบตัว สนใจสะสมสิ่งของ และเริ่มมีความรับผิดชอบในการทำงาน นราภุโรวาทจึงสอนให้มีความพึงพอใจในงานที่ได้รับมอบหมาย ดังนี้

◎ ทำสิ่งใด, สำเร็จได้, โดยบรรจง ลเอียดลออ, พอจ่านง, สิ้นสงสัย
ควรปรีดา, อย่าลื้ม, ปลื้มหัวใจ รู้ศึกได้, ดังนี้, แลดีนัก ฯ

(นราภุโรวาท. 2540 : 71)

จากนั้น สอนให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ให้เหมาะกับวัยและความพร้อมของเด็ก เช่นการวาดรูป การสะสมแสตมป์ เป็นต้น ซึ่งทำให้ทราบว่าในสมัยนั้นเริ่มมีการสื่อสารทางไปรษณีย์ ดังนี้

◎ สำเนียงให้, รู้จักใช้, เวลาว่าง นี่เป็นทาง, เข้มขัน, สำคัญหนัก เด็กจะเงี้ย,
เสียงาน, กียามพัก เป็นช่องซัก, เชื้อนเฉ, เสเพลเพลิน เหมือนสังเวียน, สีแพรง,
ทแยงยั่ว ทางหนึ่งชั่ว, ทางหนึ่งดี, สุดหนีเห็น ทางหนึ่งไม่, ชั่วดี, ที่สเทิน

ทางหนึ่งเดิน,ดิ่งไป,ไทยมีจริง **ควรจะเอื้อ,เมื่อนี้,ฮอบบี้เรียก** **ชวนสำเนียง,**
สนุกมุ่ง,กระจุ้งกระຈິง **เช่นถ่ายรูป,วาดเขียน,เวียนประวิง** **ชอบเก็บสิ่ง,ควร**
เล่น,เช่นสแตมป์...

(นราวกุโรวาท. 2540 : 71-72)

3.4.2.2.3.2 การสอนเด็กวัย 12 ปี เด็กวัยนี้จะมีพฤติกรรมที่แสดงออกชัดเจนคือ เป็นวัยเด็กเริ่มเติบโตวัยสู่วัยผู้ใหญ่เริ่มรับรู้บทบาทหน้าที่ของตัวเองดีขึ้น และมีความรับผิดชอบสูงขึ้นนราวกุโรวาทจึงปลูกฝังหัวข้อที่เหมาะสมกับเด็กวัยนี้ คือ ความรักชาติ ความยุติธรรม ความศรัทธา การงาน การขะมัดขะม่ มีรายละเอียด ดังนี้

3.4.2.2.3.2.1 สอนเรื่องความรักชาติ นราวกุโรวาทแนะนำเด็กวัยนี้ให้มีความรักในชาติตระกูล สำนึกในบุญคุณของพ่อแม่และครูอาจารย์ เพราะท่านเหล่านี้ เป็นบุคคลที่ปลูกฝังและมุ่งมั่นให้เป็นผู้เป็นลูก มีความรู้ มีความเจริญรุ่งเรือง และสอนให้เป็นคนดีของสังคมและของชาติ ดังนั้นเพื่อให้บ้านเมืองเจริญจงร่วมมือกันพัฒนาและปลูกจิตสำนึกเพื่อนร่วมชาติให้รักและสามัคคีกัน ดังนี้

◎ รักพ่อแม่,แลญาติ,ชาติตระกูล	หวังเพิ่มพูน,ปลั้มภก,ยกยโส
โรงเรียน ตัว,กลั้วนินทา,ไครพาโล	ดีโอไซ,เซิดชู,ครูอาจารย์
ตัว,ถวายตัว,อย่ามัวเมิด	มุ่งสรรเสริญ,เกียรติคุณ,พึงบุญท่าน
ยั้ง,ยศตงขมาร	ชั้นเพื่อนบ้าน,เพื่อนเรียน,เพียรผูกใจ
ฉลาดเฉลียว	ชมปะเตรียว,ดิษฐ์,แนะนำให้
น้ำใจ	ไทยรักไทย,ร่วมชาติ,ฉันทญาติมิตร ฯ

(นราวกุโรวาท. 2540 : 77)

3.4.2.2.3.2.2 สอนเรื่องความยุติธรรม นราวกุโรวาทสอนเด็กวัยนี้ให้เห็นถึงความสำคัญของความยุติธรรม มนุษย์ทุกคนยึดมั่นในความยุติธรรมไม่ว่าจะเป็นเด็ก ผู้ใหญ่ ตลอดจนคนฐานะต่างๆ อีกทั้ง ให้มีจิตใจโอบอ้อมอารีต่อเพื่อนมนุษย์ และมีจิตมุ่งมั่นในความเมตตา ดังนี้

◎ เป็นมนุษย์,ยุติธรรม,แลสำคัญ	ใจจงมั่น,ยุติธรรม,ประจำที่
ต่อหญิงชาย,เด็กผู้ใหญ่,ไพร่ผู้ดี	แต่เศรษฐี,กะทั้งคน,จนฉันทาล ฯ

๑ **มาทหมายมอง, ช่องทง, อุประถัมภ์** **เทอดยุติธรรม, สโมธาน, ประมาณมัน**
จิตรโอบอ้อม, อารี, ทวีวัน **อย่าเดียดฉัน, แชนงใคร, ให้ไทยเบี่ยพ** ฯ

(นรางกูโรวาท. 2540 :78-79)

นอกจากนี้ นรางกูโรวาทยังสอนเด็กวัยนี้ให้มีความรู้เกี่ยวกับสำคัญของศาลยุติธรรม ศาลพิจารณาคความมี 2 ลักษณะ คือศาลแพ่ง และศาลอาญา โดยมีผู้พิพากษาเป็นผู้วินิจฉัยคดีความดังนี้

๑ **การทำนุก, สุขสงวน, มวณมนุษย์** **สำคัญสุด, ยุติธรรม, นำเจเนียน** **ศาล**
อาญา, ศาลแพ่ง, แหล่งจำเนียร **เหมือนส่องเทียน, เวียนดู, ตาซุทอง** **ศาล**
ไม่มี, ฤาแม้นมี, ไม่ดีฉันัน **ยุติธรรม, หนักถลา, นำสยอง** **บาปอะไร, ยากจะให้,**
คล้ายทำนอง **ผู้ปกครอง, ศาลเพลิง, ลำเอียงโอน** **ผู้พิพาก, ษากิจ, พินิจฉัย**
เหมือนเทพะไทย, ทิพะญาณ, ปานขุนโหร **ถ้าทำผิด, คิดร้าย, กลายเป็นโจร** **เป็นคน**
ใช้, ซาติมนุษย์, ให้ชุดเซ ฯ

(นรางกูโรวาท. 2540 :79)

3.4.2.2.3.2.3 สอนเรื่องความศรัทธา นรางกูโรวาท

สอนให้เด็กวัยนี้มีความศรัทธา และเชื่อมั่นต่อการกระทำของตนเอง และกระทำให้ประสบความสำเร็จดังนี้

๑ **การยากเข็ญ, ที่จะเต้น, ไปต่อสู** **ก็ต้องรู้, จักถือ, เครื่องมือมัน** **ของ**
ยากๆ, หากจะทำ, จำประจัน **จิตรบากบัน, ให้สำเร็จ, อย่าเซ็ดใคร** **เครื่องมือต่อ,**
ผู้ต้อง, มีสองอย่าง **อย่างหนึ่งอ้าง, อย่าเสื่อม, ผูกเลื่อมใส** **อย่างหนึ่งออก, แรง**
เพียร, เวียนเอาไชย **สิ่งประเสริฐ, เลิศไฉน, ครอบให้รู้** ฯ

(นรางกูโรวาท. 2540 : 81)

นรางกูโรวาทยังให้ความรู้เกี่ยวกับศาสนา เป็นต้นว่า ศาสนาคริสต์ มีพระเจ้าเป็นเจ้าเป็นศาสดา พระเจ้าเป็นผู้สร้างโลก ถ้าทำบาปพระเจ้าจะลงโทษ ศาสนาอิสลาม มีพระมะหะหมัด เป็นศาสดา สอนว่ามนุษย์ทุกคนจะพบความสุขหรือความทุกข์ พระเจ้าเป็นผู้กำหนดทั้งสิ้นรวมถึงศาสนาพราหมณ์ที่มีพระอิศวรและพระพรหมเป็นศาสดา ก็มีคำสอนลักษณะเดียวกัน ส่วนศาสนาพุทธ มี

พระพุทธเจ้าเป็นศาสดา ทรงสอนว่า ความสุขที่แท้จริงไม่มีในโลก และควรดับทุกข์ด้วยการหาเหตุแห่งทุกข์ ซึ่งทุกศาสนาสอนให้ทุกคนเป็นคนดี จึงควรเชื่อมั่นต่อคำสอนของศาสนา และรู้จักเลื่อมใสในสิ่งที่ถูกต้อง ไม่ลบหลู่ และไม่มุงมายในเรื่องที่พิสูจน์ไม่ได้ ดังนี้

◎ ทุกนักปราช, ศาสนา, ว่าพระเจ้า	สร้างโลกเรา, ตัวเรา, เหมมาเสียถ้วน
เราทำบาป, พระเจ้าปราบ, ลงโทษล้วน	เราทำชอบ, รบอบขบวอน, ตัวนอวยพร
เราสุขทุกข์, ทุกขณะ, เพราะพระเจ้า	รวมลงเค้า, แปลกแต่นาม, ฤคำสอน
พระคฤสโต, ยะโฮวา, ประชากร	คฤสเตียน, เวียนวอน, เชื่อสอนตาม
พระอิศวร, นารายณ์พรหม, อุดมเดช	พวกพราหมณ์เทศ, ถือเดชะ, พระทั้งสาม
พระมหะหมัด, ถนัดโก้หฺร่าน, นันอิสะลาม	ล้วนสอนความ, สุจริต, สิทธิสำแดง
แต่พระพุทธ, ฐศาสนา, แปลกทำโยก	บอกว่าโลก, เป็นเอง, ตามเพลง
แต่งเจริญงาม, แล้วก็ทราม, ก็เปลี่ยนแปลง	หวลพริกแพลง, แผลงรหัด, ตาม
ปัจจัย	เกิด เพราะเหตุ, ดับเพราะเหตุ, เพศมนุษย์
หลงไหล	ก็สมมุติ, โมหาทิชา, พา
ความสุขโคก, โลกนี้, ไม่มีใคร	ล้วนประไลย, สูญเปล่า, ออย่าเขลายึด ฯ

(นราภุควา. 2540 : 81-82)

3.4.2.3.2.4 สอนให้รักการทำงาน นราภุควา

สอนเด็กวัยนี้ ให้รักการทำงานเพราะงานเป็นสิ่งทดสอบความสามารถที่ได้ร่ำเรียนมา อีกทั้งยังสอนให้รู้จักการทำงานที่สร้างประโยชน์ให้กับบ้านเมือง เช่น การรับราชการ ทหาร ผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ ผู้พิพากษา เพื่อช่วยกันรับผิดชอบและปกป้องชาติบ้านเมือง ดังนี้

◎ การทำงาน, ภารธุระ, เน้นประเสริฐ	เป็นกิจเลิศ, คุณะวิชา, จะหาไหน	สำหรับ
มนุษย์, บุรุษสัตวี, ศรีชาติไทย	จะจงใจ, เรียร่า, มาทำงาน	ฯ
◎ ลักษณะวิชา, หาเลี้ยง, ชีวิตนั้น	มีต่างกัน, ต่างๆ, อย่างวิถาร	คนตระกูล, พูล
ฉลาด, รับราชการ	เป็นทหาร, พ่อเรือน, เพื่อนแผ่นดิน	ช่วยพิทักษ์,
นัครา, ประชาราษฎร์	ทรงอำนาจ, พิฆาฏศัตรู, ไม่ดูหมิ่น	ทั้งภายนอก, ภายใน,
ไร่ไผรินทร์	ตั้งทำมา, หากิน, ตามถิ่นควร	กันพิพาท, ตั้งพระราช, ะอัยการ
ตั้งโรงศาล, พินิจฉัย, และไต่สวน	ให้อยู่เย็น, เป็นสุข, ปลุกใจชวน	ขึ้นชมสงวน,
ชีวิตทรัพย์, ประคับประคอง	ร่วมรับผิดชอบ, รับชอบ, รบคอบทั่ว	เสมอหัว, ชาติชนก,
คอยปกป้อง	สิ้นกระษัตริย์, รัฐบาล, สมานครอง	ไพร่ฟ้าต้อง, แดกกัน, เกิดอันเป็น ฯ

(นราภุควา. 2540 : 83-84)

สำหรับคนที่ไม่ชอบรับราชการ ชอบสันโดษอาจบวชเป็นสมณะ เพื่อช่วยเผยแผ่พุทธศาสนา หรืออาจทำการค้า การช่างอัญมณี การเพาะปลูก ใช้แรงงาน ล้วนเป็นประโยชน์ทั้งสิ้น ดังนี้

๑ คนสันโดษผู้, โขยคนนิยม, เป็นสมณะณะ หวังประสะ, บริสุทธิ, ให้ผุดผ่น ทรงศุภ
 ศาสตร์, โอวาทเลือก, ให้เยือกเย็น สอนให้เว้น, ชั่วแวง, แสงดี บ้างก็เป็น, พานิช, คิด
 ค้าขาย เหมือนอย่างนาย, หน้าสนอง, ให้ต้องที่ บ้างเป็นช่าง, สร้างสรรค์, อัญมณี
 ของไม่มี, ประโยชน์ให้, กลับใช้การ พวกปลูกเกาะ, เสาะสวน, สวนไร่นา รั้งงาน
 ช่าง, สร้างรักษา, ผลาหาร พวกกุลี, มีแต่แรง, ชันแข่งงาน ก็แบกหาม, ตามกาล,
 ให้เกิดคุณ ฯ

(นราวุธโรวาท. 2540 : 84)

จากตัวอย่าง แสดงให้เห็นว่าคนสมัยนั้นให้ความสำคัญกับการประกอบอาชีพ โดยเฉพาะอาชีพรับราชการ ซึ่งคณะกรรมการการปฏิรูปการศึกษาในแผ่นดินพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (2546 :47) ได้อธิบายว่า

ในสมัยรัชกาลที่ 5 ทรงมีการพัฒนาเศรษฐกิจและการส่งเสริมอาชีพ โดยทรงพิจารณาว่า เศรษฐกิจของชาติจะมั่นคงได้ก็ด้วยประชาชนมีรายได้สูง จึงทรงหาวิธีเร่งรัดให้ประชาชนประกอบอาชีพที่จะเพิ่มรายได้แก่ครอบครัว ทั้งการกสิกรรมและพาณิชยกรรม ได้จัดให้มีการปลูกฝ้าย ปลูกยาสูบ เลี้ยงสัตว์สัตว์ และส่งเสริมให้มีการผสมพันธุ์สัตว์ และโปรดเกล้าฯ ให้มีการแสดงผลทางกสิกรรม และการพาณิชยกรรม ขึ้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนสนใจในการประกอบอาชีพทุกด้าน ทั้งด้านกสิกรรมและพาณิชยกรรม ส่วนการรับราชการเกิดขึ้นตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 4 และในสมัยรัชกาลที่ 5 เป็นสมัยที่มี การปรับตัว ปรับปรุง และ ปฏิรูปประเทศทางราชการมีความต้องการบุคคลที่มีความรู้ ความ สามารถ เพราะมีหน่วยงานได้ขยายตัวมากขึ้น โดยเฉพาะในสมัยรัชกาลที่ 5 มีการปฏิรูปการปกครอง มีการตั้งกระทรวงเพิ่มขึ้น พระองค์จึงทรงตั้งโรงเรียนขึ้นเพื่อผลิตคนมารับราชการ ซึ่งในสมัยนั้นข้าราชการทุกระดับชั้น ตั้งแต่เสนาบดีที่มีความสามารถลงมาจนถึงเสมียนเป็นที่ขาดแคลนมาก

3.4.2.2.3.2.5 สอนให้เขม็ดแหม่ม การเขม็ดแหม่มหรือ

การประหยัด เป็นการใช้จ่ายสิ่งทั้งหลายให้พอเหมาะพอควร ให้ได้ประโยชน์มากที่สุด รวมทั้งการรู้จักระมัดระวัง รู้จักยับยั้งความต้องการให้อยู่ในกรอบและขอบเขตที่พอเหมาะพอควร ซึ่งนราวุธโรวาทสอนเด็กวัยนี้ให้รู้จักว่า เงินมีทั้งคุณและโทษ จึงควรรู้จักใช้อย่าง ระมัดระวัง เพราะถ้าใช้ถูกก็เป็นคุณ ใช้ผิดก็เป็นโทษ โดยเปรียบเทียบว่าเงินเป็นเพียงสิ่งที้นำมาใช้แทนค่าสิ่งต่างๆ ไม่ว่าสิ่งดีสิ่งชั่วก็ใช้เงิน

เข้ามาเกี่ยวข้องได้ เงินจึงเป็นเสมือนหุ่น บางทีก็ซื้อตลาด และมักจะอยากไปพึ่งบุญคนมั่งมี หรือชอบหนีไปจากนักเลง เพราะนักเลงชอบจับจ่ายเงินยุบยับ แต่ถ้าใครหลงรักเงินมากนัก เงินก็อาจจะทำร้ายเอา (คือการใช้เงินในทางที่ผิดนั่นเอง) ดังนี้

๑ การใช้เงิน, ใช้ทอง, นี้ของยาก ใช้ผิดหาก, เกิดโทษ, ประโยชน์ต่ำ ใช้ถูกเป็น, คุณประการ, บำนาญนำ ควรต้องดำ, ริให้, ให้เป็นคุณ ที่จริงเงิน, เป็นคณน, แทนบาปชื้อ ทั้งความดี, ความชั่ว, ขานตัวหุ่น มั่นฉลาดนัก, มักทลิ่ง, ไปพึ่งบุญ แอบอบอุ้น, อยู่ทีมาก, ยอมฝากกาย มั่นมีปีก, หลีกลี่, หนีนักเลง ด้วย มั่นเกรง, ยุบยับ, ถูกจับจ่าย รักมันนัก, มันมันนำ, ให้ทำร้าย กลัวเกือบตาย, แม้นใคร ชิ่ง, เบ็งกะมัน ตัวสอพลอ, ล่อให้หลง, เชิงสนุก บ่อยอสุข, ให้พอดู, เป็นคู่ชั้น กับไตรยลักษณะ, จักรลี, หนีตบัน บางทีคั้น, คอพระธรรม, ลงดำดิน ใช้มันถูก, ปลุกประโยชน์, ปราโมทย์จิตร ใช้มันผิด, ล้างผลาญ, พาลดูหมิ่น ที่แท้มัน, กี่คณน, แม้นตรองชิน ไม่ควรยิน, ดีเพลิน, ให้เกินงาม ตื่นมันนัก, ละมันมัก, จะเป็นหมัน กระโศกกระชั้น, มันมันหนี, กะผลึกะผลาม ผสมให้ถูก, ลูกมันดก, อย่างกตะกลาม และอย่าตาม, ใจมัน, รั้นลงรู ฯ

(นราจกุโรวาท. 2540 : 84-85)

นอกจากนั้น นราจกุโรวาทยังสอนให้รู้จักหาความรู้เกี่ยวกับการบริหารการปกครอง (วิชา รัฐศาสตร์) และศึกษาวิชาเกี่ยวกับกฎหมาย (นิติศาสตร์) เพื่อนำความรู้ไปสร้างและสะสมทรัพย์ ให้งอกเงยและเกิดผลดี อีกทั้งยังสอนให้รู้จักการให้ทานและแบ่งปันสิ่งที่มีให้กับบุคคลที่ด้อยโอกาส หรือทำนุบำรุงศาสนสถาน ที่สาธารณะ สถานสงเคราะห์คนชรา หรือถวายเป็นปัจจัยแก่พระพุทธรูปศาสนา รวมถึงให้ทุนเรียนหนังสือแก่เด็ก และพระภิกษุสามเณร ดังนี้

๑ ควรศึกษา, วิชารัฐนิติศาสตร์ รู้อำนาจ, จำแนกทรัพย์, กั้นขั้วขู จะเลี้ยงทรัพย์, ขยับขยาย, แยกคายุ ให้ชอบลู่, ชอบทาง, อย่างผ่อนปรน ให้ได้ดี, ที่สุด, สุดจะได้ สมที่ใช้, ทรัพย์ประเสริฐ, ให้เกิดผล อย่าแรงเกิน, อ่อนเกิน, เพลินลูกกลน จะยากจน, จะเศรษฐี, เพราะนี่เอง ให้ทานคน, อนาถา, ชราโรค ฤาเคราะห์, โศก, โชคพิรุณ, สุดสงสาร ตกลำบาก, ยากจน, คนพิการ โรงเรียน, โรงพยาบาล, เป็นทานดี ถาวรสถาน, ถนนสพาน, ศาลสระคลอง สาธารณสนอง, คุณะผดุง, ชาวกรุงศรี ช่อมสถูป, พุทธรูป, ปรารงค์เจดีย์ กุฎีที่, ไบถวิหาร, กาญจน

เปรียบเทียบ ถวายจตุ, บัณฑิตยท, ภิกษุสงฆ์ ชินะวงษ์, คุโณวาท, นุสาสน์เสถียร
 ขนก่อนบุญ, คุณะพิชา, ศึกษาเพียร ช่วยแหล่งเรียน, ตรุณะกุมาร, เป็นทานตรง ฯ
 (นราวกุโรวาท. 2540 : 85-87)

นราวกุโรวาทยังให้ความรู้เกี่ยวกับทรัพย์สมบัติของแผ่นดิน และกฎหมายทรัพย์สิน ว่าเงิน
 ไม่ถือว่าเป็นทรัพย์สินที่มีค่าอย่างเดียว แต่แท้จริงแล้วแร่ธาตุชนิดต่างๆที่อยู่ในดิน ป่าไม้ทุกผืนป่า ถือ
 ว่าเป็นทรัพย์ของแผ่นดินทั้งสิ้น สิ่งที่สามารถจัดว่าเป็นทรัพย์ ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้ 1. โอนหรือยก
 ให้กับบุคคลอื่นได้ 2. มีวันหมด 3. เป็นสิ่งมีคุณค่า และเป็นที่ต้องการของทุกคน

การมีทรัพย์สมบัติแล้วเกิดความสุขได้ต้องมีวิธีเสาะหาให้มี 3 ประการ คือ 1. มีที่ดินเป็นของ
 ตนเอง 2. มีแรงงานสำหรับปลูก 3. มีเงินไว้ลงทุน และอธิบายตอนท้ายบทว่า ถ้าเด็กยังไม่มีความรู้
 เรื่องนี้ ครูอาจช่วยอธิบายและเมื่อศึกษาให้มากก็จะเข้าใจได้เอง ดังนี้

● ทรัพย์สินนั้น, คืออันใด, นำใครแจ่ง อ่าระแวง, เงินว่าทรัพย์, จะกลับหลง
 แร่เงินทอง, ทองในดิน, ถิ่นป่าดง ก็ยังคง, เป็นแม่น, ทรัพย์แผ่นดิน สิ่งใดชอบ,
 ประกอบตรง, ครบองค์สาม จึงเรียกนาม, ตามตำหรับ, ว่าทรัพย์สิน (๑) สิ่งโอน
 เจ้า, ของได้, ตั้งใจจับต์ เช่นกะชั้น, ซามป็น, ยกยื่นลง ฤาที่บ้าน, ที่สวน, ควรขายซื้อ
 ด้วยหนังสือ, บริคณห์, โอนกันคล่อง (๒) มีกำหนด, หมดไม่เฝือ, จนเหลือปอง
 (๓) และเป็นของ, มีคุณ, หนุนนิยม มีทรัพย์ไว้, หวังใช้, บำเรอสุข แลทำนุก, ทรัพย์สืบ,
 ให้สืบผล ปลูกทรัพย์เกาะ, ธุเคราะห์หวังเป็นกังวล ก็ไม่พิน, พยายาม, สามประการ
 (๑) คือที่ดิน, ถิ่นทาง, แหล่งสร้างทรัพย์ (๒) แรงสำหรับ, คราดไถ, ไว้ให้หว่าน
 (๓) ทุนเที่ยวซื้อ, เครื่องมือ, ถือทำงาน ฤาอาหาร, เลี้ยงชีวิต, ให้มีแรง ที่ แรง ทุน
 อธิบาย, ขยายวิธี, มีตำหรับ ทุกอย่างสรรพ, ะพิทยา, นำพิศวง ยามเด็กรู้,
 ครูช่วย, เปลื้องวางยง เรียนแล้วคง, ทราบตำรา, ว่านี้เอย ฯ

(นราวกุโรวาท. 2540 : 87-89)

3.4.2.2.3.3 การสอนเด็กวัย 13 ปี เด็กวัยนี้เริ่มเข้าสู่วัยรุ่น

หนุ่มสาว การสอนเน้นในเรื่องการปรับตัวเข้าสู่สังคม การศึกษา การมุ่งสู่ความสำเร็จ และการทำ
 ประโยชน์เพื่อตัวเองและบ้านเมือง นราวกุโรวาทจึงปลูกฝังหัวข้อสำคัญๆ ให้เด็กวัยนี้ คือ การสอนเรื่อง
 กิริยามารยาท ความรักชาติ การเขม็ดเขม่ ความสัตย์ และการรู้จักคุณโทษมีรายละเอียด ดังนี้

3.4.2.2.3.3.1 สอนเรื่องกิริยามารยาท นราภุโรวาท

จะเน้นสอนกิริยามารยาทในด้านการพัฒนาบุคลิกภาพ เริ่มตั้งแต่การแต่งกายให้ดูดี และเหมาะสมกับฐานะของตนเอง ดังนี้

๑ **อย่าแต่งตัว, มัวชั่วชุก, คมุกคมอม** **รักถนอม, กิริยา, เป็นราศรี**
จงรู้ว่า, การสง่า, อ่าอินทรีย์ **ใช้แต่จะ, กระตี่รี, เรื่องสวยงาม** ฯ

(นราภุโรวาท. 2540 :93)

นราภุโรวาทแนะนำการเลือกคบมิตรที่ดี และรู้จักเลือกหนังสืออ่านที่เป็นประโยชน์ ไม่อ่านหนังสือที่มีเนื้อเรื่องเหลวไหล หรือบิดเบือนไปในทางเสื่อม ดังนี้

๑ **จะคบมิตร, คิดเลือก, อย่าเกลือกกลั้ว** **คบคนชั่ว, พาตัว, ชั่วผิดแผน**
คบคนดี, พาเป็นศรี, ดีเป็นแดน **อย่าปร่าแปร้น, ล่อแหลม, แด้มพองาม** **ผิคบใคร,**
ผู้ใหญ่, ยามนั่งซิด **อย่าสกิด, ซี้ซ้อ, ชัดข้อห้าม** **แต่พลอยเกลียด, เดียดจะชั่ว,**
ชักตัวทราวม **ควรถือความ, เสมอสม่า, ทำไมตรี** **จงไฝ่พัน, ชันจะซ้อ, หนังสือ**
อ่าน **บ่มสันดาน, สิ่งสมอง, ให้ต้องที่** **เลือกเล่มไหนใคร่ครวญ, เกิดส่วนดี**
อย่าอ่านที่, เหลวไหล, พาใจเพื่อน ฯ

(นราภุโรวาท. 2540 : 94)

นราภุโรวาทยังสอนให้รู้จักเลือกทำกิจกรรมยามว่างที่เป็นประโยชน์ เช่น การเล่นกีฬาในร่ม ประเภทหมากรุก บิลเลียด และปิงปอง หรือเล่นกีฬากลางแจ้ง เช่น เล่นเทนนิส สะบ้า หรือตะกร้อ ก็จะทำให้เกิดความสุขสนานได้เช่นกัน ส่วนที่ไม่ควรเล่น คือการพนัน เพราะเป็นหนทางของการหาเงินที่ผิดกฎหมาย และแสดงถึงพฤติกรรมของบุคคลในทางลบ ดังนี้

๑ **การละเล่น, เล่นให้เห็น, เป็นประโยชน์** **ไม่มีโทษ, ทางประมาท, อูจาต**
เจื่อน **หมากรุกบิลเลียด, วิสปีงปอง, ของในเรือน** **อย่าเฉเจื่อน, ซอบข้าง,**
ทางพนัน **เพียงขันต่อ, ก็พอปลุก, สุขุสนาน** **สนามบ้าน, เล่นคริกเก็ต, เต็นเน็ตนั่น**
ใครเกสะบ้า, ม้าคลี่ตะกร้อ, พอหลายพรรค **หวยหัวโต, ถั่วไปนั่น, อย่ารันลอง**
จับยี่กี, คู่คี่โบก, ลูโบ๊กแก้อ **มิควรเห่อ, อดเขย่ง, นักเลงคล่อง** **เล่นยามครู่, พูอุรา,**
อย่าล่ำพอง **ถือเป็นของ, คนเดิน, หาเงินรวย** ฯ

(นราภุโรวาท. 2540 : 94-95)

จะเห็นได้ว่า ประเภทของกีฬาที่ปรากฏในนราภุโรควาท จากคำอธิบายคำศัพท์ในนราภุโรควาท (2540 :95) มี 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ การเล่นกีฬาในร่ม เช่น หมากรุก บิลเลียด และปิงปอง เป็นกีฬาของชาวตะวันตก ซึ่งเป็นที่นิยมเล่นกันมากในสมัยนั้น และกีฬากลางแจ้ง เช่น เทนนิส โครเก เป็นกีฬาของชาวตะวันตกเช่นกัน มีวิธีการเล่นคือตีลูกบอลข้ามเน็ต และโครเก ใช้ตีลูกบอลข้ามเน็ตเหมือนกันแต่เป็นลูกบอลไม้ ส่วนสละบ้า ม้าคลี ตะกร้อ เป็นการละเล่นของไทย วิธีเล่นสละบ้า คือใช้ลูกสละบ้า ซึ่งเป็นเมล็ดกลมแข็งของเถาวัลย์ชนิดหนึ่ง หรือของกลมๆ อย่างงบน้ำอ้อย ล้อหรือหยอย ทอยลงไปบนพื้น ม้าคลี คือ การละเล่นแข่งขันอย่างหนึ่งซึ่งม้าตีลูกกลมด้วยไม้ และตะกร้อ การละเล่นคือเตะลูกกลมสานด้วยหวายขัดกัน ถือว่าเป็นกีฬากลางแจ้ง เหมือนกัน

3.4.2.2.3.3.2 สอนเรื่องความรักชาติและให้รู้จักภัย

ของสงคราม

ความรักชาติ หมายถึง การรักแผ่นดิน และรักเพื่อนร่วมชาติ ซึ่ง ธงชัย หวานแก้ว (2522 : 69) แสดงทัศนะเกี่ยวกับความรักชาติ ว่า

การปลูกฝังเรื่องความรักชาติ เกิดขึ้นเมื่อต้นสมัยรัชกาลที่6 เหตุผลเนื่องมาจากประเทศทางตะวันตกแผ่อำนาจและอิทธิพลต่อประเทศไทยในด้านต่างๆ ทั้งด้านความมั่นคงปลอดภัยของชาติ ด้านการเมืองการปกครอง ตลอดจนในด้านเศรษฐกิจ และยังคงเสียดินแดนให้แก่ฝรั่งเศสและอังกฤษ เพราะกำลังทางแสนยานุภาพที่เหนือกว่า ผลกระทบเหล่านี้สร้างความสะเทือนใจและเจ็บช้ำน้ำใจสูงสุดต่อพระประมุขและประชาชนคนไทยโดยทั่วไป พระองค์จึงทรงมีแนวคิดให้ประชาชนของพระองค์ยึดมั่นในเรื่องของสถาบันชาติศาสนา และพระมหากษัตริย์ พระองค์ทรงชี้ให้ประชาชนเห็นความสำคัญและความจำเป็นของสถาบันเหล่านี้ โดยทรงพระราชดำริ มีสาระสำคัญ ดังนี้

1. ต้องเอื้อเฟื้อแก่คนสัญชาติเดียวกัน ต้องให้ความอนุเคราะห์และคิดทำประโยชน์ให้แก่คนร่วมชาติมากที่สุด
2. ต้องไม่ประทุษร้ายต่อคนสัญชาติเดียวกัน
3. ต้องประพฤติตนเป็นพลเมืองดี
4. ต้องเต็มใจยอมเสียสละให้แก่ชาติ ได้แก่ การบริจาครูปถ่ายบำรุงสาธารณสมบัติ สละเวลาและความสุขส่วนตัวเพื่อประโยชน์ของชาติบ้านเมือง รวมทั้งเสียภาษีอากร
5. ต้องรู้จักหวงและสงวนชาติ คือต้องไม่ยอมให้ใครทำลาย ต้องรักษาแผ่นดินไทยจนเต็มกำลัง ถึงแม้จะต้องเสียเลือดเนื้อหรือชีวิตก็ต้องยอม

จากความรู้เรื่องการรักษาและการสงคราม ข้างต้น สอดคล้องกับคำสอนของนราวุธ
ที่เน้นให้เด็กวัยนี้ ได้เห็นความสำคัญของการรักษา รักษาบ้านเกิดเมืองนอน มีความกตัญญูรู้คุณต่อชาติ
บ้านเมือง ต่อบรรพบุรุษที่รักษาบ้านเมืองไว้ให้คนรุ่นหลัง ดังนี้

๑ ศัตรูภายในนอก, ออกรอบทิศ เอกกรรมสิทธิ์, อิศรา, มาแคไหน จึงต้องเสี่ยง,
ผดเคี้ยวกษัตริย์, ครองฉัตรไชย เลี้ยงไมท, เลี้ยงชาติ, เลี้ยงราชฎ ทรงอำนาจ, ราช
เดชา, อาญาสิทธิ์ โปรดรับผิด, ขอบทั้ง, โปรดสั่งสอน ให้ปลอดภัย, ไร้ร่ำ, กลั้มภ
ผดุงนคร, เฉลิมมงกุฎ, ยุติธรรม เราเสียบุรี, เสียโภค, เสียชีวา เสียยศ, เสีย
ประเทศ, เสียเขตรัชนันท์ เสียเอกราช, เสียชาติ, เสียพงษ์พันธุ์ ฤๅได้สรรพ, สิ่งคืน,
พื้น ลำเนา ก็เพราะกษัตริย์, จอมจังหวด, รัฐบาล เราสำราญ, ก็เพราะท่าน,
ภิกษอลเกล้า ควรเชื่อฟัง, หวังหมาย, เจ้านายเรา ฯ

(นรกฎโรบาท. 2540 : 99)

นอกจากนี้ นราวุธโรบาท แสดงความรู้เกี่ยวกับการปกครองในรูปแบบต่างที่เกิดขึ้นในโลก
โดยแบ่งการปกครองออกเป็น 4 ลักษณะ คือ 1. การปกครองระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ หมายถึง
การปกครองที่มีพระมหากษัตริย์มีอำนาจแต่เพียงผู้เดียว 2. การปกครองระบอบประชาธิปไตย คือ
รูปแบบการปกครองที่ ประชาชนมีสิทธิ และมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ 3. การปกครองโดย
ผู้ปกครองหลายคน คือมีกษัตริย์หลายองค์ ร่วมกันปกครองด้วยความสามัคคี ประองดองกันร่วมกันคิด
และแก้ไขปัญหาตลอดจนร่วมมือกันปกป้องรักษาประเทศ 4. การปกครองระบบประธานาธิบดี เป็นมี
ผู้นำประเทศและดำรงตำแหน่งตามกำหนดเวลาเมื่อครบวาระแล้วต้องเลือกตั้งใหม่ เช่น ประเทศ
สหรัฐอเมริกา เป็นต้น ซึ่งประเทศไทย ใขณะนั้นยังปกครองประเทศในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์
ดังนี้

๑ ในโลกนี้, มีสี่, ประเภทยก เป็นผู้ปกครองประเทศ, เขตใหญ่ย่อม
คือ (๑) แอบสลุด, โมนาคี, เรามิจอม กษัตริย์ถนอม, นครประเทือง, เช่นเมืองไทย
ทรงเดชา, อาญาสิทธิ์, ชีวิตทรัพย์ ทอดอยู่กับ, บทมัลย์, คำนไม้ไหว บรมกษัตริย์,
บัญญัติตั้ง, ใ้อ่างไร นิกรไทย, ไม่หือ, ต้องถือตาม (๒) คอนสติตู, ชันแนล, ก็
แม้ยศ แต่มีกฎ, กำหนดอำนาจ, ประกาศห้าม สุดแต่แต่, ราชฎ,
สังหรณ์ตาม เสนอนาม, ปาลีเมนต์, เป็นประมาณ เช่น อังกฤษ, อิตาลี, ที่
เยอรมันทุก เขตรัชนันท์, กษัตริย์ยุโรป, พิภพผ่าน เขาปล่อยให้, ไพร่ฟ้า, ว่าราชะ
การ เพราะเขาฉลาด, ฉาดฉาน, การแผ่นดิน (๓) อิกอย่างโอ, ลีคาคี, มีผู้ใหญ่

น้อยคนให้, ชุมชนนัด, กันตัดสิน ดำรงรัฐ, อย่างกษัตริย์, ครองปัดถพิณทร์ เล่ห์
 นรินทร์, ลิขวิ, มักมีกลาย **(๔) อนึ่งเรียก, ธิบับบลิก, มีอีกอย่าง** เทียบคล้ายทาง, ที่
สอง, ทำนองขยาย เว้นแต่ไม่, มีกษัตริย์, เลือกคัดชาย เป็นประธาน, อาการลมาย,
 นายธานินทร์ฯ

(นรกฎโรวาท. 2540 : 100)

นรกฎโรวาทให้ความรู้เรื่องสงคราม การเผชิญหน้ากับสงครามต้องสร้างไม่ตรีจะนำชัยชนะมา
 ให้สอนให้เห็นว่าเมื่อมีศึกสงครามพลเมืองควรมีหน้าที่ร่วมปกป้องชาติบ้านเมืองเพื่อรักษาความเป็น
 เอกราช ดังนี้

๑ เมื่อบ้านเกิด, เกิดณรงค์, จงแซมเชื้อ **ฉันทพลเมือง, มีปัญญา, อย่่าตื่น**
หนีย่ำดำรัส, รัฐบาล, สมานติ **อย่าตระหนี่, ลี้อเรน, เห็นแก่ตน** ถ้าถูกเกณฑ์, เป็น
 ทหาร, ทยานรับ พังบังคับ, คือกข้อ, อย่่าอ่อน
 ตายเพราะผล, ผดุงชาติ, โลกาคดี **ท่านขอแรง, แข็งแรง, ทแมงช่วย** ถึงจะม้วย,
 ด้วยอาษา, ก้อย่าหนี **ท่านชดทรัพย์, สนับสนุน, แม้นทุนมี** ช่วยกู้ลิ, กุจอเหมือน, เพื่อน
 ต้องทุกข์ **เกิดรบล้าง, กลางเมือง, เรื่องทรยศ** **อย่าเข้าข้าง, ทางขบถ, งดกะตุก**
ต่อเห็นชั่ว, กลัวทวิ, กลียุค **หวังทำนุก, ยุติธรรม, จึ่งจำเป็น** ถ้ากษัตริย์, รัฐบาล,
ด้านไม่ไหว **ปะราไชย, ชาติอื่น, อย่่าตื่นตื่น** **ควบขันสู, ภัพิภพ, อย่่าหลบเร้น**
ชินจิตร์เช็ญ, เขี้ยวณรงค์, ปลงชีวิต **รักษาเมือง, เปลื้องเช็ญ, เป็นขเลย** **ใครแค้น**
เฉย, ไช้มนุชย์, สุจริต ถึงเหลือแก่, แพ้ฤทธา, บัจจามิตร **อย่าววยคิด, คอยมุ่นแก่,**
กรุงคืน **เกิดเขาคั้ง, ก็ต้องหวัง, เป็นเอกราช** **ให้สมชาติ, ชื่อไทย, มิใช่อื่น**
มีชีวิต, คิดให้มัน, มีวันฟื้น **อย่่ายอมยีน, ล้มแม่, แพ้รบใครฯ**

(นรกฎโรวาท. 2540 : 102-103)

3.4.2.2.3.3.3 สอนเรื่องความสำคัญของการสะสมเงิน

นรกฎโรวาทสอนให้เห็นถึงประโยชน์ของการสะสมทรัพย์ ให้
 รู้จักการใช้เงิน เพื่อเก็บไว้เป็นทุนในการเลี้ยงชีพในอนาคต ดังนี้

๑ ยามหนุ่มสาว, คราวผู้ใหญ่, อย่่าได้มัน **เหมือนน้ำขึ้น, ธิบัก, ใหนักหนา**
ยามแก่เฒ่า, เข้าแข่ง, หมดแรงลา **ทรัพย์ซึ่งหา, สงวนไว้, ได้เลี้ยงตน** ฤายามทุกข์,
ชลูกขลัก, ประดักประเดิด **บุญไม่เกิด, ปัญญาไม่ช่วย, ไม่รวยกล่น** **จะได้พึ่ง, ทุนรอน,**

บ่อนเลี้ยงชนม์ ไม่ร้อนรน, รันทด, เกรงอดตาย ฯ

(นราวุธโรวาท. 2540 :108)

นอกจากนั้นนราวุธโรวาท ยังให้ความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ และโทษของยาเสพติด ประเภทต่าง ๆ เช่น ฝิ่น สุรา และกัญชา ว่าการเสพสารเสพติดเหล่านี้ทำให้เกิดโทษร้ายแรงต่อร่างกาย อีกทั้งยังทำให้ขาดสติ และขาดการยั้งคิด ดังนี้

◎ การสูบฝิ่น, กินเหล้า, เมากัญชา มนุษย์คะฉน, นิยมพิลึก, มีก๊กถอง
ไม่รู้ธรรม, ดำริห์, ไร้ตรีตรอง เห่อหาช่อง, ขวนหทัย, ให้สเบย ธรรมดา,
ยาพิศ, ที่ฤทธิ์ร้าย ชิมทรากาย, ซักขริม, เชื่อมชิมเจย บ้างฟุ้งสร้าน, ร้าน
จริต, ผิดกว่าเคย ใครใช้เกิน, เพลินเลย ๆ, เคยติดตัว ทรัพย์ก็เปลือง, เพิ่งสมอง,
ดองโรคร้าย เสียทั้งกาย, เสียทั้งจิตร, ด้วยพิศชั่ว ช้ำเสียชื่อ, ลือชา, น่าจะกลัว
คนที่มัก, เมามม, นิยมตาม ฯ

(นราวุธโรวาท. 2540 :109-110)

และความรู้ในส่วนของประโยชน์ของสิ่งเสพติดเหล่านี้ว่า สุรา ทำให้เลือดฝาดดี ช่วยรักษาโรคกระเพาะอาหาร ถ้ากินในปริมาณที่พอเหมาะ ฝิ่น เป็นยารักษาโรคและช่วยระงับความรู้สึกเจ็บปวด ส่วนกัญชาทำให้กินอาหารได้มาก นอนหลับดี หากใช้มากเกินไปสิ่งเหล่านี้จะเป็นยาพิษทั้งสิ้น จากคำอธิบายคำศัพท์ในนราวุธโรวาท (2540 :110) อธิบายว่า ในสมัยรัชกาลที่ ๕ มีโรงยาฝิ่นให้สำหรับผู้ติดฝิ่นกัญชา เข้าไปสูบ มีการต้มเหล้า ปลูกกัญชา ฝิ่น ออกขาย มีการอนุญาตให้ตั้งโรงยาฝิ่น เหมือนธุรกิจร้านค้า จึงมีคนสูบฝิ่นกินกัญชาโดยไม่ผิดกฎหมาย รัฐบาลไม่ห้าม เพราะต้องการเงินจากภาษีโรงฝิ่นกัญชา ดังนี้

◎ อันที่จริง, สิ่งใด, ไซ้ชั่วใจดี มีประโยชน์, ถ้ามันไซ้, ให้ถูกที่ แกล้งใจ, ไซ้สงวน,
ส่วนอินทรีย์ กินมากมี, โทษชั่ว, ฆ่าตัวตาย ส่วนสุรา, พาเลือด, ที่เผือดผ่อง
รักษาท้อง, ทำกเพาะ, ซึ่งเสาะหาย แต่กินมาก, อยากเขลา, ก็เมามาย กัญชา
ร้าย, กินพอควร, ขวนให้นอน ทั้งเจริญ, อาหาร, สมานท้องฝิ่น เป็นของ,
ฉมังแก้, บาดแผลหย่อน คุมธาตุเสาะ, เหมาะสงวน, ส่วนอุทร กินมากย่อน,
กลับฆ่า, เป็นยาพิศ ผู้ทำขาย, ก็หมายแต่, เห็นแก่ทรัพย์ มิได้กลับ, ครองสอบ, ผล
ชอบผิด รัฐบาลท่าน, ไม่ห้าม, ตามที่คิด เพราะท่านดี, ภาษีสกา, ง้างให้ด
เถาเช่นเหล้า, เมืองหนาว, นิยมปลาต ขึ้นห้ามขาด, ลองเกิด, เกิดขบถ ฝิ่นชั่วช้า,

ไม่น่ารอ,ต่อ พยศ หลายชาติกต,ชีพเนิก,เลิกไม่ยอม ถ้ายินดี,ภาษีฉนี้,ยัง
 มีถม ไม่น่านิยม,เงินกว่าชีพ,بيبชาติผอม ใครปรีชา,รักษายศ,เชิญอถ
 ออม อย่าหัดซ่อม, ผีนสุรา,กัญชาเลย ฯ

(นราภุโรวาท. 2540 :110-111)

3.4.2.2.3.3.4 สอนให้รู้จักสะสมความดีและความรู้

นราภุโรวาทสอนให้มุ่งประกอบคุณงามความดี ด้วยการหมั่นศึกษาหาความรู้ เพราะคนจะฉลาดและเจริญก้าวหน้าได้เพราะความรู้นั่นเอง ดังนี้

๑ ดิข้อนี้,จะทวิ,เพราะนิยม ทั้งอุดม,ศึกษา,เป็นราศี ถ้าพ่อแม่,
 แลคณา,ญาติปรานี ต้อนบุตร,บุตรา,เข้าหาเรียน รัฐบาล,โปรดประทาน,
 การศึกษา ช่วยกรุณา,ผดุงแขวง,ริบแปลงเปลี่ยน ทั้งรวบรัด,ดัดดัก,ชักให้เพียร
 เงินตั้งเกวียน,โกยนุกูล,ไม่สูญทุน ตำรับตำรา,หาเพิ่ม,เติมให้ครบ มุ่งปรารภ,
 ปรานน้อย,แต่คอยชุน สิ่งส่อชั่ว,กลัวพา,คนทารุน ก็รีบจุน,คูนไป,ให้ไกลเมือง
 แต่งคนสมารถ,ฉลาดเฉลียว,ออกเที่ยวเทศ คงส่อเหตุ,เห็นผล,คนที่เชื่อง เป็นสุดหวัง,
 ลำพังอ่าน,รำคาญเปลือง เทศให้ฟัง,เหมือนดังเปลื้อง,ต่างจากโค คนนิยม,รัก
 อุดม,ะศึกษา นั้นแลพา,ฉลาดรีบ,ทั้งถีบโง่ หัวใจเจริญ,เดินกระเดื่อง,
 บ้านเมืองโต คือลากใช้,ศึกษา,เฮลาเฮย ฯ

(นราภุโรวาท. 2540 :114-115)

3.4.2.2.3.4 การสอนเด็กวัย 14ปี นราภุโรวาทเสริมสาระ

ความรู้เรื่องสำคัญๆที่เกี่ยวกับการนำพาชีวิตให้ประสบความสำเร็จ สาระคำสอนในส่วนที่เป็นความรู้สำคัญ ที่สะท้อนภาพความเจริญรุ่งเรืองในสมัยรัชกาลที่5 เป็นต้นว่า ความรู้เรื่องการปฏิรูปการปกครอง ความรู้เรื่องเศรษฐกิจและการคลัง ความรู้เรื่องกฎหมายและความสำคัญของกฎหมาย ความรู้เรื่องการบริหาร ความรู้การดำรงชีวิต และความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ เป็นต้น

3.4.2.2.3.4.1 สอนความรู้เรื่องการปฏิรูปการปกครอง

นราภุโรวาทเสนอแนะความรู้ที่เกี่ยวกับความเจริญก้าวหน้าทางด้านการปกครองในสมัยนั้นให้กับ เด็กวัยนี้ ว่าการจัดระบบการปกครองที่ดีควรเริ่มตั้งแต่การปกครองในบ้าน มีผู้ใหญ่บ้านรับผิดชอบ ภายใต้การดูแลของกำนัน โดยรับแผนงานต่อมา จากกรมการอำเภอหลายๆอำเภอขยายเป็นแคว้นและมีเจ้าเมืองเป็นผู้ดูแล และขึ้นตรงต่อเทศาภิบาล

โดยมีกระทรวงเป็นจุดรวมอำนาจ และมีเสนาบดีกระทรวงเป็นผู้ดูแลกระทรวงทุกกระทรวง ภายใต้การปกครองของพระเจ้าแผ่นดินในสมัยนั้น ดังนี้

๑ การปกครอง, ท้องที่, นี้คืออยู่ ควรจะรู้, ฐปัญญา, เป็นราศรี ตั้งหนึ่งตัว, รอบครัว,
 ของตัวมี อยู่ในที่, ตำบลหนึ่ง, ฝั่งรัฐบาล สำเร็จจิตร, เลี้ยงชีวิต, ไม่ผิดธรรม
 ตำบลนั้น, ท่านให้, ผู้ใหญ่บ้าน ควบคุมกัน, กำหนดแขวง, จัดแจงงาน
 ขึ้นกรมการ, อำเภอกว้าง, แดนอาณา หลายอำเภอ, อเลอเหล่า, ตั้งเจ้าเมือง
 หลายเมืองเขื่อง, เขตร์ท่าเล, ตั้งเทศา เทศาภิบาล, ทั้งนั้น, รวมกันมา ขึ้น
 ศาลา, มหาดไทย, ที่ในกรุง เสนาบดี, มีทำนุก, ทุกกระทรวง แยกทวง, กรมมี,
 นำที่มุ่ง สยามินทร์, ปั้นพระวงษ์, ทรงมดุง รัฐะบำรุง, ยอดยศถา, เสนาบดี
 ไพรชะฐาน, รัฐบาล, บำรุงถิ่น มีเจ้าแผ่นดิน, ทุกประเทศ, เขตร์กฐศรี แต่ต่างนาม,
 ต่างอำนาจ, ต่างชาติมี ต่างวิธี, ปกครอง, กว่าของไทย ฯ

(นราภุโรวาท. 2540 : 125)

ซึ่งแนวคิดทางการปกครองดังกล่าว บัญชา แก้วเกตุทอง (2522 : 24) อธิบายว่า

การปฏิรูปการปกครองของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์ทรงปฏิรูปการปกครองโดยทรงจัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดิน ออกเป็น ราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น และตั้งเป็นมณฑลเทศาภิบาล โดยให้มีฐานะเท่ากันซึ่งเป็นการ เริ่มต้นการวางรูปแบบการปกครองตามหลักสากลเป็นครั้งแรกของประเทศไทย นอกเหนือไปจากนั้น การที่พระองค์ให้ราษฎรเลือกตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามความนิยมของราษฎร นับเป็นการเริ่มต้นในการวางรากฐานประชาธิปไตยของประเทศไทย ซึ่งไม่เคยมีมาก่อนและนับว่าเป็นการวางโครงสร้างของประชาธิปไตยที่ถูกต้อง เพราะเป็นการวางรากฐานจากเบื้องล่างมาสู่เบื้องบน นับว่าพระองค์เป็นพระมหากษัตริย์ที่ทรงรอบรู้ ระบบการปกครอง ระบบการบริหาร และระบอบประชาธิปไตยอย่างยอดเยี่ยม

3.4.2.2.3.4.2 สอนความรู้เรื่องเศรษฐกิจและการคลัง

นราภุโรวาทเสนอแนะความรู้เกี่ยวกับความเจริญรุ่งเรืองในสมัยนั้นอีกด้านหนึ่งคือด้านเศรษฐกิจและการคลัง คณะกรรมการการปฏิรูปการศึกษาในแผ่นดินพระบาท สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว(2546:3) ให้คำอธิบายว่า

ในสมัยรัชกาลที่5 พระองค์ทรงจัดระเบียบเศรษฐกิจในรูปแบบใหม่ คือ ระเบียบการเก็บภาษีอากร ให้

รัดกุมยิ่งขึ้นโดยทรงโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งหอรัษฎากรพิพัฒน์ เพื่อเก็บรายได้ของแผ่นดินมารวมไว้แห่งเดียวกัน ซึ่งต่อมากฎฐานะขึ้นเป็นกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ และทรงกำหนดพิภคอัตราในการเก็บภาษีอากรเสียใหม่ ให้เสมอภาคกัน ทำให้รัฐบาลเก็บภาษีได้มากกว่าเดิม และได้โปรดเกล้าฯ ให้มีการจัดท่างบประมาณแผ่นดินขึ้นเป็นครั้งแรก ที่สำคัญคือทรงให้แยกเงินแผ่นดินและเงินส่วนพระองค์ออกจากกันโดยเด็ดขาด และในรัชกาลนี้ การค้าขาย ขยายตัวกว้างขวางกว่าเดิม มีการทำสนธิสัญญาทางพระราชไมตรีระหว่างประเทศทรงปรับปรุงหน่วยเงินปดึกโดยโปรดเกล้าฯ ให้ยกเลิกเงินเฟื้อง เสี้ยว อัฐและโสฬส เปลี่ยนมาใช้อัตราทศนิยม แทน สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งคือการจัดตั้งธนาคารขึ้นเป็นครั้งแรก คือ สยามกัมมาจล (ธนาคารไทยพาณิชย์ในปัจจุบัน) ผลจากการที่พระองค์ทรงทำนุบำรุง และปรับปรุงเศรษฐกิจในด้านต่างๆ ทำให้ประเทศมีรายได้มากขึ้น

๑ **เขาตั้งแบงก์,แหล่งรับ,เก็บทรัพย์สินให้ ยามจ่ายใช้,เช็คสั่ง,หวังให้ง่าย**

กันเป็นเข้า,โภชนหิวโชน,โจรผู้ร้าย ไม่ตกเสีย,เสียหาย,ร้ายบาญชี ทั้งค้าชู,ผู้หมาย,
 ค้าขายหนุน ยามขัดทุน,ยืมใช้,ไม่ร้อนใจ ยึดสมบัติ,อาญาเต็ม,ประกันมี
 ให้ทันที,ทันกิตย,ไม่ติดการ เพิ่มสะดวก,พวกค้า,นานาประเทศ บรรเทาเหตุ,
 แลกเปลี่ยน,เพี้ยนสถาน ออกตัวตราฟ,รับบิล,ถินกันดาร ส่งเงินผ่าน,เมืองหนึ่ง,
 ถึงอเลอ ออกถนนบัตร,นัดหมาย,จ่ายฉับพลัน ให้ใช้กัน,ต่างเงิน,ใช้
 เลินเล่อ เกรงคนหลง,สงกา,ว่าผอเรือ จึงตั้งทุน,นุณเสนอ,นายประกันฯ
 (นราภควโรวาท. 2540 : 108-109)

3.4.2.2.3.4.3 **สอนความรู้เรื่องการพาณิชย์**

นราภควโรวาทให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดตั้งบริษัท เอกชน ผู้จัดการ กรรมการ ต้องรับผิดชอบภารกิจของบริษัททั้งหมด โดยแจจแจงหน้าที่รับผิดชอบของผู้มีตำแหน่งหน้าที่ต่างๆ เช่น ผู้เป็นเจ้าของ หรือผู้อำนวยการ ต้องเป็นรับผิดชอบส่วนของเงินในการจัดตั้งบริษัท และดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมาย ผู้จัดการมีหน้าที่ดูแล เป็นธุระรับผิดชอบเชื่อมต่อข้อมูลระหว่างผู้อำนวยการกับคณะกรรมการ หรือหุ้นส่วนที่ลงทุนร่วมกัน และกับบุคลากรในบริษัท ลักษณะการจัดการคล้ายกับระบบราชการในสมัยนั้น ซึ่งการจัดการลักษณะนี้ จะอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาลทั้งสิ้น ดังนั้น ทุกฝ่ายต้องสมานสามัคคีกันจึงจะเจริญรุ่งเรืองได้ ดังนี้

๑ **เอกะชน,ที่เป็นคน,เจ้าของทรัพย์สิน รับผิด,รับชอบสรรพ,และรับผล**

ปสุสัตว์,พัสดุพา,หนะตน กว่าจะพัน,กรรมสิทธิ์,ชีวิตม้วย ฤยากให้,ขาย
 ขาด,ปราศะจาก แต่ถ้าหาก,ยังอยู่,ต้องดูช่วย รับปกปัก,รักษา,คราร่ำรวย

ใช้สร้อยด้วย,ดั่งสมมุติ,สุดแต่คน ส่วนบริษัท,มีผู้จัด,อำนวยแทน ถึงมาท
 แม้น,ออกทรัพย์,แลรับผล รับผิดชอบ,เจภาวะทรัพย์,ถ้าอัจุบัน
 ความผิดพัน,งการ,ฐานอาญา ถึงเข้าหั้น,ลงทุน,อุดหนุนให้ ตนก็ได้,
 แต่ชุนนุ,คุมปฤษา ตามกฎหมาย,บริษัท,ชัตบรรชา และตรวจตรา,ว่าคดี,
 มีโทษคุณ ต้องฟังฟัง,สิ่งของตน,เช่นคนอื่น มีได้ตื่น,ขึ้นชม,สมอุดหนุน
 ผู้อำนวย,การลัวน,มีส่วนทุน แม้มี่หั้น, น้อยอำนาจ,สิทธิ์ขาดเที่ยว ผู้จัดการ,
 ที่เป็นภาร,ธุระนี้ ถึงไม่มี,หั้นช่วย,ด้วยสักเอี้ยว มีอำนาจ,ขาดเด็ด,เสร็จคน
 เดียว แต่ต้องเหลือว,รว้งคำ,กรรมะการ รับเองรอบ,ชอบผิด,กิจบริษัท
 ดำริห์จัด,แจ้งประจักษ์,ตามหลักฐาน ไม่เป็นสิทธิ์,ไม่เป็น,อิสระงาน
 แล้วแต่ท่าน,ผู้อำนวย,ช่วยบรรชา ถ้าทำกิตย,ผิดสั่ง,ชัตบังคับ ตัวก็รับ,ผิดฟ้อง,
 ต้องโทษา เปรียบเหมือนต้น,เรือนเรียน,เสมียนตรา ถึงปรารถนา,ทำมิได้,
 ดั่งใจรัก ผู้อำนวยการ,เข้าเป็น,เจ้าของ แต่ก็ต้อง,ทำตาม,ความสมัค
 ผู้เข้าหั้น,ทุนรอน,ฟังผ่อนพัก ประหนึ่ง,ลักษณะ,จัดราชการ ประชากราษฎร์,
 อาจจะเข้า,เป็นเจ้าของ ผู้อำนวยการ,ต้องปรอง,สมานรับ ปกครอง,กิตยทำงานอง,
 รัฐบาล ผู้จัดการ,นั้นก็เค้า,ที่เจ้ากรม เป็นวิธี,สามัคคี,ประนีประนอม
 มหาชน,กลมพร้อม,ยอมผสม เกิดนิกาย,คล้ายคณา,สมาค มิตินิยม,เอกะชน,
 คนเดียวครั้น ฯ

(นรากรวาท .2540 : 135-137)

3.4.2.3.4.4 สอนความรู้เรื่องกฎหมายและการศาล

นรากรวาทเสนอความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและการศาล
 สำหรับสอนเด็กวัยนี้ว่า แต่เดิมกฎหมายของไทยมีการลงโทษที่รุนแรงคนไทยขาดความรู้ในเรื่อง
 กฎหมาย แม้พระมหากษัตริย์ก็มีความถนัดการรบมากกว่าการพิจารณาคดีความ ส่วนบุคคลที่มี
 หน้าที่หลักในการพิจารณาคดีความก็เห็นแก่ผลประโยชน์มากกว่าความถูกต้อง ดังนี้

๑ ยุติธรรม,เมืองไทย,ในกระนั้น ดิกดำบรรพ์,สารพัด,จะชัตเขิน ขาดผู้รู้,
 ครูไทย,ต้องไปเชิญ ปุโรหิต,บัณฑิตย์,เฝิน,มาภิเปรย มุนีครู,ใช้มนู,สาระศาสตร์
 เป็นพระราช,ะกำหนด,องค์กฎหมาย กะษัตริย์สยาม,ยามโน้น,ไล่นอุบาย
 ถนัดฝ่าย,รบพุ่ง,ชิงกรุงไกร บทกฎหมาย,จ่ายแรง,แสงนงัก ใช้เสียนชัต,

ปีบขมับ,แทบดับไหล มิใช่ใจ,โดนตอกเล็บ,เจ็บเหลือใจ ต้องยอมให้,การรับ,ยอม
 ยับเย็น ทั้งลูกขุน,ตุลาการ,ท่านผู้ปรับ มิได้รับ,ประโยชน์อุดม,สมสรรเสริญ
 ท่านนั่งศาล,ปานพ่อค้า,นายหน้าเดิน เทียวประเมิล,สิ่งสินค้า,หากำไรฯ

(นราภุโรวาท. 2540 :131-132)

จากความรู้เรื่องกฎหมายในอดีตที่นราภุโรวาทเสนอแนะนั้น ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 5 ทรงมี
 การชำระกฎหมายขึ้นใหม่ ซึ่งคณะกรรมการการปฏิรูปการศึกษาในแผ่นดินพระบาทสมเด็จพระ
 จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (2546:3) ได้อธิบายว่า “ประวัติศาสตร์ด้านกฎหมายและการศาลในรัชกาลที่5
 พระองค์ทรงเห็นความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขปรับปรุงกฎหมายและการศาลของประเทศให้ทันสมัย เพื่อ
 แก่สนธิสัญญาต่างๆที่ไทยเสียเปรียบต่างประเทศ การปฏิรูปกฎหมายขึ้นแรกคือการสถาปนากระทรวง
 ยุติธรรม และโปรดเกล้าฯให้จัดตั้งศาลบริติช (คือศาลแขวงในปัจจุบัน) และจัดตั้งศาลหัวเมืองโดย
 เริ่มมีมณฑลกรุงเก่าเป็นแห่งแรก และต่อมาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระธรรมนูญศาลยุติธรรมขึ้น” ส่วน
 นราภุโรวาทพบว่ารัชกาลที่5 ยังโปรดเกล้าฯให้มีการชำระพระราชกำหนดกฎหมาย ตลอดจนตรวจ
 กฎหมายประมวลขึ้นใหม่ มีการประกาศใช้กฎหมายลักษณะอาญาเป็นฉบับแรก ทรงสถาปนาโรงเรียน
 กฎหมาย และส่งนักเรียนไปศึกษาวิชากฎหมายในทวีปยุโรป เพื่อกลับมาพัฒนาปรับปรุงการศาล และ
 ระบบกฎหมายต่อไป ดังนี้

๑ จนแผ่นดิน,พระจอมเกล้า,เจ้าชีวิต ทำสัญญา,ไมตรี,ธานีใหญ่ กิดฝรั่ง,
 ค่อยยังชั่ว,ถึงคร้วไทย เพราะไทยไม่,กระเวยกระวาย,ให้นายเกรง สมเด็จจุล,ะจอม
 เกळा,เจ้าสยาม ตั้งสนาม,ยุติธรรม,มันเหมาะเหมง เล็กลูกขุน,ตุลาการ,ศาล
 แต่เพรง ไมโหรงทรง,เพลงครึ่ง,แต่หลังมา เลิกจาริต,นครบาล,ฐานกตซี
 งดเขียนดี,ริบทรัพย์,ริบโทษา ตั้งกำหนด,ประมวญกฎ,หมายอาญา เลิกทษาข่า,
 สิ้นใถ้,มิให้มี คุกตราง,สร้างสม,ให้ล้มลาย ไม่ขังตาย,โทษเล่นๆ ,เพียงเป็นนี่
 สัญญาฝรั่ง,อังกฤษ,มิตรีไมตรี เลิกคดี,ทุดสถาน,ศาลกงซุล ชำระความ,รวมสนาม,
 ศาลสถิตย์ อาญาสิทธิ,สมชาติ,อำนาจหนุน หมุ่มมนุษย์,ประสรบยุ,ติธรรมะ
 คุณ นับเป็นบุญ,ชาติไทย,พึงได้เคย เสียแต่ไทย,ไสมยนี้,มีน้อยนาย
 รุกฎหมาย, สมไสมย,ไทยเราเอ้ย ริบร่ำเรียน,เพียรอุดส่าห์,อย่าช้าเลย
 เข้าศาลงย,หน้าสักหน้อย,ชม้อยดูฯ

(นราภุโรวาท. 2540 :132)

จากตัวอย่างข้างต้น นอกจากนรังกุโรวาทจะให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและการศาลแล้ว ยังเสนอเสนอแนะว่าคนไทยรู้กฎหมายน้อยต้องให้ฝรั่งมาเป็นผู้นำ จึงขอให้เด็กไทยไปเฝ้าศึกษาหาความรู้ด้านกฎหมาย

นอกจากนั้นคณะกรรมการการปฏิรูปการศึกษาในแผ่นดินพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (2546 : 5) ยังกล่าวถึงเรื่องการเลิกทาส อีกว่า

ในสมัยรัชกาลที่ 5 ทรงมีพระราชดำริว่า การมีทาสเป็นเครื่องถ่วงความเจริญของบ้านเมืองแต่การจะยกเลิกสิ่งที่เป็นประเพณีมาแต่โบราณนั้น เป็นสิ่งที่ทำได้ยากจึงทรงกำหนดแผนการเป็นขั้นเป็นตอนเพื่อให้ระบบทาสหายไปจากสังคมไทย พระองค์จึงกำหนดพระราชบัญญัติพิภระเชียรอายุลูกทาสลูกไทย ขึ้น ซึ่งกำหนดว่าลูกทาสและลูกไทยที่ถูกขายตัวลงเป็นทาสในรัชสมัยของพระองค์ จะต้องพ้นจากค่าตัวทาสมาเป็นไท และทรงพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ ช่วยไถ่ถอนทาสบางส่วนด้วย นอกจากนี้ทรงริเริ่มและขยายการศึกษาให้ทาสและคนทั่วไปได้รู้หนังสืออีกด้วย

3.4.2.2.3.4.5 สอนความรู้ในการดำรงชีวิต

นรังกุโรวาทแนะนำให้สอนเด็กรู้จักวิธีการดำรงชีวิต

ในหลายลักษณะ เช่น การฝึกจิตให้เข้มแข็ง การเลือกปฏิบัติหรือกระทำในสิ่งที่ถูกที่ควร การวางตนให้เหมาะสมและรู้จักกาลเทศะ เป็นต้น การฝึกจิตให้เข้มแข็งหรือการฝึกพลังจิตให้มีศรัทธาแน่นแน่ว จะทำให้เกิดผลดีต่อการดำรงชีวิต ซึ่งการฝึกพลังจิตน่าจะได้รับอิทธิพลมาจากตะวันตก ดังนี้

◎ โลกนิยม, ชมใคร, ใจมันคง สิ่งใดลง, รับปาก, ไม่หลากเล่น มานะจิตร์, ไม่
คิดคร้าม, ถึงลำเค็ญ ยอมยากเข็ญ, เช่นพะลัง, ตามตั้งใจ ฝรั่งเรียก, ว่าวิล, คิล
ศักดิ์สิทธิ์ ลงตั้งจิตร์, แล้วไม่เปลี่ยน, หันเหียนไหว พะลังจิตร์, อมหิทธิ, พิซิต
ไชย ฝึกใจให้, แข็งแรง, สำแดงพร สัมปะธา, ก็อุตสาห, ศรัทธาแน่น ลง
หลักแล้ว, ทธิถนอม, ไม่ยอมถอน จงเพียงฝึก, บิกบีน, ขึ้นทุกตอน นีกร่อน ๆ,
เล่น ๆ, ไม่เห็นจริง ใจแมนยำ, ทำอะไร, มิใคร่ค่าง สมควรวาง, ใจมอบ, ซอบ
ทุกสิ่ง จนรบทัพ, จับโจร, ไม่เอนทัง ยอมเข้าปั้ง, มิยอมเปิด, เพร็ดน้ำคำ ฯ

(นรังกุโรวาท. 2540 :143)

ส่วนการเลือกปฏิบัติหรือกระทำในสิ่งที่ถูกที่ควร นรังกุโรวาท สอนว่า การจะกระทำสิ่งใดให้คิดพิจารณาและใคร่ครวญให้ถ่องแท้เสียก่อน และกระทำสิ่งนั้นด้วยความตั้งใจมั่น ดังนี้

๑ จะทำใด,ใคร่ครวญ,ให้ควรง่อน **รู้จันพลอน,รอบคอบ,สอบสวนไล่**
เห็นถูกต้อง,คลองประจักษ์,อีกอภัย **อย่าทำไม่,ตกลง,หลงโลเล**
 กะอักกะไอ,ไซ่กบพุง,พุงอุบอับ **ทำแล้วจับ,จริงๆจังๆ,อย่ายังเหย** **ทำโดยปลื้ม,**
ไม่ลื้มประณีต,อุตฉืดเซ **แนวคเน,เลื่อมใส,ใครจะทำ** **ให้เต็มรัก,เต็มใคร่,เต็มใจ**
คอ **ลเอียดลออ,สมอก,ไม่ตกต่ำ** **บากกมล,ทนยาก,ยอมกรากตรำ** **เอา**
ให้สำ, เร็จตุคม,สมเป็นไทย ฯ

(นราจกัโรวาท. 2540 :143-144)

การวางตนให้เหมาะสมกับการเป็นผู้ที่มีความรู้ดี นราจกัโรวาท สอนว่า คนที่มีอายุเข้าสู่วัยหนุ่มสาวเป็นผู้มีปัญญามาก เป็นผู้มีความคิดกว้างไกลและมีความคิดแปลกใหม่ จงใช้ความรู้ในทางที่ถูกที่ควร จึงจะถือว่าเป็นผู้มีความรู้จริง ดังนี้

๑ **คนรุ่นหนุ่ม,คุมสติ,นิและยาก** **ปัญญามาก,ลากเล่น,หาแผนใหม่**
พวกนักรู้,ผู้นิยม,ปลุ่มะไวย **ว่าเป็นสไมย,น่ากลัว,ทั้งชั่วดี** **แรกเรียนรู้,ครูสอน,**
ข้อยังน้อย **แต่ตัวปล่อย,ปัญญาหฐ,รู้เต็มที** **เห็นโลกโล่ง,โป่งฟ้า,หมตราคี**
แทบไม่มี,วิธีใด,ที่ไม่ชิน **ไม่รู้จัก,ตีตัว,มัวแต่ตื่น** **ติคนอื่น,เมาเห่อ,เพื่อบ้าบิ่น**
ดูถูกคน,กละงัง,ทั้งแผ่นดิน **พอใจนิน,ทาดบม,ชมแต่ตน** **ต่อเข้าริม,มีซมิมะไวย,**
ได้สติ **สมาธิ,มากมี,ทวิผล** **หวลรู้ศึก,รล็กดู,ควมรู้คน** **ช่างอับจน,น้อยนั,**
หวลหนักใจ **ยิ่งรู้มาก,หลากอยู่,กลั้รู้่น้อย** **ดูถูกดูถ้อย,ถอยพยศ,ลดลงได้**
ต่างชีวิต,สุดคิด,เอาไชยใคร **ยอมเข้าฝุง,จงไป,ด้วยกันควร** **เราูดี,ทางนี้,ที่คนอื่น**
ถึงเขาตื่น,ทางเรา,เขาไม่ห้วน **รู้ย่างอื่น,เราตื่นบ้าง,ต่างกระบวน** **คนเรียนล้วน,**
ต้องเป็นผู้ความรูมี ฯ

(นราจกัโรวาท. 2540 :144-145)

รู้จักวางตนให้ถูกกาลเทศะ นราจกัโรวาท สอนว่า การเป็นผู้ดี ไม่ว่าจะชายหรือหญิง เป็นผู้น้อยหรือผู้ใหญ่ เมื่ออยู่ในสังคม ต้องรู้จักวางตัวให้เหมาะสมกับวัย หน้าที่ และฐานะ ของแต่ละคน ดังนี้

๑ **เป็นหญิงชาย,ก็ต้องหมาย,เป็นผู้ดี** **ได้เข้าที่,สมาคม,สูงสมหวัง**
จวงวางหน้า,วางตา,ท่าเหยบยั้ง **แลหัดบัง,คับใจ,ใช้ความคิด** **ยามกระทำ,**
กรรมะกาย,อย่าววย **ตริกทั้งรู้ศึก,มนสา,วาจาจิตร** **ให้สมส่วน,สงวนตน,อย่าพ่นพิศ**
ทำแผลงฤทธิ์,เล่ห์พญา,นาคาคาย **เป็นผู้น้อย,อย่าแผ่นดินหยอด,ขึ้นยอดแย้**

จะล้มแผ่, ผกขว่า, คมำหงาย เป็นผู้ใหญ่, หย่าไว้บั้ง, บุดบั้งคาย การระะราย,
 ทักทายกัน, นั้นความดี แลอย่าทำ, หย่าเป, โลเลล้อย ให้ผู้น้อย, ทอยประหัด,
 รัคมี จะบอกส่วน, ควรแคไหน, ไว้ในนี้ เหลือปัญญา, ว่าไว้ทำ, แต่ที่ควร ฯ

(นรางกุโรวาท. 2540 :146)

3.4.2.2.3.4.6 สอนเรื่องประโยชน์ของการศึกษา

นรางกุโรวาท สอนว่าชาติบ้านเมืองจะเจริญทัดเทียม
 นานาประเทศ หรือด้อยการพัฒนา อยู่ที่การศึกษาของคนในประเทศ ไทยเราเป็นประเทศหนึ่งที่ตั้งอยู่
 ในชมพูทวีป และล้อมรอบด้วยประเทศที่ตกเป็นของต่างชาติทั้งสิ้น เช่น เขมร พม่าและมอญเป็นต้น
 เด็กไทยจึงควรไปศึกษาเพื่อป้องกันประเทศของเราไว้ให้จงได้ ดังนี้

๑ ชาติจะเดิน, เจริญลึก, เพราะศึกษา ชาติจะล่า, ก็เพราะชา, พาชาติสูญ
 เราเกิดชาติ, มาทหวัง, ตั้งประยูร โลกเพิ่มพูน, สกุลมนุษย์, จนสุดแรง ควร
 ศึกษา, หารู้, ชูประโยชน์ เป็นคุณโปรด, โคตรนิคม, สมแสวง แล้วจึงม้วย, ช่วย
 ชีวิต, ดีสำแดง พันแ่งแม้ง, เหมนใจ, เซ่นโคควาย เราเป็นไทย, อุบัติใน, ชมพูทวีป
 ฝรั่งเศส, ซ้ายขวา, นำขวนขวาย ธิบเล้าเรียน, เวียรประวิง, ทั้งหญิงชาย เลิกวงเหงา,
 เข้าจนบาย, ด่วนวายเวย เห็นถาไม้, ไทยเดี๋ยวนี, ไม่มีเพื่อน พม่ายวน, ชวนลง
 เกลือณ, เหลือเชือนเฉย เพราะเซลานอน, มอญเขมร, เดนชเลย ไทยยังงย,
 หน้าจู้, อยู่ผู้เดียว ฯ

(นรางกุโรวาท. 2540 :152-153)

นรางกุโรวาท อธิบายว่า การศึกษาของคนญี่ปุ่นเป็นการศึกษาที่น่าเป็นแบบอย่างที่สุด ไม่
 แพ้คนชาติใด ดังนี้

๑ ตาถ้ำแจ็ก, แพ้เด็ก, ยีปุ่นแก่ง อาเกาหลี, ขี้แจ้ง, หน้าเซงเซียว เพราะ
 ศึกษา, พายีปุ่น, สมบุญเกรียว ยกย่องชาติ ฉลาดเฉลียว, โดดเดี๋ยวดี ฯ

(นรางกุโรวาท. 2540 :153)

นรางกุโรวาท ยังเชิญชวนให้ทุกคนมุ่งพัฒนาความรู้ให้ก้าวหน้ามากขึ้น ด้วยการนำตำรา
 นรางกุโรวาทฉบับนี้ไปอ่าน หรืออ่านแล้วนำไปสอนเด็กหรือแนะนำผู้อื่นต่อไป และยังบอกอีกว่าหากมี
 จุดใดผิดหรือบกพร่อง ให้ช่วยตรวจแก้ได้ ดังนี้

๑ เชิญพวกเรา,เผ่าสยาม,มีความมุ่ง จักผดุง,เพื่อนสยาม,ตามวาสนา
 จงอุตสาห,ประสาร, ฐูปลลาปลา อ่านตำรา,แจ้งจิตร,ประดิษฐ์ปรุง ช่วยโอวาท,
 นุศาสน์เทศ,แต่เพศไทย เด็กผู้ใหญ่,ใครรัก,สมัคมุ่ง ใคร่เปิดหู,เปิดตา,
 พาพวง ปัญญารุ่ง,เรื่องเรียม,เทียมพลเมือง พวกเราดี,มีสมอง,ตรงชอบผิด
 พร้อมจิตรคิด,ประคองสยาม,ไม่ทรามเชื้อง ดีกว่าเขลา,เมาไม่,พื้นวันคืนเปลือง
 เห็นแก่,เฟื่องเสียชั่ง,ไม่รั้งรู้ สมนราง,กุโรวาท,นุศาสน์ไว้ สำหรับไทย,ได้อ่าน,
 สำราญหู แล้วดำริห์,ตรีทำนอง,ทุกช่องดู ไหนชอบลู่,ชอบทาง,เอาอย่างจำ
 ข้อไหนพลาด,ปราชโปรด,ปราโมทย์แก่ โดยเมื่อแม่,ความรู้,คุณประถัมภ์ ให้
 ถูกต้อง,ถ่องถ้วน,ควรแนะนำ เหมือนเป็นตำ,รวจหน้า,อาษาเดิน ฯ

(นรางกุโรวาท. 2540 : 153-154)

สรุปจากสาระคำสอนของนรางกุโรวาทเพื่อสอนเด็กวัย 11-14 ปี แสดงให้เห็นว่า เด็กในวัยนี้ มีวุฒิภาวะที่ความพร้อมในการรับความรู้ในเรื่องต่างๆมากขึ้น นรางกุโรวาทจึงเพิ่มเติมสาระคำสอนในแต่ละหัวข้อให้มีความเหมาะสมขึ้นตามการเจริญเติบโตที่ทั้งทางร่างกายและวุฒิภาวะของเด็ก อีกทั้ง มีการเพิ่มหัวข้อสาระการสอนมากกว่าเด็กวัย 8-10 ปี โดยจัดสาระคำสอนที่สำคัญ ตามลำดับอายุมากถึง 19 ประการ คือ สอนเด็ก 11 ปี เพิ่มหัวข้อการสอน ให้มีความรักเพื่อนมนุษย์ สอนให้มีความรักเกียรติยศ และ สอนให้รักการทำงาน สอนเด็ก 12 ปี เพิ่มหัวข้อ สอนเรื่องความรักชาติ ความยุติธรรม ความศรัทธา สอนให้รักในการทำงาน การขมิดข่ม สอนเด็ก 13 ปี เพิ่มหัวข้อการสอนเรื่อง กิริยามารยาท ความรักชาติและรู้จักภัยของสงคราม ความสำคัญของการสะสมเงิน การสะสมความดีและความรู้ และสอนเด็ก 14 ปี เพิ่มหัวข้อ ความรู้เรื่องการปฏิรูปปกครอง ความรู้เรื่องเศรษฐกิจและการคลัง ความรู้เรื่องการพาณิชย์ ความรู้เรื่องกฎหมายและความสำคัญของกฎหมาย ความรู้เรื่องการดำรงชีวิต และบอกประโยชน์ของการศึกษา จากการศึกษาสาระคำสอนโดยรวมแสดงให้เห็นว่า นรางกุโรวาทมุ่งเน้นสาระความรู้ การปฏิบัติตนในสังคม มากกว่าสาระคำสอนในเชิงจริยธรรม อาจจะเป็นเพราะว่าเด็กในวัย 11-14 ปีนี้ ต้องเตรียมพร้อมที่จะเติบโตสู่ความเป็นผู้ใหญ่อย่างเต็มตัว เพราะในสมัยก่อน เด็กวัย 13-14 ปี สามารถมีครอบครัว และเริ่มชีวิตรับผิดชอบได้ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ บุญยงค์ เกศเทศ (2532 : 153 -154) ที่ว่า “การแต่งงานของคนสมัยรัตนโกสินทร์ นิยมแต่งงานตั้งแต่อายุน้อย ตามปกติอยู่ระหว่างอายุ 14-16 ปี ซึ่งทั้งฝ่ายชายและฝ่ายหญิงต้องผ่านพิธีโกนจุกมาแล้ว เหตุที่เป็นเช่นนี้ เพราะประเพณีไทยไม่นิยมให้ฝ่ายหญิงอยู่จนอายุมาก ด้วยเกรงว่าหญิงสาวมักจะถูกชายหนุ่มล่อลวงทำให้ใจแตก และหลบหนีออกจากบ้านตามผู้ชายไป ซึ่งเป็นเหตุให้บิดามารดาเสียชื่อเสียง และเป็นที่ครหานินทาของคนในสังคม”

ฉะนั้น เราจะเห็นได้ว่านราจกุโรวาทสอนและให้ความรู้ในเรื่องที่สูงกว่าวัยของเด็ก เนื้อหาความรู้เหมือนการสอนผู้ใหญ่ เช่นความรู้เกี่ยวกับการปกครองประเทศ การอาชีพ การหาทรัพย์ การรับจ้าง การเป็นเจ้าของกิจการ การปรับปรุงบุคลิกภาพ และกฎหมาย เป็นต้น ซึ่งความรู้แต่ละด้านนี้ ผู้เป็นพ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือครูอาจารย์ ต้องเข้าใจอย่างถ่องแท้เสียก่อน จึงจะสามารถนำไปสอนหรือไปประยุกต์ใช้กับชีวิตจริงได้

3.4.3 ส่วนท้ายเรื่อง

ส่วนท้ายเรื่องของนราจกุโรวาท ประกอบด้วย

3.4.3.1 คาถาสำหรับกราบหมอนก่อนนอน

นราจกุโรวาท จบลงด้วยบทสวดระลึกถึงคุณพระศรีรัตนตรัย

พระมหากษัตริย์ บิดามารดา ครูอาจารย์ รัตนเป็นภาษาบาลี พร้อมคำแปลภาษาไทย ดังตัวอย่าง

คาถาสำหรับกราบหมอนเมื่อจะนอนทุกทิวาราตรี(รจนาใหม่ พร้อมคำแปล)

๑ พุทธิ ธัมมัญจ เทว วันทาภิ สิริสา

(ข้าไหว้พระไตรรัตน์นะไหว้ มรู่ไหว้พระราชา)

มาตาปิตโร จ สยามินท์ทำ คุณิกาจริยน์นมามิทำ

(พ่อแม่และครูคุณิเกสา ทระท่อมสุธรรมถนอม)

ชราพยาธิมรณธัมโม อนติโตมहित ฐว

(จักแก่และป่วยและก็จะม้วย มิจะสวยสวางออม)

ปิเยหิ เม มนาเปหิ วินาภาโว ภวิสฺสติ

(รักไหนจะไกลกระมลละตรอม วิปะโยคทยานหา)

กัมมัสสโกมฺหิ ทายาโท ยํ กริสฺสามิ ตัสฺส เจ

(ก่อกรรมก็กรรมจะอุปะถัมภ หนุนนำสนองพา)

ปัจจุเวกฺขณณุทิสฺสามิ ปุญฺญภาคํ สวาจิตํ

(ผลปัจจุเวกษณฺกุศลเสสา ธุอุทิสถวายธรรม)

มกุฏรัญโญ จ จุฬาลัง กรณรัญโญ ปิยัสฺส เม

(แต่จอมมกุฎจุละมกุฎ ปิยะจุติจรสวรรค)

จิรัญฺจ รัชเช ติฏฺฐตุ ราชา ไสตฺถิ ลภามิ เตชสา ฯ

(ขอหน่อมกุฎวุฒิวัลย หนุนขึ้นครเขษม)

(นราจกุโรวาท. 2540 : 176)

คาถาข้างต้น มีความหมายโดยสรุปว่า ขอให้พระมหากษัตริย์ พ่อแม่ ครูอาจารย์ ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ ขอให้อริกรรมต่อเจ้ากรรมนายเวร และขออุทิศกุศลและความดีทั้งหมดแด่องค์พระมหากษัตริย์ที่เสด็จสวรรคตไปแล้ว

3.4.3.2 บอจุดประสงค์ของการนิพนธ์เรื่องนราภิวัตน์

เนื้อความส่วนนี้ได้บอจุดประสงค์สำคัญของการนิพนธ์วรรณกรรมคำสอนเรื่องนราภิวัตน์ โดยแบ่งเน้อออกเป็น 4 ตอน

3.4.3.2.1 บอความมุ่งหมายในการแต่ง คือส่วนที่บอจุดประสงค์ของการทรงพระนิพนธ์ โดยการอัญเชิญพระบรมราชาภิวัตน์ในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวความว่า “ท่านทั้งหลายจงเป็นผู้ไม่ประมาทเถิด” เพื่อเป็นสิริมงคล และเป็นแง่คิดสำหรับคนอ่านว่าการสอนเด็กให้เจริญเติบโตอย่างถูกต้องเหมาะสมนั้นเป็นการไม่ประมาท เพราะเท่ากับว่าสร้างคนอย่างถูกต้องทางถูกวิธี

3.4.3.2.2 บอสาเหตุของการแต่ง โดยใช้คำว่า “มูลเหตุนราภิวัตน์” เพื่อบอถึงแรงบันดาลใจสำคัญที่ทรงนิพนธ์ คือ ให้พ่อแม่ผู้ปกครองได้เห็นถึงวิธีการสอนเด็กแบบใหม่ของญี่ปุ่นและชาติตะวันตกที่เข้ามาเผยแพร่ความเจริญในสมัยนั้น เปรียบเทียบกับการสอนแบบเดิมของคนไทย บทนิพนธ์นราภิวัตน์นี้จึงนิพนธ์เพื่อให้พ่อแม่ และครูได้นำวิธีการสอนแบบใหม่นี้ไปปรับใช้ ดังนี้

๑ หนังสือนราภิวัตน์, นุศาสน์สม ไสมยะโชค, โลกนิยม, ชังชังมิ
 บอหัวข้อ, พอให้เห็น, เป็นวิธี เยี่ยงจารย์, ที่จะสอน, สอนกุมาร แต่มิใช่,
 สำหรับให้, เด็กอ่านกลอน สำหรับสอน, เด็กดึกให้, ผู้ใหญ่อ่าน ใช่ว่า,
 วิชาชนิด, พิศดาร ครูอาจารย์, คงจะแจก, จำแนกนำ ถึงพ่อแม่, สอนแต่, แต่ที่ว่า
 ยังดีกว่า, หลับตาสอน, ร่อนถลา ถึงเป็นผู้, รั้น้อย, เผยถ้อยคำ เท่าที่จำ, แยก
 ฉะนั้น, ยังมีคุณ ฯ

(นราภิวัตน์. 2540 :180-181)

3.4.3.3 แนะนำวิธีการสอนนราภิวัตน์ เนื้อความส่วนนี้ผู้นิพนธ์ต้องการแนะนำวิธีการสอนแบบใหม่ให้แก่ผู้ใหญ่ที่ต้องการนำสาระคำสอนของนราภิวัตน์ไปสอนเด็ก ว่าวิธีการสอนเด็กของนราภิวัตน์ จะไม่สอนโดยการสั่งและขู่ แต่สอนให้เด็กรู้สึกและคิดตรงจน

บทที่ 1 บอกชื่อผู้นิพนธ์ คือ ประเสริฐอักษร และบอกวัตถุประสงค์ในการนิพนธ์รางวัลโร
วาทครั้งนี้ เพื่อสร้างความเจริญให้เด็กไทย และมีการออกตัวโดยกล่าวว่า หากมีสิ่งใดผิดพลาด ขอให้
ท่านผู้รู้ได้โปรดแก้ไข ดังนี้

๐ นรางวัลโรวาทนี้ สมองกลอน
โดย**ประเสริฐอักษร** แสร้งสร้าง
เผยอเอื้อเพื่ออวยพร ผดุงเด็ก ไทยรา
ไต่พลาดปราชเซียมลั่ง โสลกแก้กลวิธ ฯ
(นรางวัลโรวาท.2540 :188)

บทที่ 2 เป็นบทขอพระเกียรติพระมหากษัตริย์ 3 พระองค์ คือพระบาทสมเด็จพระจอม
เกล้าเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้า
เจ้าอยู่หัว ว่าผู้นิพนธ์ได้พึ่งพระบารมีของพระมหากษัตริย์สามพระองค์นี้ ดังนี้

๐ รบิณนี้มิขึ้นเพราะ พระองค์ ไตฤา
มหามกุฎปรเมนทร์ทรง แศกเกล้า
ปรมินทรจุพาลง กรณ์ปลูก ผังเอย
พึ่งพระมกุฎเกล้าเจ้า ชีวิตเลี้ยงฤดีเกษม ฯ
(นรางวัลโรวาท. 2540 :188)

บทที่ 3 บอกถึงวันและเวลาที่แต่งเรื่อง นรางวัลโรวาท แต่งเสร็จเมื่อวันที่ 7 เดือนมกราคม
ปีรศ.129 โดยนำแนวทางการสอนมาจากชาวต่างชาติ ดังนี้

๐ เปรมคณึ่งที่หนึ่งเอื้อน อักษร นี้รา
คัตเสรีจที่เจ็ดมกร เกือบเข้า
ร้อยยี่สิบเก้าอมร รัตนะศก สยามเอย
เลียนลิขิตบริตเตียนเค้า คติเกื้อกุมารสอน ฯ
(นรางวัลโรวาท. 2540 :188)

บทที่ 4 กล่าวเชิญชวนให้ทุกคนได้อ่านนรางวัลโรวาท แล้วนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ไปใช้สอน
เด็กไทยทุกคนให้มีความรู้ทั่วเมืองสยาม ดังนี้

บทที่ 4

กลวิธีการนำเสนอสาระคำสอน

กลวิธีการนำเสนอเป็นส่วนสำคัญของงานเขียนประเภทต่างๆ เพราะเป็นส่วนช่วยให้เกิดความน่าสนใจ การใช้กลวิธีการเขียนที่ดีจะช่วยดึงดูดความสนใจของผู้อ่านได้ กลวิธีการนำเสนอสาระคำสอนที่ปรากฏในวรรณกรรมคำสอนเรื่องนราสิกขาบท นี้ จำแนกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. กลวิธีการใช้ภาษา
2. กลวิธีในการสอน

4.1 กลวิธีการใช้ภาษา

4.1.1 กลวิธีการใช้ถ้อยคำ

จากการศึกษาวรรณกรรมคำสอนเรื่องนราสิกขาบท ปรากฏว่ามีกลวิธีการใช้ถ้อยคำ เพื่อสื่อสารเรื่องราวการสอนออกมาได้อย่างเด่นชัด และสื่อความหมายได้อย่างน่าสนใจ โดยสามารถจำแนกการใช้ถ้อยคำได้เป็น 4 ลักษณะ ดังนี้

4.1.1.1 การใช้คำซ้อน

การใช้คำซ้อน คือ การสร้างคำโดยนำคำมูลที่มีความหมายเหมือนกัน ใกล้เคียงกัน หรือตรงข้ามกันมาวางซ้อนกันแล้วเกิดคำใหม่ มีความหมายใหม่ โดยความหมายใหม่อาจกว้างขึ้น หนักแน่นขึ้น หรือเบาลงก็ได้ ลักษณะของคำซ้อนสามารถจำแนกตามจุดประสงค์ของการซ้อนคำ ได้ ๒ ลักษณะ คือ คำซ้อนเพื่อความหมาย และคำซ้อนเพื่อเสียง

4.1.1.1.1 คำซ้อนเพื่อความหมาย คือคำซ้อนที่เกิดจากการนำคำตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปที่มีความหมายเหมือนกันใกล้เคียงกัน หรือตรงกันข้ามกันมาวางชิดกันดังนี้

4.1.1.1.1.1 คำซ้อนที่มีความหมายเหมือนกัน หรือใกล้เคียงกัน ดังนี้

ไม่ต้อมเตียม, ตกต่ำ, ดังธรรมะดา

(นราสิกขาบท. 2540 :11)

จากตัวอย่าง คำว่า **ต้อมเตียม** หรือ **ต้อมเตียม** หมายถึง “อาการที่ค่อยๆ เคลื่อนไหว” ในที่นี้ใช้คำซ้อนเพื่อเน้นความหมายว่า “ไม่ควรกระทำตนให้ตกต่ำลงไปกว่าที่เป็นอยู่”

ยิ่งสมพร, พูลเพิ่ม, **เฉลิมหล้า**

(นราภุโรวาท. 2540 :11)

จากตัวอย่าง คำว่า **เฉลิมหล้า** เกิดจาก **เฉลิม** หมายถึง “ยกย่อง” กับ **หล้า** หมายถึง “แผ่นดิน” ในที่นี้ใช้คำซ้อนเพื่อเน้นความหมายว่า “มีผู้คนยกย่องมากขึ้นไปทั่วทั้งแผ่นดิน”

หนุนความรู้, **ชูเชิด**, เกิดปัญญา

(นราภุโรวาท. 2540 :11)

จากตัวอย่าง คำว่า **ชูเชิด** เกิดจาก **ชู** หมายถึง “ยกสูงกว่าระดับเดิม” กับ **เชิด** หมายถึง “ยกขึ้นจนเห็นเด่น” ในที่นี้ใช้คำซ้อนเพื่อเน้นความหมายว่า “สนับสนุนความรู้เพื่อให้เกิดปัญญาและการยอมรับ ยกย่อง”

เด็กก็เคี้ยว, กลืนตพัด, ไม่**ขัดข้อง**

(นราภุโรวาท. 2540 : 12)

จากตัวอย่าง คำว่า **ขัดข้อง** เกิดจาก **ขัด** หมายถึง “ติดขวางไม่ให้หลุดออก” กับ **ข้อง** หมายถึง “ติดอยู่” ในที่นี้ใช้คำซ้อนเพื่อเน้นความหมายว่า “การให้หรือป้อนสิ่งใดให้แก่เด็ก เด็กก็จะกินและกลืนโดยไม่ปฏิเสธ”

ดีกว่าสั่ง, สอนตบม, โดย**มงาย**

(นราภุโรวาท. 2540 : 12)

จากตัวอย่าง คำว่า **มงาย** เกิดจาก **ม** หมายถึง “ต่ำลงไปคล้าหาของ” กับ **งาย** หมายถึง “เวลาเข้า” ในที่นี้ใช้คำซ้อนเพื่อเน้นความหมายว่า “การสอนที่ดีไม่ควรสอนในสิ่งที่เป็นความเชื่อของผู้สอนเองเพราะจะทำให้เกิดการหลงเชื่อโดยไม่มีเหตุผล”

สำหรับ, **สั่งสอน**, ไทยไว้วิธี

(นราภุโรวาท. 2540 :13)

จากตัวอย่าง คำว่า **สั่งสอน** เกิดจาก **สั่ง** หมายถึง “บอกไว้เพื่อให้ทำ” กับ **สอน** หมายถึง “บอกวิชาความรู้ให้” ในที่นี้ใช้คำซ้อนเพื่อเน้นความหมายว่า “สำหรับการชี้แจงให้เข้าใจตามวิธีการสอนของไทย”

ทราบทำนอง, สอนมนุษย์, ได้อุดหนุน

(นราสิกโรวาท. 2540 :13)

จากตัวอย่าง คำว่า **อุดหนุน** เกิดจาก **อุด** หมายถึง “จุกให้แน่น” กับ **หนุน** หมายถึง “รองให้สูงขึ้น” ในที่นี้ใช้คำซ้อนเพื่อเน้นความหมายว่า “เป็นแนวทางการสอนทุกคนให้ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน”

ชอบแต่ย่อ, หล่อล่อม, อ้อมค้อมควร

(นราสิกโรวาท. 2540 :20)

จากตัวอย่าง คำว่า **อ้อมค้อม** เกิดจาก **อ้อม** หมายถึง “โอบรอบ ตีวงโค้ง” กับ **ค้อม** หมายถึง “น้อมลงก้มลง” ในที่นี้ใช้คำซ้อนเพื่อเน้นความหมายว่า “การยกย่องหรือยกยอใครไม่ควรทำอย่างตรงไปตรงมาเกินไป”

แม่นขู่เข็ญ, ช่มน้ก, มักหมางใจ

(นราสิกโรวาท. 2540 :20)

จากตัวอย่าง คำว่า **ขู่เข็ญ** เกิดจาก **ขู่** หมายถึง “แสดงอาการให้อีกฝ่ายเกรงกลัว” กับ **เข็ญ** หมายถึง “ยากจน” ในที่นี้ใช้คำซ้อนเพื่อเน้นความหมายว่า “อย่าทำให้กลัวโดยบังคับใจเพราะจะทำให้เกิดความหมางใจกันได้”

จงเรียบร้อย, ชม้อยละม่อม, ถนอมกาย

(นราสิกโรวาท. 2540 :29)

จากตัวอย่าง คำว่า **เรียบร้อย** เกิดจาก **เรียบ** หมายถึง “ไม่ขรุขระ” กับ **ร้อย** หมายถึง “สอดเข้าด้วยกัน” ในที่นี้ใช้คำซ้อนเพื่อเน้นความหมายว่า “ให้มีกิริยาท่าทางที่สุภาพอ่อนน้อม”

เคี้ยวกรั้วมๆ, **จ๊วบจ๊าบ**, ล้วนหยาบคาย

(นราภุโรวาท. 2540 :29)

จากตัวอย่าง คำว่า **จ๊วบจ๊าบ** เกิดจาก **จ๊วบ** กับ **จ๊าบ** ในที่นี้ใช้คำซ้อนเพื่อเน้นความหมายว่า “แสดงอาการกิน เคี้ยว เสียงดังที่ไม่สุภาพ”

เอื้ออ่อนนุ่ม, ถนอมแขก, อย่าแตกร้า

(นราภุโรวาท. 2540 : 31)

จากตัวอย่าง คำว่า **อ่อนนุ่ม** เกิดจาก **อ่อน** หมายถึง “ไม่กระด้าง” กับ **นุ่ม** หมายถึง “นุ่มลง” ในที่นี้ใช้คำซ้อนเพื่อเน้นความหมายว่า “ควรแสดงกริยาอย่างมีสัมมาคารวะกับแขกที่มาเยี่ยมเยือน”

ล้อเล่น, อย่างเพื่อนเล่น, ไม่เห็นดี

(นราภุโรวาท.2540 :48)

จากตัวอย่าง คำว่า **ล้อเล่น** เกิดจาก **ล้อ** หมายถึง “แสดงกริยาหยอกเย้า” กับ **เล่น** หมายถึง “ทำเพื่อสนุก” ในที่นี้ใช้คำซ้อนเพื่อเน้นความหมายว่า “การแสดงความไม่สุภาพในลักษณะที่ไม่รู้จักกาลเทศะต่อผู้ใหญ่ ไม่สมควร”

จุงคนเงื่อง, **งั่ถ่อย**, ให้ค่อยเรียม

(นราภุโรวาท. 2540 :11)

จากตัวอย่าง คำว่า **งั่ถ่อย** เกิดจากคำว่า **งั่** หมายถึง “ไม่รู้” กับ **ถ่อย** หมายถึง “เลวทราม” ในที่นี้ใช้คำซ้อนเพื่อเน้นความหมายว่า “การชักจูงคนที่ไม่มีความรู้และนิสัยไม่ดีปรับเปลี่ยนตัวเองได้เป็นสิ่งที่ดี”

ย่องย้าย, อย่างจิ้น, เต็นตีตกาว

(นราภุโรวาท. 2540 : 29)

จากตัวอย่าง คำว่า **ย่องย้าย** เกิดจากคำว่า **ย่อง** หมายถึง “เดินอย่างใช้ปลายเท้าจดลงเบาๆ” กับคำว่า **ย้าย** หมายถึง “เปลี่ยนที่” ในที่นี้ใช้คำซ้อนเพื่อเน้นความหมายว่า “อาการค่อยๆเดินอย่างเบาๆเคลื่อนไปช้าๆ เหมือนกับดินติดกาวก็ไม่ปาน”

4.1.1.1.2 คำซ้อนที่มีความหมายตรงกันข้ามกัน ดังนี้

การดีชั่ว,ตัวทราบ,ไหนบาปบุญ

(นราวุธโรวาท. 2540 : 11)

จากตัวอย่าง คำว่า**บาปบุญ** มาจากคำว่า **บาป** หมายถึง “การกระทำผิดหลักคำสอนหรือข้อห้ามในศาสนา” ตรงข้ามกับ **บุญ** หมายถึง “การทำความดีในหลักพุทธศาสนา” ในที่นี้ใช้คำซ้อนเพื่อเน้นความหมายว่า “การทำทำความดีและความชั่ว คนกระทำจะทราบได้เองว่าการกระทำใดผิดหรือถูกต้องตามหลักพุทธศาสนา”

เด็กแก่อ่อน,อ่อนขยาย,เป็นหลายอย่าง

(นราวุธโรวาท. 2540 :13)

จากตัวอย่าง **แก่อ่อน** มาจาก **แก่** หมายถึง “มีอายุมาก” ตรงข้ามกับ **อ่อน** หมายถึง “มีอายุน้อย” ในที่นี้ใช้คำซ้อนเพื่อเน้นความหมายว่า “ขนาดของอายุของเด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกัน”

เราสุขทุกข์,ทุกขณะ,เพราะพระเจ้า

(นราวุธโรวาท. 2540 : 82)

จากตัวอย่าง **สุขทุกข์** มาจาก **สุข** หมายถึง “เกิดความสบายใจ” ตรงข้ามกับ **ทุกข์** หมายถึง “เกิดความยากลำบาก” ในที่นี้ใช้คำซ้อนเพื่อเน้นความหมายว่า “เราทุกคนมีความสุขสบายหรือยากลำบาก ล้วนเกิดจากพระเจ้าเป็นผู้สร้าง”

เหมือนไฟน้ำ,ทำพิศ,ฤทธิ์เหลือล้น

(นราวุธโรวาท. 2540 :106)

จากตัวอย่าง **ไฟน้ำ** มาจาก **ไฟ** หมายถึง “ธาตุ หนึ่งในสี่ ใช้เผาไหม้” ตรงข้ามกับ **น้ำ** หมายถึง “ธาตุหนึ่งในสี่ ใช้ชำระล้าง” ในที่นี้ใช้คำซ้อนเพื่อเน้นความหมายว่า “ธาตุในร่างกายเช่น ธาตุน้ำ และธาตุไฟ จะทำให้ร่างกายปั่นป่วน”

ทั้งความดี,ความชั่ว,ชานตัวหุ่น

(นราภุโรวาท. 2540 :85)

จากตัวอย่าง **ความดีความชั่ว** มาจาก **ความดี** หมายถึง “เรื่อง หรือเนื้อความที่ดี” ตรงข้ามกับ **ความชั่ว** หมายถึง “เรื่อง เนื้อความที่ไม่ดี” ในที่นี้ใช้คำซ้อนเพื่อเน้นความหมายว่า “ทั้งความดีและความชั่วเป็นสิ่งที่บอกถึงความเป็นตัวตนของมนุษย์”

ไพร่ผู้ดี,สัตว์อ่อน,ผ่อนโอพา

(นราภุโรวาท. 2540 :95)

จากตัวอย่าง **ไพร่ผู้ดี** มาจาก **ไพร่** หมายถึง “คนเลว คนสามัญ” ตรงข้ามกับ **ผู้ดี** หมายถึง “คนที่เกิดในตระกูลดี” ในที่นี้ใช้คำซ้อนเพื่อเน้นความหมายว่า “คนทั่วไป หรือคนที่มีตระกูลสูงไม่ว่า หญิงหรือชาย ต้องได้การพิจารณาอย่างเท่าเทียมกัน”

จะดีร้าย,ตายเป็น,ยากเข็ญเอา

(นราภุโรวาท. 2540 :97)

จากตัวอย่าง **ดีร้าย** มาจาก **ดี** หมายถึง “ลักษณะที่เป็นไปในทางที่ต้องการ” กับ **ร้าย** หมายถึง “ลักษณะที่เป็นไปในทางที่ไม่ต้องการ” ในที่นี้ใช้คำซ้อนเพื่อเน้นความหมายว่า “ไม่ว่าจะเป็นไปตามต้องการหรือไม่ ก็ต้องพยายามกระทำให้สำเร็จได้”

การใช้คำซ้อนเพื่อความหมายของนราภุโรวาท นอกจากจะทำให้เกิดคำที่มีความหมายใหม่ ความหมายคล้ายกัน และความหมายตรงข้ามกัน เช่น ต่อมเตี้ยม เจลิมหล้า ชูเข็ญ ชูเข็ด ชัดซ้อง สั้งสอน ยั่วยวน ยิ้มย่อง อ้อมค้อม ชูเข็ญ ความดีความชั่ว ไพร่ผู้ดี และสุขทุกข์ เป็นต้น

4.1.1.1.2 **คำซ้อนเพื่อเสียง** คือ คำซ้อนที่เกิดจากการนำคำที่มีเสียงคล้องจอง และมีความหมายสัมพันธ์กันมาซ้อนกัน เพื่อให้ออกเสียงได้ง่าย และสื่อความหมายชัดเจนขึ้น จากเสียงของคำซ้อนนั้นๆ

4.1.1.1.2.1 **คำซ้อนเสียงพยัญชนะต้น**

คำซ้อนที่ปรากฏในนราทรวิภาต ซึ่งเป็นลักษณะคำซ้อนเสียงพยัญชนะต้นเหมือนกัน ตัวอย่างเช่น แต้มเตี้ยม ตกต่ำ สั่งสอน พูลเพิ่ม ชูเชิด ช้ำชอง ชัดชอง งมกาย ขวนขวาย ฉลาดเฉลียว ยิ้มย่อง ไช้วัชเว ชูเชิญ ย้วยวน โลมล่อ แคล้วคล่อง ดันดื้อ ดังนี้

อย่าทำโกรธ, ยิ้มย่อง, จึงต้องที่

(นราทรวิภาต. 2540 : 17)

จากตัวอย่าง คำว่า **ยิ้มย่อง** เกิดจาก **ยิ้ม** กับ **ย่อง** หมายถึง “ยิ้มด้วยความอึดใจ” ใช้คำซ้อนเพื่อบอกลักษณะของคนที่แสดงความโกรธไม่จริง หรือโกรธแต่ใบหน้ามีรอยยิ้ม

อย่าปล่อยให้, ใช้เงิน, เลินเล่อง่าย

(นราทรวิภาต. 2540 : 18)

จากตัวอย่าง คำว่า **เลินเล่อ** เกิดจาก **เลิน** กับ **เล่อ** หมายถึง “ขาดความระมัดระวังไม่รอบคอบ” ใช้คำซ้อนเพื่อแนะนำว่าไม่ควรปล่อยให้เด็กใช้เงินเองเพราะเด็กยังขาดความรอบคอบ

ว่าฉลาด, ช้ำชอง, สมองใหม่

(นราทรวิภาต. 2540 : 20)

จากตัวอย่าง คำว่า **ช้ำชอง** เกิดจาก **ช้ำ** กับ **ชอง** หมายถึง “มีความชำนาญ” ใช้คำซ้อนให้เห็นลักษณะของบุคคลที่มีความชำนาญเกี่ยวกับความรู้สมัยใหม่”

สองขวบแล้ว, แคล้วคล่อง, ต้องหาเลข

(นราทรวิภาต. 2540 : 20)

จากตัวอย่าง คำว่า **แคล่วคล่อง** เกิดจาก **แคล้วกับคล่อง** หมายถึง “ว่องไวสามารถทำได้รวดเร็ว” ใช้คำซ้อนให้เห็นลักษณะของเด็กอายุสองปีมีความว่องไวเคลื่อนไหวรวดเร็ว ผู้ใหญ่ต้องคิดหากิจกรรมให้เด็กทำ

กับสระ,เชี่ยวชาญ,พออ่านได้

(นราวุธโรวาท. 2540 :26)

จากตัวอย่าง คำว่า **เชี่ยวชาญ** เกิดจาก **เชี่ยวชาญ กับชาญ** เป็นพยัญชนะต้น “ช” เหมือนกัน หมายถึง “มีความชำนาญมาก” ใช้คำซ้อนให้เห็นลักษณะของเด็กที่มีความเก่งและชำนาญในการอ่านได้อย่างชัดเจน

4.1.1.1.2.2 คำซ้อนเสียงสระ

คำซ้อนที่ปรากฏในนราวุธโรวาท ซึ่งเป็นลักษณะคำซ้อนเสียงสระ หมายถึง คำที่ใช้สระตัวเดียวกัน หรือสระเสียงเดียวกัน ดังตัวอย่าง หยาบหยาม ขนานนาม ประงดอง อ้อมค้อม เบ็ดเตล็ด อ้อยสร้อย ห้ามปราม บุญหนุน แอ้งแม้ง ดังนี้

เลิกอ้อยสร้อย,ทั้งในบ้าน,สถานเรียน

(นราวุธโรวาท. 2540 :36)

จากตัวอย่าง คำว่า **อ้อยสร้อย** ใช้เสียง “สระออ” และใช้เสียงสะกดแม่ “เกอย” เหมือนกัน

ระหว่างแปด,เก้าขวบ,ไม่อวบอ้วน

(นราวุธโรวาท. 2540 :45)

จากตัวอย่าง คำว่า **อวบอ้วน** ใช้เสียง “สระอัว” เหมือนกัน

ผู้ใหญ่ห้าม,ปรามให้ยำ,โดยทำโทษ

(นราวุธโรวาท. 2540 : 69)

จากตัวอย่าง คำว่า **ห้ามปราม** ใช้เสียง “สระอา” เหมือนกัน

ช่วยมนุษย์,อุตหนุน,ทำคุณงาม

(นราภุโรวาท. 2540 :86)

จากตัวอย่าง คำว่า **อุตหนุน** ใช้เสียง “สระอุ” เหมือนกัน

ไม่ใช่บุญ,หนุนให้ชั่ว,ยั่วให้ท้อ

(นราภุโรวาท. 2540 : 87)

จากตัวอย่าง คำว่า **บุญหนุน** ใช้เสียง “สระอุ” เหมือนกัน

มั่นไม่สน,ใจแสวง,แฉ่งแฉ่งอง

(นราภุโรวาท.2540 :106)

จากตัวอย่าง คำว่า **แฉ่งแฉ่ง** ใช้เสียง “สระแอ” เหมือนกัน

จากการศึกษาเรื่องการใช้คำซ้อนในวรรณกรรมคำสอนเรื่องนราภุโรวาทปรากฏว่ามีการใช้คำซ้อน ประเภทคำซ้อนเพื่อความหมายและคำซ้อนเพื่อเสียง ตลอดทั้งเรื่อง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นคำซ้อนเพื่อเสียง เพราะคำซ้อนเพื่อเสียงทำให้มีเสียงสัมผัสและให้เกิดความไพเราะของบทประพันธ์เพิ่มขึ้น

4.1.1.2 การใช้คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศ

คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษเริ่มปรากฏการใช้ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่3 สาเหตุเพราะในสมัยนั้นคนในสังคมชั้นสูงสนใจศึกษาภาษาอังกฤษกันมาก และมีการส่งคนไทยให้มีโอกาสเรียนมากขึ้น ดังที่ วัฒนา อุดมวงศ์ (2524 : 81) กล่าวว่า

เจ้านายและขุนนางได้สนพระทัยและสนใจศึกษาภาษาอังกฤษมาตั้งแต่ปลายรัชกาลที่ 3 ครั้นถึงสมัยรัชกาลที่4 การศึกษาภาษาอังกฤษในเมืองไทยขยายวงกว้างออกไปจนถึงประชาชน เพราะมีโรงเรียนสอนภาษาอังกฤษและวิชาอื่นๆควบคู่กันทั้งในกรุงเทพฯและต่างจังหวัด ทำให้คนไทยเริ่มกระตือรือร้นที่จะศึกษาภาษาอังกฤษในสมัยรัชกาลที่4 นี้ มีผลอย่างยิ่งต่อการรับคำภาษาอังกฤษมาใช้ในภาษาไทยในสมัยรัชกาลที่5 ประกอบกับพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดการประพาสต่างประเทศ เพื่อทอดพระเนตรความเจริญต่างๆของประเทศเหล่านั้นและนำมาปรับปรุงประเทศไทย พระองค์ได้เสด็จประพาสยุโรปถึง 2 ครั้ง ทั้งยังส่งเสริมคนไทยให้มีโอกาสไปศึกษาวิชาการต่างประเทศอีกด้วย ไทยจึงรับคำภาษาอังกฤษเข้ามาใช้อย่างรวดเร็วและอย่างกว้างขวาง

การใช้คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศที่ปรากฏในวรรณกรรมคำสอนเรื่องนวางกุโรวาท มีปรากฏอยู่มาก ส่วนใหญ่เขียนทับศัพท์ โดยคงเสียงของคำเดิมให้ใกล้เคียงหรือเหมือนเสียงเดิมของคำมากที่สุด ซึ่งสามารถสื่อความหมายในบริบทของเนื้อหาได้อย่างชัดเจน อนึ่ง คำอธิบายและคำแปลศัพท์ภาษาอังกฤษที่ปรากฏในตัวอย่าง ผู้วิจัยนำมาจากคำอธิบายคำศัพท์จากหนังสือนวางกุโรวาท ซึ่งผู้จัดพิมพ์ได้จัดทำคำอธิบายเพิ่มเติมไว้ ดังตัวอย่าง

● คนหัวเก่า, ญาติ, คนองคาคต ว่าฉลาด, ข้าของ, สมองใหม่ มีลักชู, ฐิติ, ฐิติ
วิไลศ ก็ตามใจ, ใครจะคิด, ไม่ผิดกัน ฯ

(นวางกุโรวาท. 2540 :11)

จากตัวอย่าง คำว่า **ฐิติ** คือ civiliz มีความหมายว่า “สมัยใหม่ ทำให้เจริญ ทำให้เป็นอารยชน” ในที่นี้หมายถึง ผู้ใหญ่บางคนพยายามศึกษาความรู้ในแบบสมัยใหม่ เพื่อให้มีความรู้เท่าทันพวกต่างชาติ ก็มีบ้าง

● จะบอกจริง, อย่าเอาสิ่ง, นำกริ่งป็น ชักให้คน, ฟังยุง, สดุ้งเหียง จะบอกจริง,
 แล้วอย่ากริ่ง, แลอย่าเกรง พุดตามเพลง, **แฟรงก์เนส**, ตามเหตุตรง ฯ

(นวางกุโรวาท. 2540 :81)

จากตัวอย่าง คำว่า **แฟรงก์เนส** คือ frankness หมายถึง “เปิดเผย จริงใจ ตรงไปตรงมา” นวางกุโรวาท ให้ความหมายว่า “ พุดอะไรให้พุดตรงไปตรงมา” ในที่นี้ หมายถึง อย่ากลัวที่จะพุดในสิ่งที่เป็นความจริงโดยไม่แต่งเติมเสริมข้อความ พุดให้ตรงไปตรงมาในสิ่งที่ควรพุดและเป็นความจริงเท่านั้น

● ระวังทุกวัน, ต้องให้ทัน, เวลาเสมอ อย่าป่าเบอ, ปานชนะนี้, ที่ปัวๆ การ**บั้งชวล**,
 ควรสงวน, มิควรมัว เวลาหนะกลัว, สำคัญยิ่ง, กว่าสิ่งใด ฯ

(นวางกุโรวาท. 2540 :60)

จากตัวอย่าง คำว่า **บั้งชวล** คือ punctual มีความหมายว่า “ตรงเวลา” ในที่นี้ หมายถึง การตรงต่อเวลา เป็นเรื่องสำคัญและควรระมัดระวังอย่างยิ่ง

● บัณชิตยชาติ, ทุกๆ ชาติ, ฉลาดเฉลียว ชม**ประเทรียว**, **ติซั่ม**, แนะนำให้

มนุษย์ประพฤติ, ยึดถูก, ปลุกน้ำใจ ไทยรักไทย, ร่วมชาติ, ฉันทนิมิตร์ ฯ
(นราภุโรวาท. 2540 :77)

จากตัวอย่าง คำว่า **ปะเตริยวติซั่ม** คือ patriotism หมายถึง “ความรักชาติ ความรักมาตุภูมิ” นราภุโรวาท ให้ความหมายว่า “นิยมในลัทธิชาตินิยม” ในที่นี้ หมายถึง ถ้าคนในชาติมีความรักและสามัคคีกันฉันท์พี่น้อง ก็จะเป็นที่ชื่นชมของชนทุกชาติ

◎ เราสุขทุกข์, ทุกขณะ, เพราะพระเจ้า รวมลงเค้า, แปลกแต่นาม, ฤคำสอน
พระคฤส, ไตยะโฮวา, ประชากร **คฤชเตียน**, เวียนวอน, เชื้อสอนตาม ฯ
(นราภุโรวาท. 2540 :82)

จากตัวอย่าง คำว่า **คฤชเตียน** คือ christain มีความหมายว่า “ผู้นับถือศาสนาคริสต์” ในที่นี้หมายถึง ผู้นับถือศาสนาคริสต์ ทุกคนเชื่อว่าศาสนาคริสต์ซึ่งมีพระยะโฮวาเป็นพระศาสดา สอนว่าทุกคนเกิดมาเพราะพระองค์เป็นผู้สร้าง

◎ เพียงขันต่อ, ก็พอปลุก, สนุกสนาน สนามบ้าน, เล่น**คริกเก็ต**, เต็นเน็ตนั้น
โครเกสบ้าม้าคลีตะกร้อ, พอหลายพรรค หวยหัวโต, ถั่วไปนั้น, ออย่ารันลอง ฯ
(นราภุโรวาท. 2540: 95)

จากตัวอย่าง คำว่า **คริกเก็ต** คือ cricket มีความหมายว่า “ชื่อการละเล่นหรือกีฬา กลางแจ้งของชาวตะวันตก ตีลูกบอลในลักษณะต่างๆกัน” และคำว่า **เต็นเน็ต** และ **โครเก** คือ Tennis, croquet หมายถึง “การตีลูกบอลข้ามเน็ต และโครเกนั้นตีลูกบอลไม้” ในที่นี้หมายถึง การละเล่นที่สนุกสนานสามารถเล่นในสนามหน้าบ้านได้ มีหลากหลายประเภท ส่วนการเล่นหวย เล่นหัวโต เล่นถั่ว เล่นไป ถือเป็นการเล่นพนันไม่ควรทดลอง

◎ ในโลกนี้, มีสี่, ประเภทยก เป็นผู้ปก, ครองประเทศ, เขตใหญ่ยอม คือ(๑)
แอบสลุต, **โมนาคี**, เรามี่จ้อ กษัตริย์ถนอม, นครประเทือง, เช่นเมืองไทย ทรงเดชา,
อาญาสิทธิ์, ชีวิตทรัพย์ ทอดอยู่กับ, บทมอลย์, ค้านไม่ไหว บรมกษัตริย์, บัญญัติ
ตั้ง, ไว้อย่างไร นิกรไทย, ไม่หือ, ต้องถือตาม (๒) **คอนสติตู**, **ซันแนล**, ก็แม่นัยศ

แต่มีกฎ,กำหนดอำนาจ,ประกาศห้าม สุดแท้แต่,ราชฎร,สังหรณ์ตาม เสนอนาม,
ปาลีเมนต์,เป็นประมาณ เช่นอังกฤษ,อิตาลี,ที่เยอรมัน ทุกเขตรัฐ,กษัตริย์,
 ยูโรป,พิภพผ่าน เขาปล่อยให้,ไพร่ฟ้า,ว่าราชการ เพราะเขาฉลาด,ฉลาดาน,
 การแผ่นดิน (๓) อีกอย่าง**โอ,ลิตาคี**,มีผู้ใหญ่ น้อยคนให้,ชุมชนนัด,กันตัดสิน
 ดำรงรัฐ,อย่างกษัตริย์,ครองบัลลังก์ เล่ห์หนีรินทร์,ลิวี,มักมีกลาย (๔) หนึ่งเรียก,**ริ**
บบลิก,มีอีกอย่าง เทียบคล้ายทาง,ที่สอง,ทำนองขยาย เว้นแต่ไม่มีกษัตริย์,เลือกค้ดชาย
 เป็นประธาน,อาการม้าย,นายธานินทร์ ฯ

(นราวุโรวาท. 2540: 101)

จากตัวอย่าง คำว่า **แอบสลุต โมนาคี** คือ Absolute Monarchy หมายถึง “การปกครองระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์” คำว่า **คอนสตีตูดันแนล** คือ Constitutional หมายถึง “การปกครองระบอบประชาธิปไตย” คำว่า **ปาลีเมนต์** คือ Parliament หมายถึง “รัฐสภา” คำว่า **โอลิตาคี** คือ Oligarchy หมายถึง “การปกครองโดยผู้ปกครองหลายคน” คำว่า **ริบบลิก** คือ Republic หมายถึง “การปกครองแบบ ประธานาธิบดี ดำรงตำแหน่งตามกำหนดเวลาเมื่อครบวาระแล้วต้องเลือกตั้งใหม่ ตัวอย่างเช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา” ในที่นี้ หมายถึง ในโลกนี้ มีการแบ่งลักษณะการปกครอง เป็น 4 ประเภท คือ

1. การปกครองระบบสมบูรณาญาสิทธิราช มีพระมหากษัตริย์เป็นผู้ปกครองสูงสุด เช่นประเทศไทยในสมัยนั้น
2. การปกครองระบอบประชาธิปไตย เป็นการปกครองโดยประชาชนมีสิทธิ์เท่าเทียมกันแต่ต้องอยู่ภายใต้กฎหมาย ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้นำ ประเทศที่มีการปกครองระบอบนี้ เช่น อังกฤษ อิตาลี และเยอรมัน
3. การปกครองโดยพระมหากษัตริย์หลายพระองค์ คล้ายกับการปกครองของเมืองลิวี ในเรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์
4. การปกครองระบบประธานาธิบดี คือ มีประธานาธิบดี ดำรงตำแหน่งตามกำหนดเวลาเมื่อครบวาระแล้วต้องเลือกตั้งใหม่ เช่นการปกครองของประเทศอเมริกา เป็นต้น

๐ ใช้ดับเข็ญ,เป็นกลาง,ระหว่างชาติ เกิดวิวาท,บาดหมาง,มีทางกัน ไม่
 ต้องโต้,โยเย,รพพุงกัน ตั้งศาล,อาบิเตรชั่น,เท่านั้นพอ ฯ

(นราวุโรวาท. 2540 :130)

จากตัวอย่าง คำว่า **อาบิเตรชั่น** คือ arbitration หมายถึง "อนุญาโตตุลาการ" นร่างกุโรวาทให้ความหมายว่า "บุคคลที่คู่กรณีตกลงตั้งขึ้นเพื่อให้เป็นคนกลางชี้ขาดในข้อพิพาท หรือ การพิจารณาคดีแบบที่มีผู้พิพากษาหลายคนประชุมกันชี้ขาด" ในที่นี้ หมายถึง การยุติความไม่สงบที่เกิดขึ้นระหว่างประเทศ ก็คือการตั้งอนุญาโตตุลาการขึ้นเพื่อให้เป็นคนกลางชี้ขาดในข้อพิพาท หรือ การพิจารณาคดีแบบที่มีผู้พิพากษาหลายคนประชุมกันชี้ขาด ก็สามารถยุติปัญหาได้

● ถึงจะดี, มีพิชชา, ปัญญาเยบ แต่มคับแคบ, เค็มหนัก, มักแผลง ไม่เช็ดตัว, ย่วนิยม, ได้สมแรง เรื่องแผลง, **ปอบปูล่า**, เน้น่าทำ ฯ

(นร่างกุโรวาท. 2540 :148)

จากตัวอย่าง คำว่า **ปอบปูล่า** คือ popular มีความหมายว่า "กว้างขวางเป็นที่ชื่นชอบ" ในที่นี้หมายถึงการเป็นคนที่มีความรู้เป็นเรื่องที่ดี แต่ถ้าเป็นคนจิตใจคับแคบ ตระหนี่เกินไป จะให้คนอื่นมานิยมชมชอบก็คงเป็นไปได้ยาก

● หมายความว่า, สาเหตุ, วิเศษสุด ซึ่งมนุษย์, เป็นเป็น, คิดเห็น ได้ถึงเกิน,, เป็นเห็นจริง, ก็ซึ่งใคร คล้ายของจริง, สิ่งนั้นไซ้, เรียก **ไอดีลส์** ฯ

(นร่างกุโรวาท. 2540: 148)

จากตัวอย่าง คำว่า **ไอดีลส์** คือ ideals มีความหมายว่า "แบบอย่างอันดีเลิศ" ในที่นี้หมายถึง ความคิดหรือความคาดหวังที่มนุษย์สร้างขึ้น และมุ่งมั่นให้เป็นความจริงได้ สิ่งนั้นเรียกว่าความคิดอันดีเลิศ

● ดีกว่าหยุด, คุดคุ้, อยู่กะต๊อบ ยาม **กุกช็อบ**, ยังไม่เปิด, รเหิดเหิน กินเข้า แดง, แกรร้อน, ก่อนพอเพลิน ไซ้เสือกเซิญ, ไตะดิน่อ, เผยอทำ ฯ

(นร่างกุโรวาท. 2540 :154)

จากตัวอย่าง คำว่า **กุกช็อบ** คือ cook shop มีความหมายว่า "ร้านอาหาร" ในที่นี้หมายถึง ให้อู้อักกินอยู่อย่างพอเพียง หลีกเลี้ยงการกินอาหารในร้านอาหาร หรือการนัดหมายที่ต้องกินอาหารค่าราคาแพง

จากการศึกษาเกี่ยวกับการใช้คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศของวรรณกรรมคำสอนเรื่องนราภิวัตน์ ปรากฏว่ามีการใช้คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศ แทรกอยู่ในเนื้อหาเป็นจำนวนมาก โดยใช้ผู้นิพนธ์จะเขียนทับศัพท์ด้วยอักษรวิธีแบบไทยแทรกไว้ในบทประพันธ์โดยสามารถสื่อความหมาย และส่งสัมผัสกับคำอื่นๆได้เช่นเดียวกับคำในภาษาไทยซึ่งถือเป็นความสามารถในการประพันธ์ประการหนึ่ง

4.1.1.3 การใช้คำไม่สุภาพ

คำไม่สุภาพที่ปรากฏในนราภิวัตน์สันนิษฐานว่าผู้ทรงนิพนธ์ อาจจะใช้ให้เหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน และให้เข้าใจความหมายได้ตรงกับความต้องการของผู้ทรงนิพนธ์ที่ต้องการนำเสนอคำไม่สุภาพที่ปรากฏ มีหลายคำ เช่น คำว่า ใจถ้อย เนรคุณ เทรชาน อับปรี เฮี้ย เป็นต้น ดังนี้

◎ มนุษย์ทั้งหลาย,ชายหญิง,จริงโทษโทษ ฉลาดใจ,แต่กำเนิด,เกิดสำหรับ
ถึงฝนฝีก,ศึกษา,ว่าบังคับ ก็เหลือรับ,ใจขาด,ฉลาดเทียม ถึงกระนั้น,หมั่นศึกษา,
พาประเดื่อง จูงคนเงื่อง,ใจถ้อย,ให้ค่อยเรียบ เพิ่มสามารถ,ฉลาดแหลม,ชูแต่
เตี้ยม ไม่ต้อมเตี้ยม,ตกต่ำ,ตั้งธรรมดา ฯ

(นราภิวัตน์. 2540 : 11)

จากตัวอย่างนี้ คำว่า ใจ,ใจถ้อย หมายถึง “คนไม่ฉลาดและพฤติกรรมไม่ดี” ในบทประพันธ์นี้หมายถึง การศึกษานั้นให้เราเป็นคนฉลาดรู้เท่าทันคน คนที่มีการศึกษาดีสามารถที่จะชักชวนคนที่ขาดความรู้ หรือคนที่มีพฤติกรรมไม่ดี ให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้ดีขึ้นและมีความฉลาดได้

◎ ถึงเด็กใจ,โอวาท,ช่วยวาสนา ดีขึ้นกว่า,เกเร,เนรคุณ การดีชั่ว,ตัวทราบ,
ไหนบาปบุญ เหมือนไล่จุ่น,ะสีกาก,เป็นนางงาม ฯ

(นราภิวัตน์. 2540 : 11)

จากตัวอย่างนี้ คำว่า เนรคุณ น่าจะมาจากคำว่า เนรคุณ หมายถึง “อกตัญญูไม่รู้คุณ” และสฤล หมายถึง “หยาบ,ต่ำช้า” เนรคุณจึงมีความหมายโดยนัยว่า “คนที่มีความประพฤติไม่ดี และมีจิตใจต่ำทราม” ในบทประพันธ์นี้หมายถึง เด็กที่มีความประพฤติไม่ดี และมีจิตใจต่ำทรามหากได้รับฟังโอวาทหรือการสั่งสอน ก็จะทำให้เป็นคนดีขึ้นมาได้

◎ จงรักษา,มือหน้า,เสื้อผ้าผม ชังโสมม,สมชาติ,สะอาดสะอาด เด็ก

สกปรก,ลามก,หมักหมักจันทาล

เหมือนเดรฉาน,น่าซึ้ง,ระวังตัว ฯ

(นราภุโรวาท. 2540 : 27)

จากตัวอย่างนี้ คำว่า **เดรฉาน** หรือ **เดรัจฉาน** หมายถึง “สัตว์เวร้นจากมนุษย์ เช่นวัวควาย หรือหมา” ในบทประพันธ์นี้ต้องการสอนให้รู้จักรักษาความสะอาดหน้าตา เสื้อผ้า ให้สะอาด เพราะคนที่ไม่รักษาความสะอาด ทำตัวสกปรก มักเป็นคนที่ไม่ชอบการอบรมเหมือนสัตว์ที่น่ากลัวไม่มีใครกล้าเข้าใกล้

● ใช้ห้องเล็ก,เด็กดี,ราศรีสงวน อย่าโดดเด่น,โสกกะโศก,ส่อโชคชั่ว
เช็ดชำระ,สะอาดละเอียด,รังเกียจกลัว จะพามัว,หมองฉวี,**อัปปริ**อาย ฯ

(นราภุโรวาท. 2540 : 27)

จากตัวอย่างนี้ คำว่า **อัปปริ** หรือ **อัปรี** หมายถึง “ระยำ จัญไร เลวทราม ต่ำช้า ชั่วช้า ไม่เป็นมงคล” ในบทประพันธ์นี้ต้องการสอนให้เด็กรู้จักรักษาความสะอาดในส่วนสำคัญที่สุดของร่างกาย เพราะถ้าไม่รักษาให้สะอาด จะทำให้ไม่เป็นมงคลกับตัว

● เพลาซึก,ปัญหา,เพลาดอบ จงชื่นชอบ,อย่าบึ้ง,ทะเล้งทะเล้ง พูด
อ่อนหวาน,หวานว่า,ให้น่าฟัง ขึ้นตึงตัง,ฎา**เฮี้ย เฮี้ย**, เขี้ยข้างทราม ฯ

(นราภุโรวาท. 2540 : 36)

จากตัวอย่างนี้ คำว่า **เฮี้ยเฮี้ย** หรือ **เหี้ย เหี้ย** หมายถึง “ประพุดิเลวทราม เพราะสัตว์ที่เรียกว่า เหี้ย เป็นที่น่ารังเกียจว่าน่าไสคร้าย เมื่อผู้ใดประพุดิไม่ดี ประพุดิชั่ว ก็จะถูกเปรียบเทียบว่าประพุดิเหี้ยๆ หรือเป็นคนเหี้ยๆ” ในบทประพันธ์นี้ต้องการสอนเด็กเกี่ยวกับการพุดิ ให้ระมัดระวังการพุดิให้อ่อนหวาน น่าฟัง และอย่าใช้คำพุดิหรือแสดงพุดิกรรมไม่ดีออกมาเพราะโน้มเอียงไปในทางชั่ว

● การเมี้ยผ้า,ย้วยวน,มิควรเล่น ให้เด็กเห็น,เช่นประกาศ,**อุจาด**จ้าน กิจ
ผู้ใหญ่,เด็กอย่าให้,เป็นงการ ประจาด้าน,ด่วนนิยม,ไม่สมควร ฯ

(นราภุโรวาท. 2540 : 12)

จากตัวอย่างนี้ คำว่า **อุจาด** หมายถึง “น่าเกลียด น่าอาย อย่างที่ไม่ควรทำ” ในบทประพันธ์นี้หมายถึง การแสดงพฤติกรรมลักษณะยั่ววน คนที่เป็นผู้ใหญ่ไม่ควรแสดงพฤติกรรมนี้ให้เด็กเห็น เพราะเป็นพฤติกรรมที่น่าอาย และไม่ควรกระทำ ซึ่งเด็กอาจนำไปทำเป็นตัวอย่างได้

◎ ผู้ใหญ่พูด,กับผู้ใหญ่,มิให้สอด ฤาต่อมดอด,ดูแล,**แสร้ง**เกินส่วน ห้ามยุยง,
บอนทเล่น,เล่นสำนวน ต่อผู้ใหญ่,ไว้ชบวน,เทียบปากัน ฯ

(นราสิกุโรวาท. 2540 : 18)

จากตัวอย่างนี้ คำว่า **แสร้ง** หรือ **แสร้** หมายถึง “เข้าไปยุ่งในเรื่องของคนอื่นหรือเรื่องที่ไม่ใช่หน้าที่ของตนอยู่เนืองๆ” ในบทประพันธ์ต้องการสอนว่า ในขณะที่ผู้ใหญ่สนทนากัน เด็กไม่ควรสอดรู้หรือแอบดูการพูดคุยหรือการกระทำของผู้ใหญ่ และอย่าทำตัวตีเสมอ หรือ พูดต่อปากต่อคำ

◎ แต่ผู้เฒ่า,เมายอ,ออะหะเว ถึงเหลวเป๋ว,**สามาน**,สั๊กปานไหน ใครสั่งสอน,
ซ้อนจะเคียง,ทุกเรื่องไป ชอบแต่ให้,โลมล่อ,เชิงยอจุง ฯ

(นราสิกุโรวาท. 2540 : 20)

จากตัวอย่างนี้ คำว่า **สามาน** หรือ **สามานย์** หมายถึง “เลวทรามต่ำช้า” ในบทประพันธ์หมายถึง ผู้สูงอายุที่ชอบการยกยอปอขึ้น ถึงแม้ว่าจะเป็นคนเลว หรือต่ำช้าเพียงใด ก็สามารถใช้คำยอให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือการกระทำได้

◎ ในบ้านช่อง,ฤาในห้อง,โรงเรียนคอย ให้เรียบร้อย,ระวังนิยม,สมราศรี
ช่วยเก็บกวาด,สะอาดอร่าม,ตามวิธี ทำไขหู,ไม่รู้ไม่ชี้,**กาลิเลว** ฯ

(นราสิกุโรวาท. 2540 : 28)

จากตัวอย่างนี้ คำว่า **กาลิเลว** หมายถึง “พฤติกรรมของคนี่ต่ำ” ในบทประพันธ์ต้องการสอนให้รู้จักรักษาความสะอาดทั้งที่บ้าน ที่โรงเรียน ให้ติดเป็นนิสัย อย่าทำเป็นไม่สนใจเพราะแสดงถึงพฤติกรรมของคนี่ต่ำ

◎ ฤาแย้มเยาะ,เขมาขาน,ประจาร์บั้ง ฤาเย่อหยิ่ง,ทอยทัก,**กั๊กชะละ**
ฤาพูดมาก,ปากพล่อย,ปล่อยพะพะ ฉลาดชะ,ใจเฉลียว,เหนียวสำเรา ฯ

(นราสิกุโรวาท. 2540 : 50)

จากตัวอย่าง คำว่า **กักขะละ** หรือ **กักขพะ** หมายถึง “หยาบคายมาก” ในบทประพันธ์นี้ ต้องการสอนเรื่องการพูดจาเย้ยหยัน ประจําหรือใช้คำพูดหยาบคาย หรือพูดมาก ไม่เป็นความจริง คนที่ฉลาดไม่ควรกระทำ

๑ **คิดสิ่งใด,ใคร่ประวัติ,สัตย์แสง** **อย่าบัตชบ,ตลบแถลง,แถลงถลํา**
ทนตรํากริ่ง,ถึงจะช้า,เวลาคลํา **คิดแล้วจํา,คิดดู,ให้รู้จริง** ฯ

(นราจกูโรวาท. 2540 : 70)

จากตัวอย่างนี้ คำว่า **บัตชบ** หมายถึง “สิ้นดี” ใช้ประกอบกับคำว่า “โง่” ในบทประพันธ์นี้ ต้องการสอนว่าการคิดสิ่งใดก็ตามให้เป็นที่ดี อย่าคิดหรือทำในสิ่งที่เป็นโทษ ถึงแม้ต้องอดทน ตรากตรำ ใช้เวลา เพื่อให้พบกับความรู้ที่แท้จริงนั้น

๑ **แม่นใครข่ม,เหงสัตรี,หัดเยี่ยมโหด** **คงรับโทษ,ทจริต,ไม่ผิดถ้อย**
ถึงรับท,กฎหมาย,คงไต่ค้อย **ให้คนถ้อย,ถูกปรับ,รับอาญา** ฯ

(นราจกูโรวาท. 2540 : 134)

จากตัวอย่างนี้ คำว่า **ถ้อย** หมายถึง “ชั่ว เลว ทราม” ในบทประพันธ์นี้ หมายถึงคนที่ข่มเหง ทำร้ายสัตว์อย่างโหดเหี้ยม สมควรได้รับการลงโทษ ถึงแม้ว่ากฎหมายจะไม่สามารถลงโทษคนชั่ว เหล่านี้ได้ก็ตาม

จากการศึกษาเรื่องการใช้คำไม่สุภาพจากวรรณกรรมคำสอนเรื่องนราจกูโรวาท ปรากฏว่ามี การใช้คำไม่สุภาพหลายคำ ซึ่งส่วนใหญ่จะแทรกไว้ในบทนิพนธ์ที่ใช้สอนเด็กอายุ 1ปีครึ่งถึง 10 ปี จุดประสงค์ของผู้นิพนธ์ อาจจะต้องการให้ผู้อ่านซึ่งเป็นพ่อแม่ และครู เข้าใจในคำสอนได้ง่าย และตรงกับความต้องการของผู้ทรงนิพนธ์ที่ต้องการนำเสนอ

4.1.1.4 การใช้คำภาษาปาก

นกดล จันทรเพ็ญ (2531 : 34-35) กล่าวถึงภาษาปากว่า “คำปากหรือคำตลาด บางที่เรียกกันว่า ภาษาปาก เป็นคำที่ใช้พูดจากันในหมู่คนธรรมดาทั่วไป โดยไม่คำนึงว่าจะถูกต้องหรือเหมาะสมหรือไม่” จากการศึกษาวรรณกรรมคำสอนเรื่อง นราจกูโรวาท พบว่ามีการใช้คำภาษาปาก ดังเช่น เก๊ก เจ๊ก ทะลิ่ง ทราม เจ้อ ปากพล้อย เพะพะ ฉิบหาย มุมมาม ตะกละตะกลาม และสวาปาม เป็นต้น ตามตัวอย่างต่อไปนี้

● ถนนสนาม, ยามระเบียบ, ไม่เรียบร้อย ตั้งจิตพลอย, ช่วยอุตสาหกรรม, อย่าซาเหลว
 ล้อยให้เขา, เหมาเก็บ, เด็กเลวเกว นำให้เขี้ยว, คนอับ, มงคล ฯ
 (นราวุธโรวาท. 2540 : 18)

จากตัวอย่าง คำว่า **เก็บ** หมายถึง “วางท่า, ซบไล้” ในบทประพันธ์หมายถึง ถูกมองว่าเป็นคนไม่ดี

● ดิมไทย**เก็บ**, ปล่อยเด็ก, เล่นเป็นผู้ใหญ่ สมัยใหม่, ให้อุบัติ, นึกอดสู
 อย่าชวน, เด็กนอนดึก, ผีกเป็นครู ขวนตั้งตู่, ดูจะชอบ, ระบอบเอย ฯ
 (นราวุธโรวาท. 2540 : 18)

จากตัวอย่างนี้ คำว่า **เก็บ** หมายถึง “คำที่ใช้เรียกคนจีน” ซึ่งเป็นคำภาษาปาก ในบทประพันธ์หมายถึง ลักษณะของคนจีนที่มีกิริยาไม่สุภาพ

● พลาซัก, ปัญหา, เผลาตอบ จงขึ้นชอบ, อย่าบั้ง, ทะลิ่งทะลิ่ง พุดอ่อน
 หวาน, หว่านว่า, ให้นำฟัง ขึ้นตั้งตั้ง, ฤาเฮี้ย เฮี้ย, เขี้ยวข้าง**ทราม** ฯ
 (นราวุธโรวาท. 2540 : 50)

จากตัวอย่างนี้ คำว่า **ทะลิ่งทะลิ่ง** หมายถึง “พรวดพราด” คำว่า **ทราม** หมายถึง “เลว” ในบทประพันธ์หมายถึง ไม่ควรทำหรือพูดในสิ่งที่ไม่เหมาะสม

● จงรักษา, ท่าทาง, อย่างเสียม สงวนเจียม, ดีกว่า**เจ้อ**, ทำเห่อห้าม
 อย่าริเสือก, เถลือกถลน, รนหาความ รู้จักห้าม, ใจพัก, รู้จักคอย ฯ
 (นราวุธโรวาท. 2540 : 36)

จากตัวอย่างนี้ คำว่า **เจ้อ** หมายถึง “เสนอหน้าเข้าไปในสถานที่ไม่สมควรเมื่อเขาไม่ต้องการหรือมิได้เรียกหา” ในบทประพันธ์หมายถึง ให้ระวังกิริยาท่าทางให้เหมาะสมและถูกกาลเทศะ

● ฤาเยี้ยเยาะ, เฆมาขาน, ประจาร์บั้ง ฤาเย้อหยิ่ง, ทอยทัก, กักชะละ
 ฤาพุดมาก, ปากพล่อย, ปล่อยพะพะ ฉลาดชะ, ใจเฉลียว, เหนียวสำเรา ฯ
 (นราวุธโรวาท. 2540 : 50)

จากตัวอย่างนี้ คำว่า **ปากพล่อย** หมายถึง “พูดโดยไม่คำนึงว่าเป็นเรื่องจริงหรือไม่จริง” คำว่า **เฟะเฟะ** หมายถึง “เลอะเทอะ ไม่เข้าท่า” ในบทประพันธ์หมายถึง อย่าแสดงกิริยาเย่อหยิ่งหรือใช้คำพูดที่ไม่เป็นความจริง หรือไม่ดี ให้รู้จักยั้งคิดก่อนพูด

๑ **แม่นเด็กชู้,รู้ชู้,ชักด้วยบ ถึงมีทรัพย์,ยศศักดิ์,มักฉิบหาย** การสั่งสอน,ป้อน
ความรู้,รู้ใจกาย นำแจกจ่าย,บุตรธิดา,กว่าเงินทอง ฯ

(นราสิกขเวท. 2540 : 12)

จากตัวอย่างนี้ คำว่า **ฉิบหาย** หมายถึง “สูญหมด เสียหมด ปันปี” ในบทประพันธ์หมายถึง คนที่มีทรัพย์ ถ้าไม่รู้จักรักษาก็จะสูญสิ้น หรือหมดไปอย่างไร้ค่า

๑ **อย่ากินดื่ม,ลิมูม,ทำมูมมาม** **ฤตะกลาม,ปามคว่า,สวาหาย**
ปากอย่าเปรอะ,เลอะแพะ,เคี้ยวเหยะคาย **สำรวมกาย,อย่างผู้ดี,อารีระวัง ฯ**

(นราสิกขเวท. 2540 : 36)

จากตัวอย่าง คำว่า **มูมมาม** หมายถึง “กินอย่างตะกรุมตะกราม อากาที่กินอาหารอย่างเปื้อนเปรอะเลอะเทอะไม่เรียบร้อย” **ตะกลาม** มาจากคำว่า **ตะกละตะกลาม** หมายถึง “มักกิน กินไม่เลือก เห็นแก่กิน” **สวาปาม** หมายถึง “ขยู่กินอย่างตะกละลูกกลอนอย่างลิงกิน” ในที่นี้ หมายถึง ใน การกิน การดื่ม ต้องรู้จักระวังกิริยาให้สมกับเป็นผู้ได้รับการอบรม

4.1.2 กลวิธีการใช้สำนวน

สำนวน หมายถึง ถ้อยคำหรือข้อความที่กล่าวสืบต่อกันมาช้านานแล้ว มีความหมายไม่ตรงตามตัว หรือมีความหมายอื่นแอบแฝง สง่า กาญจนาคพันธ์. (2515 :1) ให้ความหมายของสำนวน ไว้ว่า “คำพูดของมนุษย์เราไม่ว่าชนชาติใด ภาษาใด แยกออกได้กว้างๆ 2 อย่าง คือ หนึ่งพูดตรงไปตรงมาตามภาษาธรรมดาและสามารถเข้าใจได้ทันทีอีกอย่างหนึ่งพูดเป็นชั้นเชิงไม่ตรงไปตรงมา ผู้ฟังต้องคิดจึงเข้าใจ คำพูดเป็นชั้นเชิงนี้เราเรียกว่า สำนวน” หนึ่ง คำอธิบายความหมายของสำนวนต่างๆ ผู้วิจัยนำมาจากคำอธิบายศัพท์ จากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542

จากการศึกษานราสิกขเวทปรากฏว่ามีลักษณะของสำนวนเป็น 2 ประเภท คือ

4.1.2.1 สำนวนในนราสิกขเวทที่ใช้เฉพาะสมัยพระองค์ผู้นิพนธ์

4.1.2.2 สำนวนในนราสิกขเวทที่มีความหมายตรงกับสำนวนทั่วไป

4.1.2.2.1 สำนวนในนรังกุโรวาทที่มีส่วนประกอบของคำต่างจากสำนวนที่ใช้ทั่วไป

4.1.2.2.2 สำนวนในนรังกุโรวาทที่มีส่วนประกอบของคำเหมือนกับสำนวนที่ใช้ทั่วไป

4.1.2.1 สำนวนในนรังกุโรวาทที่ใช้เฉพาะสมัยพระองค์ผู้นิพนธ์

สำนวนในนรังกุโรวาทที่ใช้เฉพาะสมัยพระองค์ผู้นิพนธ์ หมายความว่า สำนวนนั้นๆมีใช้อยู่ในสมัยใดสมัยหนึ่งเท่านั้นแต่ในปัจจุบันไม่พบว่ามีการใช้แล้ว สำนวนเหล่านี้ต้องอาศัยการตีความจากบริบทหรืออาจเทียบเคียงกับสำนวนปัจจุบันที่คาดว่าน่าจะมีความหมายใกล้เคียงกันหรือคล้ายคลึงกัน จากการศึกษาสำนวนที่ปรากฏใช้เฉพาะสมัยในวรรณกรรมคำสอนเรื่องนรังกุโรวาทมี 3 สำนวน คือ ทองเนื้อห้า ไช้กบท่อง และ ตินติดกาว ดังนี้

สำนวนทองเนื้อห้า

๑ เด็กฉลาด,มาทะว่ายัง,ยังสั่งสอน ยิ่งสมพร,พูลเพิ่ม,เฉลิมหล้า
 หนุนความรู้,ชูเชิด,เกิดปัญญา ทองเนื้อห้า,ให้บรรจบ,นพคุณ ฯ

(นรังกุโรวาท. 2540 : 11)

ทองเป็นธาตุแท้ชนิดหนึ่ง มีเนื้อแน่นมาก สีเหลืองสุกปลั่ง เป็นธาตุลำดับที่ ๗๙ สัญลักษณ์ Au เป็นโลหะ ลักษณะเป็นของแข็ง สีเหลือง หลอมละลายที่ ๑๐๖๓ องศาเซลเซียส เนื้ออ่อนมาก ทุบได้เป็นแผ่น จะมีความหนาแน่นน้อยกว่า ๐.๐๐๐๑ มิลลิเมตรได้ ใช้ทำรูปพรรณต่างๆ และทำเงินตรา ปัจจุบันกำหนดความบริสุทธิ์ของทองคำด้วยกะรัตโดยกำหนดว่าทองคำ ๒๔ กะรัต เป็นทองคำบริสุทธิ์ที่สุด โบราณกำหนดคุณภาพของเนื้อทอง ตั้งแต่เนื้อสี่ถึงเนื้อเก้าโดยตั้งพิกัดตามเนื้อทอง เช่น ทองเนื้อหก คือ ทองหนัก ๑ บาท ราคา ๖ บาท ทองเนื้อเก้า คือ ทองหนัก ๑ บาท ราคา ๙ บาท (ประกาศรัชกาลที่ ๔) ทองเนื้อเก้า หรือ ทองนพคุณ เป็นทองแท้เป็นทองบริสุทธิ์ เรียกว่า ทองธรรมชาติ หรือบางที่เรียกว่า ทองชมพูนุท เช่นว่าดังทองชมพูนุทเนื้อเก้า (สังข์ทองตอนตีคัลลี) (คำอธิบายศัพท์นรังกุโรวาท.2540 : 11)

ในนรังกุโรวาท ใช้สำนวน ทองเนื้อห้า ก็คือ ทองหนัก ๑ บาท ราคา ๕ บาท หมายความว่า ยังเป็นเด็ก เปรียบเป็นทองก็แค่ทองเนื้อห้า ถ้าหมั่นศึกษาเล่าเรียน มีความรู้มีปัญญากล้าแข็งขึ้นจากทองเนื้อห้า ก็จะรุ่งเรืองจนถึงเป็นทองนพคุณ หรือทองเนื้อเก้า คือ ทองที่ดีที่สุด มีค่ามากที่สุด

สำนวนไช้กบท่อง

๑ ท่านสอนให้,ใช้สอย,คอยชวนชวาย การง่ายๆ,อย่าเคอะ,งะงุ่มง่าม

จงแคล้วคล่อง, **ไขกบท้อง**, นะไม่งาม

วานบอกความ, ตามใคร, ไปพลัน ฯ

(นราวุธโรวาท. 2540 : 46)

สำนวน **ไขกบท้อง** หมายถึง “เป็นลักษณะของสัตว์ปลาที่มีไข่ อยู่เต็มท้อง ทำให้ว่ายน้ำได้ เชื่องช้า” (คำอธิบายศัพท์นราวุธโรวาท.2540 : 46) ตามตัวอย่างนี้ นราวุธโรวาทสอนให้รู้จักขนขวาย ให้มีความพยายาม การงานง่าย ๆ ก็ควรทำด้วยความมั่นใจ ไม่เงอะงะ งุ่มง่าม หรือพยายามหาคนช่วยได้

สำนวนตีนติดกาว

๑ กำหนดใจน, ไปให้ทัน, ท่านกำหนด อย่าเซ่อซด, ขยดเขยื้อน, ให้เคลื่อนหมาย ผืนใจ
หัด, ทะมัดทะแมง, แข็งแรงกาย อัย่าย่องย้าย, อย่างจีน, **ตีนติดกาว** ฯ

(นราวุธโรวาท. 2540 : 29)

สำนวนว่า **ตีนติดกาว** หมายถึง “ทำอะไรแบบเกาะติด ไม่ยอมปล่อย มีความหมายทั้งในแง่ดีและไม่ดี” (คำอธิบายศัพท์นราวุธโรวาท.2540 : 29) ตามตัวอย่างนี้ นราวุธโรวาทสอนให้เป็นคน กระฉับกระเฉง ว่องไว ทำอะไรให้มีความทะมัดทะแมง อย่าทำตัวเชื่องช้า ไม่กระตือรือร้น

4.1.2.2 สำนวนในนราวุธโรวาทที่มีความหมายตรงกับสำนวนทั่วไป

4.1.2.2.1 สำนวนในนราวุธโรวาทที่มีส่วนประกอบของคำต่างจากสำนวนที่ใช้ทั่วไป

สำนวนในนราวุธโรวาทที่มีส่วนประกอบของคำต่างจากปัจจุบันหมายความว่า สำนวนนั้นๆ ประกอบด้วยคำบางคำที่ต่างจากสำนวนที่ใช้ทั่วไป แต่ยังคงใช้ในความหมายเดียวกัน ใกล้เคียงกัน หรือเป็นไปในทางเดียวกัน ดังนี้

สำนวนหน้านิ้วคิ้วขอด

๑ **ไม่หน้านิ้ว, คิ้วขอด**, อิดออดบ่น
พาลทะเลาะ, เกกมะเหรก, โหยกเหยกครั้น

ชูคำรน, โมโหร้าย, โกรธหมายมัน
บังคับกลับ, ใจสู้, ให้อยู่มือ ฯ

(นราวุธโรวาท. 2540: 50)

สำนวนว่า **หน้านิ้วคิ้วขอด** สำนวนทั่วไปใช้ว่า **หน้านิ้วคิ้วขมวด** มีความหมายเหมือนกัน

ว่า “การแสดงสีหน้าครุ่นคิดตลอดเวลา” ตามตัวอย่างนี้ นราภูกุโรวาทสอนไม่ให้แสดงสีหน้าเบื่อหน่าย ครุ่นคิด หรือแสดงอาการโมโห พาลเกร หรือมุ่งจะหาเรื่อง

สำนวนคบคนชั่วพาทัวชั่วผิดแผน คบคนดีพาทเป็นศรีดีเป็นแดน

๑ จะคบมิตร,คิดเลือก,อย่าเกลือกกั้ว **คบคนชั่ว,พาทัว,ชั่วผิดแผน** **คบ**
คนดี,พาทเป็น,ศรีดีเป็นแดน **อย่าปราปรั้น,ล่อแหลม,แต่มีพองาม** ๗

(นราภูกุโรวาท. 2540: 95)

สำนวนว่า **คบคนชั่วพาทัวชั่วผิดแผน คบคนดีพาทเป็นศรีดีเป็นแดน** สำนวนทั่วไปใช้ว่า **คบคนพาลพาทไปหาผิด คบบัณฑิตบัณฑิตพาทไปหาผล** มีความหมายอย่างเดียวกัน คือ “ให้รู้จักเลือกคบคน ถ้าคบคนดีจะนำพาทไปในทางที่ดี ถ้าเลือกคบคนชั่วก็จะนำพาทไปในทางไม่ดี” ตามตัวอย่างนี้ นราภูกุโรวาทสอนให้ รู้จักเลือกคบมิตร เพราะถ้าคบคนดี ก็พาทไปในทางที่ดีถ้าคบคนชั่วก็จะนำพาทแต่สิ่งไม่ดีมาให้

สำนวนอุอะมะเท็ง

๑ ยามพูดจา,จงสั้มา,คารวะ **อย่าอุอะ,มะเท็ง,เหลิงแสดง** **พูดคำ**
ไหน,ให้ชัด,อย่าดัดแปลง **เห็นแก่แผลง,พลิกสำเนียง,เสียงวอวา** ๗

(นราภูกุโรวาท .2540 : 46)

สำนวนว่า **อุอะมะเท็ง** สำนวนทั่วไปใช้ว่า **อะอะมะเท็ง** หมายถึง “ส่งเสียงดังหรือเอ็ดตะโร” ตามตัวอย่างนี้ นราภูกุโรวาท ใช้สำนวนนี้หมายถึง เวลาพูดคุยไม่ให้ส่งเสียงดังอะอะ และอย่าดัดแปลงเสียงพูดให้แปลกประหลาด

สำนวนเข้าบ้านท่านอย่าดูตาย บั้นจ้วควายให้บั้นลูกท่านเล่น

๑ คำโบราณ,เข้าบ้านท่าน,อย่าดูตาย **บั้นจ้วควาย,ให้บั้น,ลูกท่านเล่น** **ยาม**
อยู่บ้าน, แม่พ่อ,ขออย่าเว้น **ช่วยวิ่งเต้น,ยิ้มตำ,อาษางาน** ๗

(นราภูกุโรวาท .2540 : 51)

สำนวนว่า **เข้าบ้านท่านอย่าดูตาย** บั่นจ้วควายให้บั่นลูกท่านเล่น สำนวนทั่วไปใช้ว่า **อยู่บ้านท่านอย่านั่งดูตาย** บั่นจ้วบั่นควายให้ลูกท่านเล่น มีความหมายเหมือนกัน คือ “เมื่ออยู่บ้านใครให้เป็นคนขยัน ไม่นั่งดูตายช่วยเหลืองานบ้านทุกอย่างที่ทำได้” ตามตัวอย่างนี้ นราภุโรวาทใช้สำนวนนี้สอนว่า เมื่ออยู่บ้านใครให้เป็นคนขยัน ไม่นั่งดูตายให้ช่วยเหลืองานบ้านทุกอย่างที่ทำได้

สำนวนกำเริบเติบตะเวน

๑ เด็กสืบขวบ, จวบสืบเอ็ด, นี้เผ็ดร้อน ควรจะสอน, แปรข้อ, พอจำจาด
จัดเป็นคั่น, ขึ้นสี่, มีพยศ น่าจะกต, กันกำเริบ, เติบตะเวน ฯ

(นราภุโรวาท. 2540 :65)

สำนวนว่า **กำเริบเติบตะเวน** สำนวนทั่วไปใช้ว่า **กำเริบเสิบसान** หมายถึง “ควรป้องกันมิให้เด็กเติบโตแล้วเที่ยววระรานผู้อื่น หรือเที่ยวไปอย่างไม่เหมาะสม” ตามตัวอย่างนี้ นราภุโรวาทกล่าวถึงเด็กสืบขวบ ที่เป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อต้องคอยดูแล เข้มงวดไว้เพื่อมิให้มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

สำนวนเส้นผมชูบังภูเขา

๑ เลยปรักปรำ, ถล่ำหลอก, ไม่พอกเฟิ่น คล้ายจับเส้น, ผมชู, บังภูเขา
เพราะศรัทธา, ซล่ำส่ง, ชักงงเงา จำหนะเจ้า, เลื่อมใส, ในที่ควร ฯ

(นราภุโรวาท. 2540: 67)

สำนวนว่า **เส้นผมชูบังภูเขา** สำนวนทั่วไปใช้ว่า **เส้นผมบังภูเขา** หมายถึง “มีปัญญาเพียงเล็กน้อยเท่านั้น แต่ไม่สามารถแก้ไขได้” สำนวนนี้มีความหมายเหมือนกัน นราภุโรวาทใช้สำนวนนี้หมายถึงมีปัญญาเพียงเล็กน้อยเท่านั้น แต่ไม่สามารถแก้ไขได้

สำนวนต่อหน้าพลับปลับหลังตะโก

๑ อายผีสว่าง, เทวดา, รักษาศิริ เป็นคติ, โบราณสอน, ข้อนดีหลาย ต่อหน้าพลับ,
ปลับหลัง, อย่างหวังร้าย ปลับก็ปลับ, อย่างปลับกลาย, เป็นตะโก ฯ

(นราภุโรวาท. 2540: 77)

สำนวนว่า **ต่อหน้าพลับปลับหลังตะโก** สำนวนทั่วไปใช้ว่า **ต่อหน้ามะพลับ ลับหลังตะโก** หมายถึง “อยู่ต่อหน้าผู้ใหญ่ประพฤติตัวเรียบร้อย พอลับหลังก็ซุกซนเป็นลิงเป็นค่าง” กาญจนาคพันธุ์ ได้ อธิบายที่มาของสำนวนนี้ว่า “มะพลับเป็นชื่อต้นไม้ชนิดหนึ่ง และตะโก ก็เป็นชื่อต้นไม้ชนิดหนึ่ง สำนวนนี้เอา ต้นไม้ทั้งสองมาเทียบทางเสียง คือ “มะพลับ” เอาการเทียบทางเสียงเท่ากับ”รับ” ส่วน”โก” เอาการเทียบทางเสียง เท่ากับ “โกหก” ต่อหน้ามะพลับ จึงหมายความว่า ต่อหน้าก็รับ ลับหลังตะโก จึงหมายความว่า พอลับหลังก็ โกหกไม่ทำตามที่ได้รับไว้” ตามตัวอย่าง นราญโรวาทใช้สำนวนนี้หมายถึง อยู่ต่อหน้าหรืออยู่ลับหลังต้อง ปฏิบัติตัวเหมือนกัน โดยเฉพาะการปฏิบัติตัวเป็นคนดี

สำนวนตีหัวหมาปาหัวแจ็ก

● เมตตาเด็ก, เล็กกว่า, อย่าข่มเหง ให้นึกเกรง, นินทานึก, รู้สึกขวย **ตีหัวหมา,**
ปาหัวแจ็ก, น้มเด็กขวย เด็กดีขวย, อุดหนุน, กรุณา ฯ

(นราญโรวาท .2540 : 95)

สำนวนว่า **ตีหัวหมาปาหัวแจ็ก** สำนวนทั่วไปใช้ว่า **ตีหัวหมาดำแม่แจ็ก** หมายถึง “แสดงความเก่งกับคนที่ไม่มีพิษสง เกเร เกะกะไปทั่ว” ตามตัวอย่าง นราญโรวาท ใช้สำนวนนี้หมายถึง การกระทำที่ไม่สุภาพ และรุนแรงแสดงความโหดร้าย

สำนวนย้อมแมว

● นักนิพนธ์, คนอยาก, ฝีปากเพราะ โอกาสเหมาะ, เคราะห์ประเสริฐสุ, ก็เชิดผล
ใครแต่งปลอม, ย้อมแมว, แล้วพิกล ไปด่าคน, หูโฆมด, โทษถึงตัว ฯ

(นราญโรวาท .2540: 107)

สำนวนว่า **ย้อมแมว** สำนวนทั่วไปใช้ว่า **ย้อมแมวขาย** หมายถึง “ตกแต่งคนหรือของที่ไม่ดี โดยมีเจตนาจะหลอกลวงให้ผู้อื่นเชื่อว่าดี” ตามตัวอย่าง นราญโรวาทใช้สำนวนนี้หมายถึง การหลอกลวงให้เกิดความเข้าใจผิด

สำนวนโลกโทสันต์

๑ แต่ข้อนี้, รวงต้องดี, มีเส้นขีด อย่านอกขีด, ถึงลโมบ, **โลกโทสันต์** ฤๅบัดสี,
ขี้ตระหนี่, ไม่ได้ครั้น คนละอัน, กะโหวาท, นุศาสน์เที่ยว ฯ

(นราทฎโรวาท. 2540 :107)

สำนวนว่า **โลกโทสันต์** สำนวนทั่วไปใช้ว่า **โลกโมโทสัน** หมายถึง “อยากได้มากๆ อยากได้
ไม่รู้จักพอ อยากได้มากขึ้นเรื่อยๆ” ตามตัวอย่าง นราทฎโรวาทใช้สำนวนนี้ สอนให้เป็นคนรู้จักพอ ไม่ให้
เป็นคนโลภมาก หรือเป็นคนตระหนี่จนเกินไป

สำนวนต่อสร้อยเสริมจริง

๑ พูดอะไร, ให้คำ, แมนยำถ้อย อย่าต่อสร้อย, **เสริมจริง**, เป็นสิ่งชั่ว เหมือน
ตัวฆ่า, วาจาสัตย์, ระมัดกลัว จะกลายเป็น, สัมผัส, สืบปลับปลั่ง ฯ

(นราทฎโรวาท. 2540 :39)

สำนวนว่า **ต่อสร้อยเสริมจริง** สำนวนทั่วไปใช้ว่า **ต่อเติมเสริมแต่ง** หมายถึง “อย่าต่อ
หรือเสริมคำพูดให้ผิดจากความเป็นจริง” ตามตัวอย่าง นราทฎโรวาทใช้สำนวนนี้ เพื่อสอนในเรื่องการ
พูด ไม่ให้ต่อเติมข้อความไปในทางไม่ดี

สำนวนไม่มีมูลอาภูลฝอย ไม่มีฝอยหมาม้อยไม่

๑ ในโลกนี้, **ไม่มีมูล, อาภูลฝอย** จับเท็จติด, ประติดประดอย, สำออยปั้น กอบ
เหตุผล, กลอุบาย, ขยายยัน กลบยุติธรรม, ตบตา, เชื่อว่ามี ฯ

๑ พูดพล่อยๆ, **ไม่มีฝอย, หมาม้อยไม่** ใช้คำไทย, เขมรฆ่า, นำบัดสี คนรัก
ชาติ, มาทกมล, เป็นคนดี พังวจี, แล้วจงถาม, ว่าความใฝ่ ฯ

(นราทฎโรวาท. 2540 :123)

สำนวนว่า **ไม่มีมูลอาภูลฝอย...ไม่มีฝอยหมาม้อยไม่** สำนวนทั่วไปใช้ว่า **ไม่มีมูลฝอย
หมาไม่ชี้** ใช้ได้ในความหมายเดียวกัน หมายถึง “ไม่มีสาเหตุก็จะมีเหตุเกิดขึ้น” ตามตัวอย่าง นราทฎ

กุโรวาทใช้สำนวนนี้หมายถึง คนที่มีเล่ห์เหลี่ยมสามารถใช้ความเจ้าเล่ห์ ปกปิดความถูกต้องได้ แต่ถ้าเป็นคนที่รักษาดีกก็ต้องหาเหตุผลก่อนที่จะหลงเชื่อ

สำนวนยกตนเอกคนเดียว

◎ คนแรกรู้,มักจะรู้,ความรู้ลวด รู้ตลอด,ยอดวิญญู,ซูขรม ดีความรู้,หลู
ผู้อื่น,ตื่นตบม เหนือนิยม,ยกตน,เอกคนเดียว ฯ

(นรางกุโรวาท. 2540 :16)

สำนวนว่า ยกตนเอกคนเดียว สำนวนทั่วไปใช้ว่า ยกตนข่มท่าน หมายถึง “พูดทับถมผู้อื่นแสดงตัวเหนือกว่า” ตามตัวอย่าง นรางกุโรวาทใช้สำนวนนี้หมายถึง อวดคุณหรือพูดทับถมผู้อื่นด้วยการยกตัวเองเหนือกว่า

สำนวนต่อลิ้น

◎ ขึ้นโต้แย้ง,เหมือนยิงแกลิ่ง,ให้ดูหมิ่น อย่าต่อลิ้น,ฟังเล่น,เห็นเฉลียว
ปล่อยนักปราช, ศาสดา,ว่ากันเปรี้ยว วิชาเหนียว,เหลียวหลัง,หวลยั้งเอง ฯ

(นรางกุโรวาท. 2540 :19)

สำนวนว่า ต่อลิ้น สำนวนทั่วไปใช้ว่า ตีฝีปาก หมายถึง “ การพูดแสดงโวหารจะฉาน เมื่อมีการถกเถียงหรือโต้แย้งกัน” ตามตัวอย่าง นรางกุโรวาทใช้สำนวนนี้หมายถึง ถ้าไม่มีความรู้ในเรื่องที่ต้องการโต้แย้ง ไม่ควรถกเถียง และควรเป็นผู้ฟังที่ดี สมควรกว่า

สำนวนล้อมคอกด้วยน้ำเย็น

◎ ส่วนผู้ใหญ่,เห็นไกล,หลงไขว้เขว ต้องอุปะเท่ห์,ทำงทัด,ตัดความเห็น โดย
อ้อมค้อม,ล้อมคอก,ด้วยน้ำเย็น แม้นชูเชียว,ข่มนัก,มักหมางใจ ฯ

(นรางกุโรวาท. 2540 :20)

สำนวนว่า **ล้อมคอกด้วยน้ำเย็น** สำนวนทั่วไปใช้ว่า **เอาน้ำเย็นเข้าลูบ** หมายถึง “พูดจาหวานล่อมให้ให้อ่อนโยน พูดจาเอาอกเอาใจให้เห็นว่าหวังดี” ตามตัวอย่าง นรังกุโรวาทใช้สำนวนนี้ หมายถึง ควรรู้จักใช้คำพูดที่อ่อนโยน รู้จักเอาอกเอาใจด้วยคำพูด

สำนวนเจ้ากรรมเวร

● **กิริยา, ให้น้ำ, ขึ้นตาบาน** **อย่าบุดบั้ง, ชิ่งคร้าน, ปานพวกเขน** **ยิ้มไม่**
เป็น, เข็ญแต่เง้า, เจ้ากรรมเวร **กลายเป็น, เดนนรก, กำเนิดปน** ฯ

(นรังกุโรวาท. 2540 : 65)

สำนวนว่า **เจ้ากรรมเวร** สำนวนทั่วไปใช้ว่า **เจ้ากรรมนายเวร** หมายถึง “ผู้เคยมีกรรมมีเวรต่อกันมาแต่ชาติก่อน” ตามตัวอย่าง นรังกุโรวาทใช้สำนวนนี้หมายถึง เป็นคนรำเริง มีชีวิตชีวา อย่าทำเหมือนคน ที่หนีออกมาจากนรก มีความกังวล กลัวเกรงตลอดเวลา

สำนวนสมตัวเป็นหัวเอว

● **ตั้งใจจริง, ทิ้งเสียด, รักเกียรติยศ** **ให้ปรากฏ, แก่ตน, ไซ้คนเหลว** **วางตัวให้,**
สมตัว, เป็นหัวเอว **อย่าเหลาะแหละ, เหลวเป้ว, เป็นเปลวเพลิง** ฯ

(นรังกุโรวาท. 2540 : 68)

สำนวนว่า **สมตัวเป็นหัวเอว** สำนวนทั่วไปใช้ว่า **สมหน้าสมตา** หมายถึง “เหมาะสมแก่เกียรติและฐานะ” ตามตัวอย่าง นรังกุโรวาทใช้สำนวนนี้หมายถึง ให้รู้จักรักในเกียรติของตน และวางตัวให้เหมาะสมกับฐานะ

สำนวนขม้นกะปุน

● **ทุกหญิงชาย, มักจะหมาย, มีเกียรติคุณ** **ฤา มีบุญ, มีฤทธิ์, ประสิทธิ์สงวน**
อยากอย่างไร, แล้วน้ำใจ, จงใคร่ครวญ **ทำถูกส่วน, สมเพลา, มาเหมือนปอง**
● **ขม้นกะปุน, จะให้สูญ, ศรีแดงกวาง** **ก็ต้องรีบ, บีบมนาว, ถูกคราวคล่อง**
น้ำมนาว, ชาวขม้น, สิ้นแดงดอง **เป็นศรีเหลือง, อล่องฉ่อง, หนีฉันใด** ฯ

(นรังกุโรวาท. 2540: 146)

สำนวนว่า **ขมื่นกะปุน** สำนวนทั่วไปใช้ว่า **ขมื่นกับปุน** หมายถึง “ไม่ถูกกัน เข้ากันไม่ได้ ทะเลาะวิวาทกันอยู่เป็นนิจ” ตามตัวอย่าง นรังกุโรวาทใช้สำนวนนี้ หมายถึง ชอบวิวาทกันอยู่เสมอ เมื่ออยู่ใกล้กัน ไม่ถูกกัน เพื่อสอนคนวัยหนุ่มสาว ให้รู้จักรักษาเกียรติยศ รู้จักแสดงน้ำใจ และรู้จักกาลเทศะ เพื่อป้องกันความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นได้เสมอสำหรับเด็กวัยนี้

สำนวนขั้นต่อ

● **เพลาล่น,ใจอย่า,ได้ท้อ** **แพ้ขั้นต่อ,ข้ออย่ารว,แก้ตัวใหม่** **แม่นใจน้อย,**
ถ้อยทุพล,คนโยไฟ **ยิ้มยิ้มไว้,เถอะแพ้มั่ง,ก็ซึ่งเรา** ฯ

(นรังกุโรวาท. 2540 :61)

สำนวนว่า **ขั้นต่อ** สำนวนทั่วไปใช้ว่า **พั่นขั้นต่อ** หมายถึง “การพั่นซึ่งได้เสียกันโดยวิธี ต่อรอง” ตามตัวอย่าง นรังกุโรวาทใช้สำนวนนี้ สอนให้รู้จักการยอมรับผลของการแพ้ต่อสิ่งที่ไม่เป็น ประโยชน์เช่นการแพ้พั่น

สำนวนฝนทั้งเป็นเข็ม

● **จงอุตส่าห์,พยายาม,อย่าขามซี** **ให้ตัวดี,ขึ้นเสมอ,จนเลอเขา** **ฝนทั้งเป็น,**
เข็มสู้,อย่าดูเบา **เขากินเข้า,เราก็กิน,โยหมิ่นตน** ฯ

(นรังกุโรวาท. 2540 :61)

สำนวนว่า **ฝนทั้งเป็นเข็ม** สำนวนทั่วไปใช้ว่า **ฝนทั้งให้เป็นเข็ม** หมายถึง “มีความพากเพียรมากจนประสบความสำเร็จ ทั้งมีขนาดใหญ่ และเป็นเหล็กแข็งมาก สำหรับรองรับการตีเหล็ก เอมามาฝนจนกลายเป็นเข็มเล่มเล็กๆได้ เปรียบเทียบให้เห็นถึงความพยายามอย่างหนักจึงประสบความสำเร็จ” ตามตัวอย่าง นรังกุโรวาทใช้สำนวนนี้ สอนให้รู้จักการพยายามในการดำรงชีวิต

สำนวนผ่อนสั้นยาว

● **ผู้เป็นนาย,หมายความว่า,จะหาช่อง** **ใช้เงินทอง,บรรเทึงใจ,จึงใช้บ่าว** **ควรเผื่อ**
พัก,กินนอน,ผ่อนสั้นยาว **มีเอยาวสาว,สุขผู้เดียว,น่าเสียวนัก** ฯ

(นรังกุโรวาท. 2540 : 105)

สำนวนว่า **ผ่อนสั้นยาว** และ **มือยาวสาว** สำนวนทั่วไปใช้ว่า **ผ่อนสั้นผ่อนยาว** หมายถึง “ลดลาวาศอกให้แก่กัน ประนีประนอม อลุ่มอล่วย” และ**มือใครยาวสาวได้สาวเอา** หมายถึง “กอบโกยเอามาเป็นของคนเพียงผู้เดียว” ตามตัวอย่าง นราทวารวดีใช้สำนวนนี้สอนให้รู้จักการใช้คน รู้จักประนีประนอม และรู้จักกินอยู่ให้เหมาะสมกับฐานะของตน

4.1.2.2.2 สำนวนในนราทวารวดีที่มีส่วนประกอบของคำเหมือนกับ สำนวนที่ใช้ทั่วไป

สำนวนที่มีใช้คำและความหมายเหมือนกับสำนวนที่ใช้ทั่วไป หมายความว่า สำนวนในนราทวารวดียังมีใช้เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน และมีความหมายเดียวกัน ใกล้เคียงกัน หรือ เป็นไปในทำนองเดียวกัน สำนวนที่ปรากฏในนราทวารวดี มีดังนี้

สำนวนข่มเหงคนเนงร้าย

๑ **สังเวชสัตว์, หัดเห็น, เซ่นทารก** **ทิ้งหนูก, เลี้ยงแล้ว, จนแมวหมา** **อย่าข่ม**
เหง, คนเนงร้าย, หมายเมตตา **เกรงครหา, ว่าหยาบใจ, บาปเบียด** ฯ

(นราทวารวดี. 2540 :37)

สำนวนว่า **ข่มเหงคนเนงร้าย** หมายถึง “รังแกหรือเบียดเบียน” ตามตัวอย่างนราทวารวดีใช้สำนวนนี้ หมายถึง อย่ารังแก เด็กเล็ก หรือสัตว์ตัวเล็กๆที่ไม่มีทางต่อสู้ และให้รู้จักมีความเมตตา

สำนวนสับปลับ

๑ **พูดอะไร, ให้คำ, แม่นยำถ้อย** **อย่าต่อสร้อย, เสริมจริง, เป็นสิ่งชั่ว** **เหมือน**
ตัวฆ่า, วาจาสัตย์, ระมัดกลัว **จะกลายเป็น, สัมผัส, สับปลับพลัง** ฯ

(นราทวารวดี. 2540 :39)

สำนวนว่า **สับปลับ** หมายถึง “พูดเปลี่ยนไปเปลี่ยนมา หรือกลับไปกลับมาเชื่อถือไม่ได้” ตามตัวอย่าง นราทวารวดี ใช้สำนวนนี้ เพื่อสอนเรื่องการพูดในเรื่องที่เป็นความจริง ไม่ควรพูดกลับไปกลับมา

สำนวนยกตนข่มท่าน

๑ **นำอดสู, รู้ศึก, จักระดี** การอวดดี, ขี้อาย, ร้ายและไพร่ **ที่ยกตน, ข่ม**
ท่าน, นั้นจรรไร **ไม่มีใคร, ชอบเจียด, เกลียดอาการ** ฯ

(นราขุโรวาท. 2540: 66)

สำนวนว่า **ยกตนข่มท่าน** หมายถึง “ยกย่องตัวเองและข่มขู่ผู้อื่น หรือพูดทับถมผู้อื่นแสดงให้เห็นว่าตนเหนือกว่า” ตามตัวอย่างนราขุโรวาทใช้สำนวนนี้เพื่อ สอนเด็กไม่ให้ประพฤติตนในทางที่ผิด ในทางที่ไม่สมควร

สำนวนฟังหูไว้หู

๑ **ความเลื่อมใส, ใช้ผิด, คิดจะร้าย** เช่นเมามาย, ศาสนา, กล้าลบหลู่ **หลง**
หลับตา, ศรัทธาตบม, งมวิญญู **ไม่ฟังหู, ไว้หู, เพราะหูเบา** ฯ

(นราขุโรวาท. 2540 :46)

สำนวนว่า **ฟังหูไว้หู** หมายถึง “เมื่อได้ยินได้ฟังแล้วอย่าเพื่อเชื่อว่าเป็นจริง ไปตามที่ได้ยิน ได้ฟังมานั้นทั้งหมด” ตามตัวอย่างนราขุโรวาทใช้สำนวนนี้ หมายถึง รับฟังไว้แต่ไม่เชื่อทั้งหมด เพื่อสอนให้เด็กไม่หลงมงาย หรือหลงเชื่อในสิ่งที่ผิด ควรพิจารณาและไตร่ตรองในสิ่งที่รับฟัง

สำนวนขายผ้าเอาหน้ารอด

๑ **แต่ขายผ้า, เอาหน้ารอด, ทอดทานอวด** **ตัวเองชวด, จนจ้อก, ก็ออกขำ** **เอาแต่**
หน้า, กำเจ็ส้ว, ตัวระกำ **อย่าเหลาะแหละ, แะนะนำ, ทำปลอมแพลม** ฯ

(นราขุโรวาท. 2540: 86)

สำนวนว่า **ขายผ้าเอาหน้ารอด** หมายถึง ยอมสละสิ่งที่เป็นเพื่อรักษาหน้า หรือศักดิ์ศรีของตนเอาไว้ ตามตัวอย่าง นราขุโรวาท ใช้สำนวนนี้หมายถึง ยอมเสียสละแม้แต่ของจำเป็นที่ตนมีอยู่ เพื่อรักษาชื่อเสียงของตนไว้ ทำให้สำเร็จลุล่วงไป เพื่อรักษาชื่อเสียงของตนไว้ เพื่อสอนให้รู้จักแก้ปัญหาเฉพาะได้

สำนวนนอกกริต

๑ แต่ข้อนี้, ร่วงต้อง, ดีมีเส้นขีด อย่างนอกกริต, ถึงลโมบ, โลกโทสันต์ ฤๅบดสี,
ขี้ตระหนี่, ไม่ได้ครั้น คนละอัน, กะโอวาท, นุศาสน์เที่ยว ฯ

(นราวุธโรวาท. 2540 :107)

สำนวนว่า **นอกกริต** หรือ **นอกริต** หมายถึง “ ความประพฤตินอกกริตนอกรอย ผิดจารีต ไม่อยู่ในโอวาท ” ตามตัวอย่างนราวุธโรวาทใช้สำนวนนี้หมายถึง ไม่ประพฤติตามจารีตประเพณี เพื่อให้เด็กประพฤติตัวให้อยู่ในโอวาท

สำนวนน้ำขึ้นให้รีบตัก

๑ ยามหนุ่มสาว, คราวผู้ใหญ่, อย่าได้มีน เหมือนน้ำขึ้น, รีบตัก, ให้นักหนา
ยามแก่เฒ่า, เข้าแข่ง, หมดแรงลา ทรัพยซึ่งหา, สงวนไว้, ได้เลี้ยงตน ฯ

(นราวุธโรวาท. 2540: 108)

สำนวนว่า **น้ำขึ้นให้รีบตัก** หมายถึง “เมื่อโอกาสมาถึงควรรีบลงมือทำทันที” ตามตัวอย่างนราวุธโรวาทใช้สำนวนนี้หมายถึง เมื่อมีโอกาสดีควรรีบกระทำ เพื่อสอนให้เด็กที่เข้าสู่วัยหนุ่มสาว รู้จักไขว่คว้าโอกาสที่มาถึง และเพื่อความสนุกสนานในอนาคต

สำนวนน้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่า

๑ แม้นบ่าวรวย, ช่วยนาย, ให้อายจน บ่าวร้อนรน, นายรับ, ดับถนอม
น้ำพึ่งเรือ, เสือพึ่งป่า, ว่าหว่านล้อม นายบ่าวพร้อม, ใจเมือง, ประเทืองพร ฯ

(นราวุธโรวาท. 2540 :127)

สำนวนว่า **น้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่า** หมายถึง “ต่างคนต่างพึ่งพาอาศัยกัน” ตามตัวอย่างนราวุธโรวาท ใช้สำนวนนี้ หมายถึง การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน เพื่อสอนให้เด็กรู้จักการปกครองบ่าวไพร่ เพราะนายกับบ่าวต้องพึ่งพาอาศัยและช่วยเหลือกัน สร้างความเจริญมาแก่ตนและวงศ์ตระกูล

สำนวนสั้นเนื้อประดาตัว

๑ ผู้ฉลาด, ขาดทุน, วุ่นนี้สิน ทำกิน, มิได้รัน, ดันข้างๆ เมื่อสั้นเนื้อ, ประดา
ตัว, กลัวนี้ค้าง ไม่วุ่นวาย, พละวัน, ให้พันพั่ว ฯ

(นราวุธโรวาท. 2540 :141)

สำนวนว่า สั้นเนื้อประดาตัว หมายถึง “ไม่มีทรัพย์สินสมบัติเหลือติดตัว” ตามตัวอย่าง นราวุธโรวาท ใช้สำนวนนี้ หมายถึง ไม่มีทรัพย์สินสมบัติเหลือติดตัว เพื่อสอนให้เด็กรู้จักแก้ไขปัญหาหนี้ได้

สำนวน พิลิกกิกกือ

๑ ใครหลอกชู้, ไซ้ครู, ไซ้พ่อแม่ เขาเข้าเหย่, หยั่นเยาะ, ไม่เมาะเหมง ฟังพิลิก,
กิกกือ, อย่าถือเพลง ใจตัวเอง, กล้าตรง, ยองโยเอย ฯ

(นราวุธโรวาท. 2540 :32)

สำนวนว่า พิลิกกิกกือ หมายถึง มากมายผิดธรรมดา ประหลาดผิดธรรมดา ตามตัวอย่าง นราวุธโรวาท ใช้สำนวนนี้ สอนให้รู้จักพิจารณาคุณค่าพูดหรือคำพูดหลอก ว่าสมควรจะเชื่อหรือไม่เชื่อใคร ถ้าไม่ใช่พ่อแม่ หรือครู อาจารย์

สำนวนอ้อยสร้อย

๑ อย่าเฉื่อยชา, จงรักษา, เวลามัน ถึงให้ทัน, ก่อนกำหนด, อย่างงดห่งอย ตื่น
ให้ทัน, ไปให้ทัน, ทุกวันทอย เลิกอ้อยสร้อย, ทั้งในบ้าน, สถานเรียน ฯ

(นราวุธโรวาท. 2540 : 36)

สำนวนว่า อ้อยสร้อย หรือ อ้อยส้อย หมายถึง “เชื่องช้า เงื่องหงอย ให้คนเห็นใจ” ตามตัวอย่าง นราวุธโรวาท ใช้สำนวนนี้ สอนไม่ให้เป็นคนเฉื่อยชา แต่ควรเป็นคนทีกระตือรือร้น และตื่นแต่เช้าให้เป็นนิสัย

สำนวนกระเปียดกระเชียร

◎ อาริรััก,สมัคสมาน,แม่การละเล่น อย่าเขี้ยวเข็ญ,มิตรละเมียด,**กระเปียดกระเชียร** โอบอ้อมเอา,ใจสงวน,ชวนพากเพียร อย่าพาเหียร,เหิงหวง,ล่องปีทา ฯ
(นราวุทโรวาท. 2540 :36)

สำนวนว่า **กระเปียดกระเชียร** หรือ **กระเปียดกระเสียร** หมายถึง “พยายามใช้จ่ายอย่างจำกัด” ตามตัวอย่าง นราวุทโรวาทใช้สำนวนนี้ สอนให้รู้จักการอดออม รู้จักใช้จ่ายอย่างระมัดระวัง

สำนวนหน้าเนื้อใจเสือ

◎ เป็นมนุษย์,สุดอายุ,นำชายหน้า ก็ที่กล้า,ฆ่าสหาย,แสนร้ายชั่ว ความลับเขา,เอาขยาย,เหมือนควายวัว เหลื่อน่ากลัว,**หน้าเนื้อ,ใจเสือ**ตรง ฯ
(นราวุทโรวาท. 2540 : 48)

สำนวนว่า **หน้าเนื้อใจเสือ** หมายถึง “หน้าตาเป็นคนมีความเมตตา แต่จิตใจเป็นคนโหดร้าย คำว่า เนื้อ คือ สัตว์จำพวกกวาง เก้ง สมัน ซึ่งเป็นสัตว์ที่น่ารักและไม่เป็นอันตราย” ตามตัวอย่างนราวุทโรวาทใช้สำนวนนี้ สอนให้เป็นคนรู้จักรักษาความลับ และปฏิบัติตัวให้น่าเชื่อถือ

สำนวนพายุบุแคม

◎ ยาม**พายุ,บุแคม,ไว้แต่มีตัว** อยาตี้นกกลัว,โภยภัย,เพื่อไหลหลง ถึงฟ้าแลบ,ฟ้าร้อง,ต้องอาจองค์ ทำทง,เป็นไฟ,ก็ไม่คร้าม ฯ
(นราวุทโรวาท. 2540 :49)

สำนวนว่า **พายุบุแคม** หมายถึง “อารมณ์ของวัยรุ่นที่มีแต่ความรุนแรงอ่อนไหว ความไม่มั่นคง ถ้าต้องการจะทำอะไรก็ต้องทำให้ได้ ถ้าถูกขัดขวางจะตอบโต้อย่างรุนแรง” ตามตัวอย่างนราวุทโรวาทใช้สำนวนนี้ สอนไม่ให้ตื่นกลัว หรืออ่อนไหวไปกับเหตุการณ์ต่างๆง่าย ๆ ให้เป็นคนกล้าหาญเมื่อต้องเผชิญหน้ากับเหตุการณ์ร้ายๆ

สำนวนน้ำพักน้ำแรง

๑ เหวชอบด้วย,ช่วยคน,ทนลำบาก ยอมตกลายาก,ฤาตก,รหกรเหิน ด้วย
น้ำพัก,น้ำแรง,แข็งแรงเกิน นำสรรเสริญ,เชิดชู,ชื่นชมดี ฯ

(นราวุธโรวาท. 2540 : 56)

สำนวนว่า **น้ำพักน้ำแรง** หมายถึง “ผลงานที่เกิดจากกำลังกาย กำลังความคิด และความบากบั่นพากเพียรของตนเอง” ตามตัวอย่างนราวุธโรวาทใช้สำนวนนี้ สอนให้รู้จักทำมาหากินด้วยสติปัญญาและความสามารถของตัวเอง

สำนวนน้ำใสใจจริง

๑ ทำอะไร,น้ำใส,ใจจริงออก อย่างลับกลอก,หลอกเขา,เอาว่อน ฯ
เดี๋ยวจับ,โน้นชนนี้,กาลิบอน เรื่องลวงหลอน,ล่อลวง,ไม่ควรทำ ฯ

(นราวุธโรวาท. 2540 : 69)

สำนวนว่า **น้ำใสใจจริง** หมายถึง “น้ำใจที่บริสุทธิ์แท้จริง” ตามตัวอย่าง นราวุธโรวาทใช้สำนวนนี้ สอนให้เป็นคนจริงใจ

สำนวนตลบแต่ลง

๑ คิดสิ่งใด,ใคร่ประวัติ,สัตย์แสง อย่างบัดชบ,ตลบแต่ลง,แกล้งถลำ
ทนตรำกริ่ง,ถึงจะช้า,เวลาคลำ คิดแล้วจำ,คิดดู,ให้รู้จริง ฯ

(นราวุธโรวาท. 2540 : 70)

สำนวนว่า **ตลบแต่ลง** หรือ **ตลบตะแลง** หมายถึง “ใช้เล่ห์เหลี่ยมพลิกแพลงให้คนหลงเชื่อ” ตามตัวอย่าง นราวุธโรวาทใช้สำนวนนี้ สอนให้คิดในสิ่งที่มีความถูกต้อง ไม่ใช่เล่ห์เหลี่ยมพลิกแพลงให้คนหลงเชื่อ

สำนวนหัวเห็ด

๑ *ควรจะรู้, คนผู้เป็น, ครูคนเคย* ยอมผละ, สละผล, ตนนตกต่ำ เพื่อแสวง,
 แจ้งจริง, สิ่งแม่น ย่ำไม่ยี่น, ย่ำหัวเห็ด, ด้วยเข็ดเคย ฯ

(นราวุธโรวาท. 2540 :80)

สำนวนว่า **หัวเห็ด** หมายถึง “ทนทาน ไม่ตายลงหรือถูกทำลายลงได้ง่ายๆ เปรียบ
 เหมือนกับดอกเห็ดที่ถูกทำลายไป หมดพอดถึงหน้าฝน ดอกก็บานพลีบออกมาอีก” ตามตัวอย่างนราวุธ
 โรวาทใช้สำนวนนี้ สอนให้รู้จักดูความผิดพลาดของคนอื่นมาเป็นตัวอย่างและแสวงหาความจริงเพื่อ
 นำมาพัฒนาตัวให้ดีขึ้น

สำนวนหัวโขน

๑ *เขาตั้งแบงก์, แหลงรับ, เก็บทรัพย์ให้* ยามจ่ายใช้, เช็กสั่ง, หวังให้ง่ายกัน
 เป็นเข้า, โภชน์หัวโขน, โจรผู้ร้าย ไม่ตกเรีย, เสียหาย, รวยบาญชี ฯ

(นราวุธโรวาท. 2540 :109)

สำนวนว่า **หัวโขน** หมายถึง “สิ่งที่ยึดถือว่าเป็นสิ่งพิเศษ เมื่อได้มาไว้กับตน ได้แก่ยศ
 ตำแหน่ง เป็นต้น เป็นสิ่งที่ไม่ใช่ตัวตนอย่างแท้จริง ไม่ใช่เนื้อแท้ จอมปลอม หรือน้ำกาก” ตาม
 ตัวอย่างนราวุธโรวาทใช้สำนวนนี้ สอนให้รู้จักการสะสมเงินโดยการฝากธนาคาร เพื่อป้องกันพวก
 หลอกหลวง หรือโจรผู้ร้าย

สำนวนตกลุมพราง

๑ *ไม่พูดเท็จ, กัละเม็ด, เท็จนั่นเอง* พูดตามเพลง, บังเบียด, ส่อเสียดสี
 จนผู้อ่าน, ลานปัญญา, เชื่อวาที่ เหมว่ามี, โทษขลุ้ม, ตกลุมพราง ฯ

(นราวุธโรวาท. 2540 :134)

สำนวนว่า **ตกลุมพราง** หมายถึง “ถูกหลอกหลวงหรือล่อวงให้เสียประโยชน์ หรือได้รับ
 เคราะห์” ตามตัวอย่าง นราวุธโรวาทใช้สำนวนนี้ สอนไม่ให้พูดหลอกหลวง ให้ผู้อื่นหลงเชื่อ

สำนวนเวียนว่ายตายเกิด

๑ แล้วก็ตาย,แต่ชั้นกาย,กระจายร่วง ป่วยการหวง,ทรัพย์ปั้นแจ่อ,เพื่อยังค้ำ
 ฝ่าเวียนว่าย,ตายเกิด,เช็ดประจำ ละครเล่น,เต็นรำ,ข้าเหมือนเรา ฯ
 (นราทกุโรวาท. 2540 :151)

สำนวนว่า **เวียนว่ายตายเกิด** หมายถึง “คติความเชื่อถือว่าที่วามมนุษย์หรือสัตว์เมื่อตายแล้วจะต้องไปเกิดอีก” ตามตัวอย่าง นราทกุโรวาทใช้สำนวนนี้ สอนให้รู้จักยอมรับหรือเชื่อเรื่องเกี่ยวกับการเกิดหรือการตายเป็นเรื่องธรรมชาติ

จากการศึกษาเรื่องการใช้สำนวน จากวรรณกรรมคำสอนเรื่องนราทกุโรวาท พบว่ามีการใช้สำนวนแทรกอยู่ในบทนิพนธ์เป็นจำนวนมาก และมีการใช้สำนวนทั้ง 2 ลักษณะคือสำนวนที่ใช้เฉพาะสมัย และสำนวนที่ใช้ทั่วไป สำนวนที่ใช้เฉพาะสมัยของผู้นิพนธ์นั้น มีเพียง 3 สำนวน คือ ไขกบท่อง ตินติดกาวและทองเนื้อห้า นอกนั้นจะเป็นสำนวนที่ใช้ในปัจจุบัน 2 ลักษณะ คือสำนวนที่ใช้คำต่างจากในอดีต แต่ความหมายเหมือนกัน ทั้งนี้ ผู้วิจัยเข้าใจว่า ผู้นิพนธ์ ต้องการใช้เพื่อเล่นคำในบทประพันธ์ให้เกิดความไพเราะ มากกว่าต้องการใช้ให้แตกต่าง ส่วนการใช้สำนวนที่ใช้คำและความหมายเหมือนปัจจุบัน พบมากที่สุด

4.2 กลวิธีในการสอน

การนำเสนอกลวิธีในการสอนคือการพิจารณาว่าผู้แต่งมีวิธีการนำเสนอในรูปแบบใด มีวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ ชวนให้ติดตามหรือก่อให้เกิดความประทับใจอย่างไร ดังที่สายทิพย์ นุกุลกิจ. (2534 :108) ได้แบ่งวิธีการนำเสนอเป็น 5 ประการ ดังนี้

1. การนำเสนอแบบตรงไปตรงมา ทำให้ผู้อ่านจับใจความได้ง่าย
2. การนำเสนอให้ผู้อ่านตีความจากสัญลักษณ์หรือความเปรียบ
3. เสนอด้วยการซ้ำคำหรือซ้ำความ
4. เสนอด้วยวิธีการใช้ภาพพจน์เหนือจริงเพื่อสร้างความแปลกใหม่และดึงดูดความสนใจผู้อ่าน
5. เสนอด้วยวิธีการแสดงให้เห็นความเคลื่อนไหวทางกาย และทางอารมณ์ คือความรู้สึกที่เปลี่ยนไปเปลี่ยนมาของตัวละคร เพราะธรรมชาติของมนุษย์ย่อมมีอารมณ์แปรปรวน เปลี่ยนไปตามความนึกคิด และสภาพแวดล้อม

จากการศึกษาวรรณกรรมคำสอนเรื่องนรางกูโรวาท พบว่ามีกลวิธีการนำเสนอสาระคำสอนเป็น 4 ลักษณะ ดังนี้

4.2.1 การสอนแบบตรงไปตรงมา

การสอนแบบตรงไปตรงมาเป็นลักษณะการสอนในลักษณะที่ผู้นิพนธ์แสดงความคิดเห็นได้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการนำเสนอ หรือต้องการสอน ในวรรณกรรมคำสอนเรื่องนรางกูโรวาท พบว่า มีการสอนแบบตรงไปตรงมาปรากฏอยู่มาก โดยผู้นิพนธ์จะชี้บอกตรงๆว่าอะไรคือสิ่งดีควรทำ และอะไรไม่ดีไม่ควรทำ กลวิธีการสอนจึงมีการบอกให้ทำ โดยจะใช้คำว่า “จง” คำว่า “ควร” และคำว่า “ให้” นำหน้าข้อความที่จะสอน ส่วนการห้ามไม่ให้กระทำ จะใช้คำว่า “อย่า” และคำว่า “ห้าม” นำหน้าข้อความที่จะสอนว่าจะเกิดประโยชน์กับตัวผู้กระทำอย่างไร และข้อความที่เป็นผลของการกระทำที่ไม่ดี จะเกิดโทษกับตัวผู้กระทำอย่างไร ซึ่งจำแนกได้เป็น 4 ประเด็นสำคัญ ดังนี้

4.2.1.1 การสอนในสิ่งที่ควรกระทำ

การสอนในสิ่งที่ควรกระทำ นรางกูโรวาทใช้คำว่า “จง” เพื่อสั่งให้กระทำหรือปฏิบัติตาม ใช้คำว่า “ควร” เพื่อแนะนำให้กระทำ และใช้คำว่า “ให้” เพื่อบอกให้กระทำ นำหน้าข้อความที่ต้องการให้กระทำและเกิดประโยชน์ในทางที่ดีแก่ผู้กระทำ โดยเนื้อความที่มีการสอนในลักษณะนี้ จะปรากฏในการสอนเด็กวัย ขวบครึ่ง ถึง 12 ขวบ เป็นส่วนใหญ่ โดยมีรายละเอียดการใช้ ดังนี้

4.2.1.1.1 ใช้คำว่า “จง” เพื่อสั่งสอนให้กระทำหรือปฏิบัติตาม ดังนี้

◎ จงรักษา, มือหน้า, เสื้อผ้าผอม	ช่างโสมม, สมชาติ, สะอาดสะอาดอัน	เด็ก
สกปรก, ลามก, หมักหมักจันทาล	เหมือนเดียวรชาน, นำซัง, ระวังตัว ฯ	
- (นรางกูโรวาท. 2540: 27)

จากตัวอย่าง นรางกูโรวาท ใช้คำว่า **จง** สอนให้ปฏิบัติเรื่องการรักษาความสะอาดใกล้ๆตัว เช่น รักษาความสะอาดเสื้อผ้า และศีรษะ เพราะถ้าเด็กสกปรกจะเป็นที่รังเกียจของคนทั่วไป

◎ จงปราณี, สัตว์ไม่มี, อันตราย	อันตอมต่าย, ตามบ้าน, คลานบ้านเปี่ยน
เช่นแมงวัน, บินโหว่ง, ในโรงเรียน	จิ้งจกเพียร, ไต่ผนัง, อย่ารังแก ฯ
- (นรางกูโรวาท. 2540 :37)

จากตัวอย่าง นรางกูโรวาท ใช้คำว่า **จง** สอนให้มีความโอบอ้อมอารีต่อสัตว์ที่ไม่มีอันตราย เช่นแมลงวัน และจิ้งจก เป็นต้น

๑ **จงอดทน,เยี่ยงคน,ถือขันตี** **ชาติใจดี,ควรประเดมิ,เฉลิมสยาม**
ป่วยนิดหน่อย,ค่อยสกด,อดพลมพลา **ถูกความ,ไม่สวดก,เพราะพวกห้อง ฯ**
 (นราภุโรวาท. 2540 :40)

จากตัวอย่าง นราภุโรวาท ใช้คำว่า **จง** สอนให้เป็นคนมีความกล้า และอดทนต่อความเจ็บป่วย หรือ อดทนกับอุปสรรคต่างๆที่เกิดจากคนรอบข้าง

๑ **จงอุตสาห,พยายาม,อย่าขามขี้** **ให้ตัวดี,ขึ้นเสมอ,จนเลอเขา**
ฝนทั้ง เป็น,เข้มีสู้,อย่าดูเบา **เขาก็กินเข้า,เราก็กิน,โยหมื่นตน ฯ**
 (นราภุโรวาท. 2540: 61)

จากตัวอย่าง นราภุโรวาท ใช้คำว่า **จง** สอนให้กระทำตนให้ดีขึ้นเสมอ มีความอดทน มีความอุตสาหะ และพยายามสร้างเนื้อสร้างตัวให้มีเกียรติและศักดิ์ศรีทัดเทียมกับผู้อื่นได้

๑ **ถ้าผลอดตัว,กรายหัว,ถ้ามัวเิน** **สะดุคโดน,ท่านผู้ใด,อย่าได้รัม**
จงขอโทษ,โอบอ้อม,หยอนคารม **ใครนิยม,ให้อะไร,ขอบใจพลัน ฯ**
 (นราภุโรวาท.2540 : 76)

จากตัวอย่าง นราภุโรวาท ใช้คำว่า **จง** สอนให้รู้จักกล่าวคำขอโทษ เมื่อกระทำผิดและกล่าวคำขอโทษเมื่อได้รับการช่วยเหลือ หรือได้รับการให้

๑ **เจ้านายตัว,ถวายเป็น,อย่ามัวเิด** **มุ่งสรรเสริญ,เกียรติคุณ,พึงบุญท่าน**
จงหวังดี,ทวิยั้ง,ยศศถงฆาร **ขึ้นเพื่อนบ้าน,เพื่อนเรียน,เพียรผูกใจ ฯ**
 (นราภุโรวาท. 2540 : 77)

จากตัวอย่าง นราภุโรวาท ใช้คำว่า **จง** สอนให้เป็นคนเชิดชู และสรรเสริญผู้มีพระคุณ เช่น เจ้านาย เพื่อนบ้าน และเพื่อนที่โรงเรียน เป็นต้น

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้น นราภุโรวาท ใช้คำว่า “จง” เพื่อให้กระทำหรือปฏิบัติตาม ในสิ่งที่ถูกที่ควร และเหมาะสมกับวัยต่างๆของเด็ก เป็นลักษณะการใช้ภาษาที่ตรงไปตรงมาเพื่อให้เด็ก

ได้รู้ว่าถ้ากระทำในเรื่องเหล่านี้แล้วจะเกิดผลดีกับผู้นับปฏิบัติโดยตรง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการรักษา ความสะอาด ความปราณีต่อสัตว์ ความอดทนต่ออาการเจ็บป่วย หรือความพยายามกระทำตัวให้ดี ถึงแม้จะเป็นเรื่องยากก็ตาม การกระทำดังกล่าวถือเป็นข้อปฏิบัติที่ดี และเป็นคุณธรรมเบื้องต้นที่ทุกคนต้องปฏิบัติให้จงได้

4.2.1.1.2 ใช้คำว่า “ควร” เพื่อแนะนำให้กระทำ ดังนี้

◎ *ควรบิดา, มารดา, คณาญาติ* *ถ้านักปราชญ์, ครูไทย, ในสยาม*
จะค้าชู, คูแล, กระแสความ *สอนเด็กตาม, ควรสอน, สัจธรรมใจ* ฯ
 (นราภุโรวาท. 2540 :11)

จากตัวอย่าง นราภุโรวาท ใช้คำว่า **ควร** แนะนำไว้ใน “คำปราชญ์” ว่า พ่อแม่ ครู อาจารย์ และนักปราชญ์ทั้งหลาย ควรสอนหรือแนะนำแนวทางที่ถูกต้องให้กับเด็ก

◎ *คนฉลาด, อาจจะทำอน, สอนได้หมด* *เด็กผู้ใหญ่, ไม่ลด, จนยศสูง*
ควรชูชู, ยอยยอ, ล้อพยุ่ง *สุดแต่จูง, ขึ้นถึงห้อง, ที่ปองเอย* ฯ
 (นราภุโรวาท. 2540 :20)

จากตัวอย่าง นราภุโรวาท ใช้คำว่า **ควร** แนะนำไว้ในการแบ่งวัยของเด็ก ว่าคนทุกเพศ วัยจะเป็นคนฉลาดหรือไม่ฉลาดต่างต้องการคำยกยอหรือคำยกย่องเพื่อเป็นแรงจูงใจ ทั้งสิ้น

◎ *อย่าหน้าจืด, อยู่มีดมิด, อืดทืดท้อ* *ควรปองป้อ, ก้อร้อร่า, กล้าซังซิง*
อย่ากลัวเงา, เขลาครัน, หลงพรั่นพรั้ง *เสียงดั่งตึง, กรากแกรก, แปลกอย่าเกรง* ฯ
 (นราภุโรวาท. 2540 :32)

จากตัวอย่าง นราภุโรวาท ใช้คำว่า **ควร** แนะนำให้ไม่กลัวในสิ่งที่ไม่ควรกลัวเช่น ความมืด เงา หรือเสียงแปลกๆ

◎ *ทำกล้าหาญ, ด้านต่อ, อย่าทำโทษ* *ควรโดดโดด, ดูดู, สู้สู้ไหว*
เยี่ยงเหล็กเพชร, เด็ดอุดม, สมเป็นไทย *ยามเพลิงไหม้, ขโมยขึ้น, บีกบีนเอย* ฯ
 (นราภุโรวาท. 2540 : 41)

จากตัวอย่าง นรังกุโรวาท ใช้คำว่า **ควร** แนะนำเด็ก ให้มีความกล้าหาญ กล้าเผชิญกับเหตุการณ์ต่างๆอย่างไม่เกรงกลัว

● **ทำเพราะหวัง, ชังแฉ็ด, ให้เซ็ดหลาย** **ประหยัดบาป, หยาบหยาม, ให้งามแ่ง**
ควรขอบคุณ, มากกว่าคุณ, มุ่นตอแย **ทำท้อแท้, โหยลห้อย, ฤาน้อยใจ** ฯ
 (นรังกุโรวาท. 2540 :69)

จากตัวอย่าง นรังกุโรวาท ใช้คำว่า **ควร** แนะนำให้ ผู้ใหญ่ลงโทษเมื่อเด็กทำผิด เพราะต้องการให้เป็นคนดี เด็กไม่ควรแสดงอาการไม่พอใจ หรือน้อยใจ แต่ควรขอบคุณและแก้ไขสิ่งที่กระทำผิดให้ถูกต้อง

● **คอยหวังดี, ถ้ามั่นมี, โอกาสไหน** **ควรจะให้, แหวงนั้น, สุขหรรษา**
ทำไม่ไหว, ให้ถวิล, จินตนา **จะช่วยเหลือ, เกื้อกว่า, จะหมดแรง** ฯ
 (นรังกุโรวาท. 2540 :78)

จากตัวอย่าง นรังกุโรวาท ใช้คำว่า **ควร** แนะนำให้เด็กมีความรักในบ้านเกิดเมืองนอนของตน และให้มีจิตใจที่จะร่วมกันพัฒนาให้มีความเจริญรุ่งเรือง

● **ควรศึกษา, วิชารัฐ, นิติศาสตร์** **รู้อำนาจ, จำแนกทรัพย์, กันขับขู**
จะเลี้ยงทรัพย์, ขยับขยาย, แยกคายดู ให้ชอบลู, ชอบทาง, อย่างผ่อนปรน ฯ
 (นรังกุโรวาท. 2540 : 85)

จากตัวอย่าง นรังกุโรวาท ใช้คำว่า **ควร** แนะนำว่าการศึกษาศึกษาเกี่ยวกับกฎหมาย และการปกครองนั้น เป็นประโยชน์ต่อการรักษาทรัพย์ และเป็นลู่ทางของการสะสมทรัพย์

● **ควรเอาเยี่ยง, ชื่อเสียง, คนโบราณ** **ที่กล้าหาญ, กรุณา, อาษาช่วย**
เพื่อน มนุษย์, ที่สุดตัว, ไม่กลัวม้วย **ถึงจะป่วย, การประโยชน์, เขียมโหดทน** ฯ
 (นรังกุโรวาท. 2540 :96)

จากตัวอย่าง นรังกุโรวาท ใช้คำว่า **ควร** แนะนำให้เด็ก ควรดูตัวอย่างเรื่องความกล้าหาญของคนในสมัยก่อน ที่สามารถช่วยเพื่อนมนุษย์อย่างไม่กลัวตาย

● คนแข็งแรง, **ควร**แสดง, จิตรอาทร ช่วยคนอ่อน, แยกว่า, อุตส่าห์สงวน
กล้าต่อมยศ, ลดอำนาจ, ช่วยชาติชน โดยชบวณ, กล้าหาญ, ปานนารายณ์ ฯ
(นราภุโรวาท. 2540 : 96)

จากตัวอย่าง นราภุโรวาท ใช้คำว่า **ควร** แนะนำเด็กว่าคนที่แข็งแรงมีกำลังมาก ๆ ควรรู้จักช่วยเหลือคนที่อ่อนแอกว่า

จากตัวอย่าง นราภุโรวาท ใช้คำว่า “ควร” ซึ่งหมายถึง เหมาะสม ถูกต้อง เป็นการใช้ภาษาแบบตรงไปตรงมา ที่ไม่ได้บังคับให้คิดแต่ให้รู้จักพิจารณาตามความเหมาะสม ตามกาลเทศะ โดยใช้สอน และแนะนำผู้ที่จะสอนเด็กตั้งแต่ อายุครึ่งปี จนถึง 14 ปี ให้รู้จักเลือกแนะนำในสิ่งที่ถูกที่ควรตามวัยของเด็ก

4.2.1.1.3 ใช้คำว่า “ให้” เพื่อบอกให้กระทำ ดังนี้

● ให้เอื้อเฟื้อ, เผื่อแผ่, แก่ใครใคร มีอะไร, ให้ปัน, หัดหันหา
ห้ามส่อเสียด, เกียจกัน, ก่อฉันทา ยั่วปรารภนา, นิยมอย่าง, ทางที่ดี ฯ
(นราภุโรวาท. 2540 : 26)

จากตัวอย่าง นราภุโรวาท ใช้คำว่า **ให้** เพื่อแนะนำให้รู้จักกลัวความชั่ว ไม่รังแกสัตว์ และไม่พูดโกหก

● กิริยา, ให้หน้า, ขึ้นตาบาน อย่างดูบึ้ง, ชั่งคร้าน, ปานพวกเขน ยิ้มไม่เป็น,
เชื้อแต่เง้า, เจ้ากรรมเวร กลายเป็น, เดนนรก, กำเนิดปน การจู้จี้, พิถีพิถัน, นั้นน่าซัง
อุตส่าห์ระวัง, ตัวให้ดี, อย่าขี้บ่น หัดเลี้ยงง่าย, สบายถนัด, กว่าหัดตน ให้เป็นคน,
เลี้ยงยาก, ลำบากใจ ฯ
(นราภุโรวาท. 2540 : 65)

จากตัวอย่าง นราภุโรวาท ใช้คำว่า **ให้** เพื่อแนะนำให้เป็นคนว่านอนสอนง่าย เลี้ยงง่าย ไม่จุกจิกจู้จี้ หรือทำกิริยาให้เป็นที่รำคาญกับคนที่อยู่ใกล้

● รู้ศึกเสงี่ยม, เจียมตัว, กลัวนิหนทา เข้าที่กว่า, เข้มเห่อ, เผยผลล้น หึงยกหัว,
ให้เขากลับ, นั้นตัวพาล ให้สงสาร, ดอกจึงดี, มีเกรงใจ ฯ

● วางตนไว้,ให้ควร,สงวนศักดิ์ อย่างหนัก,หยิ่งหนัก,ซุกหมั่นไส้ ยศถา
ศักดิ์,หลักฐาน, ตนปานใด วางตนให้,สมหน้า,ชมว่าดี ฯ
(นราภุโรวาท. 2540 :66)

จากตัวอย่าง นราภุโรวาท ใช้คำว่า **ให้** เพื่อแนะนำให้เป็นคนสงบเสงี่ยมเจียมตัว รู้จักวาง
ตนให้เหมาะสมกับฐานะ และอย่ายกตนเองเหนือผู้อื่น

● วโรวาท,ให้รักชาติ,ศาสนา พระมหา,กษัตริย์เรา,ชาวสยาม แต่
นักปราชญ์,ฉลาดโลก,ยังโยกความ ให้อุตสาห,พยายาม,ตามเมตตา ฯ
(นราภุโรวาท. 2540 :68)

จากตัวอย่าง นราภุโรวาท ใช้คำว่า **ให้** เพื่อแนะนำให้รู้จักรัก ชาติ รักศาสนา และรัก
พระมหากษัตริย์ น้อมนำสิ่งที่พระองค์แนะนำ มาปฏิบัติใช้

● ให้ทานคน,อนาถา,ชราโรค ฤาเคราะห์โศก,โชคพิรุณ,สุดสงสาร ตกลำบาก,
ยากจน, คนพิการ โรงเรียนโรง,พยาบาล,เป็นคนดี ฯ
(นราภุโรวาท. 2540: 87)

จากตัวอย่าง นราภุโรวาท ใช้คำว่า **ให้** เพื่อแนะนำให้รู้จักให้ทานกับคนเคราะห์ร้าย คนตกยาก
คนพิการ หรือสถานที่สำคัญเช่นโรงเรียน หรือโรงพยาบาล

จากตัวอย่างทั้งหมดนี้ นราภุโรวาท ใช้คำว่า “ให้” ซึ่งหมายถึง มอบ หรืออนุญาต เป็นการใช้
ภาษาแบบตรงไปตรงมาที่ให้ผู้ปฏิบัติพิจารณาได้เองตามความเหมาะสม เนื้อความในลักษณะนี้ ส่วนมากจะ
เป็นการสอนเด็กตั้งแต่ ครึ่งปี ถึง 12 ปี เป็นส่วนใหญ่ โดยเน้นให้รู้จักรักษาความสะอาด ให้ศึกษาหาความรู้ใน
เรื่องต่างๆ สอนให้เด็กเป็นคนมีจิตใจดีไม่รังแกสัตว์เด็ก ให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ หรือการรู้จักให้
ทาน คนที่ตกทุกข์ได้ยาก ล้วนเป็นการสอนที่เข้าใจได้ง่ายและเห็นภาพชัดเจน ทั้งสิ้น

4.2.1.1 การสอนในสิ่งที่ไม่ควรกระทำ

นราภุโรวาทใช้คำว่า “อย่า” และ “ห้าม” เพื่อสอนไม่ให้กระทำ โดยนำหน้าข้อความที่ไม่
ต้องการให้กระทำและเป็นสิ่งที่ไม่เกิดประโยชน์ในทางที่ดีแก่ผู้กระทำ เนื้อความที่มีกานำเสนอสาระการสอน
ในลักษณะนี้ จะปรากฏในการสอนเกือบตลอดทั้งเรื่อง

4.2.1.1.1 การใช้คำว่า “ห้าม” เพื่อสอนไม่ให้กระทำ ดังนี้

- ๑ ห้ามดูดำ, มุสาสัมพันธ์, พุดหยาบคาย กล่าวคำร้าย, สบถลำเล็ก, เบิกกะเซอ
ทั้งทะเลาะ, เบาะแว้ง, ฤาแข่งชก ชกต่อแยผลัก, โกรธขิ่ง, หยิกทั้งเย่อ ฯ
(นราภุโรวาท. 2540: 17)

จากตัวอย่าง นราภุโรวาทใช้คำว่า “ห้าม” เพื่อไม่ให้ผู้ใหญ่ใช้คำหยาบคาย กล่าวคำร้าย หรือมีพฤติกรรมรุนแรงใดๆ กับเด็กโดยเด็ดขาด เพราะเด็กจะจดจำพฤติกรรม และกลายเป็นเด็ก ก้าวร้าวได้ การใช้คำว่า “ห้าม” จะพบเพียงจุดเดียวเท่านั้น และถือว่าเป็นจุดสำคัญที่ผู้ประพันธ์ต้องการ เน้นว่า ไม่ให้ปฏิบัติโดยเด็ดขาด

4.2.1.1.2 การใช้คำว่า “อย่า” เพื่อห้ามไม่ให้กระทำ ดังนี้

- ๑ รักบิดา, มารดา, คณาญาติ อย่าบังอาจ, ดันดื้อ, ให้ชื้อฉาว เอื้ออ่อน
น้อม, ถนอมแขก, อย่าแตกร้า ผู้ใหญ่ครว, บ้าหน้า, อย่าอุทระลุม ฯ
(นราภุโรวาท. 2540: 30)

จากตัวอย่าง นราภุโรวาทใช้คำว่า “อย่า” เพื่อไม่ให้เด็กกระทำตนให้ครอบครัวเสียชื่อเสียง ไม่ก่อให้เกิดความแตกแยก และไม่让孩子แสดงกิริยาก้าวร้าวกับผู้ใหญ่

- ๑ อย่ารวงหยาว, กล่าวปด, คดสับปลับ พุดสัมพันธ์, ทับแกม, กะแล่มกะล่อ
ถามูลน้อย, ฝอยมาก, หลากหวานล่อม ชักอ้อมค้อม, เบ็ดเตล็ด, เท็จปนจริง ฯ
(นราภุโรวาท. 2540 :31)

จากตัวอย่าง นราภุโรวาทใช้คำว่า “อย่า” เพื่อไม่ให้เด็กใช้คำพูดหลอกลวง หรือต่อเติม เสริมแต่งเรื่องราวจนผิดจากความเป็นจริง

- ๑ อย่ากินดื่ม, ลืมภูมิ, ทำมูมมาม ตะกละตะกลาม, ปามคว่า, สวาหาย ปากอย่า
เปราะ, เลอะแพะ, เคี้ยวเหยะคาย ส้ารวมกาย, อย่างผู้ดี, อารีระวัง ฯ
(นราภุโรวาท. 2540: 36)

จากตัวอย่าง นรังกุโรวาทใช้คำว่า “อย่า” เพื่อบอกให้ระมัดระวังในเรื่องการบริโภคอาหาร เพราะแสดงถึงความเป็นผู้ที่ได้รับการอบรมมาแล้วเป็นอย่างดี

จากตัวอย่าง นรังกุโรวาท ใช้คำว่า “อย่า” หรือ “ห้าม” เพื่อต้องการมิให้กระทำโดยเด็ดขาดเพราะถ้ากระทำจะเกิดผลเสียกับตัวผู้กระทำอย่างแน่นอน เป็นลักษณะการใช้ภาษาที่ตรงไปตรงมาและเห็นภาพชัดเจน ไม่ว่าจะห้ามมิให้กระทำเรื่อง การรักษาชื่อเสียงวงศ์ตระกูล การพูดให้แตกความสามัคคี การกินที่ไม่สุภาพ การไม่รู้จักรักษาเวลา การรังแกสัตว์เล็กหรือการหลงในอำนาจในยศศักดิ์ สิ่งต้องห้ามมิให้กระทำเหล่านี้เป็นเรื่องใกล้ตัวและไม่ควรปฏิบัติทั้งสิ้น

4.2.1.2 สอนความรู้ในเรื่องต่างๆ

วรรณกรรมคำสอนเรื่องนรังกุโรวาท ได้นำเสนอความรู้ในเรื่องต่างๆที่นอกเหนือจากสาระคำสอนซึ่งเป็นความรู้ที่เกี่ยวกับ ความเจริญทางสังคม การศึกษา เศรษฐกิจ และการปกครอง เพื่อผู้เป็นพ่อแม่หรือครู ควรต้องศึกษา และมีความรู้ในเรื่องเหล่านี้เพื่อประโยชน์ในการดำเนินชีวิต และสำหรับสอนหรือแนะนำเด็กอีกต่อหนึ่ง ความรู้สำคัญที่ปรากฏในนรังกุโรวาท มีดังนี้

4.2.1.2.1 สอนความรู้เรื่องศาสนา

นรังกุโรวาท ให้ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ว่า ศาสนาที่สำคัญ มี 4 ศาสนาคือ

1. ศาสนาคริสต์ มีพระเจ้าเป็นเจ้าป็นศาสดา สอนว่าพระเจ้าเป็นผู้สร้างโลก ถ้าทำบาปพระเจ้าจะลงโทษ
2. ศาสนาอิสลาม มีพระมะหะหมัด เป็นศาสดา สอนว่ามนุษย์ทุกคนจะพบความสุขหรือความทุกข์ พระเจ้าเป็นผู้กำหนดทั้งสิ้น
3. ศาสนาพราหมณ์ที่มีพระอิศวรและพระพรหมเป็นศาสดา
4. ศาสนาพุทธ มีพระพุทธเจ้าเป็นศาสดา ทรงสอนว่า ความสุขที่แท้จริงไม่มีในโลก และควรดับทุกข์ด้วยการหาเหตุแห่งทุกข์ ซึ่งทุกศาสนาสอนให้ทุกคนเป็นคนดี จึงควรเชื่อมั่นต่อคำสอนของศาสนา และรู้จักเลือกในสิ่งที่ดีถูกต้อง ไม่ลบหลู่ และไม่มุงมายในเรื่องที่พิสูจน์ไม่ได้ ดังนี้

๑) *ทุกนิกปราช,ศาสนา,ว่าพระเจ้า สร้างโลกเรา,ตัวเรา,เหมาเสียถ้วน เราทำบาป,พระเจ้าปราบ,ลงโทษล้วน เราทำชอบ,รอบอบขบวน,ด่วนอวยพร เราสุขทุกข์, ทุกขณะ,เพราะพระเจ้า รวมลงเค้า,แปลกแต่นาม,ถาคำสอน พระคฤสโต,ยะโฮวา, ประชากร คฤขเตียน,เวียนวอน,เชื้อสอนตาม พระอิศวร,นารายณ์พรหม,อุดมเดช พวกพราหมณ์เทศ,ถือเดชะ,พระทั้งสาม พระมะหะหมัด,ถนัดไ้หฺร่าน,นั่นอิสลาม ล้วนสอนความ,สุจริต,สิทธิ์สำแดง แต่พระพุทธ,ธศาสนา,แปลกทำโยก บอกว่าโลก, เป็นเอง,ตามเพลงแต่ง เจริญงาม,แล้วก็ทราม,ก็เปลี่ยนแปลง หวลพลิกเพลง,แมลงร*

หัด,ตามปัจจัย เกิดเพราะเหตุ,ดับเพราะเหตุ,เพศมนุษย์ ก็สมมุติ,โมหาพิชา,พา
หลงไหล ความสุขโศก,โลกนี้,ไม่มีใคร ล้วนประโลย,สูญเปล่า,อย่าเขลาภัย ฯ
(นราวุโรวาท. 2540 : 81-82)

4.2.1.2.2 สอนความรู้เรื่องทรัพย์สินและการรักษาทรัพย์

นราวุโรวาทให้ความรู้เกี่ยวกับทรัพย์สมบัติของแผ่นดิน และ
กฎหมายทรัพย์สิน ว่า เงินไม่ถือว่าเป็นทรัพย์สินที่มีค่าอย่างเดียว แต่แท้จริงแล้วแร่ธาตุชนิดต่างๆที่อยู่ใน
ในดิน ป่าไม้ทุกผืนป่า ถือว่าเป็นทรัพย์ของแผ่นดินทั้งสิ้น สิ่งที่สามารถจัดว่าเป็นทรัพย์ ต้องมี
คุณสมบัติ ดังนี้ 1 โอนหรือยกให้กับบุคคลอื่นได้ 2.มีวันหมด 3.เป็นสิ่งมีคุณค่าและเป็นที่ต้องการของ
ทุกคน ส่วนการมีทรัพย์สมบัติแล้วเกิดความสุขได้ต้องมีหรือเสาะหาให้มี 3 ประการ คือ 1) มีที่ดินเป็น
ของตนเอง 2)มีแรงงานสำหรับปลูก 3) มีเงินไว้ลงทุน ดังตัวอย่าง

๑ สิ่งใดชอบ,ประกอบตรง,ครบองค์สาม จึงเรียกนาม,ตามตำหรับ,ว่าทรัพย์สิน
(๑)สิ่งโอนเจ้า,ของได้,ตั้งใจจับ เช่นกะชั้น,ซามป็น, ยกยื่นลง ฤๅที่บ้าน,ที่
สวน,ควรรขายซื้อ ด้วยหนังสือ,บริคณห์,โอนกันคละง (๒) มีกำหนด,หมดไม่เฟือ,
จนเหลือปอง (๓) และเป็นของ,มีคุณ,หนุนนิยม มีทรัพย์ไว้,หวังใช้,บำเรอสุข
แลทำนุก,ทรัพย์สืบ,ให้สืบผล ปลูกทรัพย์เกาะ,นุเคราะห์หวัง,เป็นกัวงน ก็ไม่พิน,
พยายาม,สามประการ (๑) คือที่ดิน,ถิ่นทาง,แหล่งสร้างทรัพย์ (๒) แรงสำหรับ,คราด
ไถ,ไว้ให้หว่าน (๓)ทุนเที่ยวซื้อ,เครื่องมือ,ถือทำงาน ฤๅอาหาร,เลี้ยงชีวิต,ให้มี ที่
แรงทุน อธิบาย,ขยายวิธี,มีตำหรับ ทุกอย่างสรรพ,ะพิทยา,นำพิศวง ยาม
เด็กรู้,ครูช่วย, เปลื้องวงงง เรียนแล้วคง,ทราบตำรา,ว่านี่เอย ฯ

(นราวุโรวาท.2540 : 87-89)

4.2.1.2.3 สอนความรู้เรื่องการปกครอง

นราวุโรวาท ให้ความรู้เกี่ยวกับการปกครองในรูปแบบต่างๆที่เกิดขึ้นในโลก
โดยแบ่งการปกครองออกเป็น 4 ลักษณะ คือ 1. การปกครองระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ หมายถึง
การปกครองที่มีพระมหากษัตริย์มีอำนาจแต่เพียงผู้เดียว 2. การปกครองระบอบประชาธิปไตย คือ
รูปแบบการปกครองที่ประชาชนมีสิทธิ และมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ 3. การปกครองโดย
ผู้ปกครองหลายคน คือมีกษัตริย์หลายคนร่วมกันปกครองด้วยความสามัคคี ปองดองกันร่วมกันคิด
และแก้ไขปัญหาตลอดจนร่วมมือกันปกป้องรักษาประเทศ 4. การปกครองระบบประธานาธิบดี เป็นมี
ผู้นำประเทศและดำรงตำแหน่งตามกำหนดเวลาเมื่อครบวาระแล้วต้องเลือกตั้งใหม่ เช่น ประเทศ

สหรัฐอเมริกา เป็นต้น ซึ่งประเทศไทยในขณะนั้นยังปกครองประเทศในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ดังตัวอย่าง

๑ ในโลกนี้มีสี่ประเภทยก เป็นผู้ปกครองประเทศ,เขตใหญ่ย่อม คือ
 (๑) แอบสลุต,โมนาคี,เรามีจอม กษัตริย์ถนอม,นครประเทือง,เช่นเมืองไทย
 ทรงเดชา,อาญาสิทธิ,ชีวิตทรัพย์ ทอดอยู่กับ,บทมาลย์,ค่านไม่ไหว บรมกษัตริย์บัญญัติ
 ตั้ง,ไว้อย่างไร นิกรไทย,ไม่หือ,ต้องถือตาม (๒)คอนสติตู,ชันแนล,ก็แมนยศ แต่
 มีกฎ,กำหนดอำนาจ,ประกาศห้าม สดแท้แต่,ราษฎร,สังหรณ์ตาม เสนอนาม,
 ปาลีเมนต์,เป็นประมาณ เช่นอังกฤษ,อิตตาลี,ที่เยอรมัน ทุกเขตร์ชันต์,กษัตริย์
 โหรบ,พิภพผ่าน เขาปล่อยให้,ไฟรฟ้า,ว่าราชะการ เพราะเขาฉลาด,ฉลาดาน,การแผ่นดิน
 (๓) อิกอย่างโอ,ลิตาคี,มีผู้ใหญ่ น้อยคนให้,ชุมชนนัด,กันตัดสิน ดำรงรัฐ,อย่าง
 กษัตริย์,ครองปัตถพินทร์ เล่ห์นรินทร์,ลิววี,มักมีกลาย (๔)อนึ่งเรียก,ริบบบลิก, มีอิก
 อย่าง เทียบคล้ายทาง,ที่สอง,ทำนองขยาย เว้นแต่ไม่,มีกษัตริย์,เลือกคัดชาย
 เป็นประธาน,อาการม้าย,นายธานินทร์ ฯ

(นรังกูโรวาท. 2540 : 99-100)

4.2.1.2.4 สอนความรู้เรื่องยาเสพติด

นรังกูโรวาทให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดว่า ในสมัยนั้น มีความเชื่อว่า สุรา ทำให้เลือดฝาดดี ช่วยรักษาโรคกระเพาะอาหาร ถ้ากินในปริมาณที่พอเหมาะ ฝิ่น เป็นยารักษาโรคและช่วยระงับความรู้สึกเจ็บปวด ส่วนกัญชาทำให้กินอาหารได้มาก นอนหลับดี ซึ่งในสมัยรัชกาลที่ ๕ มีโรงยาฝิ่น ให้สำหรับผู้ติดฝิ่นกัญชา เข้าไปสูบ มีการต้มเหล้า ปลูกกัญชา ฝิ่น ออกขาย มีการอนุญาตให้ตั้งโรงยาฝิ่น เหมือนธุรกิจร้านค้า จึงมีคนสูบบุหรี่กัญชาโดยไม่ผิดกฎหมาย รัฐบาลไม่ห้าม เพราะต้องการเงินจากภาษีโรงฝิ่นกัญชา ดังตัวอย่าง

๑ การสูบบุหรี่,กินเหล้า,เมากัญชา มนุษย์คณา,นิยมพิลึก,มีกิกถอง ไม่รู้
 ธรรม,ดำริห์,ไร้ตริตรอง เห่อหาช้อง,ชวนหทัย,ให้สเบย ธรรมดา,ยาพิศ,
 ที่ฤทธิ์ร้าย ชิมทราบกาย,ซักขริม,เชื่อมชิมเจย บ้างพึงสร้าน,ร้านจริด,ผิดกว่า
 เคย ใครใช้เกิน,เพลินเลยๆ, เคยติดตัว ทรัพย์ก็เปลือง,เพื่องสมอง,ดองโรคร้าย
 เสียทั้งกาย,เสียทั้งจิตร์,ด้วยพิศชั่ว ช้ำเสียชื่อ,ลือชา,น่าจะกลัว คนที่มัว,เมวม,นิยม
 ตาม เหล้าซักบ้า,กัญชาซักงั้ง,ฝิ่นตั้งบิด แต่คนติด,ต่างหลง,ตรงกันข้าม เห็นมีคุณ,
 มีค่า,ว่าพลามๆ เราสิคร้าม,ห้ามเห็น,กลับเป็นดี อันที่จริง,สิ่งใด,ใช้ชั่วใจ

มีประโยชน์,ถ้ามันใช้,ให้ถูกที่ แกล้งใจ,ใช้สงวน,ส่วนอินทรีย์ กินมากมี,
โทษชั่ว,ฆ่าตัวตาย ส่วนสุรา,พาเลือด,ที่เผือดผ่อง รักษาท้อง,ทำเกาะ,ซึ่งเสาะ
หาย แต่กินมาก,อยากเขลา,ก็เมามาย กัญชาร้าย,กินพอควร,ชวนให้นอน
ทั้งเจริญ,อาหาร,สมานท้อง ผื่นเป็นของ,จมั่งแก่,บาดแผลหย่อนคุมธาตุเสาะ,
เหมาะสงวน, ส่วนอุทร กินมากย่อน,กลับฆ่า,เป็นยาพิศ ผู้ทำขาย,ก็หมาย,แต่
เห็นแก่ทรัพย์ มิได้กลับ,ครองสอบ,ผลชอบผิด รัฐบาลท่าน,ไม่ห้าม,ตามที่คิด
เพราะท่านติด,ภาชีสกาง,ง้างให้ด ฤาเช่นเหล่า,เมืองหนาว,นิยมปลาต ขึ้นห้ามขาด,
ลองเถิด,เกิดขบถ ผื่นชั่วช้า,ไม่น่า,รอดต่อพยศ หลายชาติคิด,ชีพเนิก,เล็กไม่ยอม ถ้า
ยินดี,ภาชีสนี้,ยังมีถม ไม่น่านิยม,เงินกว่าชีพ,بيبชาติผอม ใครปรีชา,รักษายศ,
เชิญออกอม อย่าหัดซ่อม,ผื่นสุรา,กัญชาเลย ฯ

(นราวุโรวาท. 2540 : 110)

4.2.1.2.5 สอนความรู้เรื่องการปกครองท้องถิ่น

นราวุโรวาทให้ความรู้ที่เกี่ยวกับความเจริญก้าวหน้าทางด้าน การปกครอง
ในสมัยนั้น ให้กับเด็กวัยนี้ว่าการจัดระบบการปกครองที่ดีควรเริ่มตั้งแต่การปกครองในบ้าน มี
ผู้ใหญ่บ้านรับผิดชอบ ภายใต้การดูแลของกำนัน โดยรับแผนงานต่อมาจากกรมการอำเภอหลายๆ
อำเภอขยายเป็นแคว้นและมีเจ้าเมืองเป็นผู้ดูแล และขึ้นตรงต่อเทศาภิบาล โดยมีกระทรวงเป็นจุดรวม
อำนาจ และมีเสนาบดีกระทรวงเป็นผู้ดูแลกระทรวงทุกกระทรวง ภายใต้การปกครองของพระเจ้า
แผ่นดินในสมัยนั้น ดังตัวอย่าง

๑ การปกครอง,ท้องที่,นี่ดีอยู่ ควรจะรู้,ชูปัญญา,เป็นราศรี ตั้งหนึ่งตัว,
ครอบครัว,ของตัวมี อยู่ในที่ตำบลหนึ่ง,พึงรัฐบาล สำเร็จจิตร,เลี้ยงชีวิต,
ไม่ผิดธรรม ตำบลนั้น,ท่านให้, ผู้ใหญ่บ้าน ควบคุมกัน,กำนัลแขวง,จัดแจงงาน
ขึ้นกรมการ,อำเภอแคว้น,แดนอาณา หลายอำเภอ,อเลอเหล่า,ตั้งเจ้าเมือง
หลายเมือง,เขื่อง,เขตร์ท่าเล,ตั้งเทศา เทศาภิบาล,ทั้งนั้น,รวมกันมา ขึ้นศาลา,
มหาดไทย,ที่ในกรุง เสนาบดี,มีทำนุก,ทุกกระทรวง แยกทบวง,กรมมี,นำที่มุ่ง
สยามินทร์ปิ่น,พระวงษ์,ทรงผดุง รัฐบาล,บำรุง,ยอดยศถา,เสนาบดี ไพรัชะ ฐาน,
รัฐบาล,บำรุงถิ่น มีเจ้าแผ่นดิน,ทุกประเทศ,เขตร์กรุงศรี แต่ต่างนาม, ต่าง
อำนาจ,ต่างชาติมี ต่างวิธี,ปกครองกว่า,ของไทย ฯ

(นราวุโรวาท. 2540 :125)

4.2.1.2.6 สอนความรู้เรื่องการศาลยุติธรรม

นราวุโรวาทให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและการศาล ว่าแต่เดิมกฎหมายของไทยมีการลงโทษที่รุนแรง คนไทยขาดความรู้ในเรื่องกฎหมาย แม้พระมหากษัตริย์ก็มีความถนัดการรบมากกว่าการพิจารณาดีความ ส่วนบุคคลที่มีหน้าที่หลักในการพิจารณาคดีความก็เห็นแก่ผลประโยชน์มากกว่าความถูกต้อง นอกจากนี้ ประวัติศาสตร์ด้านกฎหมายและการศาลในรัชกาลที่ 5 พระองค์ทรงเห็นความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขปรับปรุงกฎหมายและการศาลของประเทศให้ทันสมัย เพื่อแก้สนธิสัญญาต่างๆ ที่ไทยเสียเปรียบต่างประเทศ การปฏิรูปกฎหมาย ชั้นแรกคือ การสถาปนากระทรวงยุติธรรม และโปรดเกล้าให้จัดตั้งศาลโปริสภา (คือศาลแขวงในปัจจุบัน) และจัดตั้งศาลหัวเมืองโดยเริ่มมีมณฑลกรุงเก่าเป็นแห่งแรก และต่อมาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชธรรมนูญศาลยุติธรรมขึ้นดังตัวอย่าง

๑ ยุติธรรม, เมืองไทย, ในกระนั้น ดึกดำบรรพ์, สารพัด, จะขัดเขิน ขาดผู้รู้, ครูไทย, ต้องไปเชิญ บุโรหิต, บัณฑิตย์เณิน, มาภิปราย มุนีครู, ใช้มนู, สารศาสตร์ เป็นพระราช, กำหนด, องค์กฎหมาย กษัตริย์สยาม, ยามโน้น, ไลน์อุบาย ถนัดฝ่าย, รบพุ่ง, ชิงกรุงไกร บทกฎหมาย, ร้ายแรง, แสงงนัก ใช้เสียนชัก, บีบขมับ, แทบดับไหล มิใช่ใจ, โคน ดอกเล็บ, เจ็บเหลือใจ ต้องยอมให้, การรับ, ยอมยับเยิน ทั้งลูกขุน, ตุลาการ, ท่านผู้ปรับ มิได้รับ, ประโยชน์อุดม, สมสรรเสริญ ท่านนั่งศาล, ปานพ้อคำ, นายหน้าเดิน เที้ยว ประเมิล, สิ่งสิ้นค้า, หากำไร จนแผ่นดิน, พระจอมเกล้า, เจ้าชีวิต ทำสัญญา, ไมตรี, ธาณีใหญ่ กัดฝรั่ง, ค่อยยังชั่ว, ถึงครัวไทย เพราะไทยไม่, กระเวยกระเวาย, ให้นายเกรง สมเด็จจุล, จะจอมเกล้า, เจ้าสยาม ตั้งสนาม, ยุติธรรมมัน, เหมาะเหมง เล็ก ลูกขุน, ตุลาการ, ศาลแต่พรอง ไม่โหรงเหรง, เพลงครั้ง, แต่หลังมา เลิกจารีต, นครบาล, สุานกตชี งดเสียนดี, ธิบทรัพย์, ธิบโทษา ตั้งกำหนด, ประมวลกฎหมาย, หมายอาญา เลิกทาส ข้า, สิ้นไถ่, มิให้มี คุกตรวาง, สร้างสม, ให้ล้มลาย ไม่ชังตาย, โทษเล่นๆ, เพียงเป็นนี้ สัญญาฝรั่ง, อังกฤษ, มิตรีไมตรี เลิกคดี, ทูตสถาน, ศาลกงซุล ชำระความ, รวมสนาม, ศาลสถิตย อาญาสิทธิ, สมชาติ, อำนาจหนุน หม่อมมนุษย์, ประสรวุติ, ธรรมะคุณ นับเป็นบุญ, ชาติไทย, พึ่งได้เคย ฯ

(นราวุโรวาท. 2540 :132-133)

4.2.1.2.7 สอนความรู้เรื่องก่อตั้งบริษัท องค์กร

นราวุโรวาทให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดตั้งบริษัท เอกชน ผู้จัดการ กรรมการ ต้องรับผิดชอบภารกิจของบริษัททั้งหมด โดยแจกแจงหน้าที่รับผิดชอบของผู้มีตำแหน่งหน้าที่ต่างๆ

เช่น ผู้เป็นเจ้าของ หรือผู้อำนวยการ ต้องเป็นรับผิดชอบส่วนของเงินในการจัดตั้งบริษัท และดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมาย ผู้จัดการมีหน้าที่ดูแล เป็นธุระรับผิดชอบเชื่อมต่อข้อมูลระหว่างผู้อำนวยการกับคณะกรรมการ หรือหุ้นส่วนที่ลงทุนร่วมกัน และกับบุคลากรในบริษัท ลักษณะการจัดการคล้ายกับระบบราชการในสมัยนั้น ซึ่งการจัดการลักษณะนี้ จะอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาลทั้งสิ้น ดังนั้น ทุกฝ่ายต้องสมานสามัคคีกันจึงจะเจริญรุ่งเรืองได้ ดังนี้

๑ เอกะชน,ที่เป็นคน,เจ้าของทรัพย์ รับผิดชอบ,รับชอบสรรพ,และรับผล
ปลุสสัตว์,พัสดุพาหนะตน กว่าจะพ้น,กรรมสิทธิ์,ชีวิตม้วย ฤยากให้,ชายขาด,
 ปราศจาก แต่ถ้าหาก,ยังอยู่,ต้องดูช่วย รับผิดชอบต่อ,รักษา,คราร่ำรวย ใช้สร้อย
 ด้วย,ตั้งสมมุติ,สุดแต่คน ส่วนบริษัท,มีผู้จัด,อำนวยความสะดวก ถึงมาทแม่ัน,ออก
ทรัพย์,แลรับผล รับผิดชอบต่อ,เฉพาะทรัพย์,ถ้าอับจน ความผิดพ้น,กบการ,
ฐานอาญา ถึงเข้าหุ้น,ลงทุน,อุดหนุนให้ ตนก็ได้,แต่ชมนุมน,คุมปกฤษา
ตามกฎหมาย,บริษัท,ชัดบรรชา และตรวจตรา,ว่าคดี,มีโทษคุณ ต้องพึงพึง,
 สิ่งของตน,เช่นคนอื่น มีได้ตื่น,ชื่นชม,สมอุดหนุน ผู้อำนวยการ,การล้น,มีส่วน
 แม้มีหุ้น,น้อยอำนาจ,สิทธิ์ขาดเทียว ผู้จัดการ,ที่เป็นภาร,ธุระนี้ ถึงไม่มี,หุ้นช่วย,
ด้วยสักเอี้ยว มีอำนาจ,ขาดเด็ด,เสรีจคนเดียว แต่ต้องเหลียว,ระวังคำ,กรรม
การ รับผิดชอบต่อ,ชอบผิด,กิจบริษัท ดำริห์จัด,แจ้งประจักษ์,ตามหลักฐาน
ไม่เป็นสิทธิ์,ไม่เป็น,อิสระงาน แล้วแต่ท่าน,ผู้อำนวยการ,ช่วยบรรชา ถ้าทำกิตย,
ผิดสั่ง,ขัดบังคับ ตัวก็รับ,ผิดฟ้อง,ต้องโทษ เปรียบเหมือนต้น,เรือนเรียน,เสมียน
ตรา ถึงปรารถนา,ทำมิได้,ตั้งใจรัก ผู้อำนวยการ,เข้าเป็น,เจ้าของ แต่ก็
ต้องทำตาม,ความสมัค ผู้เข้าหุ้น,ทุนรอน,พึงผ่อนพัก ประหนึ่ง,ลักษณะ,
จัดราชการ ประชากราษฎร์,อาจจะเข้า,เป็นเจ้าของ ผู้อำนวยการ,ต้องปรอง,สมาน
รับผิดชอบต่อ,กิตยทำนอง,รัฐบาล ผู้จัดการ,นั้นก็เค้า,ที่เจ้ากรม เป็นวิธี,สามัคคี,
ประนีประนอม มหาชน,กลมพร้อม,ยอมผสม เกิดนิกาย,คล้ายคนา,สมาคม
ผิดนิยม,เอกะชน,คนเดียวครัน ฯ

(นราจกูโรวาท. 2540 : 135-137)

4.2.1.2.8 สอนความรู้เรื่องการสภาพภูมิศาสตร์ของโลก

นราจกูโรวาท ให้ความรู้เกี่ยวกับโลกของเรา ว่าโลกนี้แบ่งเป็น 4 ทวีป ใหญ่ๆ คือ 1. ทวีปเอเชีย ประเทศทางทวีปนี้ส่วนใหญ่ตกเป็นอาณานิคมของประเทศทางยุโรป เช่นประเทศ เวียดนาม เขมร พม่า มอญ มาลาญ เกาหลี ส่วนประเทศไทยตั้งอยู่ทวีปนี้ เช่นกันแต่ไม่ตกเป็นอาณานิคม

นิคมของใคร 2. ทวีปยุโรปส่วนมากเป็นผิวขาว เช่น ฝรั่งเศส อังกฤษ อิตาลี เยอรมัน ออสเตรีย รัสเซีย
กรีก สเปน สวีเดน เป็นต้น 3. ทวีปแอฟริกา เป็นคนผิวดำ เช่น ประเทศอียิปต์ เป็นต้น 4. ทวีปอเมริกา
เช่น ประเทศอเมริกา เป็นต้น ดังนี้

๑ ในโลกนี้, สีมหา, ทวีปโอบ (๑) เอเชีย, (๒) ยูโรป, (๓) แอฟริกาอยู่หน้า
ต้น (๔) อเมริกา, หน้าหลัง, ทั้งสากล มีเกาะกล่น, เกลื่อนราย, ฝ่ายชลา ยูโรป
ประเทศ, เขตร์เหล่า, คนขาวตั้ง เรียกฝรั่ง, หลายชาติ, ฉกาจกล้า เตอกี้แบก ,
แซกอยู่ชนิด, รอดรอา ชาติใหญ่กว่า, เบียดเบียด, เจียนจะเอน คือฝรั่ง, อังกฤษ, อิตาลี
เยอรมนี, ฝรั่งเศส, เพศชาวเสน ออสเตรีย, รัสเซียกรีก, อิกสะเปน วิลันดา,
สวีเดน, นอเวป็น โปรตุเกด, เขตร์เดินมาก, อิกมากแคว้น ทั้งวินิส, สวิสแลนด,
แดนหลายหล่น ชาติเล็กน้อย, พลอยตั้ง, ยังอนันต์ แต่ล้วนพันธุ์, พวกฝรั่ง, ทั้ง
ลำเนา ประเทศแถบ, แอฟริกา, แหกหน้าดำ อียิปต์นำ, หน้าชูด, มนุษย์เขลา
ชูลุนิโคร, โซก่าล้ง, ฝรั่งเอา เป็นแคว้นเขา, แทบทั้งนั้น, ปันอาณา ชมพูทวีป,
ถาทำเล, เอเชียันั้น มนุษย์พันธุ์, ม่วงเหลือง, บ้างเชื่องป่า เอกราช, ชาติเปอเซีย,
เปลี้ยศักดิ์ดา มัชฌิมมหา, ธรณินทร์, แหกอินเดีย ฟิงปกครอง, ของอังกฤษ, ลิ่นฤทธิ์เดช
กระทั่งเขตร์, พม่ามอญ, อ่อนตัวเตี้ยม เหลือแต่ไทย, เป็นไทยตั้ง, ถึงยังเพลีย
ก็ไกลเกลี่ย, กล้าสู้, จนอยู่โยง ฯ

(นราวุธโรวาท. 2540 :156)

4.2.1.2.9 สอนความรู้เกี่ยวกับเรื่องของวัน และเวลา

นราวุธโรวาท ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องของวันและเวลา ว่า ในช่วงเวลา 1 วันกับ
อีก1คืน หรือรวมเวลา 24 ชั่วโมง โลกหมุนรอบตัวเองหนึ่งรอบ โดยถ้าส่วนที่หันไปทางดวงอาทิตย์ จะ
เป็นกลางวัน ส่วนตรงกันข้ามจะเป็นเวลากลางคืน ดวงจันทร์จะหมุนรอบโลกถ้าครบ1 รอบก็คือ 1
เดือน ส่วนโลกหมุนรอบดวงอาทิตย์ครบ 1รอบ ก็คือ 1 ปี ซึ่งในปีของโลกจะมีการแบ่งเดือน ทั้งหมด
12 เดือน ซึ่งดาวดวงอื่น ในจักรวาล ก็จะมีการเคลื่อนที่เหมือนกับโลกของเรา ดังนี้

๑ คืนกะวัน, โลกหัน, ันรอบหนึ่ง เหตุนี้จึง, มีดสว่าง, ช่างที่หัน ด้านรับแสง,
สุริย์สว่าง, เป็นกลางวัน อิกข้างนั้น, บังหล้า, เป็นราตรี ส่วนดวงจันทร์, นั้นก็เลื่อน, เขยื้อน
โยก เวียนรอบโลก, เดือนหนึ่ง, วงถึงที่ โลกเวียนรอบ, ขอบพระลบ, บรรจบปี
ตามราศี, บันสิบสอง, เป็นช่องเดือน ดาวอังคาร, พุฒพฤษ์ศบดี, ถัดศุกร์เสาร์ เหมือน

โลกเรา,ใหญ่่น้อย,ต่างลอยเลื่อน เวียนรอบวง,สุริยันไม่,พินเพื่อน มีคนเหมือน,
เราๆไป,ใครจะรู้ ฯ

(นราวุธโรวาท. 2540 : 155)

การเสนอความรู้ในเรื่องต่างๆของวรรณกรรมคำสอนเรื่องนราวุธโรวาท เพื่อต้องการให้ผู้อ่าน หรือผู้ศึกษาเรื่องนราวุธโรวาท ได้รับความรู้ในเรื่อง ศาสนา ทรัพย์สินและการรักษาทรัพย์ การปกครอง ยาเสพติด การปกครองท้องถิ่น การตั้งศาลยุติธรรม การตั้งบริษัท องค์กร สถาปนามิศาสตร์ของโลก และการเปลี่ยนแปลงของวัน เวลา เพื่อผู้เป็นพ่อแม่หรือครู ควรต้องศึกษา และมีความรู้ในเรื่องเหล่านี้เพื่อประโยชน์ในการดำเนินชีวิต และสำหรับสอนหรือแนะนำเด็กอีกต่อหนึ่ง

4.2.2 การสอนแบบเปรียบเทียบ

4.2.2.1 เปรียบเทียบแบบอุปมา

อุปมาโวหาร หมายถึง การเปรียบเทียบความเหมือนกันหรือคล้ายกันของสิ่งสองสิ่งซึ่งต่างชนิดกัน นภลัย สุวรรณธาดา (2537 : 294) ให้ความหมายของอุปมาไว้ว่า อุปมา หมายถึง การเปรียบเทียบสิ่งที่เหมือนหรือต่างกัน อุปมาเป็นสิ่งที่นำมากล่าวเปรียบเทียบ อุปไมย คือ เนื้อความที่ต้องการกล่าว มักใช้คำเชื่อมระหว่างอุปมากับอุปไมย เช่น คำว่า เหมือน เช่น ดุจ ดัง เปรียบ ประหนึ่ง เป็นต้น จากการศึกษานราวุธโรวาท พบว่ามีการใช้คำอุปมาเพื่อสอนเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้

๑ *อย่าแต่งตัว,มัวชิวชุก,คมุคคมอม รักถนอม,กิริยา,เป็นราศรี จงรู้ว่า,การสง่า,
อำอินทรีย์ ไซ้แต่จะ,กระดีร์,เรื่องสวยงาม ชักนับถือ,ชื่อเสียง,เสียงจรีต เห็น
ความคิด,เรียบราบ,ฤหายาบหายาม ทรงวิชา,ยศถาไถม,ฤาโถมทราวม แต่งตัวตาม,
สมศักดิ์,จึงจักควร **อุปมา,พระโมคัลลา,สาวกเอก** *อำองค์เอก,อริยสงฆ์,ทรงสงวน
นำเลื่อมใส,ไหว้ประนม,สมชบวน แม้นหากหวล,ทรงไสร้ง,ใจชี้แรงทั้งเนื้อเถะ,ละไหล่,
เหนือไคลพะอะ ใครจ้องเจอะ,องค์พระ,ขยะแขยง ไหว้ไม่ลง,ทรงธรรม,โปรด
สำแดง ถึงจ่างแจ้งสัจจะ,บันลือ,เหลือถือตาม กิริยา,บอกอาการ,บุราณสอน เครื่อง
อาภรณ์,บอกจรีต,นำคิดหา สวมเสื้อผ้า,รักษาคม,ให้สมงาม อย่ารุ่มร่าม,เลวเก่า, เขา
ดูแคลน ฯ**

(นราวุธโรวาท. 2540 :93-94)

จากตัวอย่าง นราวุธโรวาท เปรียบเทียบ ว่าคนที่แต่งตัวดี สะอาดสะอาด เหมาะสมกับฐานะและกาลเทศะ ก็จะมีแต่คนนับถือ เปรียบได้กับพระโมคัลลสาวกของพระพุทธองค์ เป็นพระอริย

สงฆ์ แต่ปล่อยให้ร่างกายสกปรก แต่พอแสดงปาฏิหาริย์จึงมีคนเชื่อถือ ลักษณะเช่นนี้แสดงถึงค่านิยมของคนที่มีมองคนด้วยรูปลักษณ์ภายนอก ก่อนมองที่ความรู้ความสามารถ

๑ สอนลูกหลาน,เหมือนอาหาร,มันหวานเปรี้ยว เด็กก็เคี้ยว,กลืนตพัด,ไม่
ขัดข้อง ลูกของเสีย,เด็กก็เอี้ย,ออกเสียท้อง ฤทธาตุต้อง,อิมพี,มีกำลัง ฯ
(นราภุโรวาท. 2540 :12)

จากตัวอย่าง นราภุโรวาทเปรียบเทียบว่า การสอนเด็กเหมือนกับการป้อนอาหารที่มีหลายรสชาติ เด็กยังไม่รู้จักเลือกรสชาติ ก็จะกินทุกอย่างที่ป้อน ดังนั้น ถ้ากินอาหารดี ก็เปรียบเหมือนได้รับคำสั่งสอนที่ดี แต่ถ้าอาหารไม่ดี เปรียบเหมือนผู้สอนในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เด็กก็จะได้รับหรือจดจำสิ่งที่ไม่ดีเช่นกัน

๑ หกเจ็ดขวบ,จบสมัย,ไปโรงเรียน ต้องฝึกเพียร,ประหยัดตัว,กลัวโทษา เข้า
หลักสอน,ตอนค่าตามตำรา ทารกอา,ยุควร,เหมือนพรวนดิน แลโรยบุย,คู้ยรวน,
สงวนถูก ถึงจะปลูก,พืชเพาะ,ก็เหมาะสม คงอภางาม,ตามเฉลย,เซยวารินทร์
ชุ่มภณินทร์,โอซารส,สดสมงาม ถึงยามออก,ดอกผล,ต้นสมบุรณ์ ก็พิพุล,ภิญโญ,
โตอร่าม เช่นหัดเด็ก,กระหายวิชา,พยายาม ต้องมีความ,รู้กล้า,ปรีชาชาญ ฯ
(นราภุโรวาท .2540 :27)

จากตัวอย่าง นราภุโรวาท เปรียบเทียบว่า การสอนเด็ก เหมือนการปลูกต้นไม้ ต้องเริ่มจากการพรวนดิน โรยบุย แล้วจึงปลูกพืช จากนั้นก็คอยดูแลและเอาใจใส่ และรอให้งอกงามและเป็นต้นไม้ที่ออกดอกออกผลสมบุรณ์ ดังนั้นผู้ที่จะสามารถสอนเด็กได้ดี ผู้สอนต้องมีความรู้ มีความตั้งใจจริงจึงจะประสบความสำเร็จในการสอนได้

๑ อย่าเขม่น,เห็นแก่ตัว,ชั่วนักหนา เหมือนแม่ค้า,ขายปลา,หาแต่ผล
ยกเอาแต่,ตัวเป็นใหญ่,ไม่ชอบกล เขาก็คน,เราก็คน,ภละกัน คิดถึงแต่,ตัวคน
เดียว,ไม่เหลียวใคร ที่คนอื่น,แล้วจะให้,เขารูมหัน มาเอื้อเพื่อ,เมื่อแม่,แต่ตัวนั้น
ก็น่าช่น,เป็นละคร,ช้อนจันฑาล ฯ

(นราภุโรวาท. 2540 : 56)

จากตัวอย่าง นราภุโรวาท เปรียบเทียบว่า คนที่เห็นแก่ตัว เหมือนแม่ค้าขายปลาที่ชอบยกตัวเองเป็นใหญ่และเห็นรายได้มากกว่าบุญบาป

๑ สำเนียงให้, รู้จักใช้, เวลาว่าง นี่เป็นทาง, เข้มขัน, สำคัญหนัก เด็ก
จะเจีย, เสียงาน, ก็ยามพัก เป็นช่องซัก, เขื่อนเข, เสเพลเพลิน เหมือนสังเวียน, สี
แพรง, ทะแยงยั่ว ทางหนึ่งชั่ว, ทางหนึ่งดี, สุดหนีเห็น ทางหนึ่งไม่, ชั่วดี, ที่สะเทิน
ทางหนึ่งเดิน, ดิ่งไป, ภัยมีจริง ฯ

(นราภุโรวาท. 2540 : 72)

จากตัวอย่าง นราภุโรวาท เปรียบเทียบว่า การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์จะทำให้ไม่คิด
ไปทำอย่างอื่นที่ไม่ดี เหมือนกับการเลือกเดินทาง สีแพรง มีทั้งทางที่ดี ทางที่ไม่ดี ทางที่ชั่วดีพอๆกัน
และทางที่มีภัย ดังนั้น การใช้เวลาว่างที่เป็นประโยชน์ก็เหมือนเดินทางในทิศทางที่ดีนั่นเอง

๑ การทำนุก, สุขสงวน, มวณมนุษย์ สำคัญสุด, ยุติธรรม, นำเฉมียน ศาล
อาญา, ศาลแพ่ง, แหล่งจำเนียร เหมือนส่องเทียน, เวียนดู, ตาชูทอง ฯ

(นราภุโรวาท. 2540 : 79)

จากตัวอย่าง นราภุโรวาท เปรียบเทียบว่า ศาลอาญาเป็นสถานที่ที่มีความยุติธรรมในการ
ตัดสินคดีความมากที่สุด เหมือนกับตราซึ่งที่มีความแม่นยำและเที่ยงตรงที่สุด

๑ เผยทำเล, เดชา, อาณาจักร แต่ล้วนรัก, ยุติธรรม, ไม่หวนไหว ไซรบพุง,
ยุ่งผู้หญิง, ชิงเวียงไชย เหมือนไสมย, ทมิฬโง, ครั่งโบราณ ฯ

(นราภุโรวาท. 2540 : 104)

จากตัวอย่าง นราภุโรวาท เปรียบเทียบว่า การขยายอาณาเขต หรือการยึดครองดินแดน
ในสมัยใหม่ ต้องพิจารณาจากที่ทำเลที่ตั้ง และความเป็นปึกแผ่นของคนในชาติ แต่ถ้าเป็นในอดีตการ
ยึดครองดินแดนมักทำเพื่อแย่งชิงสตรี และแย่งชิงเมือง มากกว่า

๑ การดูถูก, ลูกมนุษย์, นี้สุดชั่ว ลีมนิกตัว, กัมมนุษย์, สุดวิไลย เราเป็นไทย,
อย่าให้ใคร, ดูถูกไทย เหมือนตบแข้ง, แสยงใจ, ไหวถึงกัน ฯ

(นราภุโรวาท. 2540 : 123)

จากตัวอย่าง นรังกุโรวาท เปรียบเทียบว่า การมีจิตใจถูกดูหมิ่นเพื่อนมนุษย์ที่เป็นชนชาติเดียวกัน ก็เหมือนตบแข้งแสยงใจไหวถึงกัน หมายถึงการทำร้ายตัวเอง เพราะแข้งเป็นจุดสำคัญส่วนหนึ่งของร่าง ถ้าถูกเตะตบอย่างแรงที่แข้งจะรู้สึกเจ็บปวดเข้าไปถึงใจด้วยเช่นกัน

๑ คนร่วมชาติ,เหมือนญาติมิตร,ใครคิดเขลา ถือเขาเรา,ริศยา,บ้าบดสี
ไม่ขอพึ่ง,ประหนึ่งไป,พึ่งไพร่ ฤาณาใจ,ไมตรี,ดีต่อกัน ธรรมดา,ปัญญาคน,ไม่พิน
โลก หลงไทยโกบ,เงินทอง,ปองแข่งขัน จึงเกิดการ,ปั่นแรง,แบ่งประชัน
ลงท้ายหัน,พึ่งพา,ประสามิตร ฯ

(นรังกุโรวาท. 2540 : 138)

จากตัวอย่าง นรังกุโรวาท เปรียบเทียบว่า คนในชาติเดียวกัน ก็เหมือนเป็นญาติ เป็นครอบครัวเดียวกันกัน ไม่ควรมีจิตใจที่คิดร้าย ไม่โลก หรือมุ่งที่จะแข่งขันเพื่อความมั่งมีของตนแต่ฝ่ายเดียว เพราะสุดท้าย เมื่อเกิดปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่งขึ้น คนที่จะสามารถช่วยเหลือ ประคับประคองกัน ก็ต้องเป็นคนในชาติเดียวกัน

๑ รู้ศึกกมล,คนรัก,เราสักคน เหมือนมีผล,เพิ่มส่ง,ลงกระเป่า เข้าเม็ดหนึ่ง,
ถึงนิดๆ,ไม่ผิดเค้า เป็นเข้าเข้า,คแนนหัน,ให้ล้นยุง มีศัตรูผู้เดียว,เฉียว,เสียหาย
เท่ากระจาย,เงินข่าง,เสียตั้งถุง อย่าเหวเขว,แก่แกง,นักเลงฟุ้ง อมิตรเหมือนยุง,
มุงเมตตา,กันอย่ากวน ฯ

(นรังกุโรวาท. 2540 : 148)

จากตัวอย่าง นรังกุโรวาท เปรียบเทียบว่า การมีคนรักเพิ่มหนึ่ง เหมือนกับการเพิ่มเมล็ดข้าวหนึ่งเมล็ดถ้าสะสมไปเรื่อย เมล็ดข้าวนั้นก็จะมีเต็มยุง แต่ถ้าสะสมศัตรูหนึ่งคนเปรียบเหมือนเสียข้าวจำนวนเป็นถุง ดังนั้น ควรเลือกเองว่า จะเลือกคบมิตรหรือเลือกคบศัตรูมากกว่ากัน

๑ โลกเราอยู่,คุณณทล,เหมือนผลข่ม ลิวลอยคว้าง,กลางลม,ไม่จมตั้ง
ด้วยเดชฤทธิ์,อาทิศย์ดุค,ภูฏฐตั้ง เหมือนโลกตั้ง,ดูดหนอง,ดวงพระจันทร์ ฯ

(นรังกุโรวาท. 2540 :155)

จากตัวอย่าง นรังกุโรวาทเปรียบเทียบว่า โลกที่เราอยู่มีลักษณะเหมือนผลส้ม ลอยอยู่ท่ามกลางสายลมได้เกิดจากแรงดึงดูดของพระอาทิตย์ นั่นเอง

● ถึงเด็กโง่,โงวาท,ช่วยพาสนา ดีขึ้นกว่า,เกเร,เนรคุณ การดีชั่ว,ตัวทราบ,
ไหนดบาปบุญ **เหมือนไข่จุน,ะสีกาท,เป็นนางงาม** ฯ

(นรังกุโรวาท .2540 :11)

จากตัวอย่าง นรังกุโรวาท เปรียบเทียบว่า เด็กที่ไม่มีความรู้ สอนง่ายกว่าเด็กที่มีพฤติกรรมไปในทางไม่ดี เหมือนกับ การนำของที่มองไม่เห็นคุณค่า หรือเป็น กาก ของ **จุนสี** หรือ **จุนสี** ซึ่งหมายถึง กลี้อชนิดหนึ่ง มีลักษณะเป็นผลสีน้ำเงิน ใช้ประโยชน์ในการชุบทองแดงด้วยไฟฟ้า หรือใช้เป็นสารฆ่าเชื้อรา ฆ่าลูกน้ำ คนทั่วไปเข้าใจว่าเกิดจากสนิมทองแดง (พจนานุกรม.2542 : 318) มาทำให้มีคุณค่าและประโยชน์ เสมือนหนึ่งทำให้มีราคาเหมือน **นาก** คือ โลหะผสมชนิดหนึ่ง เกิดจากทองคำ เงิน กับทองแดงผสมเข้าด้วยกันนิยมใช้ทำรูปพรรณต่างๆ (พจนานุกรม.2542 : 572)

● **นักปราชว่า,ปอบปูล่า,เปรียบอากาศ** เลี้ยงชีพพูด,มนุษย์ชาติ,ฉลาดเป็นผี
ปอบปูล่า,หม่าคุณบุญ,บารมี **ไซกราตี,สนองชื่อ,ล่ำลือเรา** ฯ

(นรังกุโรวาท. 2540 :148)

จากตัวอย่าง นรังกุโรวาท เปรียบเทียบว่า การที่บุคคลนิยมกระทำตนให้มีชื่อเสียง มีบารมี มีคนนับหน้าถือตา เหมือนกับการมีอากาศบริสุทธิ์ไว้หายใจให้มีชีวิตคงอยู่ได้ตลอดไป

● **ทารกประจวบ,ขวบครึ่ง,จึงพอสอน** **เปรียบเหมือนบ่อน,เข้ากลัวย,ช่วย**
ถนอม **ทำของเล่น,เป็นท่อนๆ,อักษรพร้อม** **ทาสีสัน,หวานล่อม,ซ้อมให้จำ** ฯ

(นรังกุโรวาท. 2540 : 25)

จากตัวอย่าง นรังกุโรวาท เปรียบเทียบว่า การสอนเด็กไม่ต้องสอนอะไรมากนักแค่ทำของเล่นง่ายๆ มีสีสันสวยงามก็พัฒนาการเรียนรู้ให้เด็กได้ เหมือนกับการให้เด็กกินกล้วยซึ่งถือว่าเป็นอาหารที่มีประโยชน์กับเด็กมากที่สุด

● **การเป็นนี้,มีคุณ,ยามหนุนทรัพย์** **ให้มันกลับ,เกิดกำไร,ได้เศษเหลือ**

แต่ใจคน,มักไม่พิน,เหลวลันเจือ แรกดีหลาย,ปลายเรื้อ,ลงโรเร เป็นนี้เขา,
เปรียบเหมือนเรา,ถูกเขาผูก คอเราถูก,ลากเขม็ง,หมดแก่งเก้ **ครองรอบคอบ,**
 ชอบชวน,ควรรคนะ อย่าโมเม,เป็นนี้,ดีกว่าเป็น ฯ

(นราภุโรวาท. 2540 :141)

จากตัวอย่าง นราภุโรวาท เปรียบเทียบ การเป็นหนี้เป็นประโยชน์เมื่อยามที่ขาดสนเรื่องเงิน แต่ถ้านคนไม่รู้จักใช้เงิน การเป็นหนี้ ก็จะเปรียบเหมือนคนที่ถูกจองจำด้วยการแขวนคอ

๑ **ทำกล้าหาญ,ต้านต่อ,อย่าท้อโทษ** **ควรโดดโดด,ดูดู,สู้สู้ไหว** **เยี่ยงเหล็ก**
เพชร,เด็ดอุดม,สมเป็นไทย **ยามเพลิงไหม้,ขโมยขึ้น,บีกบินเอย ฯ**

(นราภุโรวาท. 2540 :40)

จากตัวอย่าง นราภุโรวาท เปรียบเทียบว่า คนที่มีความกล้าหาญ ไม่เกรงกลัวสิ่งใดๆไม่ว่าจะเป็นขโมยขึ้นบ้าน หรือเกิดไฟไหม้ ก็สามารถระงับความตกใจได้ เปรียบเหมือน เหล็กที่มีความแข็งแกร่งตั้งเพชรที่ไม่สามารถหลอมละลายได้โดยง่าย

๑ **มั่นบ่าวรอย,ช่วยนาย,ให้หายจน** **บ่าวร้อนรน,นายรับ,ดับถนอม**
น้ำพึ่งเรือ,เสื่อพึ่งป่า,ว่าหว่านล้อม **นายบ่าวพร้อม,ใจเมือง,ประเทืองพร** **บ่าวโง่เขลา,**
นายบรรเทา,ทุเลาโง่ **นายพลังไพล่,พลาดไฉน,บ่าวไพร่ต้อน** **เส้นเลือดเลี้ยง,**
กรัชกาย,คล้ายราษฎร **รัฐบาลปาน,เกษร,นครกาย ฯ**

(นราภุโรวาท. 2540 : 127)

จากตัวอย่าง นราภุโรวาท เปรียบเทียบว่า การเป็นนายเป็นบ่าวที่ดีควรช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เปรียบเทียบกับประเทศ ว่าราษฎรเปรียบเหมือนเส้นเลือด ส่วนรัฐบาลเปรียบเหมือนร่างกายมนุษย์ ถ้าประชาชนมีความสามัคคี ประเทศชาติก็จะมีรัฐบาลที่มั่นคงแข็งแรง และมีความเจริญรุ่งเรือง

๑ **ความนิยม,เท่ากะข่ม,สำหรับราด** **ควรหมายมาท,สมานหวัง,รวังไหว** **ใจ**
กว้างขวาง,เสมอสร้าง,สระกว้างไว้ **กุ่มปลาได้,พึ่งน้ำ,เมื่อยามแล้ง ฯ**

(นราภุโรวาท. 2540 :148)

จากตัวอย่าง นรังกุโรวาท เปรียบเทียบ ลักษณะของคนที่มีจิตใจกว้างขวาง เหมือนกับการผสมขมั้นกับปูนซึ่งเป็นสิ่งที่ ไม่สามารถผสมกันได้ แต่ถ้าเติมน้ำมะนาวลงไปก็จะได้สีแดงของปูนให้อ่อนลงได้ ดังนั้น รสเปรี้ยวของมะนาวจึงเปรียบเสมือนความนิยม ความมีจิตใจที่กว้างขวาง

๑ ผู้พิพากษา, ซากิจ, พินิจฉัย **เหมือนเทพะไทย, ทิพะญาณ, ปานขุนโหร** ถ้าทำ
ผิด, คิดร้าย, กลายเป็นโจร เป็นคนใช้, ซาติมนุษย์, ให้ชุดเซ ฯ

(นรังกุโรวาท. 2540 :79)

จากตัวอย่าง นรังกุโรวาท เปรียบเทียบว่า ผู้ตัดสินคดีความหรือผู้พิพากษาควรมีความยุติธรรม เหมือนกับ เทพที่มีความเที่ยงธรรม

๑ คนแข็งแรง, ควรแสดง, จิตร้อาทร ช่วยคนอื่น, แยกว่า, อุตส่าห์สงวน กล้า
ถ่อมยศ, ลดอำนาจ, ช่วยชาติชวน โดยชบวน, กล้าหาญ, **ปานนารายณ์** ฯ

(นรังกุโรวาท. 2540 :96)

จากตัวอย่าง นรังกุโรวาท เปรียบเทียบ คนที่มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ชอบช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ เสมือนกับพระนารายณ์ ที่ทรงโปรดมนุษย์โลก

๑ สุจริต, ทศกาย, ฉันทน์นายบัว อย่าก้าวร้าว, หัวเหิน, ให้เกินส่วน นาย
เหมือนพ่อ, บ่าวเหมือนลูก, ถูกชบวน ต่างสงวน, ยุติธรรม, ต่อกันดี ฯ

(นรังกุโรวาท. 2540 :105)

จากตัวอย่าง นรังกุโรวาท เปรียบเทียบว่า นายเหมือนเป็นพ่อ ส่วนบ่าวก็เหมือนลูก ที่ต้องอยู่ร่วมกัน ช่วยเหลือกัน และมีความยุติธรรมต่อกัน

4.2.2.2 เปรียบเทียบแบบอุปลักษณ์

อุปลักษณ์ หมายถึง การเปรียบเทียบสิ่งสองสิ่งว่าสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง วราภรณ์ บำรุงกุล (2537 :354) กล่าวว่า"อุปลักษณ์ เป็นการเปรียบเทียบที่ลึกซึ้งกว่าอุปมา เพราะเป็นการนำอาการของสิ่งหนึ่งไปใช้กับสิ่งหนึ่งที่ไม่เหมือนกันเลย เพื่อชักจูงความคิดให้มองสิ่งสองสิ่งนั้นว่ามีคุณสมบัติที่คล้ายคลึงกัน มักใช้คำว่า เป็น เท่า คือ มาเชื่อม"

จากการศึกษา นรังกุโรวาท พบว่ามีคำอุปลักษณ์ ดังต่อไปนี้

● จงอุตสาหุ่,พยายาม,อย่าขามชี้ ให้ตัวดี,ขึ้นเสมอ,จนเลอเขา ผนทั้ง
เป็น,เข้มสู้,อย่าดูเบา เขากินเข้า,เราก็กิน,โยหม่นตน เขามีมือ,มีตีน,ฤภูมิหัว
มิใช่ตัว,เรา**เป็นปลา**,อย่าย่อ่น แม่นโอกาส,วาศนา,ไม่มาดล ชิ่งสิ้นชนม้,เสียก็
ชิ่ง,แม่นยังเป็น ฯ

(นรางกูโรวาท. 2540 :61)

จากตัวอย่าง นรางกูโรวาท เปรียบเทียบ ลักษณะของคนกับปลา ว่าคนทุกคนเกิดมามีรูปร่าง
ลักษณะเหมือนกัน กินเหมือนกัน อยู่เหมือนกัน จึงไม่ควรให้ใครมาดูหมิ่นศักดิ์ศรีของเราได้

● ต่อเหลือแ้,แท้จกาจ,ชาติคนถ่อย จึงค่อยปล่อย,เข้าชุด,มนุชย์ชั่ว
เพราะสาบคน,พิกลกลาย,**เป็นควายงัว** นี้่น่ากลัว,นักหนา,เหมือนฆ่าคน ธรรมดา,
อิจฉาจิตร้,หงุดหงิดงาย จงประยัด, รมัดหมาย,ขยายผล เผยเยียงควร,สงวนประชา,
ชูสากล นั้นแลตน,รู้ศึกประโยชน์,คุณโทษปอง ฯ

(นรางกูโรวาท. 2540 :122)

จากตัวอย่าง นรางกูโรวาท เปรียบเทียบว่า ลักษณะของบุคคลที่มีจิตใจชั่ว มักมองว่าคน
เคราะห์ร้ายเช่นคนพิการ เป็นวัวควาย หรือมองว่าเป็นคนไร้ค่า ซึ่งลักษณะเช่นนี้ ถ้าเปรียบเทียบเป็น
ความร้ายแรง อาจจะทำเทียบเท่ากับการฆ่าคนคนหนึ่งได้

● อันน้ำใจ,ประหนึ่งไฟ,จุดในหลอด สว่างปลอด,โบรงโคม,โคมเจลา แม่น
หกพราด,ราดอู่,ก็ดูเอา อาจจะทำ,บ้านใหม่,เพราะไฟโคม ใจของเรา,ก็ตัวเรา,
เป็นเจ้าของ ตัวเราต้อง,ตามพิทักษ์,อย่าหักโหม หากพลัง์ผลุน,ลมูลลุ่ม่อม,
ถนอมโอม ปล่อยประใจม,โครมคราม,ใช้ความดี ฯ

(นรางกูโรวาท. 2540 :124)

จากตัวอย่าง นรางกูโรวาท เปรียบเทียบ ลักษณะจิตใจของคนว่า การจุดไฟถ้าไม่ระวังไฟก็
อาจจะเผาบ้านได้ เหมือนจิตใจของคน ถ้าเรามีจิตใจที่สงบนิ่ง ละมุลละม่อม เราก็สามารถบังคับ
จิตใจของเราไม่ให้โกรธหรือโมโหได้

๑ เมื่อฉะนี้,กระวีชาติ,ปราชประเสริฐต่างก็เกิด,แล้วก็ตาย,คล้ายคนเขลา แต่คนโง่,เหม็นใจ,โกรธลำเนา แล้วก็เหิน,สูญนาม,ส่อความร้าย ปลุกใจไว้,ให้เป็น **เยี่ยง,เลี้ยงตัว** ใจกากากาลี,ดีไม่ไผ่,แก้ใจหาย แต่บัณฑิต,คิดเหิน,อย่างแบาย คาย **คุณบาร,บวกประโยชน์,อุโฆษยีน** แข่งความโง่,โหด,ให้บรรเทา **เป็น** **เยี่ยงเหล่า,เพื่อนมนุษย์,ช่วยอุดหนุน** ล้างชั่วร้าย,ทลายยุบ,ชุกชาติพื้น ให้ดีขึ้น,สุข ดาษ,ชาติสมบูรณ์ ฯ

(นราวุธโรวาท. 2540 :152)

จากตัวอย่าง นราวุธโรวาท เปรียบเทียบว่า ความไม่รู้ของคน จะทำให้เป็นผลต่อความเจริญของชาติ เป็นดั่งการเลี้ยงสัตว์ที่ไม่ฉลาดสอนอย่างไรก็ไม่สามารทำให้ฉลาดขึ้นมาได้

๑ วิไลโลก,โชคดี,นั่นมีน้อย โชคร้ายพล้อย,คอยเชี่ย,ให้เสียผล เสียบ่่อยๆ , คอยแต่เสีย, เบี้ยประดล **คุณเป็นคน,มักได้,งานไม่เอา** ชักหมกมุ่น,วุ่นโลก,ลโมบ **คว่า** ถึงได้มา,ยังไม่พอ,ถ่อผะยอ **เคราะห์จะดี,อยู่ตาปี,มีฤาเฮอ** คงจะเจอ, **จอดครั้น,ขึ้นพนน** ชักเกี่ยจครั้น,งานไม่เอา,มัวเขลาคลั่ง **มิหนำรัง,ชาติให้ใ,หา** **โหด** ยากวางใจ,นิไสยพิรุณ,มนุษย์จะนั่น **คล้ายคนบ่น,หัวจิ้งรีด,นอกรีดเมา** ฯ

(นราวุธโรวาท. 2540 : 124)

จากตัวอย่าง นราวุธโรวาท เปรียบเทียบถึง “ลักษณะของคนมักได้และคนเกี่ยจครั้น มักเป็นคนที่ชอบบรอโชคและหมกมุ่นอยู่กับการพนน เพื่อหวังทางรวยที่ไม่ได้เกิดจากการทำงาน เปรียบกับพวกชอบก่อความวุ่นวาย หรือพวกนอกรีต เป็นปัญหาให้กับสังคม”

๑ ชาติต่อชาติ,มาทะว่าวาง,ตัวต่างชาติ ต่างอำนาจ,ต่างแรง,คอยแข่งขัน **ทำสัญญา,เป็นที่ว่า,รักษารธรรม** แต่ใจนั้น,แย่งประโยชน์,คอยเจตยชิง **ชาติแรง** **กว่า,แปลงศักดิ์,ไม่ราถอย** ช่มชาติน้อย,เขี้ยวเข็ญ,งอเป็นชิง **เป็นไมตรี,แต่ไมตรี,** **ยากมีจริง** มีแต่สิ่ง,สองหน้า,**เป็นพาลี** ฯ

(นราวุธโรวาท. 2540 : 129)

จากตัวอย่าง นราวุธโรวาท เปรียบเทียบถึง ความไม่จริงใจของชาติที่ชิงความเป็นใหญ่กัน ถึงแม้ว่าจะทำสัญญาไม่สู้รบกัน แต่ชาติไหนมีกำลังมากกว่าก็จะหาวิธีการช่มเหงชาติที่มีกำลังน้อยกว่าเสมอ เป็นดั่งพาลีหรือผู้มีพฤติกรรมไม่ซื่อตรง

๑ โลกผู้ธรรม,ดำเนินธรรม,สัมมาจริต เจริญวิท,ะโยบาย,ในภายหน้า เพราะ
พบสะดวก,ผนวยย่อ,มรคา หลกภิญญ,โลกา,สถาวร ยิ่งรู้ดี,ก็ยังมี,คนดีหลาย
ยิ่งมากมาย,มหัทธนา,กว่าแต่ก่อน ยิ่งวัฒนา,ก็ยิ่งหนา,วิชาธร เป็นอาภรณ์,
พิภพมนุษย์,สุดสำคัญ ฯ

(นราภุโรวาท. 2540 :109)

จากตัวอย่าง นราภุโรวาทเปรียบเทียบว่า อาภรณ์หมายถึงเครื่องนุ่งห่มร่างกาย เปรียบ
เหมือนวิชาความรู้ ที่สำคัญสำหรับมนุษย์ทุกคน ถ้าสวมอาภรณ์ดี หมายถึงบ้านเมืองเจริญ ผู้คนมี
ความรู้พัฒนาบ้านเมืองดี

๑ ที่จริงเงิน,เป็นคแนน,แทนบาญชี ทั้งความดี,ความชั่ว,ชานตัวหุ่น มัน
ฉลาดนัก,มักทะลิ่ง,ไปฟังบุญ แอบอบอุ้น,อยู่ทีมาก,ยอมฝากกาย มันมีปีก,
หลีกลี่,หนีนักเลง ด้วยมันเกร,ยุบยับ,ถูกจับจ่าย รักมันนัก,มันมักนำ,ให้ทำร้าย
กลัวเกือบตาย,แม้ใครซึ่ง,บั้งกะมัน ฯ

(นราภุโรวาท. 2540 :85)

จากตัวอย่าง นราภุโรวาทเปรียบเทียบว่า การใช้เงิน เป็นทั้งคุณและโทษ ใช้ถูกก็เป็นคุณ
ใช้ผิดก็เป็นโทษ เพราะเงินเป็นเพียงสิ่งทีนำมาบใช้แทนค่าสิ่งต่างๆ ไม่ว่าจะสิ่งดีสิ่งชั้วก็ใช้เงินเข้ามา
เกี่ยวข้องได้ จึงเป็นเสมือนหุ่น เงินบางทีก็ซ้ฉลาด มักจะอยากไปฟังบุญคนมั่งมี หรือชอบหนีไปจาก
นักเลง เพราะนักเลงชอบจับจ่ายเงินอย่างไม่ระวัง แต่ถ้าใครหลงรักเงินมากนัก เงินก็อาจจะทำร้าย
เอา (เช่นอาจจะหาเงินในทางที่ผิด เป็นต้น)

๑ ตำรานั้น,ท่านว่า,ช้าไว้ก่อน อย่าเพ้อตอน,เป็นคติ,ผิจะอ่าน เพราะความ
สัต์ย์,สารพัด,สุดคัตค่าน คงมีสาร,สักรีแสดง,ให้แจ้งจริง จงๆ จิตร์,คิดสมัด,
รักพิชา คือสัต์ยา,โลกลั่วน,มิควรรริง จงอยากรู้,อยากเรียน,เพียรประวิง
ให้ทราบลิ่ง,ท่านอุตสำหรับ,หาเมื่อเรา ฯ

(นราภุโรวาท. 2540 : 110)

จากตัวอย่าง นราภุโรวาท เปรียบเทียบว่า การยึดถือความสัต์ย์เป็นเรื่องสำคัญควรยึดถือ
และปฏิบัติ ส่วนความรู้ สามารถศึกษาได้ไม่จบสิ้น

4.2.2.3 เปรียบเทียบแบบบุคลาธิษฐาน

บุคลาธิษฐาน หมายถึง การสมมติให้สรรพสิ่งต่างๆซึ่งไม่ใช่คน มีอาการและ อารมณ์ความรู้สึกเช่นเดียวกับคน นภาลีข สุวรรณธาดา (2537: 296) กล่าวถึงบุคลาธิษฐานว่า “บุคลาธิษฐานหมายถึงการทำให้สิ่งที่ไม่มีชีวิตไม่มีวิญญาณ ไม่มีความคิด มากล่าวเหมือนเป็นสิ่งมีชีวิต มีวิญญาณ มีความรู้สึกนึกคิด และทำกิจการอย่างมนุษย์”

จากการศึกษา นราภุโรวาท พบว่ามีการใช้โวหารแบบบุคลาธิษฐาน ดังต่อไปนี้

● **หัดรั้งกมล,ตนเอง,เกรงความชั่ว รู้ศึกกลัว,โทษา,อย่ากำกั้น ต่อหน้าคน,อาย คน,อย่าทนต์ัน ลับหลังคน,เถอะชนชั้น,แมงวันอาย ฯ**

(นราภุโรวาท. 2540 :76)

ข้อความข้างต้นนี้ นราภุโรวาท เปรียบเทียบ คนที่มีความเกรงกลัวต่อบาป รู้จักยับยั้งใจ ถึงไม่มีใครเห็นแต่สัตว์ตัวเล็กอย่างแมลงวันซึ่งเป็นสัตว์ที่ชอบสร้างความเดือดร้อนรำคาญ ก็ยังรู้จักได้

● **ระวังทุกวัน,ต้องให้ทัน,เวลาเสมอ อย่าป่าเปื้อ,ปานชนะนี้,ทีบัว ฯ**
การบึงชวล,ควรสงวน,มิควรมัว เวลาหนะ,กลัวสำคัญยิ่ง,กว่าสิ่งใด ฯ

(นราภุโรวาท. 2540 : 60)

ข้อความข้างต้นนี้ นราภุโรวาท เปรียบเทียบว่า ทุกคนควรรู้จักว่า การรักษาเวลาเป็นสิ่ง สำคัญ และควรระมัดระวังเสมอ อย่าทำไม่รู้ไม่ชี้เหมือนชนะนี้ที่ร้องเรียกหาผัวจนไม่รู้จักเวลา

● **เป็นหญิงชาย,ก็ต้องหมาย,เป็นผู้ดี ได้เข้าที่,สมาคม,สูงสมหวัง จงวาง หน้า,วางตา,ทำเหยื่อยั้ง แลหัดบัง,คับใจ,ใช้ความคิด ยามกระทำ,กรรมะกาย, อย่าวายตรีภ ทั้งรู้ศึก,มนสา,วาจาจิตร ให้สมส่วน,สงวนตน,อย่าพ่นพิศ ทำ แผลงฤทธิ์,เล่ห์พญา,นาคาคาย ฯ**

(นราภุโรวาท. 2540 : 146)

ข้อความข้างต้นนี้ นราภุโรวาท เปรียบเทียบว่า คนที่เป็นผู้ที่ได้รับการอบรมดี ต้องรู้จักระงับจิตใจ วางตัวให้หน้าเกรงขาม มีวาจาที่ดี ในทางตรงข้าม ถ้าทำเพื่อเสแสร้งเป็นผู้ดี ไม่นานก็ริยาเหล่านั้นก็จะแสดง ออกมาเอง เหมือนพญานาคเป็นสัตว์ชั้นสูง แต่เมื่อคายพิษก็สามารถทำลายมนุษย์ได้เช่นกัน

4.2.2.4 เปรียบเทียบแบบสัญลักษณ์

สัญลักษณ์ หมายถึง การนำเอาสิ่งที่เป็นรูปธรรมมาแทนสิ่งที่เป็นนามธรรม เป็นการอธิบายความหมายของสิ่งหนึ่งโดยต้องตีความ วิภา กงกษณ์นันทน์ (2525 : 60) กล่าวว่า “สัญลักษณ์ หมายถึง สรรพสิ่งใด ๆ ที่มีความหมายถึงสิ่งอื่นที่มีคุณสมบัติร่วมกันหรือเกี่ยวข้องกัน เช่น พระพุทธรูป เป็นสัญลักษณ์ ทางพระพุทธศาสนา ไม้กางเขน เป็นสัญลักษณ์ของคริสต์ศาสนา ในเรื่องวรรณคดี”

จากการศึกษา นราภุโรวาท พบว่ามีการใช้โวหารแบบบุคลาธิษฐาน ดังต่อไปนี้

๑ ความสัตย์จริง,ต้องเป็นสิ่ง,บริสุทธิ์ ไม่พริ้ว,รตนคต,เปิดปดขำ แท้สัตย์จริง, ยิ่งออก,ไปจากดำ จึงสมคำ,สัตย์พิสุทธิ,**มงกุฏคน** เกิดเป็นคน,พันเป็นสัตว์, ควรหัดตน ให้เป็นคน,สมเป็นไทย,ไว้วาศรี เป็นมนุษย์,เน้น**มงกุฏ,มนุษย์**มี คือกรรณา,สามัคคี,ปราณีมนุษย์ อยู่ลำพัง,ตั้งตน,พันพิไลย ควรรักใคร่,เพื่อนร่วม, สรววมมงกุฏ เลิกฤษยา,พยาบาล,อาฆาตคุด บรรดาจุด,ซักตัว,ให้ชั่ววราม ฯ
(นราภุโรวาท. 2540 : 66)

ข้อความข้างต้นนี้ นราภุโรวาทใช้คำว่า **มงกุฏ** เป็นสัญลักษณ์ แทน “ความดีงามของคน”

๑ การยากเข็ญ,ที่จะเดิน,ไปต่อสู้อย่าง ก็ต้องรู้,จักถือ,**เครื่องมือมัน** ของยากๆ , หากจะทำ,จำประจัน จิตรบากับัน,ให้สำเร็จ,อย่าเข็ดใคร **เครื่องมือต่อ,สู้**ต้อง,มี สองอย่าง อย่างหนึ่งอ้าง,อย่าเลื่อม,ผูกเลื่อมใส อย่างหนึ่งออก,แรงเพียร,เวียน เอาไชยสิ่งประเสริฐ,เลิศไฉน,ตรองให้รู้ ฯ

(นราภุโรวาท. 2540 : 81)

ข้อความข้างต้นนี้ นราภุโรวาท ใช้คำว่า **เครื่องมือและเครื่องมือต่อสู้อย่าง** (อาวุธ) เป็นสัญลักษณ์ แทน “ความน่าเลื่อมใส และความเพียร”

จากการศึกษาการสอนโดยวิธีการเปรียบเทียบ ของวรรณกรรมคำสอนเรื่องนราภุโรวาท ปรากฏว่าผู้นิพนธ์เลือกใช้กลวิธีการเปรียบเทียบหลายลักษณะคือเปรียบเทียบแบบอุปมา เปรียบเทียบแบบอุปลักษณ์ เปรียบเทียบแบบบุคลาธิษฐาน และเปรียบเทียบแบบสัญลักษณ์ ซึ่งผู้นิพนธ์ใช้วิธีการเปรียบเทียบแบบอุปมาเป็นพิเศษ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการใช้การเปรียบเทียบในลักษณะของอุปมานี้ จะช่วยให้บทประพันธ์มีความเข้าใจง่าย และเพิ่มความไพเราะสละสลวยยิ่งขึ้น

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวรรณกรรมคำสอนเรื่องนราญุโรบาท พระนิพนธ์ในพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายในการค้นคว้าเพื่อศึกษาสาระคำสอนและกลวิธีการนำเสนอสาระคำสอนที่ปรากฏในวรรณกรรมคำสอนเรื่องนราญุโรบาทโดยนำผลการศึกษาค้นคว้ามานำเสนอแบบพรรณนาวิเคราะห์

การศึกษาระคำสอนและกลวิธีการนำเสนอสาระคำสอน ในวรรณกรรมคำสอนเรื่องนราญุโรบาท ครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาจากวรรณกรรมคำสอนเรื่องนราญุโรบาท ของประเสริฐอักษร (นามแฝง) ฉบับตีพิมพ์โดยมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชตามโครงการเลือกสรรหนังสือที่มีคุณค่า ในปี พ.ศ.2540

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษาวรรณกรรมคำสอนเรื่องนราญุโรบาท โดยศึกษาสาระคำสอนและกลวิธีการนำเสนอสาระคำสอน ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. การศึกษาด้านสาระคำสอน

1.1 ที่มา คำว่า “นราญุโรบาท” เป็นคำสนธิ เกิดจากคำว่า นร+อังกูร+โอบาท หมายถึงโอบาทสำหรับผู้มีเชื้อสาย

1.2 วัตถุประสงค์ของการนิพนธ์วรรณกรรมคำสอนเรื่องนราญุโรบาท มี 3 ประการคือ

1.2.1 เพื่อเสนอแนะวิธีการสอนประยุกต์และประสมประสานให้เหมาะสมกับคนไทยตามแบบญี่ปุ่น อังกฤษ และฝรั่งเศส ซึ่งเป็นชาติอารยะในเวลานั้น

1.2.2 เพื่อบอกถึงความแตกต่างของวิธีการสอนตามแบบญี่ปุ่น

1.2.3 เพื่อแนะนำพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูเกี่ยวกับสาระคำสอนสำคัญที่เหมาะสมกับเด็กแต่ละวัย

1.3 รูปแบบการประพันธ์ วรรณกรรมคำสอนเรื่องนราญุโรบาทเป็นคำประพันธ์ร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ

1.4 การจัดลำดับเนื้อหา พบว่ามีการจัดเนื้อหาการสอนได้เหมาะสมกับวัยของเด็กดังมีรายละเอียด ดังนี้

1.4.1 ส่วนต้น

1.4.1.1 บอกลักษณะของวรรณกรรมคำสอนเรื่องนรางกูโรวาทว่าจัดพิมพ์ เพื่อให้ผู้อ่านใช้เป็นประโยชน์ในการนำไปสอนเด็กที่จะสร้างความเจริญให้กับประเทศ โดยจะพิมพ์เพื่อ แจกตามโรงเรียน วัด และห้องสมุด จำหน่ายสำหรับบุคคลทั่วไป

1.4.1.2 การบอกหน้าสำคัญของเนื้อหาข้อความแทนสารบัญชี้ว่า “บอกหน้าหัวข้อนรางกูโรวาท”

1.4.1.3 ส่วนคำนำได้กล่าวเชิญชวนให้ผู้ใหญ่ สั่งสอนอบรมให้เด็กเป็นคนดี โดยเปรียบเทียบว่า การสอนให้คนเป็นคนดีมีค่ากว่าการให้เงินทอง เพราะจะทำให้เด็กประพฤติปฏิบัติตนถูกต้อง นำตนไปสู่ความสำเร็จได้ และเงินทองก็จะมีมาสู่ชีวิต แต่ถ้าให้เงินทองปราศจากความรู้ก็จะเอาตัวไม่รอด และเงินทองมีแต่จะหมดไป

1.4.2 ส่วนเนื้อหาสาระ

พบว่ามีการแบ่งช่วงอายุและหัวข้อสำคัญวรรณกรรมคำสอนเรื่องนรางกูโรวาท โดยเริ่มตั้งแต่เด็กวัยปีครึ่งจนถึงวัยรุ่นอายุ 14 ปี เนื้อหาคำสอนสำหรับเด็กแต่ละวัย จะจัดแบ่งเป็น หัวข้อสำคัญในการปลูกฝังพฤติกรรมที่ควรประพฤติปฏิบัติ ความรู้ ความคิดที่เหมาะสมกับสติปัญญา ของเด็กในวัยต่างๆที่สมควรได้รับ มีการเรียงลำดับความยากง่ายของหัวข้อการสอนเหมาะสมกับวัย ของเด็กทั้งสิ้นส่วนสาระคำสอนที่สำคัญ มีลักษณะเนื้อหาคำสอนที่ปรากฏโดยตรง เป็นข้อควรปฏิบัติ และข้อห้ามไม่ให้ปฏิบัติได้เหมาะสมกับความพร้อมและสติปัญญาของเด็ก สาระคำสอนมีความละเอียดเหมาะสมกับลักษณะของพฤติกรรมที่ควรปลูกฝังและความรู้ที่ควรได้รับตามวัยของเด็กโดย จัดกลุ่มเด็กตามความพร้อม เป็น 3 ช่วงอายุ คือวัยเด็กตอนต้นตั้งแต่อายุ 1ปีครึ่งถึง 7 ปี วัยเด็ก ตอนกลางตั้งแต่อายุ 8-10 ปี และวัยเด็กตอนปลายตั้งแต่อายุ 11-14 ปี ดังนี้

1.4.2.1 วัยเด็กตอนต้นอายุตั้งแต่ 1ปีครึ่งถึง 7 ปี สาระคำสอนที่นรางกูโรวาทใช้ปลูกฝังสำหรับเด็กวัยนี้ ถ้าเทียบกับการสอนในปัจจุบันคือการสอนเด็กอนุบาล ดังนั้นสิ่งที่พ่อแม่และครุควรจะเน้นคือการเล่นของเล่นที่มีสีสันสวยงาม และมีประโยชน์ต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กมากกว่าการสอนด้านความรู้ นอกจากนี้นรางกูโรวาท ยังจัดแบ่งหัวข้อการสอนสำหรับให้ผู้ใหญ่ ปลูกฝังเด็กวัยนี้ 7 เรื่องสำคัญ คือ ความสะอาด ความเรียบร้อย กิริยา ความโอบอ้อมอารี ความ ยุติธรรม ความสัตย์ และความกล้า ซึ่งแต่ละเรื่องจะเน้นการสอนเชิงจริยธรรมทั้งสิ้น

1.4.2.2. วัยเด็กตอนกลางอายุตั้งแต่ 8-10 ปี สาระคำสอนที่นรางกูโรวาทใช้ปลูกฝังเด็กในวัยนี้ คือเพิ่มเติมสาระคำสอนในแต่ละหัวข้อให้มีความเหมาะสมขึ้นตามการ เจริญเติบโตทั้งทางร่างกายและวุฒิภาวะของเด็ก โดยเพิ่มหัวข้อสาระการสอนให้มากกว่าเด็กวัย 1ปี ครึ่ง 7 ปี มากถึง 6 ประการ คือ ความซื่อสัตย์ การบังคับใจตัว การงาน การปรานีต่อมนุษยชาติ การ รู้จักฟังคำสั่ง และความพยายาม เป็นต้น ซึ่งแต่ละเรื่อง ยังมุ่งเน้นการสอนเชิงจริยธรรม เช่นเดิม

1.4.2.3 วัยเด็กตอนปลายอายุตั้งแต่ 11-14 ปี สาระคำสอนที่นราสิกขาลัยใช้วัยนี้ คือเพิ่มเติมสาระคำสอนในแต่ละหัวข้อให้มีความเหมาะสมขึ้นตามการเจริญเติบโตทั้งทางร่างกายและวุฒิภาวะของเด็ก ให้มากกว่าเด็กวัย 8-10 ปี โดยจัดสาระคำสอนที่สำคัญ ตามลำดับอายุมากถึง 19 ประการ คือ สอนเด็ก 11 ปี เพิ่มหัวข้อการสอน ให้มีความรักเพื่อนมนุษย์ สอนให้มีความรักเกียรติยศ และ สอนให้รักการทำงาน สอนเด็ก 12 ปี เพิ่มหัวข้อ สอนเรื่องความรักชาติ ความยุติธรรม ความศรัทธา สอนให้รักในการทำงาน การขมิดข่ม สอนเด็ก 13 ปี เพิ่มหัวข้อการสอนเรื่อง กิริยามารยาท ความรักชาติและรู้จักภัยของสงคราม ความสำคัญของการสะสมเงิน การสะสมความดีและความรู้ และสอนเด็ก 14 ปี เพิ่มหัวข้อ ความรู้เรื่องการปฏิรูปปกครอง ความรู้เรื่องเศรษฐกิจ และการคลัง ความรู้เรื่องการพาณิชย์ ความรู้เรื่องกฎหมายและความสำคัญของกฎหมาย ความรู้เรื่องการดำรงชีวิต และบอกประโยชน์ของการศึกษา จากการศึกษาสาระคำสอนโดยรวมแสดงให้เห็นว่า วรรณกรรมคำสอนเรื่องนราสิกขาลัยมุ่งเน้นสาระความรู้ การปฏิบัติตนในสังคม มากกว่าสาระคำสอนในเชิงจริยธรรม อาจจะเป็นเพราะว่าเด็กในวัย 10-14 ปี นี้ ต้องเตรียมพร้อมที่จะเติบโตสู่ความเป็นผู้ใหญ่อย่างเต็มตัวเพราะในสมัยก่อน เด็กวัย 13-14 ปี สามารถมีครอบครัว และเริ่มชีวิตรับผิดชอบได้

1.4.3 ส่วนท้าย พบว่า วรรณกรรมคำสอนเรื่องนราสิกขาลัย มีคาถาสำหรับสวดระลึกถึงพระคุณของผู้มีพระคุณทั้งปวงก่อนนอน มีการบอกจุดประสงค์ของการนิพนธ์วรรณกรรมคำสอนเรื่องนราสิกขาลัย และแนะนำวิธีสอนนราสิกขาลัยให้กับผู้ที่มีหน้าที่สอนเด็ก

2. กลวิธีการนำเสนอสาระคำสอน

2.1 กลวิธีการใช้ภาษาที่พบในนราสิกขาลัยมี 2 ลักษณะ คือ กลวิธีการใช้ถ้อยคำ และกลวิธีการใช้การใช้นำนวน พอสรุปได้ดังนี้

2.1.1 กลวิธีการใช้ถ้อยคำ มีการใช้คำซ้อน การใช้คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศ การใช้คำไม่สุภาพ และการใช้คำภาษาปาก

2.1.2 กลวิธีการใช้นำนวน มีสำนวนที่ใช้เฉพาะสมัยพระองค์ผู้นิพนธ์ สำนวนที่มีความหมายตรงกับสำนวนทั่วไป และสำนวนที่มีส่วนประกอบของคำที่เหมือนและต่างจากสำนวนที่ใช้ทั่วไป

2.2 การใช้กลวิธีการสอนที่พบในนราสิกขาลัยมี 3 ลักษณะ คือ

2.2.1 การสอนแบบตรงไปตรงมา พบว่ามีการใช้คำตรงไปตรงมา 2 ลักษณะ คือใช้คำบอกให้กระทำประกอบด้วย คำว่า “จง” “ควร” “ให้” และการสอนแบบตรงไปตรงมาที่ห้ามไม่ให้กระทำ ประกอบด้วย คำว่า “อย่า” และ “ห้าม”

2.2.2 การให้ความรู้ในเรื่องต่างๆ พบว่าวรรณกรรมคำสอนเรื่องนราวกุโรวาท ต้องการให้ผู้อ่าน หรือผู้ศึกษา ได้รับความรู้ในเรื่อง ศาสนา ทรัพย์สินและการรักษาทรัพย์ การปกครอง ยาสเภพิตติ การปกครองท้องถิ่น การศาลยุติธรรม การตั้งบริษัท องค์กร สถาปนามิศาสตร์ของโลก และการเปลี่ยนแปลงของวัน เวลา เพื่อผู้เป็นพ่อแม่หรือครู ควรต้องศึกษา และมีความรู้ในเรื่องเหล่านี้เพื่อ ประโยชน์ในการดำเนินชีวิต และสำหรับสอนหรือแนะนำเด็กอีกต่อหนึ่ง

2.2.3 การสอนโดยวิธีการเปรียบเทียบ ที่พบในวรรณกรรมคำสอนเรื่องนราวกุโรวาท มี 4 ลักษณะ คือ เปรียบเทียบแบบอุปมา อุปลักษณ์ บุคลาธิษฐาน และเปรียบเทียบแบบ สัญลักษณ์ โวหารเปรียบเทียบที่พบมากที่สุดคือ การเปรียบเทียบแบบอุปมา

อภิปรายผล

จากการศึกษาสาระคำสอนที่ปรากฏในวรรณกรรมคำสอนเรื่องนราวกุโรวาท พบว่า วรรณกรรมคำสอนเรื่องนราวกุโรวาทนี้ ประเสริฐอักษร หรือ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิป ประพันธ์พงศ์ ทรงพระนิพนธ์ขึ้นเพื่อให้ครู พ่อแม่ และผู้ที่ต้องเลี้ยงเด็กได้อ่าน ซึ่งเมื่ออ่านแล้วจะได้พบ ข้อคิด แนวทางการปฏิบัติที่แปลกแตกต่างไปจากการสอนในสมัยนั้น ซึ่งวิธีการสอนจะไม่สอนแบบ ตรงๆแต่จะเน้นให้เด็กยอมรับในคำสอนแล้วนำไปปฏิบัติ แนวการสอนลักษณะนี้ ประเทศทาง ตะวันตกที่มาตั้งโรงเรียนสอนศาสนาและภาษาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่4 เป็นผู้นำมาเผยแพร่ ในขณะที่ ประเทศเหล่านี้ได้แนวการสอนหลักจริยธรรมมาจากญี่ปุ่นอีกต่อหนึ่ง ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นสอดคล้อง กับผู้นิพนธ์ที่นำวิธีการสอนแบบใหม่มาเผยแพร่ให้กับคนในสมัยนั้น เพราะแนวการสอนแบบใหม่ เน้น ให้เด็กได้คิดเอง ได้แก้ปัญหาเอง พร้อมสอดแทรกจริยธรรมได้เหมาะสมกับวัย ซึ่งเป็นการสอนที่ ทันสมัยและต่อเนื่องมาถึงปัจจุบัน สาระการสอนของวรรณกรรมคำสอนเรื่องนราวกุโรวาท มีการจัด สาระคำสอนไว้ตามลำดับอายุของเด็กตั้งแต่อายุ 1 ปีครึ่งถึง 14 ปี การจัดสาระคำสอนในกลุ่มเด็กอายุ 1ปีครึ่งถึง 7 ปี และเด็กอายุ 8 -10 ปี จัดแบ่งได้เหมาะสมเป็นอย่างมาก เพราะเด็กวัยนี้ควรปลูกฝัง เกี่ยวกับจริยธรรมมากกว่าความรู้ด้านอื่นๆ เด็กวัยนี้เป็นวัยช่างคิด ช่างจำและช่างเลียนแบบ ถ้าไม่ ปลูกฝังจริยธรรม ให้แต่ความรู้ เด็กอาจจะขาดคุณธรรมอันเป็นพื้นฐานของจิตใจ จะมีแต่ความ เก่งแย่งชิงดี หรือนำความรู้ไปใช้ในทางที่ผิดได้ ส่วนสาระคำสอนที่จัดไว้สอนให้กับเด็กวัย 11-14 ปี นั้น สามารถจัดได้อย่างเหมาะสม โดยเน้นการสอนด้านความรู้ เป็นสำคัญ เพราะเด็กวัยนี้เติบโต พอที่จะเริ่มรู้จักแยกแยะความถูกผิดได้เอง และสภาพร่างกายพร้อมต่อการเผชิญโลกภายนอก การ นำเสนอในส่วนที่เป็นความรู้ทั้งการบ้าน การเมือง ด้านเศรษฐกิจ และการดำรงชีพ จึงจัดได้อย่าง เหมาะสม

ด้านกลวิธีการนำเสนอสาระคำสอน นราภูกุโรวาทมีวิธีการสอนหลายแบบ กล่าวคือกลวิธีการใช้ภาษา มีการใช้คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศ การใช้คำภาษาปาก การใช้คำไม่สุภาพซึ่งคำบางคำอาจไม่เหมาะสมกับวัยของเด็ก และกลวิธีการใช้สำนวน มีสำนวนที่ใช้เฉพาะสมัยพระองค์ผู้นิพนธ์ สำนวนที่มีความหมายตรงกับสำนวนทั่วไป และสำนวนที่มีส่วนประกอบของคำที่เหมือนและต่างจากสำนวนที่ใช้ทั่วไปมาเปรียบเทียบให้เกิดความเข้าใจในคำสอน นอกจากนี้ยังใช้กลวิธีการสอนแบบตรงไปตรงมาและวิธีการเปรียบเทียบแบบอุปมา อุปลักษณ์ และสัญลักษณ์เพื่อสร้างความไพเราะของบทประพันธ์ อีกทั้งสามารถสื่อความหมายของคำสอนนั้นได้อย่างกระจ่าง

สรุปได้ว่านราภูกุโรวาทเป็นวรรณกรรมคำสอนที่สำคัญอีกเรื่องหนึ่งที่มีเนื้อหาส่วนใหญ่เหมาะสมกับเด็กและเยาวชนทุกยุคทุกสมัย เพราะประกอบไปด้วยคำสอนที่เป็นข้อคิดที่สามารถเสริมสร้างปัญญาให้เด็กและเยาวชนได้ประพฤติตนให้ถูกต้องตามครรลองคลองธรรมของสังคมสามารถนำคำสอนไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และการแก้ปัญหาต่างๆได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งคำสอนในนราภูกุโรวาทสามารถนำมากระตุ้นเตือนให้ผู้ใหญ่ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการปลูกจิตสำนึกทางจริยธรรม ให้กับเด็กและเยาวชนนอกเหนือไปจากการให้ความรู้แก่สังคมไทย ควบคู่ไปกับการสอนความรู้ด้านอื่นๆให้กับเยาวชนไทยในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ

นอกเหนือจากการศึกษาสาระคำสอนที่ปรากฏในวรรณกรรมคำสอนเรื่องนราภูกุโรวาทแล้ว อีกสิ่งหนึ่งที่น่าสนใจศึกษา คือลักษณะการใช้ภาษา และสำนวนเฉพาะของผู้นิพนธ์อย่างพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ พระองค์ทรงมีความคิดสร้างสรรค์ในการใช้คำและสำนวนต่างจากผู้ประพันธ์อื่นๆอย่างเห็นได้ชัด อีกทั้งควรศึกษาเกี่ยวกับแนวความคิด ค่านิยม และผลของอิทธิพลด้านต่างๆที่ได้รับจากประเทศทางตะวันตก ดังเช่นที่ปรากฏในวรรณกรรมคำสอนเรื่องนราภูกุโรวาท เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นวิวัฒนาการของสังคมในแต่ละยุคสมัย ผ่านทางวรรณกรรม อีกประการหนึ่งด้วย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กุหลาบ มัลลิกะมาส. (2529). **วรรณกรรมไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ. (2548, กรกฎาคม-กันยายน). นร่างกูโรวาท : วรรณกรรมร้อยกรองด้านการศึกษา. **วารสารราชบัณฑิตยสถาน**. 30 (3) : 790-803.
- กุสุมา รัชชมณี. (2530). **เอกสารประกอบการบรรยายเนื่องในวาระครบ 200ปี พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กฤษณา ผลชีวิน. (2524). **การวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือสำหรับเด็กตั้งแต่ 6-12 ปี ที่พิมพ์ในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2515-2519**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- กรกช อัญชลีนุกูล. (2543). **วิเคราะห์แบบเรียนประถมมาลา**. ปรินูญานิพนธ์ ศศ.ม. (ไทยศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- กฤษณา วงษาสันต์ และคณะ. (2542). **วิถีไทย**. กรุงเทพฯ : เธิร์ดเวฟ เอ็ดดูเคชั่น.
- เขมฤทัย บุญวรรณ. (2546). **วิเคราะห์การใช้ภาษาและกลวิธีการเขียนในหนังสือราชกิจจานุเบกษา สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว**. ปรินูญานิพนธ์ ค.ม (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- คณะกรรมการผลิตชุดพฤติกรรมมนุษย์. (2544). **พฤติกรรมมนุษย์**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน,กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **การปฏิรูปการศึกษาในแผ่นดินพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จันทิมา พรหมโชติกุล. (2518). **วิเคราะห์บทละครร้องของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จินตนา ทวีวัฒน์. (2542). **ประวัติการจัดการศึกษาไทยสมัยรัชกาลที่ 5**. กาญจนบุรี : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี.
- จินตนา ไบกาชฎี. (2543). **เทคนิคการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- เฉลิม มากนวล. (2517). **การวิเคราะห์เปรียบเทียบนิทานกับนิทานอีสป**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ณรงค์ ทองปาน. (2526). **การสร้างหนังสือสำหรับเด็ก**. กรุงเทพฯ : กรมการฝึกหัดครู.

- ชูศักดิ์ ศุภรณ์นท์. (2533). **การวิเคราะห์ร้อยกรองที่เกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนจากวารสาร ในช่วงปี พ.ศ. 2528-2530**. ปรินญาณีพันธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจฉิม. (2520). **จริยธรรมของเยาวชนไทย**. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เดชา ชากักดี. (2542). **วิเคราะห์หลักจริยธรรมในวรรณคดีสุภาภิตพระร่วง**. ปรินญาณีพันธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2520). **จิตวิทยาจริยธรรมและจิตวิทยาภาษา**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- นิยะดา เหล่าสุนทร และจันทวรรณ อนันตประยูร. (2548, มิถุนายน-กันยายน). งานสำรวจวรรณกรรมคำสอนของไทยในทศวรรษของนักวิชาการตะวันตก. **วารสารราชบัณฑิตยสถาน**. 24 (3) : 29-38.
- ทรงศักดิ์ ปรางศ์วัฒนากุล. (2519). **วิเคราะห์วรรณกรรมล้านนาไทย เรื่องเจ้าวิฑูรสอนหลานและ พระลอสอนโลก**. ปรินญาณีพันธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธงชัย หวานแก้ว. (2522). **การปลูกฝังความรักชาติตามที่ปรากฏในบทละครพระราชนิพนธ์ของ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว**. ปรินญาณีพันธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นภลัย สุวรรณาตา และสายใจ อินทร์พรชัย. (2525). **ภาษาไทย 4**. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมมาธิราช.
- บัญชา แก้วเกตุทอง. (2522). **การปฏิรูปการปกครองของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- บุญยงค์ เกศเทศ. (2532). **สถานภาพสตรีไทย**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- บุษยมาศ บุญจิตติ. (2549). **คำประพันธ์สำหรับเด็กก่อนวัยรุ่นนรางวัลคณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ : ลักษณะทางจริยธรรม กลวิธีการนำเสนอ และการประเมินค่า**. ปรินญาณีพันธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประเสริฐอุกษร (นามปากกา). (2548). **นรางกูโรวาท (คำกลอน)**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (ถ่ายเอกสาร)
- ปราณี เขียงทอง. (2525). **เทคนิคการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

- เปลื้อง ณ นคร. (2515). **ประวัติวรรณคดีไทยสำหรับนักศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- เพลินพิศ กำราญ และเนียนศิริ ตาละลักษณ. (2522). **พระประวัติและผลงานของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์**. กรุงเทพฯ : มูลนิธิ “นราธิปประพันธ์พงศ์ – วรวรรณ”.
- พัชรี อัยราวงค์. (2521). **จริยศึกษาศาสตร์ไทยในสุภาภิตสอนหญิงค่างลอน**. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- พิมพ์พรรณ ไพบูลย์ห้วงเจริญ. (2542, มกราคม-กุมภาพันธ์). **วรรณกรรมสุภาภิตสำหรับสอนผู้หญิง**. **ศิลปากร**. 52 (1) : 113-120.
- ยงยุทธ อินทจักร. (2546, กุมภาพันธ์-กรกฎาคม). **การศึกษาไทยและญี่ปุ่น. มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์ 2 : 28-42.**
- รักษ์พงศ์ ธรรมมุสนา. (2544). **การศึกษาบทละครรำพระนิพนธ์ในพระเจ้าบรมเธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ในฐานะวรรณคดีการแสดง**. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542**. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.
- รำพึง ศิลาง. (2530). **การศึกษาวรรณกรรมคำสอนประเภทร้อยกรองช่วงก่อนได้รับอิทธิพลจากวรรณกรรมตะวันตกในเชิงจริยธรรม**. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รีนฤทัย สัจจพันธ์. (2542). **สี่สรรพวรรณศิลป์**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ต้นอ่อน.
- วรรณ แก้วแพรง. (2532). **การใช้คำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์
- วัชรภรณ์ กิตตยานุกิตติ. (2547). **การศึกษาเชิงวิเคราะห์วรรณกรรมคำสอนเรื่อง วรรณโสดรฉบับจังหวัดนครศรีธรรมราช**. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- วิจิตรา สุภากร. (2523). **การวิเคราะห์หนังสืออ่านสำหรับเด็กในด้านคุณธรรมจริยธรรมเฉพาะที่พิมพ์เป็นภาษาไทยระหว่างปี พ.ศ. 2520-2522**. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วีไล ตั้งจิตสมคิด. (2539). **การศึกษาไทย**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- วุฒิชัย มูลศิลป์. (2541). **เมื่อเริ่มปฏิรูปการศึกษาในสมัยรัชกาลที่ 5-รัชกาลที่ 7**. กรุงเทพฯ : 2020 เวิลด์ มีเดีย.

- ศรีสุดา จริยากุล. (2526). เอกสารการสอนวิชาภาษาไทย 4 วรรณคดีไทย หน่วยที่ 8-15. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศักดิ์ดา ปรานต์ประทานพร. (2523). เอกสารประกอบการสอนวิชาศึกษา 171 ประวัติศาสตร์และปรัชญาการศึกษาไทย. ชลบุรี : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน.
- ศิริ ฮามสุโพธิ์. (2539). ประชากรศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ศิริมา เจนจิตมัน. (2529). การศึกษาเชิงวิเคราะห์วรรณกรรมคำสอนประเภทกลอนเพลงยาวในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว. วิทยานิพนธ์ อ.ม.(ภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สง่า กาญจนภาคพันธ์. (2515). สำนวนไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : รวมสาสน์.
- สมพันธ์ เลชะพันธ์. (2518). วรรณกรรมสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา
- สยาม ดำปรีดา. (2547). สังคมกับการปกครอง. ปทุมธานี : คณะศิลปศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล.
- สายทิพย์ นุกุลกิจ. (2537). วรรณกรรมไทยปัจจุบัน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน.
- สายวรุณ น้อยนิมิตร. (2542). อรรถกถาชาดก : การศึกษาในฐานะวรรณกรรมคำสอนของไทย และความสัมพันธ์กับวรรณคดีคำสอนเรื่องอื่น. วิทยานิพนธ์ อ.ด. (ภาษาไทย) . กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สิทธา พิณีภูวดล. (2525). วรรณกรรมสุโขทัย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สิทธา พิณีภูวดล และนิตยา กาญจนวรรณ. (2515). ความรู้ทั่วไปทางวรรณกรรมไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่นกรมการปกครอง.
- สุชา จันท์เอม. (2540). จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุนทรี่ มีพร้อม. (2522). วิเคราะห์หนังสือสำหรับเด็กบั้นขณะการประกวด ในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (ภาษาไทย) . กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สุกัญญา เจียมวิเศษ. (2548). วิเคราะห์ระบบการศึกษาไทยจากวรรณคดีสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นในสมัยรัชกาลที่ 1-รัชกาลที่ 3. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุโท เจริญสุข. (2515). หลักจิตวิทยาและพัฒนาการมนุษย์. กรุงเทพฯ : แพร์พิทยา.
- สุธิวรงค์ เชียงเถียร. (2525). วรรณคดีวิเคราะห์. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

- สุนันท์ อัญชลินุกูล. (2520, ธันวาคม). การศึกษาภาษาไทยสมัยรัชกาลที่5 : แบบเรียนหลวง. **วารสาร ภาษาและวรรณคดีไทย**.19(45) : 157-177.
- สุภาพร คงศิริรัตน์. (2541,กรกฎาคม-ธันวาคม). วรรณกรรมคำสอน. **มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**. 6(2) : 67-76.
- สุนีย์ มกราพันธ์. (2534). **แง่คิดจากวรรณคดีและวรรณกรรม**. กรุงเทพฯ : แพร์พิทยา.
- เสนีย์ วิชาวรรณ. (2511). **ประวัติวรรณคดีและการประพันธ์**. พิมพ์ครั้งที่6. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- อรสาร หรดี. (2542). **วิเคราะห์วรรณกรรมร้อยกรองจากแบบเรียนภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย**. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อรุณ เวชสุวรรณ. (2525). **เงาอดีต**. กรุงเทพฯ : เทพบรรณกิจ.
- อัญชลี จรรย์บุญบริรักษ์. (2546). **วิเคราะห์ท่วงทำนองการประพันธ์ในสุภาสิตพระร่วง**. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก ประวัติผู้ทรงพระนิพนธ์ : พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์

ภาคผนวก ข ตัวอย่างบางส่วนของนรางกูโรวาท

ภาคผนวก ก

ประวัติผู้ทรงพระนิพนธ์ : พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์

ประวัติผู้ทรงพระนิพนธ์ : พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ เป็นพระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ประสูติแต่เจ้าจอมมารดาเขียน เมื่อ วันพุธ แรม 3 ค่ำ เดือน 12 ปีระกา ตรงกับวันที่ 20 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2404 ได้รับพระราชทานพระนามว่า พระองค์เจ้าวรวรรณกร

ด้านการศึกษา ทรงได้รับการศึกษาภาษาไทยขั้นต้นจากคุณปาน และคุณแสง สุภาพสตรีในพระราชสำนัก ทรงศึกษาภาษาบาลี และภาษาไทยอันเป็นหลักสูตรชั้นสูงในสมัยนั้น จากพระยาปริยัติธรรมธาดา (เปี่ยม) และทรงศึกษาภาษาอังกฤษจาก มร.ยอร์ช ปีเตอร์สัน จนมีความเชี่ยวชาญในภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ยังทรงรอบรู้ เชี่ยวชาญด้านอักษรศาสตร์และคณิตศาสตร์ด้วย

ด้านพระภารกิจ ทรงรับราชการครั้งแรกที่หอรัษฎากรพิพัฒน์ ตำแหน่งพนักงานการเงินแผ่นดิน ในรัชกาลที่ 5 โปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งรองอธิบดีกรมพระคลังมหาสมบัติ และทรงพัฒนาหอรัษฎากรพิพัฒน์ให้เจริญก้าวหน้าขึ้น จากพระภารกิจที่สำคัญๆ ทรงได้รับพระราชทานตำแหน่งต่างๆ ดังนี้

พุทธศักราช 2432 ทรงรับสถาปนาขึ้นทรงกรม เป็นกรมหมื่นนราธิปประพันธ์พงศ์

พุทธศักราช 2433 ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นรองเสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ

พุทธศักราช 2435 ทรงลาออกจากราชการ ทรงลงทุนทำธุรกิจต่างๆ เช่น ทำป่าไม้ รถไฟ ธรณาสายหลักเมือง-หัวลำโพง สายท่าเรือ-พระพุทธบาท และชุดคลอง

พุทธศักราช 2464 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงกรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนาเป็น กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์

นอกจากนี้ ยังทรงเชี่ยวชาญด้านอักษรศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษแล้ว ยังสนพระทัยในประวัติศาสตร์และโบราณคดีด้วย ดังนั้น เมื่อพุทธศักราช 2434 จึงได้เป็นสภานายกของหอสมุดวชิรญาณฯ ซึ่งเป็นตำแหน่งที่สูงด้วยเกียรติคุณและวิถียาคคุณ

และในบั้นปลายแห่งพระชนม์ชีพ พระองค์ได้เสด็จไปประทับที่ตำบลชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ทรงรับตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านของตำบลนั้น ทรงเป็นที่รักใคร่ของประชาชนที่เห็นเจ้านายลงมาคลุกคลีด้วยอย่างสนิทสนม ดังคำบอกเล่าของ ไพโรจน์ บุญผูก ที่ว่า “ทุกเย็นเสด็จในกรมฯ จะต้องเสด็จไปตามถนนสหคามฯ และจะมีไม้ธำระพระกร(ไม้เท้า) ติดไปด้วยเป็นประจำ พื้นตรงไหนที่ไม่แน่ว่าพระทัยจะชำระหรือไม่ จะทรงกระทุ้งไม้ธำระพระกรตรงนั้นแรงๆ แล้วรับสั่งให้ซ่อมแซม พระองค์ทรงเป็นผู้ใหญ่บ้านองค์แรก ผู้สร้างทุกสิ่งทุกอย่างแก่ชะอำ ทำให้ชะอำมีชีวิตชีวาจนทุกวันนี้”

ด้านการประพันธ์ พระองค์ทรงมีชื่อเสียงเกียรติคุณในด้านสร้างสรรค์วรรณกรรมการละครแบบใหม่ แตกต่างไปจากละครนอก ละครใน หรือละครชาตรี ซึ่งมีการรำเป็นหลัก ทั้งนี้ เพราะในสมัยรัชกาลที่ 5 มีคนไทยไปศึกษาที่ยุโรปและอเมริกามากขึ้น และนำเอาอิทธิพลของละครแบบโอเปร่าหรือเรียกเป็นภาษาไทยว่า อูปรากร คือละครที่อาศัยดนตรี หรือการขับร้องเป็นหลัก ตลอดจนละครพูด เข้ามาเผยแพร่ในเมืองไทย พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ จึงทรงริเริ่มสร้างสรรค์ละครร้องขึ้น ทรงแต่งบทเอง และจัดการแสดงเอง บางเรื่องได้รับความนิยมประทับใจผู้ชมมากจนเป็นที่เล่าขาน และนำมาแสดงต่อมาจนถึงปัจจุบัน เช่น ละครร้องเรื่อง สาวเครือฟ้า เป็นต้น

(ที่มา : เพลินพิศ กำราญ และเนี่ยนศิริ ตาละลักษณ์. (2522). **พระประวัติและผลงานของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์**. กรุงเทพฯ : มุลนิธิ “นราธิปประพันธ์พงศ์ – วรวรรณ” .)

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างบางส่วนของร่างกฎกระทรวง

ส่วนปกนอกของนรางุโรวาทที่จัดพิมพ์ตามโครงการเลือกสรรหนังสือของ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
พ.ศ. 2540

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
โครงการเลือกสรรหนังสือ

นรางกุโรวาท

(คำกลอน)

ประเสริฐอักษร

ส่วนคำนำของนราวุธโรวาทที่จัดพิมพ์โดยตามโครงการเลือกสรรหนังสือของ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
พ.ศ. 2540

คำนำ

นรางกูรวิภาว (คำกลอน) พระนิพนธ์ในพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระวชิรญาณวชิรมงคล เป็นหนังสือที่ได้รับการเลือกสรรมาจัดพิมพ์ตามโครงการเลือกสรรหนังสือ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ด้วยเป็นหนังสือที่ทรงคุณค่าสูงในการอบรมเลี้ยงดูเด็กให้เติบโต เป็นคนดีมีคุณภาพ และประกอบด้วยคุณธรรมที่ตั้งนพางๆ โดยนำเสนอในรูปแบบของคำกลอน ชวนให้ติดตามและมองเห็นภาพความจริงต่างๆ ซึ่งอยู่ในสภาพแวดล้อมของสังคมและวัฒนธรรมไทย ที่ยังมีเนื้อหาร่วมสมัยแม้ว่าหนังสือเล่มนี้จะได้ตีพิมพ์ครั้งแรกเมื่อเกือบ ๑๐๐ ปีมาแล้ว

ในการจัดพิมพ์หนังสือนรางกูรวิภาวนี้ ได้มีการถ่ายทอดต้นแบบจากต้นฉบับเดิมทุกประการ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้อ่านได้เห็นถึงรูปแบบตัวอักษรและสำนวนภาษาในยุคหนึ่งที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม จำนวนและค่าบางคำอาจยากต่อการเข้าใจในปัจจุบัน ดังนั้น มหาวิทยาลัยจึงได้จัดทำคำอธิบายศัพท์ โดยคุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ ได้กรุณาทำคำอธิบายเพิ่มเติมจากต้นฉบับเดิม อันจะทำให้ผู้อ่านได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่ นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังได้เพิ่มเติมภาพประกอบฝีมือ ประยูร จรรย์วณิช โดยนำภาพที่ได้วาดไว้แล้วในโอกาสต่างๆ มาคัดเลือกภาพที่มีความใกล้เคียงกับเนื้อเรื่องเพื่อเพิ่มความน่าสนใจให้หนังสือมากขึ้น และเพื่อเป็นการอนุรักษ์ภาพทวารัฐของประยูร จรรย์วณิช ที่มีเอกลักษณ์ไทยซึ่งนับวันจะหาได้ยาก

หนังสือนรางกูรวิภาวฉบับนี้ จะไม่เสี้ยวสิ่งใด หากไม่ได้รับทวนเอื้อเฟื้อจากหลาย ฝ่าย มหาวิทยาลัยขอขอบคุณมูลนิธิธรรมาธิราชวชิรมงคล ที่อนุญาตให้พิมพ์นรางกูรวิภาวจากต้นฉบับเดิม ขอขอบคุณ คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ ที่กรุณาเขียนเนื้อหาในส่วนเสริมเพิ่มเติม ขอขอบคุณกองทุนการอุปการะประยูร จรรย์วณิช ที่เอื้อเฟื้อภาพประกอบ และด้วยความร่วมมือทั้งหมดนี้ ทำให้เกิดเป็นหนังสือนรางกูรวิภาวฉบับที่จัดพิมพ์โดยมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ขอเชิญว่า หนังสือเล่มนี้จะยังเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านและสังคมไทยต่อไป

(ศาสตราจารย์ ดร.เอี่ยม ฉายางาม)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ส่วนปกในของนรางกุโรวาทที่นิพนธ์โดยประเสริฐอักษร

นรางกุโรวาท (คำกลอน)

เป็นหลักวิโยวาท

สำหรับสอนเด็ก (อย่างไม่ใหม่)
เทียบหลัก ญี่ปุ่น, ฝรั่งเศส, แลอังกฤษ

(ประเสริฐอักษร รจนา)

ร, ศก ๑๒๙

“แจ้งความจำน่ายหนังสือ”หรือ จุดประสงค์ของการเผยแพร่หนังสือนรางกูโรวาท

แจ้งความ
จำหน่ายหนังสือ นราภูกุโรวาท

๑ นราภูกุโรวาทนี้ มีประสงค์ นิพนธ์ลง,
พิมพ์ อุโฆษ, ประโยชน์สยาม สำหรับ สอน, บัณฑิต,
ปัญญา งาม เพื่อ ส่อ ความ, สวัสดิ์, ชีววิถี จะ
ชวน ขวาย, หมาย มโนช, ประโยชน์ตน เพื่อเพิ่มผล, โภคา,
ก็หาไม่ ชยาค เลื่อแผ่, แพร่ หลาย, กระจายไป ส่า
หรับไทย, ไพโรผู้ ต่, มีไว้ดู ผู้ เลียง เต็ก, สอน เต็ก, เล็ก ๆ
จำ สกิด ต่า, วิห ผู้ใหญ่, ไต่ ยามคู่ คน ไม่รู้,
ก็จะได้, ไช ความรู้ คน รู้ผู้, ฉลาด รอบ, คง ชอบใจ
ได้ อ่านเล่น, เห็นทาง, ส่าง ปรีชา ออก ปัญญา, ยัมແຍ່,
ฤ แก่ ไช ไหน ยิง ฉลาด, ขาดตก, บกพร่องไป ก็จะได้,

แต่มีเต็ม, เติมเต็มคุณ, โอ้อันารถ, ปรารถนา, กับ สามารถ
 ช่าง ปลาทด, คน ตะเข้, สุก เกื่อ หนูน ปรารถนา, ก็ ปรารถนา,
 ไคว่ หา บุญ ไม่ สามารถ, อาจ จะ คุณ, ได้ สม ปอง เก็ด
 ิ่ง ซาต, สามารถ, ก็ ปรารถนา จำ เทหา, อุ บาย บ่ม, ให้
 สม ช่อ่ง สม กำ ลัง, สม หวัง, ทั้ง ต่ำ ลอง ึ่ง
 ปรอง ตอง, ตั้ง จะ ว่า, ไม่ วา มีอ ๖

๐ ทุก ส โม, สระ คณา, ส มา คม ึ่ง นิยม,
 เขื่อน อาน, การ หนัง ลือ สา ธารณ์ ประ โยชน์, โปรต มนุษย์,
 ผุ่ กระ พื่อ เพื่อบรร ลือ, คุณ สุขา, มหา ชน แหล่ง
 คึก ษา, วิช่า ลัย, ไทน์ โรง เรียน เป็น ที่ เพ็ชร, แม่ พิ ษา,
 โสภ่า ผล หอ สมุด, หอ ประ ชุม, มั่ว สุ่ม คน ทุก ทำ
 บล, ปล่ม ภก, ไท่ ปก ครอง เช่น อาราม, คามะ สถาน,
 โรง ทาน กลาง ล้วน แหล่ง สร้าง, คุ โณ กาศ, โธภาส
 ผยอง ตลอด มหา, อาณา จักร, แม่น จัก ปอง ขอ

สมอง,ปรารถนา, บรรณาการ ผู้ ปก ครอบ, ท้อง ที่, มี
 ประ สงค์ จตหมาย ส่ง, ทรงสั่ง เชน,กรุง เทพฯ สถาน
 แพรก นรา, ธิปที่,เคย มิ่งาน ปรีตาสัย,ศครณาน,ฉลอง
 กรุง คน คอย ตอบ,ก็ จะ มอบ,คน คอยไป ถ้า
 จะให้, ไปสนั้ย,ส่งที่ มุ่ง ขอ แส้ตมปี, ๑๒ สทงศ์,
 ท่าง บำรุง มีต้อง พัก,ควัก ถุง, ยุ่ง ซื่อ เปลือง จะ
 ส่งให้, ใน ประเทศ,เขตร สยาม กำ นัดตาม, สติกำ ดัง,
 หวัง ประ เตือง ความรู้ เหล่า,เยาะระกุมาร, สท้าน เมือง
 เกียรติ กระจะเตือง, เฟื่อง ฟุ้ง,พระ กรุง ไทย ะ

๑ แต่เอกะชน, พัน พิไสย, แจกได้ ทัว ทุก
 ครอบ ครว้, หลาย ถ้าน,ทาน ไม ไหว สุต สงควรท้,เพราะ
 ฉนั้น, ท่าน ผู้ ไต อยาก จะใคร่,ได้ ทิว, ช่วย รากา เล่ม
 ร้อย ห้า,สิบ สทงศ์,เป็นอย่าง ถูก หลัง แฉ้งผูก,แผ่น ยก,
 โยปก ฉ้า เพียง ๒ บาท, ประ กาศ ชัด, เป็น อัดตรา

ถ้า ปวดตึง, มาก เต็ม, ฤๅ เต็ม ร้อย จะเพิ่ม จำนวน, ส่วน ร้อย,
ตาม น้อย มาก ไม่ ลำบาก, ทุ่น ทรมาน, กว่า ร้อย ย่อย นึก
ว่า แจก, จำ แนกคุณ, อุดหนุน ค่อยๆ ตาม มาก น้อย,
พลอย ด้วย, ช่วย เขา บุญ ฯ

๑๑ ทำ รานวาง, ฤๅ ไรวาง, ขนาด เต็ม แปร หน้า
เต็ม, ยก ชู้ต, สมุด รุ่น พระราช พง, ชาว ตาร, สอน ฅมุด
๑๒ ยก, ตก ทน, ก็ พอ แรง ทูต พลัง, หวัง หมาย,
อุบาย คืบ เพื่อ ไต่ สืบ, ฉบับ ดี, ทวี แสง ให้
ทั่ว ถึง, จึง จด, ทม ตทเมง เชียง มทแดง, ตี๋ ตี๋, หวัง เกื้อ ไทย ฯ

๑๓ เมื่อ ทน พอ, พิมพ์ ต่อ, เพิ่ม ข้อ แยก หมาย
แจก, เจียก ผนวก, จำ พวก ใหม่ ลด ราคา, กว่า แต่ แรก, จำ
แนก ไป เพราะ ไร่ ค้า, หาก ไร่, ส่วน ใน ตั๋ว มุ่ง สุด
แท้, แต่ จะ แฉ, ให้ แพ้ว หลาย โดย แจก บ่าย, แยก ภาย
หน้อย, ค่อย ยง ชั่ว ช่วย พิมพ์ ต่อ, ข้อ หนึ่ง, ไม่ พัง กสิ

กว่าจะท้าว, ท่านที่ปอง, สำรองรอ ๗๖

๑ เหตุฉนั้น, ท่านผู้ใด, เมื่อได้อ่าน ๗๗
 เวช วิญญาน, นิยม ตักย,แล้ว ช่วยขอ ๗๘
 เหล่าสหาย, แพร่หลายพอ ๗๙
 ขอบใจเอช ๘๐

๗ มกร ร. ปี ๑๒๗

(นามในเมฆ) พระศรี

“บอกหน้าหัวข้อนรางกูโรวาท” หรือหน้าสารบัญ

ปกหน้าหัวข้อนรางกุโรวาท

	หน้า		หน้า
คำปรารภ.....	๙	ขั้นที่ ๒ ระหว่าง ๘ ขวบ ถึง ๙ ขวบ.....	๔๓
ข้อแนะนำสำหรับผู้จะเลี้ยงเด็ก.....	๑๕	ภาคที่ ๑ ความสะอาด.....	๔๕
เบญจไวย.....	๑๙	ภาคที่ ๒ กิริยา.....	๔๖
นรางกุโรวาทสำหรับทารก.....	๒๓	ภาคที่ ๓ ความซื่อตรง.....	๔๗
โอวาทขั้นต้น		ภาคที่ ๔ ความยุติธรรม.....	๔๘
ภาคที่ ๑ ความสะอาด.....	๒๗	ภาคที่ ๕ ความสัตย์.....	๔๘
ภาคที่ ๒ ความเรียบร้อย.....	๒๘	ภาคที่ ๖ ความกล้า.....	๔๙
ภาคที่ ๓ กิริยา.....	๒๙	ภาคที่ ๗ บังคับใจตัว.....	๕๐
ภาคที่ ๔ โอบอ้อมอารี.....	๓๐	ภาคที่ ๘ งาน.....	๕๑
ภาคที่ ๕ ความยุติธรรม.....	๓๐	ขั้นที่ ๓ อายุระหว่าง ๙ ขวบ ถึง ๑๐ ขวบ.....	๕๓
ภาคที่ ๖ ความสัตย์.....	๓๑	ภาคที่ ๑ กิริยา.....	๕๕
ภาคที่ ๗ ความกล้า.....	๓๑	ภาคที่ ๒ ปรานีมนุษย์ชาติ.....	๕๖
นรางกุโรวาทสำหรับเด็ก		ภาคที่ ๓ รู้จักฟังบัญชา.....	๕๗
ขั้นที่ ๑ ระหว่าง ๗ ขวบถึง ๘ ขวบ.....	๓๓	ภาคที่ ๔ ความยุติธรรม.....	๕๘
ภาคที่ ๑ ความสะอาด.....	๓๕	ภาคที่ ๕ ความสัตย์.....	๕๙
ภาคที่ ๒ กิริยา.....	๓๖	ภาคที่ ๖ จังหวะจะโคน.....	๖๐
ภาคที่ ๓ โอบอ้อมอารี.....	๓๗	ภาคที่ ๗ ความพยายาม.....	๖๐
ภาคที่ ๔ ความกตัญญู.....	๓๘	ขั้นที่ ๔ อายุระหว่าง ๑๐ ขวบถึง ๑๑ ขวบ.....	๖๓
ภาคที่ ๕ ความยุติธรรม.....	๓๙	ภาคที่ ๑ กิริยา.....	๖๕
ภาคที่ ๖ ความสัตย์.....	๓๙	ภาคที่ ๒ รักมนุษย์ชาติ.....	๖๖
ภาคที่ ๗ ความกล้า.....	๔๐		

	หน้า		หน้า
ภาคที่ ๓ เกียรติยศ.....	๖๘	ภาคที่ ๕ ความยุติธรรม.....	๑๐๕
ภาคที่ ๔ ความยุติธรรม.....	๖๘	ภาคที่ ๖ การเป็นเจ้าของ.....	๑๐๖
ภาคที่ ๕ ความสัตย์.....	๖๙	ภาคที่ ๗ การเซม็ดแซม.....	๑๐๗
ภาคที่ ๖ การคิดเมื่อ.....	๗๐	ภาคที่ ๘ ความสัตย์.....	๑๑๑
ภาคที่ ๗ ความกล้า.....	๗๑	ภาคที่ ๙ ความรู้สึกคุณโทษ.....	๑๑๓
ภาคที่ ๘ งาน.....	๗๑	ชั้นที่ ๗ อายุระหว่าง ๑๓ ขวบถึง ๑๔ ขวบ... ๑๑๗	
ชั้นที่ ๕ อายุระหว่าง ๑๑ ขวบ ถึง ๑๒ ขวบ... ๗๓		ภาคที่ ๑ ความสัตย์.....	๑๑๙
ภาคที่ ๑ ความเคยตัว.....	๗๕	ภาคที่ ๒ สงครามแลไมตรี.....	๑๒๙
ภาคที่ ๒ กิริยา.....	๗๖	ภาคที่ ๓ ความยุติธรรม.....	๑๓๑
ภาคที่ ๓ ความรักชาติ.....	๗๗	ภาคที่ ๔ การเป็นเจ้าของ.....	๑๓๕
ภาคที่ ๔ ความยุติธรรม.....	๗๘	ภาคที่ ๕ การปันแรง.....	๑๓๘
ภาคที่ ๕ ความสัตย์.....	๘๐	ภาคที่ ๖ การเซม็ดแซม.....	๑๔๐
ภาคที่ ๖ ความศรัทธา.....	๘๑	ภาคที่ ๗ กำลังใจ.....	๑๔๓
ภาคที่ ๗ งาน.....	๘๓	ภาคที่ ๘ วางตนให้ควร.....	๑๔๖
ภาคที่ ๘ เซม็ดแซม.....	๘๔	ภาคที่ ๙ ไอตีส.....	๑๔๘
ชั้นที่ ๖ อายุระหว่าง ๑๒ ขวบ ถึง ๑๓ ขวบ... ๙๑		ภาคที่ ๑๐ เรามอยู่ที่ไหน.....	๑๕๑
ภาคที่ ๑ กิริยา.....	๙๓	มูลประสงค์นรางกูโรวาท.....	๑๗๘
ภาคที่ ๒ ความกล้า.....	๙๖	วิธีสอนนรางกูโรวาท.....	๑๘๒
ภาคที่ ๓ ความรักชาติ.....	๙๗	หน้าที่ผู้ปกครองเด็ก.....	๑๘๔
ภาคที่ ๔ สงครามแลไมตรี.....	๑๐๑	คำท้าย.....	๑๘๘

“นรางกุโรวาทคำปรารพท์” หรือคำนำ

นราภูกุโรวาท

คำปรารภ

๑ มนุษย์ทั้งหลาย, ชายหญิง, จริ่งโชนโท่ ฉดาดโง้, แต่กำเนิด,
เกิด สำหรับ ถึง ฝน ฝน, คึกษา, ว่า บัง คัม ก็ เหลือ รั้ง, โง่ ซาด,
ฉดาด เขียม ถึง กระหน, หมน คึกษา, พา ประ เอง จุง คน ึ่งอง,
โง่ ถ้อย, ให้ ค่อย เรียม เพิ่ม สำมารถ, ฉดาด แหตม, ชู คัม เตียม ไม้
ค้อม เตียม, ตก ต่ำ, ตั้ง ชรรมะดา เด็ก ฉดาด, มาทะว่า ยัง, ยิง ตั้ง ถอน
ยิง ส่มพร, พุด เพิ่ม, ฉดิม หต่า หนุน ความ รั, ชู เซ็ด, เกิด บัญญา ทอง
เนื้อ ห้า, ให้ บรรจบ, นพะคุณ ถึง เด็ก โง้, โอวาท, ช้อย พาศนา คัม ฐน
กว่า, เก เร, เนรคุณ การ ตั ชัว, ตัว ทราบ, ไหน บาย มุญ เหมือนได้
จุน, ะ ตี กาก, เป็น นากงาม คอว บิดา, มารดา, คณาญาติ ฤ นักปราช,
ครู ไทย, ใน สยาม ะ คำ ชู, ชู แด, กระแสร์ ความ ถอน เด็ก ตาม,
คอว ถอน, สึงหรรณ ไจ ๖

ทองเนื้อห้า

ทอง เป็น ธาตุแท้ชนิดหนึ่ง เนื้อ
แน่นมาก สีเหลืองสุกปลั่ง เป็นธาตุลำดับที่
๗๔ สัญลักษณ์ Au เป็นโลหะ ลักษณะ
เป็นของแข็ง สีเหลือง หลอมละลายที่
๑๐๖๓ องศาเซลเซียส เนื้ออ่อนมาก ทุบได้
เป็นแผ่น จะมีความหนาแน่นกว่า ๑.๐๐๐๑
มิลลิเมตรได้ ให้นำรูปพรรณต่างๆ และ
ทำเงินตรา ปัจจุบันกำหนดความบริสุทธิ์
ของทองคำด้วยกระรัตโดยกำหนดว่าทองคำ
๒๔ กระรัต เป็นทองคำบริสุทธิ์ที่สุด
โบราณกำหนดคุณภาพของเนื้อทอง ตั้ง
แต่เนื้อสีถึงเนื้อเก้าโดยตั้งพิภักตามเนื้อทอง
เช่น ทองเนื้อหก คือ ทองหนัก ๑ บาท
ราคา ๖ บาท ทองเนื้อเก้า คือทองหนัก ๑
บาท ราคา ๙ บาท (ประกาศรัชกาลที่ ๔)
ทองเนื้อเก้า หรือ ทองนพคุณ เป็นทองแท้
เป็นทองบริสุทธิ์ เรียกว่า ทองธรรมชาติ
หรือบางทีเรียกว่า ทองชมพูท เช่นว่า
ตั้งทองชมพูทเนื้อเก้า (สังข์ทองตอนตีคดี)
ทองเนื้อห้า ก็คือ ทองหนัก ๑ บาท
ราคา ๕ บาท หมายความว่า ยังเป็นเด็ก
เปรียบเป็นทองก็แค่ทองเนื้อห้า ถ้าหมั่น
ศึกษาเล่าเรียน มีความรู้มีปัญญากล้าแข็ง
ขึ้น จากทองเนื้อห้า ก็จะรุ่งเรืองถึงเป็น
ทองนพคุณ หรือทองเนื้อเก้า คือ ทองที่ดี
ที่สุด มีค่ามากที่สุด

๑ ทวย เมธ, ปรวิษา, ที่หาชอบ ขาวอรอม, สอบ ส้ม, นิยมใสมย
 คั้ง หดัก รนุ, อนุศาสน์, โอวาทได้ สำหรับ ให้, อุกาทรณ, สอน กุมาร
 จิต เป็น ชัน, บัน วิษา, ตาม อายุ แต่พอๆ, ใจจำเกาะ, เหมาะสมมาน
 ตี้ แก่ เด็ก, ชาย หญิง, กว้า ศฤงฆาร ควร ที่มาร, คาบิร, จะ สอน ตาม
 แม้น เด็ก ตี, ผัก ตี, มี วิษา คง ส้ม หน้า, สามารถ, ซาคี สยาม มี สิ้น
 ทพย, ประคัม ยศ, ปรากฏ นาม ไม่ เลื่อน ทราม, ศักดิ์ สุน, สกุดชาย
 แม้น เด็ก ชั่ว, ฐ ชั่ว, ชัก ศวั ยับ ถึง มี ทพย, ยศ ศักดิ์, มัก นิบ หาย
 การ ตั้ง สอน, บ่อน ความ ฐ, ฐ ใจ กาย นำ แจก บ่าย, บุตรี วิชา, กว้า เงิน
 ทอง สอน ตก หลาน, เหมือน อาหาร, มัน หวาน เปริยว เด็ก ก็ เคียว,
 กัดน ศพิค, ไม่ ขัด ข้อง ถูก ของ เตี้ย, เด็ก ก็ เขย, ออก เลี้ย ท้อง ถูก
 ซาคู ต้อง, อิม พี, มี ก่าตั้ง เพราะ ฉนั้น, ท่าน ผู้ ไต, ให้ โอวาท ควร จะ
 คาค, ควร มี ควร, อย่า ค่วน คตั้ง ศักดิ์ แก่ ตี, มี คุณ, เคย คุณ พัง ตี
 กว้า ตั้ง, สอน ตบม, โดย งม ง่าย ๗

ตบม คือ ตบม

แปลว่า ร้าไป ไม่หยุดหย่อน
 หมายความว่า การสั่งสอนต้องเลือกคัด
 สอนแต่สิ่งที่ดี มีประโยชน์มาก สอนไม่หยุด
 หย่อน แต่เป็นการสอนสิ่งที่ไม่ดี สอนให้
 งามาย

๑ ซาพเจ้า, เมหาวง, คง มาโนช เส้นประโยชน์, เข็ เพอ, เมือ
 สหาย เกิด ร่วม ซาคี, มาท เหมือน, เข็ม หญิง ชาย จึง ขวน ขวาย,
 แดงข้อ, พอพอตั้ง นิพนธ์ พิช, ที่ท่าน ผ่อน, สอนเด็ก เด็ก แต่ ยังเด็ก,

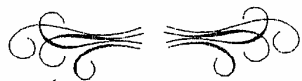
เหล่า มนุษย์, เกิด ชุตตเจติ เพื่อเป็น คุณ, ศรณะ บุตร, ไม่ หยุต ยั สำหรับ
 ตั้ง, สอน ไทย, ใ่วิริ ความ ประพฤติ, ยึด ชอบ, รบอบ เมอง เป็น
 พละเมือง, เป็รอง ปรีชา, สัมราศรี แม้นสามารถ, ฉลาดเฉลียว, ประเปรี้ยว
 ดี คง ทวี, วุฒิปลุก, ให้ ถู ทาง แบบ สอน น, และ วิธ, ที่ จะ สอน
 เด็ก แก่ อ่อน, ผู้คน หมาย, เป็น หลาย อย่าง ขนาน นาม, ตาม คำ, ใช้ อ่า
 พราง คำ วาน วาง, ถู โรวาท, ประกาศ คุณ เพื่อ พ่อ แม่, แด ครู, ผู้
 ปลง ครอบ ทราบ ทำของ, สอน มนุษย์, ได้ อุก หนุน ทาง ชอบ ชุบ, อุประ
 ถัมภ์, ช่วย คำ คุณ สอน ศรณะ บุตร อุนาย, แยม คาย เขย ๖

ส่วนของเนื้อหาจรรยาบรรณวิชาชีพสอนเด็กชั้นที่1ถึงชั้นที่7(อายุ7ปีถึง14ปี)

นราวกุโรวาทสำหรับเด็ก ชั้นที่ ๑

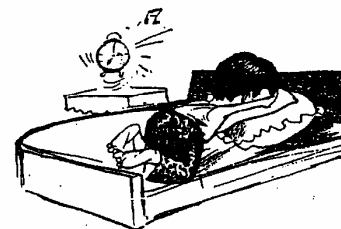
(อายุระหว่าง ๗ ขวบถึง ๘ ขวบ)

๑ เด็ก ชั้น หนึ่ง, เจ็ด ขวบ ถึง, แปด ขวบ ขนาด นำโหวท,
เจ็ด ข้อ, พอ คิว ก่อน กอร พ่อ แม่, แด ครู, ผู้ อากร จะ ผัน ผ่อน,
สอน นำ, ให้ ทำ ตาม ข

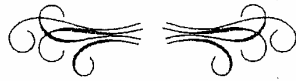
ภาคที่ ๑ ความสะอาด

๑ (ข้อ ๑ ส่วนกาย) ส่งวน คน, พัน ขัน, กตวิ ตามก สก
กะปรก, นำ เกดัยต, รัง เกยจ หยาม เมื่อ คั้น นอน, ตอน เข้า, ย่า เบา
ความ จง รัก งาม, รัก สะอาด, ฉลาด รวง ต่าง หู ตา, นา สิก คิว,
นิ้ว หน้า ผาก สั พัน ค่วน, บวน ปาก, ให้ เปดง ปลัง หัว ผม เฝ้า,
เกด้า เกษา, ย่า อ่า ปลัง ให้ เกรอะ กรัง, ทำว นือ, ฤ เดิมคัว แม้น
เมื่อน เประะ, เละะ เห่งอ, เมอ ไทน มัง จง รวง, คัง กต้าว, ทำว จน หัว

ชั้นที่ ๒

(อายุระหว่าง ๘ ขวบถึง ๙ ขวบ)

๑ เด็ก ชั้นสอง, คนอง เต็ม, เต็ม กตาง แดก ระหว่าง แปด,
เก้า ขวบ, ไม่ ขอบ อ้วน หน้า โอวาท, แปด ข้อ, ก่อน พอ ควร อย่าเพื่อ
ก่อน, ตอน เผลอ, เหลือ นิยม ฯ

ภาคที่ ๑ ความสะอาด

๑ (ข้อ ๑ ในบ้าน) ใจ รัก งาม, ความ สะอาด, สัม
วาสนา อยู่ เคหา, อย่า พวัก, เหมะ หมัก หมม ช่วยกวาด บัด,
จัด ให้, โทง โธมม อย่า เทียว ถ่ม, อย่า เทียว ทั้ง, เทียว ดิ่ง โยน ฯ

๑ (ข้อ ๒ ในโรงเรียนสนามเสถนน) ใน
โรง สอน, ตอน สนาม, ตาม สนาม ตั้งจน คน, ตั้งจน สะอาด, อย่า ฟาด ไซ้
ยาม เต็ม ๆ, อย่า เต็ม เต็ม, แผ่น กระโจน ผก โผน โตน, หก กตั้ง, ฤฯ ทั้ง

ชั้นที่ ๓

(อายุระหว่าง ๙ ขวบถึง ๑๐ ขวบ)

๑ เด็ก ชั้น สาม, ตาม เค้า, แก้ว ถึง สิบ ขอบ ไหว พิณ, หยิบ
ยก, ไม่ ตก หด่น โอ วาท เสรีจ, เจ็ด ข้อ, พอ แก่ ตน ส้ม คอ
คน, ปก ครอง, ปอง สอน ตาม ฯ

ภาคที่ ๑ กิริยา

๑ (ข้อ ๑ วาจาสุภาพ) เด็ก รุ่น นี้, ให้ ตั้ง ต่, กิริยา
ใช้ วาจา, ถ้วน สุภาพ, อย่า หยวนหยาม พูด แก้ว จ้อง, มอง ตา, อย่า
อุทาม พัง ทำน ห้าม, ตาม ทำน ต้อง, จ้อง เขา ใจ ฯ

๑ (ข้อ ๒ อายักระตาค) รู้ จัก จริ, ยา วัตร, สมนับ
ผู้ ค้ ควร เข้า ที่, ประชุม สน, เป็น คน ได้ ทำ เม ปาก, กระ ตาก
กระ เตือง, บด เขือง โย ถ้า ตัว ไม่, ผิด ร้าย, อย่า ฮาย คน ฯ

อุทาม หรือ อุทาม
แปลว่า คะนอง ปราศจากความ
เหนียวรั้ง

ชั้นที่ ๔

(อายุระหว่าง ๑๐ ขวบถึง ๑๑ ขวบ)

๑ เด็ก ลิม ขวม, ลิม ลิม เข็ด, นี เส็ด ร้อน กอว จะ ต่อน,
แปด ชัช, พอ จำ จด จด เป็น คน, ชัน ตี, มี พยศ นำ จะ กต, กน
กำ เร็บ, เค็ม ตะเวน ฯ

ภาคที่ ๑ กิริยา

๑ (ข้อ ๑ ให้ แหม่ม ขึ้น) วาง กิริยา, ให้ หน้า, ขึ้น ตามาน
อย่า มุด มัง, ชัง คร้าน, ปาน พอกเขน ย้ม ไม่ เป็น, เข็ญ แต่ เจ้า, เจ้า
กรรม เวร กตายเป็น เคน, นรก เกิด, กำ เนติ ปน ฯ

๑ (ข้อ ๒ จู จู ไม่ ตี) การ จู จู, พิ ถี่ พิถัน, นัน นำ ชัง
อุตุ ต่ำ หวัง, ตวิ ให้ ต, ขยา ชัน หัด เถียง ง่าย, ตบาย ถนัต, กว่า หัด คน
ให้เป็น คน, เถียง ยาก, ต่ามากใจ ฯ

กำ เร็บ คือ กำ เร็บ

ในที่นี้หมายถึง เด็กลิมขวม ลิม-
เอ็ดขวม เป็นวัยที่เป็นหัวเลี้ยวหัวต่อ ต้อง
คอยดูแล เข้มงวดไว้ เพื่อมิให้ทำพยศ
กำ เร็บ เล็บลาน

เค็มตะเวน

เค็ม

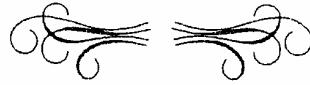
หมายถึง เค็ม แปลว่ามากเกินควร

ตะเวน

แปลว่า ไปทั่วๆ ในที่นี้หมายถึง
ดูแลเข้มงวดกวาดขันสั่งสอนเด็กอายุ
ระหว่าง ๑๐-๑๑ ขวบ เพื่อป้องกันมิให้
เค็มโตขึ้นเที่ยววระรานผู้อื่น หรือเที่ยวไป
อย่างไม่เหมาะสม

ชั้นที่ ๕

(อายุระหว่าง ๑๑ ขวบถึง ๑๒ ขวบ)

- ๑ เด็ก สิบ หนึ่ง, สิบสอง ขวบ จบ เวลา เป็น ชั้น ห้า, แปด,
 ข้อ, พอ จะ สอน ให้ รู้ สูง, งาม บัญญา, ปรี่ ชากว ควร บิดร,
 มารดา, พยา ยาม ๗

ภาคที่ ๑ ความเคยตัว

- ๑ (ข้อ ๑ สาเหตุเคยตัว) เหตุใด หนอ, ชาติ เคย, ให้ เคย ตัว
 ชั่ว ก็ ชั่ว, ดี ก็ ดี, เหลือ ที่ ห้าม ค่อย เป็น ค่อย ไป, ใคร ไม่ ทัด, คอย
 คัด ปราบ คำน ดุด ตำม, เคย ๗, ก็ เคย ตัว ๗
- ๑ (ข้อ ๒ เคยตัวชั่วแต่ดี) ทำ ใดน, จะ ผิด ให้, เคย ตัว หนัก
 ทำ ใดน, จะ ใคร หัด, ให้ คัด ชั่ว เคย ตัว ดี, นำ ทวี, ที่ เคย ตัว เคย

ชั้นที่ ๖

(อายุระหว่าง ๑๒ ขวบถึง ๑๓ ขวบ)

๑ อายุ สิบ สอง, ถึง สิบ สาม, ยาม จวน ทุ่ม ย่าง เป็น
 ครอบ, มนุษย์, ชุด หม่อม สาว ครอบ สอน ต่อ, เก้า ข้อ, พอ อีก ครอบ
 สำหรับ น้าว, หนอง มัญญา, ให้ หาคู่ ข

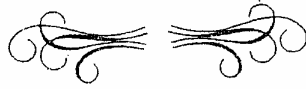
ภาคที่ ๑ กิริยา

๑ (ข้อ ๑ การแต่งตัว) อย่ำ แต่ง ตัว, มัด ษัฎ ษุก,
 คุมุก คุมอม วิก ถนอม, กิริยา, เป็น รา ศัวิ จง ฐัฎ, การ ษัง, อ่า อิน
 ทธิษ ไซ้ แต่ ษะ, ภา ระ ษัฎ, เรือง ษอง งาม ษัก ษิม ษอ, ษือ
 ษัษง, ษัษง ษริต ษึน ษวาม ษิต, ษัษบ ษาม, ษัฎ ษยาม ษยาม ษวง
 ษิษา, ษศ ษาโกม, ษัฎ ษอทรม ษวาม ษัษง ษัฎ ตาม, ษัษม ษัษกัษ, ษัษง ษัษ ษว

ชั้นที่ ๗

(อายุระหว่าง ๑๓ ขวบถึง ๑๔ ขวบ)

๑ เด็ก คุรุณ, รุ่ง ส่าว, หนุ่ม ราม หนี อายุ สิบ สาม, ถึง สิบสี่,
 ที่ คับ ขัน ชั่ว กระชาก, ต่ ตาก, ฉาก ประชัน เป็น ฮัมจันทร์, คับ
 ท้าย, ทั้ง ร้าย ต่ นำ พ่อ แม่, คุ แด, ให้ มาก หน่อย มีควรร บด้อย
 ปดะ ไว, หนุ่น ไซ ไซ ให้ โอวาท, คาท คับ, กถัน จรัย เพียง สิบ ข้อ,
 พด ที่, ปะทัง ทอย ๖

ภาคที่ ๑ ความลึกลับ

๑ (ข้อ ๑ ทำราชการ) เกิด มาชาติ, ชาติ อุดม, ส่ม มนุษย์
 ทั้ง ส่ม เช่น, เป็น บุรุษ, ไม่ ชุต ถอย ประพฤติ ต่, มี วิชา, วิชา คอย
 หา ช้อง พลอย, ชวย ชาติ, รับ ราชการ กิจ อันใด, ไม่ ต่ำคณ, ฉันท
 ปก ถัน อยำ เหม่ หนุ่น, มุ่ง ส่มค, ส่ม หตัก ฐาน แม่น ส่มหวง,

คาถาสำหรับกราบหมอนก่อนนอน

คาถาสําหรับกราบหมอนเมื่อจะนอนทุกทิวาราตรี

(รจนาใหม่)

(ฉันท์ คำแปล)

● พุทฺธํ ธิมฺมัญฺจํ สํมัญฺจํ เทวํ วันทามิ สิริธํ
 มาตาปิตโร ๑ สยามินํ
 ชราภยัทธิมรณธมฺโม
 มีเยหิ เม มนาเปหิ
 กัมมัสสํ โทมนํ ทายาท
 บัณฑิตเวทณฺณทิสฺสํ
 มกุฏวัญญู ๑ จุฬาดัง
 จิรัญฺจํ รัชเช ทิฏฺฐุํ ราชานํ
 โสภณํ ภามิมิ เตชธํ ๗

● ข้าไหว้ พระไตรยรัตนะไหว้ มรู่ไหว้ พระราชา
 พ่อแม่ และ ครู คุณิ กะธา ทระ ท่อม สู่ ธรรม ถนอม
 จัก แก่ และ บ่อย และ ก็ จะ ม้วย นิจะ ด้วย สอวาง ขอม
 รักไหน จะไกล กระ มละ ครอบม วิปะโยค ทยาน หา
 ก่อ กรรม ก็ กรรม จะ อุปะถัมภ ดนุนำ ดนของ พา
 ผด บัณฑิตเวทณณ กุศลธํ รุสุทิสฺส ภาวย ธรรม
 แค จอม มกุฏ จุละมกุฏ มียะสุติจร สวรรค
 ขอ หนอ มกุฏ อุมิ ถวติย ทนุข้า นคร เขษม ๗

“มูลประสงค์ของนราวกุโรบาท” หรือจุดประสงค์ของการแตงนราวกุโรบาท

มูลประสงค์นร่างกุโรวาท

ท่านทั้ง หาดายจง เป็น ผู้ ไม่ประมาท เกิด! (พระบรม ราโรวาท
บัจฉิม วาจา ของ พระบาท สมเด็จพระ ประเมนทร มหา มงกุฏ พระ
จอมเกล้า เจ้า อยู่หัว คุณะมหา วาซ)

มูลเหตุนร่างกุโรวาท

๑ กำ ตั้งขึ้น, ที่ อังกฤษ, เกิด ปฤษณา ขยาย พินา, จารียศาสตร์,
ประกาศ สอน บ้าน ไปร เวศ, คอ เซส สกุด, ประมุข พร ผดุง
นิกร, ตอน ตอน ครุณ, คุณ จริยา เดิม โรงเรียน, บริเตน คิง, ครู
อังกฤษ สอน แต่ คฤส.เว โด วาท, ศาสนา เป็น นิทาน, โบราณ
ว่า, ประวา ประวา ยิ่ง ก่อ ตำ, ระ ขรรณ ยึด, ประ พฤติคน ใน ยะ แปน.
แคว้น ยี่ปุ่น, คุณ มา ก่อน เขา ตั้ง สอน, จริย วิชา, ศกาศ ผด ปรากฏ
คุณ, หนน รุง, ชัก ฝูง ชน เข้ม กระมด, รัก ซาคิ, สมารถ พา
ฝรั่ง เคส, ตั้ง เกิด เห็น, เขา เช่น ก่อน กำตั้ง สอน, แซก โอวาท,
ศาสนา สโม สร, นคร อังกฤษ, แจง กิจ จา จึง ปฤษณา รจนา,
ศาสตร์ราคม ตำหรับ ผัก, ศักษา, ครู อาจารย์ โดย นิการ,
วิธี สอน, ผ่อน ผดม แบบ บัญญัติ, จติ กระจ่าง, ทาง ปวารมภ

ยะแปน คือ เจแปน Japan ญี่ปุ่น

ยั่ว นียม, เขาวะ อังกฤษ, ประดิษฐานา เช่น อะ งค, ปดคกตาม, ห้าม ให้ หาย
 ออก อุกาย, เบียง ต้อ, ถึง ช้อ-ช้อ ไม่ สอน ตรง, จง หว่าน, โฉหารทำ เทียบ
 เยียง เกิดอน, เอื้อน อ้า, นะ ทำ นอง ฤ ชัก ไซ้, ได้ เลียง, เตียบ เคียง ถึง
 ให้ เต็ก ทั้ง, ออก เลียง, ได้ เลียง คดอง ออก ความ เห็น, เต็ม ตำ นอน,
 ชวน ควคทอง โดย ช้า ชอง, ประ ของ ชด้า, บัญญา เกย เดก ชวน ไซ้,
 ประ ไซโค, โต ยี่ ศาสตร์ เต็ม อำนจ, มนุษย์ วิญญา, วิชา เฉลย
 กด้อม ให้ เกิด, เพ็ดต เพ็ดน, ไม่ เต็ม เตย เต้า โดม เปรย, เปรียบ พา,
 ให้ ว่า เร็ง ฐู ว่า เต็ก, เต็ก ชาย, ๆ เพียง ไหน ก็ ฝน ไซ้, พอ
 พระตั้ง, ไม่ รั้ง เหล้ง เหมาะ แก่ กาย, เหมาะ แก่ ญาณ, กุมาร ฤถึง
 เพียร ประกอบ, ซอบ เซ้ง, ตำ เร็ง เซวณ เพื่อ พ่อ แม่, แด พิ เลียง,
 เคียง ปกครอง ทุก บ้าน ช้อง, ชวน กุมาร, ละ ครวัน เซตา และ ตำ
 นึก, ฐู คัก คิว, ไม่ มัว เซา ละ ทั้ง เซ้า, สกฤต คักษา, ครู อาจารย์ ตาม
 อาท, สอน ค้อ, ทุก คอเตช เต็ก ฐู เหตุ, ผล ตระ หนัก, เป็น หลัก ฐาน
 เห็น หัว ช้อ, ย่อ หัว ใจ, ใน ตำ นาน นระ กุมาร, คุ โฉนอาท, ส่ม มาท
 มอง จึง ปรา รพภ, ประจบ ประแจ, แดง หัว ช้อ เพียง ย่อ พอ,
 ส้อ อักษร, กดอน ส่นอง ตำ หรับ ท่าน, ปดัม ภค, เต็ก ปก ครอง
 ได้ ไปรด ของ, ครอง กดอน, ส้ง สอน คุ ไทย เลียง ปดุก, ฤก สยาม,

ตามใจแม่ ชู่ ตกชก, หดอก ตักแก, แด่ ตัก ตู่ ถึง ชาม เซ็ด,
 เท้า ที่ หดอก, ออก เป็น ครู หัด เด็ก รู่, พุด เท้า, ไม่ เซ็ด ใคร เด็ก
 เกิด มา, ขรรคมตา, คัง ผ้า ชาว ไคร ชัก ชาว, ศรี แต่ง, เขียวแดง โคน
 ศรี ก็ เป็น, เช่น นั้น, จะ ชน โย ถึง ผู้ใหญ่, ก็ ไถ่ คำ, เมื่อ เย้า มา
 เด็ก เหมือน หมู, ตู แปลก, แรก เหมือน แพะ จิ้ง เทียว แหะ, แด่ ฝรั่ง,
 เหมือน ยัง หมา ไทย เหมือน ถึง, ผู้หญิง ชน, ที่ แซ่ม ข้ำ พวก
 ชาว นา, ทำ คต้าย, ควายนอน แปลง กายา รมณ์, นิยม อย่าง, ทาง
 ที่ เห็น จิ้ง ได้ เป็น, ฝรั่ง ไทย, จัน ฝรั่ง แผลง ดองจับ เด็ก, เด็ก
 ฝรั่ง, ยัง แต่ง ๆ ไป เลียง แหวง, แรก แหก, เป็น แรก แท้ เพราะ
 ฉนั้น, บัณฑิตย์, จิ้ง คิด ว่า คักชากดำ, ชุม มนุษย์, ชน ผุดแผ่
 ไร่ ณาต, ซาคี อุก, เหลือ ตัดแปร คัก.ซาแล้ว, แก่ ให้ ยึด, ประ
 พุดิจาม ไคร รัก ลูก, ว่า นี้ ลูก, กอร ผูก หวัง รวง สั้ง, สอน ส่งสาร,
 กุมาร สยาม ส้ม ไร่ มย, ไร่ วิษา, พยายาม โดย ต้อง ตาม,
 แบบ หดัก, จิ้ง จัก ที่ หนึ่ง ส้อ นวาง, กุ โรวาท, หุคาสัน ส้ม ไร่ มยะ
 โชค, โดก นิยม, ชัง ช่ม ชี บอก หัว ช้อ, พอ ให้ เห็น, เป็น วิธิ เยียง
 จารีย์, ที่ จะ ผ่อน, สอน กุมาร แก่ มิ ไร่, สำหรับ ให้, เด็ก อ่าน กถอน

ศรี คือ สี สีเขียว สีแดง

ไม้คือ โพล์

แปลว่า ไขว้ หลบไป หมายความว่า
ว่า ผิดเพี้ยนไป

สำหรับ สอน, เด็ก คือก ให้, ผู้ ใหญ่ อ่าน ใช้ เท่า ว่า, วิชานิต,
 พิศดาร ครู อาจารย์, คง จะ แยก, จำ แนก นำ ถึง พ่อ แม่,
 สอน แต่, แต่ ที่ ว่า ยัง ก็ กว่า, หลัง ตา สอน, ร้อน ถลา ถึง เป็น
 ผู้, รั น้อย, เมฆ ถ้อย คำ เท่า ที่ จำ, แนก-ฉนิ, ยัง มี คุณ ผู้ ปกครอง,
 ข้า ของ, พิศา หลาย ก็ อด วยาย, แยก แยะ, ช่วย แนะ หนุน ตาม เด็ก โหน,
 ไว บัญญา, ฤา ทารุณ ทนอม นำ, คำ รุณ, เขา บุญ ควร เด็ก แก่
 แรก, ชาติ แจ็ค แจ็ค, แจ็ค แปร ขอบ ถึง ร้าง ใหญ่, ใจ ประจวบ, กาย
 ขอบ ฮ้วน ทำ ผู้ ใหญ่, ไว้ ดี, ตี สำ นวน มัก จะ ขวน, เห็น เป็น,
 นำ เอน คุ จง เร่ง คร้าม, ปราบ ไว้, อย่า ได้ หนุน ไม่ เป็น คุณ,
 เป็น คำ, นำ อด ฤ หัก ให้ เหมือน, เพื่อน ฝูง, รุณ เป็น ครู อย่า ปลด อย
 ผู้, คุ เพ็ด น, แก่ เกิน ไวย เป็น ผู้ ตี, ไว้ รุณ, ผู้ ตี เหมือน กัน กับ
 เพื่อน, ผู้ ตี อื่น, ฝัน ไม่ ไหว แผลง แปร ตก เพื่อน, จะ ตี เหมือน, พระ มา
 โดย เหาะ ไม่ ได้, ตัง นิยาย, ขาย หน้า เอง เช่น พิณ ส่าม, สาย
 ครู, คุ รีย่าง ตี ตี สาย กตาง, เสี่ยง เส่นา, เพราะ เหมาะ เหมง สาย
 เอก คุ้ม, คุ้ม เส่นอ, ค่อ เจอ เพง ใคร พัง เห็น, เป็น นัก เถง, ไม่
 เกรง อย ถึง ทำ ตี, ตี เหล่ง, เกิน เข่ง เหมาะ เป็น นัก ชี, ตี เตา,
 มิน เหาะ หาย เด็ก อยาก ตี, ก็ จง ค่วน, ส่งวน กาย ตี ติ นาย,
 เด็ก ตี, แด ตี, เฮย ๖

จริย คือ จริยะ จริยา

แปลว่า ความประพฤติ
 หมายความว่า เป็นผู้ดี มีความประพฤติดี

วิธีสอนรากุโรบาท

ความ ^{นี้} จึง ได้ ห้าม, พุด ปด, คด ตำมาน ^{นี้} ชึ่ง ตะกตาม, ห้าม ให้
 เว้น, เพราะ เห็น สัตว์ ^{นี้} มัน ชัดคิด, ท้อง กัด, ทิว อาหาร เพราะ หา
 มื่อ, กิน มื่อ, คด สันดาน ^{นี้} ไม่ รู้ หวาน, ไถนา, หา ตำรอง เรา อุดม,
 ถม เถ, ผิด เทรณาน ^{นี้} รัช มัน หวาน, อย่อย พิถี, รวย กัก ถอง ทำ
 มะ ตะทะ, ตะ กตะ คมำ, ผิด ทำนอง ^{นี้} เหตุ ^{นี้} คชง, ห้าม เด็ก, เก็ก อย่ำทำ
 ความ ต่อาด, สกณะ ชาติ, ยัง มาท ผด ^{นี้} วิชา ชน, คน คอว, ส่งวน ชำ
 มนุษย์ คัดก, คี่ กวำ นก, ตามก นำ ^{นี้} ก็ คู้ คำ, คัว ประพฤติ, นำ ชัด อย
 ต่อาด ส่อาด, สราญ กาย, สบาย จิตร ^{นี้} กัน ไวค คิต, ส่วย ส่ม, นิยมหมาย
 นำ น้บถื่อ, มันถื่อ ยศ, หมต รกาย ^{นี้} อย่ำ เห็นอย หน่าย, ถนัต ถนอม,
 เด็ก ขอม ครำน ^{นี้} ไม่ ว่าอะไร, ถ้า ไม่ ทำ, ตวำ ชี เกี่ย ^{นี้} ไม่ อยาก
 ฉี้ยด, เซ็ด กวาค, ต่อาด ส่อาด ^{นี้} ชื่น ใจ ถ่อ, แต่ พอ เคย, เคย ชื่น บาน
 กถัม รำคาญ, แม้น ไถถ, ไม่ ได้ ทำ ^{นี้} ช้อ ส่อน ^{นี้}, มี ^{นี้} หนึ่ง, ไม่ ถึง ไหน
 ค่อย ส่อน ค่อย ไป, ใฝ่ ฝั้น, จิตร ชื่น น่ำ ^{นี้} ครู ก็ จำ, ชำ เด็ก, เด็ก ก็ จำ
 ค่าง คน ชำ, ชอง ขบจน, ส่ม คอว รู่ ^{นี้} ถ้า ไทยเรา, เจ้า ใจ, คด้าย กัน หมด
 เบิ่น เกียรตยศ, ชาติ ไทย, ใคร ไม่ หตุ ^{นี้} ส่อน รู่ คน, กุศต ทวี่, คี่ แก่ครู
 ทำ บุญ บุญ, ชา ชาติ, อย่ำ ส่มบุญ ^{นี้} เพราะ ชาติ เรา, เจ้า นาย, คอกหมาย

มุ่ง จะ ผดุง, ชาติ เชิด, ให้ เกิด หมอถ แต่ ราชฏร, ช้อน กระจ,
 ปฏิภูถ ไม่ พร้อม มุถ, เหมือน เขา, เขา แต่ พอ เพราะ ไม่ รั,
 แถ เพราะ อยุ, หย่า มะ หยัด ไม่ อยาก ยัด, ทยาน ทเยอ, กระเทอ บือ
 ส่วน ยิมูน, รุ่ น นาย, ไม่ วาย ยอ อยาก ดัดอ, เต็ม ที่, จึง ต่ พถัน
 มา เกิด เรา, เผ่า เพียร, เรียน ชัก ช้อม มา เกิด เรา, เขา ให้ พร้อม,
 จิตร รัม ชัน มา เกิด เรา, หนูน เจ้า, เรา กระชัน มา เกิด เรา,
 เว้า ชยัน, ทัน เวตา อุม สยาม, ยาม อุดม, สม ไล่มย ให้ ชิด
 ไถศ, เตศ เดอ, เสมอ หน้า ชาติ เจริญ, เขิญ หวง, ตัง จินตนา เห็นยอ
 คัก ษา, เสมอ ด่ง, พะอง เถย ๒

หน้าที่ของผู้ปกครองเด็ก

น้ำที่ผู้ปกครองดื่ม

๑ ขรรดมา, เกิดมา, เป็น มนุษย์ โดย สมนุติ, มีชื่อ, ถิ่น
 เรา เขา ที่แท้ ชาติ, ปรง บั๊จจัย, อาไศรยเมธา โม ทะเย้า,
 ขยากย้า, ให้ หง่า ม่ ฤทธิ ยินดี, ฤทธิ ที่มี, มโน หวัง ไถด ถึง
 ษัง, ถึง วัถ, ไคว่ หมัก หมม จัง ถิ่น เรา, ถิ่น เขา, เขตานิยม ผด
 เพ้อ ม่ม, ให้ เพ้อ, ตเมอ เมียง เกิด ก่อ กรรม, จำเวญ, ตุม.เดิน แร

หยาบะหยิด

เป็นคำแสดง หมายความว่า อิด
 อาด ยิดยาด เชื่องช้า เจื่อยแจะ ไม่ค่อย
 รู้เรื่องอะไร ไม่ได้เรื่อง

แด้ว ก็ แก้ว, แด้ว ก็ ไข่, ตัวมัน ไม่ เทียง รั้ว คือก สู้ข, ทุกข์เพราะ ไช้ก, โลก
 ดำเขียง ทำเอง เตียง, เสนอผล, ให้คน รับ แต่ ดง ท้าย, ตาย
 คับ, เหมือน หลับ ผัน เหมือน เหมือน กัน, ทุก ชั่ว, ไม่ มี กตบิ เหลือ
 แต่ ผล, คน ทำ, อยู่ สำ ทับ โลก สำหรับ, อนาคต, ฤๅ หมด ไป ฉนั้น
 เรา, เกิด กระ เรา, เป็น มนุษย์ ควร รัก ยุ, ศิขธรรม ปอง, จิคร ฝั่ง ใต้
 เด็ก ทำ ชั่ว, กตวิ ชั่ว, กตวิ โฟย โภย ทั้ง เขียง ให้, บั จนิมะชน, ทุรน รัชน
 ควร ทำ คุณ, หนุน มนุษย์, เกิด ชุค หลัง ได้ พัง หวัง, สุชะสำนค์, กว่ำ
 กวตะ ก่อน ตาม สำมารถ, โศกาศ ช่วย, ชำนวย พร เป็น บิตร,
 มารดา, นำ คำ นิ่ง เรา เกิด บุตรี, สุด แต่ เรา, เขา ชุระ นำ มานะ,
 ถนอม ปดุก, ให้ ตุก พัง สอน ให้ ดี, นำ ที่ ๕๓, พ่อแม่ พัง ผูกใจ
 ถึง, ตุก ตัว, อย่ำ มัจฉวย โลก จะ ตี, ก็ เพราะ มี, คน ตี อยู่ ตุก
 เรา ผู้, หนึ่ง คณน, โทฏี แสง ด้วย ตุก ตี เค้น, ก็ ไม่ เป็น, คณน ช่วย
 เหมือน เรา ช่วย, ทวี คุณ, หนุน ตำ เนา มัน เรา เขา, ตุก เรา, เข้า เมือง
 เจ็ก แต่ เด็ก ๆ, เด็ก เป็น จีน, โต มีน เหล่า ส่ง เมือง แหก,
 ก็ เป็น แหก, แปลก ไม่ เขา แด้ว แต่ เรา, พ่อแม่, แด้ว ให้ เป็น ถึง มี
 ซาติ, ฉลาด ไร่, โต ขึ้น แด้ว สุด จะ แคล้ว, เหมือน ปดุก, เกาะ ตุก เค้น

รัก ดินเอย, ไคว่ ให้ดี, หนี ตำ เคัญ คนัก เขมัน, สอน ให้ดี, ไม้ หนี
 ปอง ความ คิด สว่าง, คำภา นวาง, ฤ ไรอาท หวัง ช่วย ซาคิ, อด
 วิเคราหะ, เภาะ สมอง สำหรับ ฝ่อน, สอน ทา รก, ใน ปกครอง ให้
 มี ช้อง, ได้ ดี, ได้ ปรีชา แม้น นัก ปราช, ฉลาด ช่วย, ด้วย เห็น ชอบ
 เชิญ ประกอบ, สอน สอน, คำ นอม ทา แห่ง ไต พดั่ง, หวัง ตรง, คง
 เมตตา เปลี่ยน แปลง ตำ, ระรรรม ถูก, ปดุง เขา บุญ ไร่ ว่าง
 คน, ต้น คิด, ประดิษฐ์ สอน ผูก เป็น กถอน, ตอน วิสา, เขา มา หนุน
 จาก คำหรับ, ฉบับ ฝรั่ง, ตั้ง เป็น ทุน เพื่อ เกิด คุณ, ประ โยชน์
 ไทย, รุ่ใหม่ เอย ข

๑ แม้น บิดา, มารดา, คณาญาติ อ่าน โอวาท, วินิจ สอบ,
 เห็น ชอบ ด้วย เชิญ สอน เด็ก, เด็ก จำ, โดย สำ รวย เช่น สอน
 ช่วย, ก่อ กอน, พรหม ต้น ดาน ยัด นิยม, ส้มคึกษา, เพ็ก พา เทียร
 หัด รัก เรียน, รัก เทียร, รัก เรียน อ่าน ยาม เมื่อ ส่ง, โรง เรียน, เวียร
 วิจารณ์ เหมือน พืช หวาน, ดิน ดี, มี ผลงาม ยาม อยุ่ เปด้า,
 เหงา ฤไทย, ได้ วิชา ก็ ยิน ดี, ส่วน ติชิต, ไม้ คืด ขาม เพดัด เพदन
 จิตร, คืด เป็น คุณ, หนุน เนอ ความ ประ สำ ยาก, ฝาก สยาม, ไร่ ตาม

มี แดง กระซน, เจ็ด วน, เท่านั้น จบ ไม่เพราะ กตบ, โสตร์ สำราญ,
 ปาน ดัดดี, พอ เป็น กตชน, คตย ดกร, ซัด ซา คร์ ก็ ตาม ที่,
 เกิด ขยนิ, ยง ังน เขย ๖

บทส่งท้ายของนรางกูโรวาท

๑ นรารุโฆวาท^{นี้}
 โดยประเสริฐ^ฐอักษร
 เมื่อย^{นี้}เอื้อ^{นี้}เพื่อ^{นี้}ชวย^{นี้}พร
 ไต^{นี้}พลาต^{นี้}ปราษ^{นี้}เชญ^{นี้}มถ้าง
 ๑ รมิน^{นี้}น^{นี้}มี^{นี้}ชน^{นี้}เพราะ
 มหาม^{นี้}กฏ^{นี้}ปรเมน^{นี้}ทร^{นี้}ทรง
 ปร^{นี้}มิน^{นี้}ทร^{นี้}จุ^{นี้}พาด^{นี้}
 พัง^{นี้}พระ^{นี้}ม^{นี้}กฏ^{นี้}เกล้า^{นี้}เจ้า
 ๑ เปรม^{นี้}ค^{นี้}นึ่ง^{นี้}ที่^{นี้}หนง^{นี้}เออน
 คัด^{นี้}เร^{นี้}ร^{นี้}จ^{นี้}ที่^{นี้}เจ็ด^{นี้}มกร
 ร้อย^{นี้}ย^{นี้}สิบ^{นี้}เก้า^{นี้}อมร
 เลียน^{นี้}ติ^{นี้}ต^{นี้}บ^{นี้}ริต^{นี้}เคียน^{นี้}เกล้า
 ๑ เชญ^{นี้}นิกร^{นี้}กะ^{นี้}ว^{นี้}ชาติ^{นี้}เอียม
 อาน^{นี้}สม^{นี้}ต^{นี้}อุ^{นี้}หน^{นี้}น^{นี้}คุณ

ต้น^{นี้}อง^{นี้}ก^{นี้}ด^{นี้}อน
 แล^{นี้}ร์^{นี้}สร้าง
 ม^{นี้}ด^{นี้}ง^{นี้}เด็ก^{นี้}ไทย^{นี้}รา
 โส^{นี้}ต^{นี้}ก^{นี้}แก้^{นี้}ก^{นี้}ต^{นี้}ถ^{นี้}วิต^{นี้} ข
 พระ^{นี้}อง^{นี้}ด้^{นี้}ไ^{นี้}ตุ^{นี้}
 เค็^{นี้}ก^{นี้}เกล้า^{นี้}
 กร^{นี้}ณ^{นี้}ป^{นี้}ลก^{นี้}ฝ^{นี้}ง^{นี้}เฮย
 ช^{นี้}วิต^{นี้}เล^{นี้}ย^{นี้}ง^{นี้}ก^{นี้}ต^{นี้}เก^{นี้}ษ^{นี้}ม^{นี้} ข
 อ^{นี้}ก^{นี้}ษ^{นี้}ร^{นี้}น^{นี้}รา
 เก็^{นี้}บ^{นี้}เซ^{นี้}้า
 รัต^{นี้}น^{นี้}ะ^{นี้}ศ^{นี้}ก^{นี้}ส^{นี้}ยาม^{นี้}เฮย
 ฤ^{นี้}ติ^{นี้}เก็^{นี้}อ^{นี้}ก^{นี้}ุม^{นี้}าร^{นี้}ส^{นี้}อน^{นี้} ข
 เชา^{นี้}ม^{นี้}ญ^{นี้}บ^{นี้}้าง^{นี้}รา
 น^{นี้}้^{นี้}ด^{นี้}ัว

อุ^{นี้}สา^{นี้}ห์^{นี้}ส^{นี้}อน^{นี้}เด็ก^{นี้}อ^{นี้}อน^{นี้}กร^{นี้}
 เณ^{นี้}มี^{นี้}อน^{นี้}นิ^{นี้}น^{นี้}ิ^{นี้}ค^{นี้}ร์^{นี้}พ^{นี้}ด^{นี้}เม^{นี้}อง^{นี้}แก^{นี้}ล^{นี้}ว
 ๑ ผล^{นี้}ค^{นี้}ว^{นี้}าม^{นี้}ห^{นี้}วง^{นี้}ช^{นี้}อบ^{นี้}ก^{นี้}ุ^{นี้}ย^{นี้}
 ถ^{นี้}ว^{นี้}าย^{นี้}บ^{นี้}าท^{นี้}ว^{นี้}า^{นี้}ช^{นี้}ก^{นี้}ุ^{นี้}ศ^{นี้}ต^{นี้}บ^{นี้}ุ^{นี้}ญ^{นี้}
 บ^{นี้}ร^{นี้}ม^{นี้}ม^{นี้}ก^{นี้}ฏ^{นี้}ย^{นี้}อด^{นี้}บ^{นี้}ี^{นี้}ยุ^{นี้}ค^{นี้}ม^{นี้}์^{นี้}จ^{นี้}ุด^{นี้}
 ภ^{นี้}ิ^{นี้}บ^{นี้}าล^{นี้}พระ^{นี้}ม^{นี้}ก^{นี้}ฏ^{นี้}เกล้า^{นี้}ให้
 ๑ จ^{นี้}ก^{นี้}์^{นี้}ว^{นี้}ชิ^{นี้}ค^{นี้}ย^{นี้}ช^{นี้}า^{นี้}ค^{นี้}ี^{นี้}เช^{นี้}อ
 เท^{นี้}ช^{นี้}ต^{นี้}ิด^{นี้}ก^{นี้}ป^{นี้}ก^{นี้}ป^{นี้}ชา^{นี้}ส^{นี้}ยาม
 ช^{นี้}า^{นี้}ค^{นี้}ี^{นี้}ไทย^{นี้}ช^{นี้}อ^{นี้}ไทย^{นี้}ค^{นี้}า^{นี้}ม
 ส^{นี้}ร^{นี้}เ^{นี้}ิง^{นี้}โ^{นี้}ก^{นี้}ท^{นี้}ุ^{นี้}ด^{นี้}โ^{นี้}ก^{นี้}ส^{นี้}ร^{นี้}้าง
 ๑ ป^{นี้}ร^{นี้}า^{นี้}ณ^{นี้}ี^{นี้}ท^{นี้}อ^{นี้}บ^{นี้}ท^{นี้}ัง
 จ^{นี้}ง^{นี้}นิ^{นี้}ร^{นี้}พ^{นี้}ภ^{นี้}ย^{นี้}า^{นี้}ส^{นี้}า^{นี้}ฏ^{นี้}ช^{นี้}า^{นี้}ค^{นี้}
 ป^{นี้}ร^{นี้}า^{นี้}โม^{นี้}ท^{นี้}ย^{นี้}ไ^{นี้}ส^{นี้}ต^{นี้}ถ^{นี้}ี^{นี้}ส^{นี้}ม^{นี้}อ^{นี้}า^{นี้}ค^{นี้}ม^{นี้}
 จ^{นี้}ง^{นี้}ป^{นี้}ระ^{นี้}ส^{นี้}ี^{นี้}ท^{นี้}์^{นี้}พ^{นี้}ร^{นี้}ส^{นี้}ฤ^{นี้}ษ^{นี้}ต^{นี้}ี^{นี้}แม^{นี้}น^{นี้}
 คุ^{นี้}ภ^{นี้}ม^{นี้}์^{นี้}ส^{นี้}ต^{นี้}

ณ^{นี้}า^{นี้}น^{นี้}ค^{นี้}ร^{นี้}า^{นี้}ห์^{นี้}ไทย^{นี้}เท^{นี้}อ^{นี้}ญ
 เก^{นี้}ล^{นี้}เ^{นี้}อ^{นี้}น^{นี้}ร^{นี้}ัฐ^{นี้}ส^{นี้}ยาม^{นี้} ข
 ส^{นี้}ุ^{นี้}ค^{นี้}ค^{นี้}ุ^{นี้}ณ^{นี้}ช^{นี้}ร^{นี้}ฎ^{นี้}
 บ^{นี้}ง^{นี้}ไ^{นี้}้
 ม^{นี้}ก^{นี้}ฏ^{นี้}ย^{นี้}อด^{นี้}บ^{นี้}ี^{นี้}เย^{นี้}น^{นี้}ท^{นี้}์^{นี้}เฮ^{นี้}ย
 ห^{นี้}้าง^{นี้}เค^{นี้}้า^{นี้}ร^{นี้}ัฐ^{นี้}ห^{นี้}าว^{นี้}ก^{นี้}ษ^{นี้}ม^{นี้}บ^{นี้}าร^{นี้}น^{นี้}
 ไ^{นี้}ช^{นี้}ย^{นี้}ะ^{นี้}น^{นี้}า^{นี้}ม^{นี้}น^{นี้}น^{นี้}อ
 อ^{นี้}ย^{นี้}า^{นี้}ร^{นี้}้าง
 ช^{นี้}ือ^{นี้}ช^{นี้}า^{นี้}ค^{นี้}ี^{นี้}ไทย^{นี้}เท^{นี้}อ^{นี้}ญ
 ส^{นี้}ุ^{นี้}ร^{นี้}้าง^{นี้}เจ^{นี้}ร^{นี้}ญ^{นี้}ศ^{นี้}ร^{นี้}ี^{นี้} ข
 จ^{นี้}ค^{นี้}ุ^{นี้}บ^{นี้}าท^{นี้}ก^{นี้}ี่^{นี้}ดี
 ช^{นี้}ุ^{นี้}น^{นี้}ค^{นี้}ัน
 อ^{นี้}ิ^{นี้}ศ^{นี้}ระ^{นี้}สุ^{นี้}ช^{นี้}ไ^{นี้}น^{นี้}ร^{นี้}า
 ม^{นี้}โน^{นี้}ช^{นี้}เอ^{นี้}อ^{นี้}น^{นี้}อ^{นี้}ำ^{นี้}น^{นี้}ว^{นี้}ย^{นี้}ส^{นี้}น^{นี้}อง
 น^{นี้}เท^{นี้}อ^{นี้}ญ^{นี้} ข

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวโสภา คชรัตน์
วันเดือนปีเกิด	วันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2508
สถานที่เกิด	จังหวัดสมุทรสงคราม
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	481/189 ซอยยิ่งอำนาจ ถนนจรัญสนิทวงศ์ 37 แขวงบางขุนศรี เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ
ตำแหน่งการงานปัจจุบัน	อาจารย์แผนกภาษาไทย โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม)
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2527	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนสตรีประเทืองวิทย์ กรุงเทพฯ
พ.ศ. 2534	สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกภาษาไทย จากวิทยาลัยครูธนบุรี กรุงเทพฯ
พ.ศ. 2550	สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ